

Computer

tesztelje tudását:
300 KÉRDÉS
600 ezer forint
900 VÁLASZ

PANORÁMA

XIII. ÉVFOLYAM 9. SZÁM • 1195 Ft/4,90 €

3 CD!

A CD-mellékleteken

- **Ingyen SMS**
- **50 e-mail trükk**
- **MP3: a legjobb tippek**

Pityke (9-13.)
Színes magyar rajzfilm

Vicman's Photo Editor 6.991

Fotóretusáló és -szerkesztő
(béta verzió)

Tesztek

- **38** processzorhűtő
- **13** szünetmentes tápegység
- **12+1** lézeryomtató

123 Free Solitaire 2002

Kártyajátékok
(teljes verzió)

Gyakorlat

- Programkészítés VB-vel
- A legújabb Excel-fogások
- Windows XP: memóriánövelés

AbiWord 1.0

Magyar nyelvű
szövegszerkesztő
(teljes verzió)

Internet

- A legbizarrabb oldalak
- Őrszemek a hálón
- A nők és a net

WebDwarf

Webszerkesztő
(teljes verzió)

Szorító

- Tiny Personal Firewall kontra ZoneAlarm

Mennyi időt tölt Ön monitor előtt?
Szemének kímélése mellett
a **FLATRON™**
monitorral ez több is lehet.

A Magyar Optikus Ipartestület
ajánlásával, **FLATRON™**

A Magyar Optikus Ipartestület
ajánlásával, 2000. november 14.

A **FLATRON™** monitor előnyei:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

2001. legjobb terméke

FLATRON™

Több tucatnyi tipp és trükk

Több mint egy éve már, hogy újságunk szerves része az „Osztályozzon bennünket” rovat, amelynek érdemeit minden hónapban izgatott kíváncsisággal várjuk. Ezen keresztül tudjuk ugyanis felmérni, hogy mi volt az, ami tetszett, és mivel voltak kevésbé elégedettek olvasóink. A vélemények és értékelések olykor persze eltérnek egymástól (hiába no, az „ízlések és pofonok” még az informatikában is különböznek), egyvalami azonban bizonyossággal állítható: a tippek és trükkök olvasóink „kedvencei”, az ilyen anyagok ugyanis mindig igen előkelő érdemjegyeket kapnak.

Fejet hajtunk tehát az olvasói akarat előtt, s a jövőben még az eddigénél is több, hasznos ötletet, feltétlyt jelentetünk meg lapunk hasábjain. Kezdjük is mindjárt ebben a számban, ahol két, manapság igencsak izgalmas területre kalandozunk el: a tippgyűjtő munkatársaink. Az egyik népszerű téma, az *elektronikus levelezés*. Felmérések tucatjai támasztják alá, hogy az internetes ténykedések között magasan az e-mailedzés vezet, s akinek van számítógépe és internet-hozzáférése egyre gyakrabban használja ezt a módszert az információcsere. Ebben a hónapban pontosan félszáz tippet és ötletet gyűjtöttünk csokorba, amelyek – reményeink szerint – megkönnyítik, gyorsabbá, kényelmesebbé és nem utolsósorban biztonságosabbá teszik a számítógépes üzenetváltást.

Nem kevésbé divatos (bár kissé „forró”) téma: az *MP3 világ*a. Az MP3 formátum elterjedésével gombamód szaporodnak a fájlcsereelő hálózatok is, ám a zenei ipar sem rest, és sosem látott egységbe tömörülve próbálja megakadályozni a nem mindig legális zeneletöltéseket. Azt persze látni kell, hogy nem minden illegális, ami MP3, gondoljunk csak a népszerű előadók, lemezgyárak „hivatalos” oldalaira. A legális MP3-aszashoz is kínálunk ötleteket, ügyes forrtyalokat, freeware-eket. Olvasóinknak nincs is más dolguk, mint kipróbálni ezeket, s osztályzatokkal értékelni tippjeinket, ötleteinket.

HORVÁTH ANNAMÁRIA
főszerkesztő

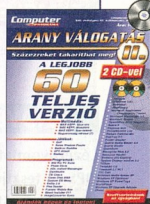
MÁR AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!

ARANY VÁLOGATÁS II 60 teljes verzió

Több mint fél évvel ezelőtt jelentettük meg *Arany Válogatás* című különszámunkat, s hogy az eltelt hat hónap alatt ki-ki teljesen megismerhette a korongokon sorakozó programokat.

Ez idő alatt mi sem télenkedtünk, s újabb programokat gyűjtöttünk csokorba, olyanokat, amelyekkel kiegészíthető az eddigi gyűjtemény. Mint az előző alkalommal, most is arra törekedtünk, hogy minél hasznosabb alkalmazásokat kínáljunk, s megpróbáltuk ismét lefedni a számítástechnika minél több területét.

A 60 teljes verziót tartalmazó különszámban találhatnak irdoi programcsomagokat, képszerkesztőket, elektronikus levelezőprogramot, a Windows rendszer tuningolásában segítő tweakereket. Mobiltelefon-tulajdonos olvasóink sem maradnak „csemegék” nélkül: Nokia és Siemens telefonokra kapnak zsemelét is több logót, s rengeteg csengőhangot.

A következő DVD-n!

A HOLTSÁV

A Stephen King regényéből készült filmben Johnny Smith 5 évig fekvőtámaszt csinál, miután csodával határos módon túléli egy szörnyű autóbalesetet. A szürke kisvárosi tanár egészen más emberként tér vissza: furcsa természetfeletti erő birtokába került és látokai megérzéseit támadnak, amint megérint valakit vagy valakit. Johnnyból akarata ellenére hamarosan igazi amerikai szenzáció lesz, ám mégis használnia kell különleges képességét. Szadista foltozó tartja rettegésben a várost, de még ennél is nagyobb veszély bukkan fel egy törtélt vidéki politikus személyében, akinek a lelkében a Sátán lakozik és az Egyesült Államok elnöki székére tör. Mindezt csak Johnny tudja és felmerül benne a kérdés, ha látja a jövőt, vajon meg is tudja azt változtatni?

5.1-es eredeti hang és magyar szinkron

Az ajánlat a készlet erejéig érvényes!

Rendelje meg

a *Computer Panoráma*
októberi, DVD-melléklettel
megjelenő számát
mindössze

2390 Ft-ért!*

Várjuk rendelését:

Internet: www.computerpanorama.hu/akciok
Telefon: 456-6964, E-mail: terjesztes@panorama.hu
Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Úllői út 25.

*Az ár a postaköltséget is tartalmazza!

JOG

Letöltések szabadsága –

Az érem MP3-ik oldala 26

ELMÉLET

CP Quiz – Tesztelje tudását! 34

HARDVER

Lézernyomatók – Otthoni iroda	40	■ TESZT
UPS-ek tesztje – Szünet nélkül	48	■ TESZT
Lexmark Z65N – Hálózati tintasugaras	55	■ TESZT
Coolerek – Hűtőgép a processzornak	56	■ TESZT
Gyorsteszt/Philips DVD+R/RW 228K	68	■ TESZT
Gyorsteszt/Ricoh MP5125A-DP	68	■ TESZT
Gyorsteszt/Umax Astra 4500	68	■ TESZT
Matrox Parhelia – Melléknep	69	
Gyorsteszt/Abit KR7A-RAID	71	■ TESZT
Gyorsteszt/Panasonic LC20	71	■ TESZT
Gyorsteszt/Seiko CD-2500	71	■ TESZT

GYAKORLAT

A legjobb MP3-as tippek – A zene hangjai 72

FEJLESZTŐRENDSZER

Visual Basic tanfolyam (5.) –
 Indulási oldal: programozás 76 ● CD

SZORÍTÓ

Tiny Personal Firewall 3.0 és Zone Alarm Pro 80

INTERNET

Ingyen SMS-szolgáltatások – Ajándék SMS-nek ne nézd a korát!	82
Online kuriózumok – Bizzarr és becsavarodott	85
Panorama.hu – Magyar körkép	87
PKI, RSA, CA – A háló élelmes őrei	88
Még könnyebb e-mailezés – 50 forintyos fogás	90
Nők és a net – Behálózza	102

WINDOWS/GYAKORLAT

Excel tippek – Számmánia 103
 Windows XP akadémia (5.) – Lehet több pár megával? 106

Lézernyomatók tesztje 40

Bár a fekete-fehér nyomtatás napja egyértelműen leáldozóban van, az olcsó, gyors és jó minőségű nyomtatokat igénylő, ám korlátozott költségvetéssel rendelkező irodák számára ma még csak a fekete-fehér lézernyomatók jöhetnek szóba. Nem véletlen tehát, hogy éppen a kisebb irodák és az egyszemélyes otthoni munkahelyek piacának megszerzése érdekében tartanak a legnagyobb gyártók is a termékpalettájukon viszonylag olcsó (70-170 ezer forint körüli bruttó ár) lézernyomatókat.

Szünetmentes tápegységek 48

A szünetmentes tápegységek azon eszközök táborát gyarapítják, amelyeket aligha találhatunk meg a PC-s háztartások többségében. Részben azért, mert az általuk kiküszöbölhető kockázathoz képest első pillantásra túlságosan drágák, de azért is, mert sokan feleslegesnek tartják őket. Ha azonban arra gondolunk, mennyi bosszúsággal és időpazarlással járhat, ha a félig már kész munkánkat esetleg teljesen elölről kell kezdeni, már más véleményen lehetünk. Tesztünkben megismerkedünk az UPS-ek előnyeivel, s bemutatjuk az egyes gyártók készülékeit.

Coolerek tesztje 56

Aki próbálkozott már a számítógép tuningolásával, jól tudja, hogy a felpörgetés legtöbbször a hűtésen áll vagy bukik. E havi tesztünkben ezért a processzorhűtőket tettük tizes vizsgálat alá, de előbb áttekintettük azokat a szempontokat, amelyek alapján „körülbelül” megállapítható, mely talajdonások befolyásolhatják a hűtési teljesítményt.

A legjobb MP3-as tippek 72

Magasra csaptak az indulatok az MP3 körül. A lemezkiadók perekkel fenyegetőznek (erről szól jogi rovatunk cikke is), a felhasználók pedig az internet szabadságára hivatkoznak. Azt persze látni kell, hogy nem minden illegális, ami MP3, hiszen számos legális forrást is tartalmaz a net. Tippjeinkkel a legális MP3-as zenéket foglalkozóknak szeretnénk segíteni.

Állam az interneten

Fáradt, szenttelen arcú ügyintézők, tumultus, sorszám, hosszas várakozás, ráadásul mindez néha a semmiért, mert csak az utolsó pillanatban derül ki, hogy egy nélkülözhetetlen papír bizony még hiányzik.

A sokaknak oly ismerős helyzetből, úgy tűnik, van már kiút, mégpedig az ügyvezetett elektronikus kormányzat, ahol az ügyintézés már a világhálón zajlik. Fókuszban rovatunk összeállítása arra is választ ad, hogy vajon hol tart ma a hazai e-kormányzat.

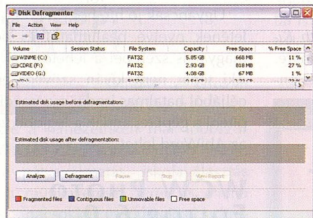
FÓKUSZBAN

Ügyintézés az interneten	28
Hol tart a magyar e-kormányzat?	30
APEH a világhálón	30
Behálózott munkatügyi központok	30
Online adóbevallás	31
Nagy szavak és valóság	32

Windows XP: lehet több pár megával?

106

Vajon a Windows XP nagyobb rendszerteljesítményt eredményez-e, mint az elődei? Nos, e kérdés megválaszolásához összemertük tesztlaborunkban a Microsoft új operációs rendszerét a Windows 98 SE-vel, a Windows ME-vel és a Windows 2000-rel.

ÁLLANDÓ ROVATOK

Tóptémák	1
Tartalom	2
CD-/DVD-melléklet	4
A hónap ajánlata	8
Hírek, újdonságok	12
Olvasók fóruma	24
Computer Panoráma Business	114
Boltkostoló	119
Osztályozzon bennünket!	124
Adatbank	125
Előzetes	126
CP-szerviz	127
Impresszum	127
CP-interjú	128

WINDOWS/GYAKORLAT

Paint Shop Pro – de hogyan (3.)? – Ház a tengerparton 109

DVD

A hónap lemeze: Fiúk az életemből	110
Kikötői hírek	110
Folytassa doktor!	111
Az egyetlen	111
Angyali szemek	111
Jön: A gyűrűk ura	111

JÁTÉK

Morrowind	112
The Italian Job	112
Hotel Gigant	113
Heroes of Might and Magic	113

Jelen lapszámunk 31 750 példányban készült. A MATESZ 2002 II. negyedévi gyorsjelentése szerint az átlagos tejesített példányszám 31 115 darab, az átlagos remittenda 1403 darab.

A Szonda Ipsos és a GfK Hungária piacukató intézetek Média-analízis című munkája szerint olvasóink kimagasló jövedelemmel rendelkező, többnyire vezetőbeosztásban lévő fiatal, illetve középkorú férfiak. A számítástechnikán kívül kiemelten érdeklődnek a technikai témák – szórakoztatóelektronika, autók – iránt, de nagy jelentőséget tulajdonítanak a környezetvédelemnek is.

Tavaly ősszel indult be a Median webaudít, amely honlapunk látogatottságát is méri. Nyitóoldalainkat, a kutatások alapján, havonta több mint 105 ezren töltik le, az ingyenes hírlevélünk előfizetői száma pedig meghaladta a 3000-et.

Egyéb programok

GRAFIKUS PROGRAMOK

3D Monster 1.50
 3DMiracle 1.50
 AVD Video Processor
 AVIcodec 0.7
 CamSpy 1.1
 Cinematograph 2.1
 CoolLabel
 Cyberlink PowerVCR II
 DPlot 1.7
 Insta 3D 2.5 Standard
 OrgDesigner
 PhotoCleaner 1.3
 Repligator 9.0
 The Picture Organizer 2.0
 ThumbsUp 3.3
 Transformer Pro 3.2
 Visual Business Cards 3.3
 VuPic 2.3
 Zoom 3.076

HÁLÓZATI PROGRAMOK

CacheViewX
 Control Kids
 Cookie Monster 1.3
 Cool Search Maker 1.42
 Easy Free Web Cam
 e-Campaign
 FlashCapture 1.0
 IncrediMail
 LanPopUp
 Magic Button 3.2
 MailGroups 1.1 Demo
 MailTalkX 3.40
 MyLink 1.3
 Net Control 2
 Network Inventory Navigator 3.0.1
 Network Neighborhood
 Picture Pump 1.7
 Reference Genie 3.0
 Site Builder 1.2.1
 Speaking Email Deluxe 6.0.1

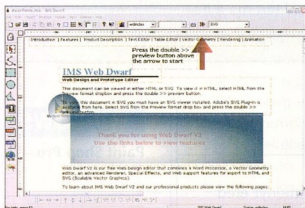
ZENEI PROGRAMOK

#1 CD Ripper 1.5
 AudioBlast
 AudioGoGo 2.0
 Audiotools 4.10

Computer Panoráma

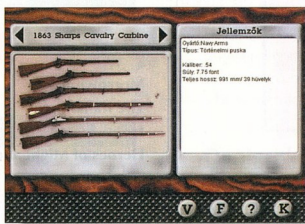
WEBDWARF 2.0

TELJES VERZIÓ A *WebDwarf* segítségével HTML és SVG formátumban hozhatunk létre interaktív internetes oldalakat. Rendkívül gyors és egyszerűen kezelhető program, amely szinte minden eszközt a rendelkezésünkre bocsát, amire csak szükségünk lehet saját honlapunk elkészítéséhez.

KÉZI LŐFEGYVEREK

TELJES VERZIÓ A *Kézi lőfegyverek* egy interaktív, multimedias bemutató, amely a *Kossuth Kiadó* jövőtől került fel mellékletünkre. Bár a program nem „mai gyerek”, és en-

nek megfelelően nem aknázza ki teljesen a multimédia lehetőségeit, a fegyverek iránt érdeklődők számára számos hasznos képes információt nyújt, több száz kézi lőfegyverről.

ABIWORD 1.0

TELJES VERZIÓ Az *AbiWord* az egyik legjobb ingyenes szövegszerkesztő program, amely szinte minden népszerű PC-s platformra elérhető – Windows, Linux, BeOS alá egyaránt. Kiemelkedő tulajdonsága, hogy

DVD

DVD-VEL IS!

A *Computer Panoráma* szeptemberi száma vagy 3 CD-melléklettel, vagy egy DVD-melléklettel vásárolható meg. A DVD-s kiadás vásárlói, a CD-mellékleten is megtalálható programokon kívül, a *Földi lányok csábítók* című amerikai filmvígjátékot is megtalálják a korongon.

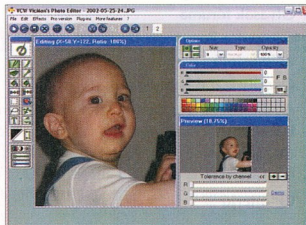
„Valery, a filmgyártás felelősségében, Hollywoodban él, és egy működő stúdióban dolgozik. Egy nap a kertjébe csöppen három földön kívüli, akik Valery mestermunkájának köszönhetően elképzelt jökepű srácokká változnak...”

számos fájlformátumot ismer, megnyitási és mentési oldalon egyaránt.

Ugyancsak jó hír, hogy a program felületének nyelve beállítható, és persze a magyar is szerepel a lehetőségek között. Akár tehát nem kíván szövegszerkesztés céljából hatalmas irodai csomagokat telepíteni a gépre, a legjobb választás az *AbiWord* lehet.

WCW PHOTO EDITOR 6.0

TELJES VERZIÓ A *WCW Photo Editor 6.0* egy teljes értékű képfeldolgozó és fotóretusáló szoftver, amelynek a pénzért megvásárolható *Professional* változathoz képest csak néhány megkötése van. Ilyen például, hogy egyszerre csak két képet szerkeszthetünk, nem cserélhetjük le a program felületét,

CD-melléklet 2002/9

illetve nem tudunk GIF formátumba exportálni. Ezeket leszámítva a program bővítéses fájlformátum ismeretével, áttekinthető felületével és összeválogatott eszköztárával nagyszerű munkaeszközt ad a terület iránt érdeklődők kezébe. A most közreadott változat még csak a legfrissebb kiadás béta verziója. Szigorú korlátozásokat ettől függetlenül nem tartalmaz, de a végleges változatban – amelyet mi is közreadunk – minden bizonnyal találunk majd újabb lehetőségeket.

MUSICAMP MP3 STUDIO

TELJES VERZIÓ

A MusicAmp MP3 Studio, nevének

megfelelően az MP3 formátumú zenék lejátszására, rendezésére hivatott. Rengeteg hasznos funkcióval ellátott egyszerű, de jól használható lejátszóprogram.

MÁS-KÉPP: MI A PÁLYA?

TELJES VERZIÓ

Szintén a Kossuth Kiadó jóvoltából adjuk közre a lemezeinken már többször szereplő **MÁS-KÉPP** sorozat újabb részét, amely a pályaválasztás, iskolaválasztás mellett a munkakeresés terén is ellátja hasznos tanácsokkal és ötletekkel a „rászorulókat”. Számos példán keresztül ismerkedhetünk meg a lehetőségekkel. A

program tartalmaz egy adatbázist az iskolákról, egyetemekről, de ebben lehet eltérés az aktuális helyzettel. Így a címek tekintetében érdemes ellátogatni a www.palya.hu címre.

VÁROSOK: SOPRON

TELJES VERZIÓ

A Computer Panoráma Magyarország városai sorozatában a „hűség városa”, Sopron is a célállomás. Reméljük ezúttal is kellemes perceket szerez olvasóinknak az interaktív barangolás.

123 FREE SOLITAIRE

TELJES VERZIÓ

12 szép grafikájú, testre szabható felületű kártyajátékkal örvendeztetjük meg játékos kedvű olvasóinkat. Az animációkkal és hanggal tarkított játékgyűjtemény megunhatatlan szórakozást kínál.

MSN EXPLORER

A Microsoft MSN Explorerét leginkább „webalapú szórakoztató és információs központként” lehetne jellemezni. A legutóbbi verzióban természetesen továbbra is jelen van minden, amit eddig megszoktunk, a technikai mai lehetőségeire felkészítve.

Egyéb programok

ZENEI PROGRAMOK

- BlueVade JukeBox 1.0.1
- CD Czar
- CD Extraction Wizard 1.5
- Dictation Buddy 2.2
- Dr.Tag 1.94
- EZ MP3 Wav Converter
- Hit Radio
- MP3 CD Converter 3.02
- MP3Finder 2.30
- n-Track Studio 3.1
- PowerKaraoke 1.0b
- Rip Vinyl
- Roger Wilco
- Songs-DB
- Virtual Audio Cable 3.03 Demo
- Virtual Piano
- Visual MP3 4.2
- Wave Corrector 2.4
- WaveToMidi 1.2
- X2CD 2.3
- Zortam MP3 Media Studio 2.10

FELHASZNÁLÓI PROGRAMOK

- allSnap 1.21
- Application Explorer 1.0
- Aston Shell
- Barcode 1.0
- CD Box Labeler Pro 1.81
- CD Catalog 1.1
- Control3 4.1
- CoverXP 1.42
- Delete 2.10
- DiskDB
- Easy Rename 1.10
- EyeBreaks
- Fast Cleaner
- Fast Cleaner Gold
- IDEAL Calendar 4.0
- KeySpy 2.0
- Softinabox Favorite Files 2.0 (Beta 3)
- Space 1.31
- Synchromagic Pro 3.0
- SyncoFile 1.1
- TextEdit 3.0
- Virtual Desktop
- WinRAM Turbo XP 1.5

CD-HOTLINE

Amennyiben kérdései, problémái lennének a Computer Panoráma CD-mellékletével kapcsolatban, érdeklődjön e-mailben Nákovics László kollégánknál.
cdsupport@cpanorama.hu

SHAREWARE KOLLEKCIÓ

CYBERLINK
POWERVCR II

GRAFIKA

Az utóbbi időben egyre többen foglalkoznak a számítógép multimédiás szórakoztatóközponttá alakításával. A legkézenfekvőbb összefonódás a számítógép és a televízió közötti kapcsolat, amelyet az ATI által kifejlesztett *TimeShift* technológiának köszönhetően úgy használhatunk, hogy nem maradunk le egyetlen műsorral sem. Az ATI

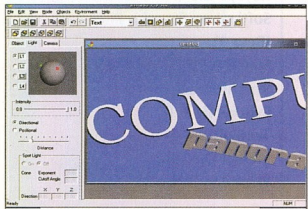

mellett független szoftverfejlesztők is piacra dobják termékeiket, így ez a program az első, amelyik közvetlenül egyetlen hardverrel nem kapcsolódik. A fájlkonverter, filmszerkesztő, tévéező modul tartalmazó programmal MPEG II-be is rögzíthetünk valós időben filmeket. Egy próbát mindenképpen megér!

INSTA 3D 2.5
STANDARD

GRAFIKA

Az igen nagy terület lefedő grafikus programok közül az *Insta 3D* már régóta jelen van a térhatású szövegek készítésére alkalmas programok piacán. Kezdetben csupán egyetlen szövegrészletet helyezhettünk át a térbe, ezzel a verzióval viszont már egy képen több szöveg és grafikai elem is elhelyezkedhet. A betűtípus kiválasztásánál rögzvest meg is tekinthetjük a betű tipográfiaját, így könnyebb a választás. Az eddigi

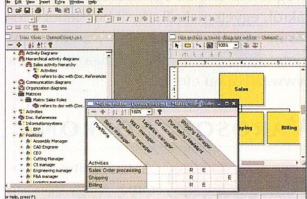

három fényforrás helyett a sok elem miatt négyet használhatunk, az elemeket pedig szokás szerint textúrázhatjuk. Nagy előny, hogy a ként kép formátumai között változhatunk.

ORGDESIGNER

GRAFIKA

Ha már szó esett képkészítő és videoszerkesztő programokról, akkor álljon itt egy *grafikonrajzoló program* is. Nem is akármilyen, hiszen speciális feladatra találták ki, nevezetesen a vállalatok felépítésének ábrázolására. A bemutató fájlban rengeteg példát találunk a cégek részfeladatainak, egységeinek be-

mutatására. Természetesen eltart egy ideig, amíg a saját cégünk jellemzőit egy új projektbe felvisszük, ám később a paraméterek változtatásával jelentős időt spórolhatunk meg. Sokaknak az a fajta „szórakozás” persze felesleges, viszont egy ilyen program kétségtelenül színesíti a palettát.

CACHEVIEWX

HÁLÓZAT

A *CacheView* tipikusan az a fajta program, amely telepítés után úgy viselkedik, mintha mi sem történt volna. Működése ugyanis az Internet Explorer Nézet menüjének *Böngészőszáv* almenüjéből indítható, s a bal oldalon cso-

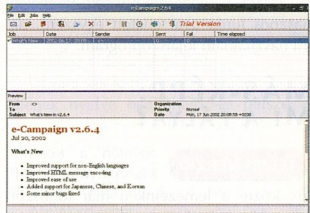
portositva megjeleníti a böngésző Cache könyvtárában maradt fájlokat. Ha szerencsénk van, akkor a már látogatott

weboldalak teljes tartalmát is megtekinthetjük. Azt azonban tudnunk kell, hogy a cache (gyorsítótár) elemei a böngészés folyamán törölődnek akkor, ha a tár kapacitása a beállított értéket eléri. Netes kapcsolat ideiglenes hiányában egy ilyen program használata felbecsülhetetlen.

E-CAMPAIGN

HÁLÓZAT

Végre egy olyan hírlevélküldő program, amelyiknek letisztult a felülete, és még a különleges opciók is könnyen elérhetők. A program szöveges fájlokból is be tudja olvasni a hírlevelet igénylők listáját, de akár kézzel is felvihetjük őket (sok türelemmel). A címzetteknek HTML formátumú leveleket küldhetünk, ám nem ez a legjobb tulajdonsága a programnak: a „címezett ismeretlen” jelzővel visszapattanó leveleket, valamint a leiratkozás céljából érkezett leveleket automatikusan törli. A mi dolgunk csupán a levelek megírása és elküldése.

NETWORK
NEIGHBORHOOD

HÁLÓZAT

Ez a program sem mai darab már, viszont a szélessávú internet-kapcsolatok elterjedésével az FTP szerverek iránti igény is felértékelődött. A fájlok letöltésére nagy sebesség mellett kevesen szeretik használni az FTP klienseket, hiszen a kapcsolat is igen gyakran állandó. Ez a program hálózati meghajtóként csatlakoztatja gépünkhöz az általunk megadott szerverek könyvtárait, így több, FTP-t nem támogató programot is használatba vehetünk. Az adatok hatékony kezelésére helyi gyorsítótár is rendelkezésre áll.

VIRTUAL PIANO

ZENE

Vizonylag kevés olyan program jelenik meg, amelyek úgy tudnánk kihasználni MIDI billen-

A SZERKESZTŐ VÁLSZTÁSA

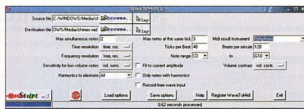
SONGS-DB

ZENE

Úgy tűnik, a nyári időszakban szabadságukat töltő programozók nemcsak nyaralnak, hanem a saját programjaikkal is többet tudnak törődni. Ez program is könnyen kezelhető, a felülete letisztult. A prog-

Name	Artist	Album	Genre	Year
1. The Beatles - Hey Jude	The Beatles	The Beatles 1	Rock	1968
2. The Beatles - Let It Be	The Beatles	Let It Be...Naked	Rock	1970
3. The Beatles - Two of Us	The Beatles	Two of Us	Rock	1981
4. The Beatles - For You Blue	The Beatles	For You Blue	Rock	1981
5. The Beatles - The Long and Winding Road	The Beatles	The Long and Winding Road	Rock	1971
6. The Beatles - Let It Be...Naked	The Beatles	Let It Be...Naked	Rock	1970
7. The Beatles - Let It Be	The Beatles	Let It Be...Naked	Rock	1970
8. The Beatles - Let It Be	The Beatles	Let It Be...Naked	Rock	1970
9. The Beatles - Let It Be	The Beatles	Let It Be...Naked	Rock	1970
10. The Beatles - Let It Be	The Beatles	Let It Be...Naked	Rock	1970

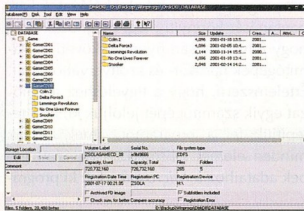
ram a merevlemezünkön, a hálózati meghajtók megkeresi az MP3 fájlokat, és csoportokba rendezi az előadók alapján. Nagyon hasznos, hogy nemcsak az ID3 kiterjesztések alapján, hanem a fájl címe alapján is felismeri ezeket a paramétereket. Csoportosítás után az ID3 kiterjesztéseket is újríríthatjuk. A lista nyomtatása mellett egy „beépített” Winamp is a rendelkezésünkre áll.

kusan párosítják a hangszert a hanghoz, viszont sok esetben azok nem vezetnek eredményre.

DISKDB

FELHASZNÁLÓI Immár elérkeztünk oda, hogy a lehetőleg szérszerű tudású lemezkezelő program kódot kér a teljes értékű változat futtatásához. A program nagyon egyszerű, szöveges állományokat használ CD-lemezeink fájlistá-

jának tárolására. A kezelése gyerekjáték, a fájlok, programok keresése nagyon gyors. A lemezeket típusonként csoportosíthatjuk, és ebben a verzióban már a lemezlista kinyomtatására is van lehetőségünk.

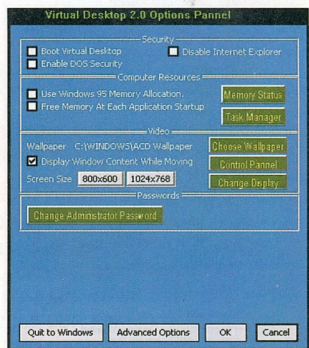
SPACE

FELHASZNÁLÓI A nyári, nyárvégi nagytakarítás alkalmából egyre-másra jelennek meg a lemeztakarító, rendrakó programok. A felhasználók jó része igyekszik megszabadulni a nagyobb fájloktól, amit az ehhez hasonló, áttekinthető prog-

ramokkal lehet elvégezni. Az ilyesfajta rendrakással elsősorban az a probléma, hogy a kis fájlokat nem jelenti meg, noha azok helyőglalása is tetemes. Ha azonban azok egy könyvtárban helyezkednek el, máris világos a kép. A kördiagramot úgy használhatjuk, mintha könyvtára lenne, és közvetlenül a felhasználói felületről futtathatunk, törölhetünk programokat.

VIRTUAL DESKTOP

FELHASZNÁLÓI Egy kissé mi is meglepődünk ezen a virtuális asztalkezelőn, hiszen nem azt kaptuk, amit vártunk. A program az elindítása után elűnteti a Start menüt, és helyette a saját felületét mutatja. Az asztalon lévő programok indíthatók a virtuális felület működése közben is, tehát a program védelmi célokat szolgál (ne módosíthatják a rendszert,

tyűzetünk, hogy közben a zenéinkben felhasználható hangmintákat keressük. Az egyszerűsített üzemmódban csak a beépített patchek között tallózhathatunk, míg haladó módban lehetőség nyílik a hangminták módosítására is. Azoknak a felhasználóknak, akiknek hagyományos hangkártyájuk van, egy szoftveres hullám-tábla programot is kell telepíteniük a gépükre, különben meg kell elégedniük a legegyszerűbb hangzásokkal.

WAVE2MIDI 1.2

ZENE

Előszörre a nem „szabványos” ablakméretével tűnik ki a többi közül ez a program. Másodsorra pedig azzal, hogy WAV fájlokból MIDI fájlokat tud előállítani, méghozzá igen kis felhasználói beavatkozással. A hangelemzés felbontásának (frekvencia és idő), az ütemzésnek és az egyszerű szólagok maximális számának a beállítását után már csak a kimeneten szóló MIDI hangszert kell beállítanunk. Igaz ugyan, hogy a komolyabb program automati-

csak az asztalon lévő programokat használják). A program jelszóval védett beállításokban a programot automatikusan induló üzemmódba is tehetjük, és még a DOS ablakot is védhetjük.

Havi Top 10 – Hazai

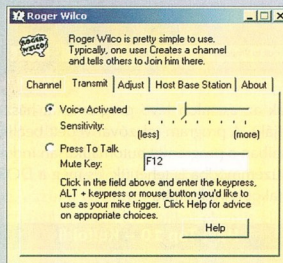
1. (1) Windows Commander 5.0
2. (2) Norton Antivirus frissítés
3. (3) Winamp 2.80a
4. (4) Getright 4.5d
5. (5) MSIE 5.5 Magyar
6. (6) ICQ 2002a
7. (7) GetRight 4.1 Magyar kieg.
8. (-) Quicktime Player 6.0
9. (9) McAfee Virusscan 4.5
10. (10) Netscape Communicator 4.51

Havi Top 10 – Külföldi

1. (1) KaZaA Media Desktop
2. (3) ICQ 2002a
3. (2) Morphos
4. (9) Yahoo Messenger
5. (4) WinZIP
6. (10) ZoneAlarm
7. (6) Ad-Aware
8. (-) WinMX
9. (8) Download Accelerator
10. (-) IrfanView

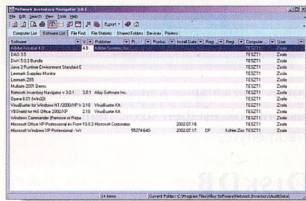
Roger Wilco

Sokak számára nemcsak az információi tömegéhez való hozzáférést, hanem az önélejtéteket is jelenti az internetre kapcsolódás. Egyedül persze nem sok értelme van ennek a neten, a társas játékok azonban mindennél jobb szórakozást jelentenek. Az online játékok egyszerűbbik fele a böngészőn keresztül használható, itt pedig a szöveges kapcsolattartás a domináns. Felvetődik azonban, hogy miként lehet a szövegesnél hatékonyabb módon kommunikálni barátainkkal a TCP/IP támogatással készült játékokban. Nos, ebben segít a *Roger Wilco*, amely jó négy-öt éve jelent meg először, és már 33,6 kbit sebesség mellett is elfogadható minőségű produkál. A lényege, hogy a felvett hangot nagy mértékben tömöríti, és azt a társalgásban részt vevők számára továbbítja. A hangminőség a kapcsolat sebességétől, valamint a számítógépünk processzorától is függ, de 56k-s modellem és 300 MHz-es processzossal már mindenképpen használható. Az adatok csak akkor áramlanak, amikor valamilyen fél beszél, különben csak feleslegesen foglalnák a sávszélességet. Ezt a NASA által először használt *Voice Activate* technológia teszi lehetővé, ami lényegében nagyon egyszerű.

A program beállításához kapcsolati sebességet, felvételi forrást, valamint felhasználói nevet kell választanunk. A sikeres teszthez a mikrofont kell kiválasztanunk a hangerőszabályzóban, majd be kell kapcsolnunk a *Voice Activate*-et. A program egyébként már a *GameSpy* tulajdonában van, tehát a *GameSpy* kliens által futó játékokkal minden további nélkül működik.

Network Inventory Navigator 3.0.1

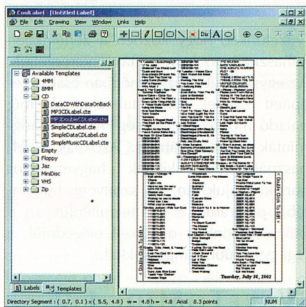
Bizony kevés olyan programmal találkoztunk, amelyek valóban hasznos lenne, és ezek mellett nem tartalmaz igazán komoly korlátozásokat. Nos, a *NINA* (SANDRA után szabadon) névre keresztelt program a kisebb helyi hálózatok karbantartását könnyíti meg, meghozza úgy, hogy folyamatosan nyomon követi a számítógépek hardver- és szoftverváltozásait. Értelemeszerű, hogy a figyeléshez a hálózat egyik számítógépét jelöljük ki, erre telepítjük fel a programot, amely annak minden elemét felismeri. A hálózati gépek adataihoz a *Microsoft* adott ki progra-

mot (remélhetőleg hibamenteset), amely egy standard felületen keresztül csatlakozik az adatokat lekérdező programokhoz. Nem kell megijednünk, a használat közben csupán a hardverkonfiguráció, valamint a fellelptelt programok tudhatók meg ezen keresztül. Ha viszont vállaljuk a „kockázatot”, akkor a távoli számítógépes fájlok életét is figyelni tudja. Megjegyezzük, hogy egy tűzfalall kellően védett helyi hálózatból ilyen információk nagy valószínűséggel nem szivárognak ki. Nagyon érdekes opció a *fájlstatisztika*, amely csupán a fájlok kiterjesztése alapján állít fel sortrendet. A program legkiválóbb tulajdonsága a *szoftverek nyomon követése*, így a rendszergazda tudta nélkül nem kerülhet fel illegális szoftver a hálózat egyik eldugott számítógépére sem. A monitorozáson kívül nagszerű adatbázis jellege is van a program hardverelemeinek. A szoftver hivatolatosan 25 nede (kliens gép) működését korlátozások nélkül tudja figyelemmel kísérni, ennél többet már fizetnünk kell.

CoolLabel

Az üres CD-lemezek eladási statisztikái alapján joggal feltételezhetjük, hogy szinte mindenki rendelkezik saját készítésű lemezekkel, amelyek egyszerű, analmas külsejük miatt nehezen különböztethetők meg egymástól. A lemezek tartalma igen gyakran elavolsni, meghibásodhat csak az virít a token: CD 14. Sokan ezért olyan programot használnak, amely a tartalmat tárolja. De mi történik, ha a számítógépünk nincs bekapcsolva, és mégis ki kell keresnünk egy adott lemezt? Érdemes tehát címkézni a lemezeket, lemezbortókat. Ugyanez vonatkozik a ritkábban katalogizált hang- és videokazettákra is. Ez a bortőkészítő elvileg bármilyen borítóval megküzdi, de a mintafájlok között 4 és 8 mm-es szalagok, CD-, flopi-, Jaz-, MD- és ZIP-lemezek, valamint VHS kazetták is szerepelnek.

A méreteket pontosan tartalmazó mintákba tetszőleges képeket illeszthetünk és szöveget is díszíthetjük a borítónak. Ez a kialakítás megítélésünk szerint jobb, mint több hasonló program felülete, mégis a lemezek tartalmának borítón való megjelenítésével vívja ki sokak elismeré-

sét. Ez sem ritka opció, ám ilyen jó kezelhetőséggel még egyik program sem büszkélkedhetett. Ha a borítóra szabad kézzel rajzolunk, a program vektorossá alakítja a vonalainkat. Szintén figyelemre méltó tulajdonság, hogy a borítóra illesztett kép nem vész össze a könyvtárlistával, azt a program minden mozdításra újratördeli. Sajnos nem minden esetben tudja a szöveget oldalirányban körbefuttatni a kép mellett, de azért ez mégiscsak több, mint amit vetélytársai kínálnak.

A hónap ajánlatai

AudioGoGo 2.0

Audiograbber program számos akad, ám eddig a legtöbbjük idegennyelvű volt. Az *AudioGoGo* nevű CD-grabber szoftver ingyenes, ráadásul magyarul szól hozzánk, így a CD-ink begrabberelése a merevlemezünkre már tényleg gyerekjátéká válik.

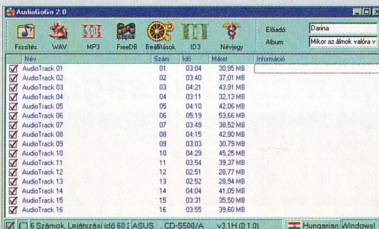
Az *AudioGoGo* freeware, azaz ingyenesen letölthető, használható és továbbadható. A CD-grabber program jelenleg a 2.0-s verziójánál tart. A Bydgoszcz-ban (Lengyelország) élő *Dariusz Baumann* által megalkotott, Borland Delphi nyelvben íródott szoftver két nyílt forráskódú modult használ fel. Az egyik, az *AKRip32.dll* nevű, cseh fejlesztésű modullal WAV fájlba grabberelhetjük az audio-CD-n lévő számokat, a másik pedig a hangfájlok MP3-ba tömörítésére szolgál. Ez utóbbi modul a népszerű LAME kódoló továbbfejlesztése. Audio-CD-nk adatait a FreeDB CD-adatbázis-

ból kérdezhetjük le, ha van internet-kapcsolatunk. A fájlokat is átnevezhetjük, a számok adatait a 2.3 verziószámú ID3 tagekben tárolhatjuk.

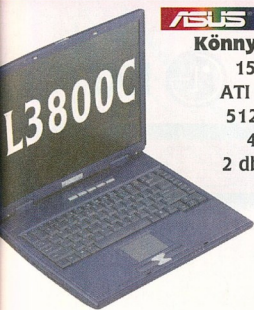
A grabberrelés előtt számos beállítási lehetőség közül választhatunk. Így például dönthetünk úgy is, hogy az audio-CD-n lévő számokat ne WAV fájlba, hanem egyből MP3-ba konvertálja a program. Használhatunk 16 kHz-es szűrőt is, MMX/SSE/Enhanced) 3DNow! utasítás-

készleteket, pszicho akusztikus módot, többprocesszoros üzemmódot (a szoftver maximum 1-4 processzort használ fel), VBR-t (0-9-ig), CBR módot (32-320 kbps-ot MPEG1Layer3-hoz is 8-160 kbps-ot MPEG2Layer3-hoz) és a CD-nk tartalmát akár el is menthetjük egy *CDPLAYER.INI* fájlba. A konfigurációs beállításokat az *audiogogo* nevű *ini* fájlban tárolhatjuk.

A grabber rendkívül gyors, precíz. Sikerült mi sem bizonyítva jobban, mint az a tény, hogy eddig közel 30 nyelvre fordították le, közte magyarra is. Az *AudioGoGo* további előnye, hogy minden elterjedt Windows operációs rendszeren (Windows 95, 98, NT, 2000) elfut, minimális az erőforrásigénye, és a mérete is csupán egy-tíz Mbájtt.

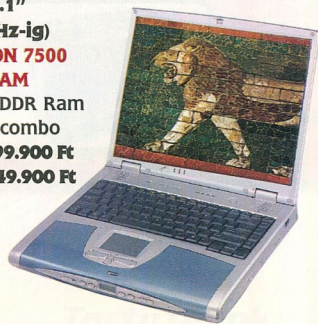

Régi notebookját visszavásároljuk!

ASUS Mobil P4 - 1.7 Ghz !!!!!!!
Könnyű súly minden egyben
 15" SXGA (1400x1050)
 ATI M7 32 MB video RAM
 512 MB gyors DDR RAM
 40 GB, DVD+CD RW
 2 db 1394 „Firewire” port
479,900 Ft

CRITO 5600P 15.1"
P4 2.2 GHz (2.4 GHz-ig)
ATI MOBILITY RADEON 7500
64 MB DDR SD RAM
 512 Kb cache, 512 MB DDR Ram
 60 GB, CD RW+DVD combo
 • SXGA (1400x1050) **499.900 Ft**
 • UXGA (1600x1400) **549.900 Ft**

a Notebook Király

nk az ÁFA-t nem tartalmazza.

ASUS L11 - Új!!!
 14.1" XGA (1024x768)
 AMD 1.6 GHz, 256 MB, 30GB
 CD-RW+DVD combo, Firewire
379,900 Ft

CRITO 8880 15.7"
a legnagyobb kijelzővel
 15.7" SXGA (1400x1050)
 P4 2.2 GHz, 512 Kb cache, 512 MB
 DDR RAM
 CD-RW+DVD combo drive
549,900 Ft

TOSHIBA 1900-101
megbízható minőség
 15" XGA (1024x768)
 P4 1.6 GHz, 256 MB, 30 GB
 CD-RW+DVD combo drive,
 Microsoft Windows XP HE
489,900 Ft

IBM Thinkpad
 12.1" TFT, 133 Mhz CPU,
 80 MB RAM, 2.1GB
 FDD+CD ROM, Windows 95
79,900 Ft

USB numeric
 Klaviatúra
9,900 Ft

auto adapter
 szivargyújtórról!
15,900 Ft

USB
 adatkábel
4,900 Ft

VIBRANT
17" LCD monitor
 3 év garancia
 1db **149,900 Ft**
 100 db **135,000 Ft**

Készítsen saját CD-t!

CD-melléklettel megjelenő

Computer Panoráma
egyéves előfizetés

+ LG GCE-8400B CD-újraíró =
= 24990 forint

Fizessen elő, mert ...

az elsők között, az otthonában
kapja meg az újságot,

naprakész információkhoz juthat
a számítástechnika világából,

dobozos LG CD-újraírót
adunk extrákkal.

Rendelje meg most:

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.

Telefon: 456-6964, fax: 456-6970

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Internet: www.computerpanorama.hu/akciok

Még több információ: www.computerpanorama.hu

LG GCE-8400B
CD-újraíró
(40x CD-író, 12x CD-újraíró,
40x CD-olvasó)

2 év garanciával!

Tartozékok:
CD-író program (Nero 5.5, InCD)
magyar nyelvű leírás
E-IDE (ATAPI) és audió kábel

Az akció a készlet erejéig érvényes!

gyorshírek

A világ „legnagyobb” merevlemeze • A *Western Digital* új modellekkel egészítette ki az EIDE felületű *Caviar* merevlemezcsaládját. A 60 Gbájtos tányérokat használó új modellek óriási tárolókapacitással büszkélkedhetnek, a legnagyobb modell kapacitása eléri a már-már csillagászati 200 Gbájtot. Az óriási kapacitású csúcsmo- dell mellett a per- centé- nti 7200 fordulatszá- mú sorozatban lesznek kisebb modellek is, egy 120 Gbájtos darab- bal kezdődő- en. A cég csúcskategóriás asztali számítógé- pekbe, munkaállomásokba, illetve belépőszintű szer- vekbe szánja új termé- keit.

INFO

www.westerndigital.com

Digitális jegyzetfüzet • A *VIA Technologies* bemutatja stílusos *Tablet PC*-jét, egy ezüstös házban elhelyezett, rendkívül könnyen hordozható számítógépet, amely intuitív, „toll-vezérelt” kezelő felülettel kínál. A 10,4"-os elektromágneses képernyővel ellátott eszközt a *Windows XP Tablet PC* változata vezérli. A szerkezet lényegesen könnyebb a hagyományos laptopnál (alig több mint 1 kg) és vékony. „Lelke” a *VIA C3 EBGA* vagy *VIA Eden ESP* processzor, amelyet *VIA ProSavage PN266T* lapkakészlet vesz körül. A lapkakészlet integrált grafikus magot (S3 *Savage4*) tartalmaz, és DDR SDRAM modulokat fogad. A csatlakozási lehetőségek tárháza gazdag, ezenkívül a gépben az infravörös funkciók is helyet kaptak.

INFO www.viatech.com

A szünetmentes áramforrások (UPS-ek) piacvezetőjeként ismert *APC (American Power Conversion)* két új termékcsaláddal jelent meg az európai piacon, amelyek szabványos konnektorelosztóként is használhatók, ugyanakkor gondoskodnak a villámvédelemről, illetve kiküszöbölik a számítógépek feszültség-kimaradásból vagy áramingadozásból származó adatvesztését.

A Back-UPS ES500 hatékonyan védi a kényes berendezéseket az áramkimaradás és a túlfeszültség ellen

A *Back-UPS ES350* és *Back-UPS ES500* jelű szünetmentes áramforrások megbízható védelmet nyújtanak a teljes otthon-

Villámhárító UPS-ek

ni - vagy kisebb irodákban alkalmazott - konfigurációk (például asztali számítógép, monitor, multimédiás hangfal, szkennер, nyomtató, modem) számára az áramkimaradásból vagy túlfeszültségből (például villámból) eredő károsodások ellen. A *Back-UPS ES350* jelű modell összesen 225 watt, míg „nagytestvére”, a *Back-UPS ES500* 325 watt összeljesítményű fogyasztó (számítógép, periféria vagy tévé, hifi) megvédésére alkalmas.

Az UPS-ek szabványos USB porton csatlakoznak a számítógéphez, ezen keresztül gondoskodnak többek között az automatikus fájlmentésről és rendszerleállításról is. Jellemzőjük még az automatikus diagnosztika, a túlterhelési visszacsatlakozó gomb, valamint az intelligens akkumulátor-felügyelet.

Az *APC SurgeArrest* termékcsalája elsősorban a villámvédelemre kínál megoldást. Az *E15* jelű eszköz a névleges há-

Egyszerre öt berendezés számára kínál villámvédelmet a SurgeArrest E15

lózati feszültségnél legfeljebb 15 százalékkal, az *E25*-ös pedig maximum 5 százalékkal magasabb feszültséget enged át. A *Back-UPS ES* családhoz hasonlóan mindkét típus öt konnektor-kimenetet tartalmaz, amelyekhez a legérzékenyebb számítógépes vagy elektronikai eszközök csatlakoztathatók.

A *SurgeArrest* modellek LED-lámpával jelzik a védelem bekapcsolt állapotát. Már a telepítés után azonnali figyelmeztetést kapunk minden olyan problémáról – például a hibás földelésről –, amelynek következtében az eszköz képtelen lenne megfelelően ellátni a feladatát.

INFO www.apc.com

Innovatív adattároló a Freecomtól

A *Freecom* cég egy csöppnyi és roppant leleményes tárolóeszközzel rukkolt ki, amelyet főként a sokat utazók fognak majd szeretni. A *Freecom FM-1 USB Stick* nevű eszköz a számítógép USB portjára csatlakoztatható, kapacitása pedig jelenleg legfeljebb 256 Mbájttal. Az új tárolóeszköz – felépítéséből adódóan – időjárás- és porálló, antisztatikus és ütésálló.

Az eszközökhöz hasznos alkalmazásokból álló szoftvercsomagot mellékelnek. Az ebben található *AutoMail* program például az USB Sticken tárolja a POP3 szerver beállításokat, ezáltal személyes leveleinket bármilyen USB porttal ellátott internetes PC-vel elküldhetjük, illetve fogadhatjuk. A csomag része még a *PC Lock*, a *Secure*

& *Zip* és a *Magic Disk* szoftvereszköz is. Ezek mindegyike 90 napos próbaverzió, amelyek – a *Magic Disk* kivételével – magukban foglalnak egy egyszerű teljes verzióra való frissítést is a Freecom webhelyén keresztül.

A *Freecom USB Stick* alig nagyobb egy indítókulcsnál, és USB 1.1 vagy USB 2.0 porton keresztül csatlakoztatható bármely PC-hez vagy Mac-hez. 32 és 256 Mbájttal közötti tárolókapacitásával kiváló megoldást kínál az adatok szállítására az egyik számítógépről a másikra. (Az 512 Mbájtos és az 1 Gbájtos verziók 2002 negyedik negyedévében jelennek meg.)

Az eszköz installálása pofon egyszerű, használatához nincs

A Freecom tárolóeszköz nem sokkal nagyobb, mint egy indítókulcs, mégis akár 256 Mbájttal is adat tárolására képes

szükség meghajtóprogramra. A tápfeszültség-ellátás az USB porton keresztül történik, így külön tápegységre sincs szükség.

A *Freecom FM-1* átviteli sebessége olvasásnál megközelítőleg 1 Mbájttal/s, írásnál 800 Kbájttal/s. Az eszközt jelszavas védelmi szoftverrel szállítják. A Sticken látható többszínű állapotjelző LED mutatja a tápfeszültség meglétét (ki/be) és az írási vagy olvasási műveletet.

Az eszközt Magyarországon a *Napfény Kereskedelmi Kft.* forgalmazza.

INFO www.USBStick.com

Fujitsu notesz Crusoe processzorral

A japán Fujitsu cég a 867 MHz-es Transmeta Crusoe 5800 processzort választotta a LifeBook P2000 noteszgépébe. A korábbi LifeBook modellek Celeron processzoron alapulnak, és 384 Mb-ot memóriát tartalmaztak.

A Transmeta-alapú LifeBook a Crusoe-lapkán kívül ATI Rage Mobility grafikus alrendszert, 128 Mb-ot (maximum 384 Mb-ot) SDRAM memóriát, 20 vagy 30 GB-ot merevlemeztes meghajtót, 10,6 colos TFT LCD képernyőt, kombinált DVD-ROM/CD-RW-meghajtót, valamint 1394, S-video, mini VGA és két USB portot, továbbá Dolby Headphone szoftvert (5.1 térhatású hanghoz) tartalmaz, a súlya pedig 1,65 kg. Az új hordozható PC-kre Windows

A Fujitsu a Transmeta Crusoe processzort építi a LifeBook P2000 noteszgépébe

XP Professional vagy Home Edition, illetve Windows 2000 operációs rendszert telepítenek.

A LifeBook – az alacsony energia-felvételű Transmeta Crusoe lapkának köszönhetően –, opcionális második teleppel 14 óra hosszat működik. Az új hordozható az év második felől kapható Európában.

INFO www.fujitsu.com

Forma 1-es HP

A Brit Nagydíjon már új cégjelzéssel indult a BMW Williams F1 csapat: a Compaq Computer HP-val való egyesülését követően a Hewlett-Packard lett a BMW Williams F1 csapat főszponzora.

A BMW Williams F1 csapat autója immár a HP támogatásával rojta a köröket a versenypályán

A márkajelzések lecserélésével a HP az új mobil informatikai központot is bemutatja. A rövid hatótávú vezeték nélküli kommunikációról Bluetooth-alapú WLAN infrastruktúra gondoskodik. A HP hagyományos vezeték nélküli hálózatot és több ISDN, illetve analóg telefonvonalat is telepített, amelyek a versenyek alatt a HP és a BMW Williams F1 csapat közötti kommunikációt és a folyamatos adatfeldolgozást szolgálják.

A BMW Williams F1 istálló a HP vállalati IT megoldásainak teljes skáláját kihasználja, a szerverektől kezdve az adattárolási rendszereken át a projektek teljes életciklusát átfogó informatikai szolgáltatásokig.

A Brit Nagydíjon mutatkozott be a versenyautó új aerodinamikai csomagja is. A HP AlphaServer sikeres bevezetésén felbuzdulva a HP és a BMW Williams F1 csapat megduplázta a szuperszámítógép feldolgozási kapacitását. Az új HP AlphaServer HPC-320 segítségével az egész istálló munkája hatékonyabbá vált, az aerodinamikai tervezéstől, a gyártási döntéseken át egészen a gyártóműhelyig és a versenypályáig.

A HP a csapat adattárolási hálózatát is továbbfejlesztette.

INFO www.hp.com

Notebookot vásárolna?

Vásárlás előtt
tájékozódjon

a

Computer Panoráma
Notebook különszámából!

- 27 notebook tesztje
- Vásárlási tanácsadó
- Mobil adatbiztonság
- Hogyan készül a notebook?
- Mobil processzorok
- Hordozható multimédia

Computer PANORÁMA

Computer Panoráma
XIII. évfolyam 9. különszám, 2002. május
Ára: 695 Ft

NOTEBOOK

KÜLÖNSZÁM

27 notebook tesztje

CD-melléklettel

5 teljes verziós program

Shareware és freeware
szagidoprogramok
PalmOS programok
Shareware-ek Windows CE alá

Kicsik és erősek

Notebookok tesztje

Majdnem PC-k
Palmtopok

Takarékos erőgépek

Mobil processzorok

Aktívak és passzívok

LCD megjelenítők

Hogyan készül a notebook?

Gyártás a Portecconnál

Bilincsek nélkül

Mobil adatbiztonság

Mozl a táskában

Hordozható multimédia

Melyiket válasszam?

Árak és trendek

Ami a notebookokról tudni érdemes!

Multimédiás honlapok
Hasznos weboldalak

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ára: 695 Ft

gyorshírek

Sun szerver kisvállalatoknak

● A Sun Microsystems bejelentette az új, Sun Fire V480 kiszolgálót, amely maximum négy 900 MHz-es UltraSPARC III processzort foglal magában, és helytakarékos, rack-es kivitelben készül. A Sun Fire V480 szerver a Sun belépőszintű, nagy mennyiségben értékesített termékcsaládjának stratégiai tagja, amelyet a cég a Sun Fire 280R és a V880 kiszolgálók közé pozícionál.

A korábban bejelentett Sun Fire Plane Interconnect belső kapcsolati panel 9,6 GB/sec belső átviteli sebességet kínál. A cache mérete 8 Mbájtnál.

INFO www.sun.com

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútánál

Fuji - Nikon - Canon Casio - Olympus - Sony Minolta - HP - Kodak

digitális fényképezőgépek hatalmas választéka

Fuji FinePix S602 F601 2800 2600
Nikon CoolPix 5700 4500 885 775 2000
Canon G2 S40/S30 A40/S30 ixus V7300
Olympus E20 E10 4040 3020 300 220 120
Casio QV R4/R3 4000 3500 2400 Exilim
Sony DSC F707 585 P9 P71 P51 P31
Minolta Diimage 7i-5 404 304 X 203

Canon PowerShot A40 Olympus Camedia 3002
CompactFlash 32 - 512 MB
SmartMedia 32 - 128 MB
MemoryStick 32 - 128 MB
MMC 32-64MB SD 32-512MB
Nikon diá/filmszkennerek
Olympus digitális diktáfonok

Canon miniDV kamerák
MV550i 22x opt. zoom, fénykép rögzítés

10, 20, 30 GB MindStor (FireWire) mobil háttértár fényképekhez

DigiFénykép - MEDIKER
1013 Budapest I. ker., Atilla út 47.
H-P: 10-18h Sz: 10-14h T: 225-0000
www.digifenykep.hu

A NEC új, nagyon könnyű hordozható PC-t jelentett be. Az új Versa E120 DayLite egyik különlegessége a 10,4 colos speciális reflektív képernyő, amely még napfényben is jól olvasható. Mivel a képernyő a külső fényt használja, nincs szükség háttér-megvilágításra, ami megnöveli a telepek élettartamát.

A Versa E120 hordozható PC tömege nem éri az 1,5 kg-ot, a vastagsága pedig a 25 mm-t. Az alapkonfiguráció alacsony feszültségű (LV) mobil 800 MHz-es Pentium III processzort, 256 Mbájtnál, 20

Xerox nyomtatók sebességimádóknak

A Xerox két nagytudású, sebes, színes nyomtatót dobott piacra, elsősorban irodák számára. A tipikus színes lézernyomtatók a négy alapszint külön menüben jelenítik meg, így a színes nyomtatás négyeszer annyit időt vesz igénybe, mint a monochrom. A Phaser 6200

A Phaser 6200 az első oldalt negyed perc alatt készíti el

egy menetben birkózik meg a feladattal, így rendkívül gyorsan nyomtat – az első színes oldal kevesebb, mint 15 másodperc alatt készül el! A masina „esze” egy 500 MHz-es PowerPC processzor, 512 Mbájtnál RAM-mal és 10 Gbájtnál merevlemezrel.

A Phaser 8200 nem lézer, hanem szilárdtintás nyomtató, ennek következtében az első oldal mindössze 9 másodperc alatt készül el.

INFO

www.xerox.com/officeprinting

Pehelykönnyű NEC noteszgép

NEC Versa E120: a hosszú telepélettartam titka az energiatakarékos képernyő

Gbájtos merevlemez meghajtót, külső CD-ROM-meghajtót és Microsoft Windows XP Professional vagy Windows 2000 Professional operációs rendszert tartalmaz.

A notebook két teleppel kapható. Az egyik egy beépített Li-ion telep, amely a legnagyobb terhelés mellett is négy óra üzemidőt kínál. Az opcionális, kivehető „telep-zelet” további négy órával toldja meg ezt az üzemidőt. A három USB porthoz külső CD-ROM-meghajtót, opcionális hajlékonylemez meghajtót és egyéb perifériákat csatlakoztathatók. A hordozható masina az előbbieken kívül még FireWire (IEEE 1394) portot, modemcsatlakozót és hálózati Ethernet kártya csatlakozót is tartalmaz.

INFO www.nec.com

Ricoh vezeték nélküli hálózati nyomtató

A Ricoh bejelentette új, vezeték nélküli hálózati nyomtatóra alkalmas, nagyteljesítményű, A/3-as irodai lézernyomtatót, az Aficio AP2610-et. A kis és közepes munkacsoportok számára kifejlesztett nyomtató 26 lap/perc (A/4) sebességével, 1200 dpi-s felbontásával, könnyű telepíthetőségével, egyszerű kezelhetőségével és nagy terhelhetőségével emelkedik ki társai közül. A 2,4 GHz-es frekvenciatarományban működő, IEEE 802.11b szabványú vezeték nélküli, teljes értékű LAN megoldás hatótávolsága legkevesebb 40 szálalékkal, 11 Mb/s-os adatátviteli sebessége pedig tízszeresen haladja meg a Bluetooth technológiához hasonló jellemzőit.

Az új printer nyomtatási sebessége 26 A/4-es vagy 15 A/3-as oldal percenként, 600 és 1200 dpi-s felbontás esetén egyaránt. Az első nyomtató minidőssége 6,5 másodpercet kell várni, és a nyomtató 12 másodpercnél gyorsabban éled fel az energiatakarékos alvó üzemmódjából. A Ricoh által szabadalmaztatott,

Az új Ricoh Aficio AP2610 lézernyomtató specialitása a vezeték nélküli hálózati nyomtatás

Windowsra optimalizált RPCS nyomtatási nyelv alkalmazásával a teljes nyomtatási idő további 30 százalékkal csökken. A berendezés a szokásos PCL6-os és PostScript nyomtatási nyelveket is ismeri, és természetesen FireWire (IEEE 1394) interfészhez is csatlakoztatható.

Az Aficio AP2610 terhelhetősége havi 150 ezer oldal. Kiegészítő papírkezelési lehetőségek sokaságát kínálják hozzá, az opcionális papíradagolókkal a teljes bemeneti kapacitása 1350 lapig bővíthető, a kimeneti oldalon pedig a külön kapható postaládákkal még felhasználó vagy munkacsoport tudja nyomtatási feladatait elkülöníteni.

INFO www.ricoh-europe.com

FLATRON™

Óvja szemefényét!

Az LG FLATRON F700B típusú monitort a Magyar Optikus Ipartestület tesztelte. A célvizsgálat kiváló eredményeként a monitor kiérdemelte a „MAGYAR OPTIKUS IPARTESZTÜLET Ajánlásával” címet.

Flatron monitor

A hagyományos, katódsugaras képcsőtől eltérően az LG Flatron monitor három 100%-os sík felülettel rendelkezik: sík képernyőfelület, sík belső felület, sík képfelület.

Előnye más monitorokkal szemben az, hogy képe torzításoktól mentes, nem láthatók rajta a feszültségki egyenlítő vonalak és alacsony fény-visszaverődési ráta jellemzi. Mindezen tulajdonságok miatt csökkentett a szem kifáradásának lehetősége azok számára, akik hosszú ideig kénytelenek számítógépük és monitoruk előtt ülni.

A magas színvonalú, nagy felbontású, színekben gazdag kép a 0,24 mm-es képpontméretnek és a forradalmian új résmaszknak köszönhető.

Többek között a fenti jellemzők miatt vált igen népszerűvé az LG Flatron monitor az állami közbeszerzési tendereken. Ezek elbírálásánál már jelentős hangsúlyt kap a maximálisan 6 órás munkaidő, amelyet a Flatron monitor előtt biztonságosan és kifáradás nélkül tölthetnek el a felhasználók.

A monitor belső érzékelője automatikusan észleli a környezet mágneses erőterében történő változásokat, tehát automatikusan optimális minőségű képet ad, képernyő-korrektó nélkül. Mindemellett TCO'99 tanúsítvánnyal rendelkezik, és környezetvédelmi szempont-

ból ember- és felhasználóbarát, szigorúan szabályozza és a legalacsonyabb értékre csökkenti a veszélyes elektromágneses hullámokat.

Az LG új 17"-os Flatron monitora

Az LG új, továbbfejlesztett technológiával készült Flatron-modellje minden említett előnnyel rendelkezik. A FLATRON F700B horizontális frekvenciája 30–70 KHz-ig terjed. A monitor javasolt felbontása 1024x768/85 Hz.

A képernyő külső felületére felvitt W-ARAS, hat rétegű tükröződés-csökkentő és antisztatikus bevonat tovább növeli a megjelenített kép minőségét.

A monitor külső megjelenése elegáns és modern. Az előlapon lévő íven elhelyezett kezelógombok egyedi megjelenést biztosítanak az új kedvencnek.

A Flatron monitor elismerései és minősítései

Az LG Flatron monitorcsaládja volt az első sík képcsőes monitorok közül, amely megkapta az EU Eco minősítést, a környezetbarát termék jelét. A Flatron monitor bevezetése óta több külföldi és hazai elismerést vívott ki, többek között: a Comfair 1999-es szakkiállításán a 15–17"-os kategóriában, az LG Flatron monitorja nyerte a kiállítás I. díját. 2001-ben a Flatron 795FT díjat nyert a 17"-os monitorok kategóriájában a Computer Panoráma éves összehasonlító tesztjében. 2002-ben az új modell, a Flatron F700B vívta ki kedvező paramétereivel és teljesítményével a „Magyar Optikus Ipartestület Ajánlásával” címet.

LG Electronics Magyar Kft.
www.flatron.com
www.lge.co.hu

gyorshírek

Adatelemző szoftver a SAS-tól • Új operatív adatelemző megoldásokat jelentett be a SAS. A beágyazott ágazati szakértelem és bővíthető alaparchitektúrával tartalmazó *SAS Industry Intelligence Solution* ágazati operatív üzleti adatelemzési megoldások első két megoldáscsomagja a telekommunikációs és a banki szektor legfontosabb üzleti igényeit elégíti ki. Az új szoftverek támogatják a hitelminősítést, az ügyfelek megtartását és szegmentálását, a kereszt-eladást (cross-selling) és a magasabb színvonalú termékekre való áttérítést (upselling), a marketing automatizálását, valamint a stratégiai teljesítmény kezelését.

INFO www.sas.com

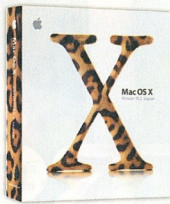
Lotus csomagok magyarul • A jövő évtől magyarul is kiadja az IBM a Lotus szoftvertermékeket, köztük a *LearningSpace* távoktatási, a *Sametime* kommunikációs, a *QuickPlace* együttműködési programot, valamint a *SmartSuite* irodai csomagot. A cég a helyi változatokkal komoly részesedést kíván elérni a közzszférában is. Magyarországon mintegy kétezer vállalat közel száz ezer alkalmazottja használ Lotus, míg az egész világon a regisztrált Lotus felhasználók száma eléri a 96 milliót. A Lotus szoftvercsalád legújabb, 6-os számú verziója szeptemberben jelenik meg, s olyan vállalati integrált portálmegoldásokat tartalmaz majd, amelyekkel teljes körűen irányítható és szervezhető a cég dokumentumkezelése.

INFO www.lotus.com

Az Apple bemutatta a Mac OS X következő változatát, kődvénen a *Jaguar*t. Az új operációs rendszer körülbelül a nyár végén jelenik meg az üzletekben.

A Jaguar új jellemzői közül megemlíthető az *iChat*, az Apple új, AIM-kompatibilis, azonnali üzenetküldő szoftvere, a *QuickTime 6*, amely kezeli az MPEG-4 videó és AAC audió sugárzást, a *Rendezvous*, az Apple új ipari szabványa az IP hálózatokon található számítógépek, eszközök és szolgáltatások (pl. Ethernet, AirPort) automatikus felismerésére, a *Cím tá*

Az Apple jaguárja

Az Apple Jaguar néven mutatta be a Mac OS X operációs rendszer új változatát

(Address Book), az Apple új, rendszerszintű adatbázisa a kapcsolati adatok kezelésére, a *Finder*, felpattanó mappákkal,

az azonnali keresővel ellátott *Sherlock 3*, az Apple teljesen új internetkereső és -szolgáltató eszköze, a *Quartz Extreme*, a hardvergyorsított Quartz grafikus és kompozit motor, a *UNIX Tools*, a legújabb Unix fejlesztésekkel, valamint a Windows-támogatás, a Windows-hálózatokkal való nagyobb kompatibilitás érdekében. A Jaguar a fejlesztők számára olyan ipari szabványokat támogat, mint például az *Apache*, az *OpenGL*, a *Java*, a *WebDAV* és a *PDF*.

INFO www.apple.com

Mobil iroda a Montanától

A *Montana Rt.* új alkalmazáscsomagot jelentett be a vállalati felhasználók számára. A *Fenestrae Enterprise Mobility Server* migráció alkalmazásával az eddigieknél könnyebben optimalizálható a távból történő dokumentumkezelés és az információáramlat.

Napjaink egyik nagy informatikai kihívása a távhozzáférés (wireless access), vagyis a vállalati alkalmazások elérése az irodán kívülről. A Fenestrae a vállalati kommunikációról gondoskodik az alkalmazottak, a partnerek és az ügyfelek között, bármikor és bárhol. A megoldás olyan mobil hozzáférést kínál, amely rugalmas és teszi a vállalatot kívüli kommunikációt, ezáltal nagymértékben növeli az eredményességet és a hatékonyságot.

Az Enterprise Mobility Server egyszerűen installálható, a már meglévő IT-infrastruktúrára épül és felhasználóbarát. Főbb részei között szerepel a *Faxinaet for Exchange*, a *Fenestrae's Universal Mail Connector*, a *Fenestrae's Mobile Connector lite for SMS push*.

INFO www.montana.hu

Új HP OpenView szolgáltatások

A HP új szolgáltatás-felügyeleti termékekkel és szolgáltatásokkal egészítette ki a *HP OpenView* szoftvercsaládját. A termék mostantól nagyteljesítményű új szolgáltatás-szint-, webszolgáltatás- és tárolóeszköz-felügyeleti funkciókat kínál vásárlóinak.

Az új szolgáltatás-felügyeleti termékek között szerepel a *HP Service Desk*, amely információt szolgáltat a szolgáltatási szint céljairól az infrastruktúra teljesítményét és rendelkezésre állását mérő és figyelő eszközök számára, valamint a *HP OpenView Network Node Manager*, amely segít a rendszergazdáknak a hálózati problémák kezelésében.

A HP OpenView webszolgáltatás-felügyeleti megoldásai között találjuk a *HP OpenView Transaction Analyzert*, amely automatizálja a teljesítményt korlátozó szűk keresztmetszetek felderítését, mind a J2EE, mind a .NET alkalmazás-infrastruktúrában, a *HP OpenView Smart Plug-in for webMethods-t*, amely az üzleti folyamatok felderítését és karbantartását nyújtja, a *HP*

A HP OpenView Storage Area Manager a hálózati tárolóeszközök ellenőrzésére kínál megoldást

OpenView Smart Plug-in for IBM WebSphere-t, a *WebSphere* környezetek részletekbe menő felügyeletére, valamint a *HP OpenView Smart Plug-in for Sun ONE Web Services-t*, amely a Sun ONE architektúrára épülő webes szolgáltatásokat felügyeli az IT-szervezetek számára.

A HP OpenView új tárolóeszköz-felügyeleti eszközei közül megemlíthető a *HP OpenView Storage Data Protector*, amely segít az adatok helyreállításában, valamint a *HP OpenView Storage Area Manager*, amely figyeli és ellenőrzi a többgyártós hálózati erőforrásokat.

INFO

www.hpsoftwarenews.com

Itt a QuickTime 6!

Az Apple szerint az MPEG-4 forradmasítja a digitális média világot

Bár az Apple népszerű digitális média-szoftverének hatos verziója már mintegy négy hónapja elkészült, sokáig kellett még várni, hogy az MPEG-4 körüli licencproblémák rendeződjenek, és a termék végre nyilvánosan is elérhetővé váljék. A QuickTime 6-tal internetes hang- és mozgókép tartalmat készíthetünk, játszhatunk le és sugározhatunk. A szoftver újdonságai között elsőként említhető az MPEG-4 szabványnak megfelelő tartalomlejátszás.

A QuickTime-ban alkalmazott MPEG-4 codec kiváló minőséget ígér a hagyományos modemmel és szélessávú eléréssel rendelkezőknek egy-

aránt. Persze az újítások sora itt még nem ér véget: az MPEG-csoport által kifejlesztett AAC (fejlett hangkódolás) vagy MPEG4-audio viszonylag új szabvány, amely hatékonyabb tömörítést és jobb minőségű hangzást kínál az MP3-nál, s ez

is része a QuickTime-nak. Az *ugrásvédelem* az Apple szabadalmaztatott technológiája, amely meggátolja az ugrásokat és megszakításokat az internetes audio/videó tartalom lejátszásánál. Az *Instant-On* (azonnali indulás) a szélessávú elérést használóknak készült szolgáltatás: a segítségével csökken a lejátszás előtti – a pufferelesből adódó – kényszerű várakozás. Az átdolgozott kezelői felület új, könnyen kezelhető *Kezdőképernyő* rész tartalmaz. A szoftverben ezenfelül találunk még DVC Pro PAL video codecet, Flash 5 támogatást és számos további kisebb-nagyobb újdonságot.

INFO www.apple.com

SAS szoftver

A befektetők és a hatóságok egyre erőteljesebben követelik a gazdaság résztvevőitől a pénzügyi átláthatóságot. Ezt szolgálja a SAS Financial Management Solutions szoftver legújabb, 3.2-es verziója. A szoftver az adatok mélyreható és következetes elemzésével gondoskodik a pénzügyi átláthatóságról. A szoftverbe épített többdimenziós kimutatáskészítési és előrejelzési lehetőségnek köszönhetően biztosak lehetünk, hogy pontosan és naprakészen ismerjük szervezetünk pénzügyi helyzetét.

INFO www.sas.com

rEVOLUTION
ÜgyfélVarázsló

Június közepén került piacra a rEVOLUTION Software *ÜgyfélVarázsló* elnevezésű programja, az első „dobozos” terméként forgalmazott, alacsony árkategóriájú CRM (Customer Relationship Management) szoftver. A termék kifejezetten a kisvállalatok igényeire tervezték a cég fejlesztői.

A rEVOLUTION *ÜgyfélVarázsló* szoftverével a piac legkisebb szereplői is könnyelmesen összegyűjthetik, rendszerezhetik, tárolhatják és elemezhetik a napi üzletmenettel kapcsolatos ügyfél-információkat.

Az *ÜgyfélVarázsló* akár a rEVOLUTION *Iroda Sorozat* számlázó programjaihoz kapcsoltnak, akár önálló rendszerként is használható, egyúttal lehetőséget kínál a kereskedelmi folyamatok követésére is.

INFO www.revolution.hu

Oracle a Solaris 9
mellett

Az Oracle Corporation nemrégiben bejelentette, hogy támogatja a Solaris 9 *Operating Environment*-et, a Sun Microsystems unixos operációs rendszerének legújabb változatát. A Solaris 9 és az Oracle9i Real Application Clusters technológia optimális együttműködéséről a Sun Clustering rendszer gondoskodik.

INFO www.oracle.com

Személyazonosság-kezelés Novell módra

A Novell bemutatta a Liberty Alliance specifikációknak megfelelő személyazonosság-kezelési megoldását, amely még 2002 vége előtt elérhető lesz a cég ügyfelei számára. Az új, Saturn kódnevű megoldás a Liberty Alliance 1.0 specifikációt használja a személyazonossági információk cégek közötti átvitelére. Ez a nyílt szabvány lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy egyponst beléptetéssel haz-

Pénztárkezelő megoldás az LLP-től

PettyCash néven új pénztárkezelő rendszert fejlesztett ki az LLP Budapest Kft. A PettyCash a vállalati készpénzkezeléssel és az alkalmazotti előlegek elszámolásával járó mindennapos feladatok ellátásában segít. A rendszer nem feltételez mélyebb könyvelési ismereteket, és rendkívüli rugalmasságának köszönhetően bármilyen fejlesztésű költségelszámoló vagy váll-

latirányítási rendszerhez (ERP) illeszthető. A megoldás kifejlesztése során az LLP a magyar és a nemzetközi cégek készpénzkezelési szabályzatait és pénztári gyakorlatát ötvöztette saját fejlesztési tapasztalataival. A rendszert elsőként az LLP Budapest egyik ügyfelénél, a KPMG Hungária Kft. pénzügyi osztályán vezették be.

INFO www.llpgroup.com

Projector 36 ezerért*?

NetProjector®
Standard v1.11

Ha már van hálózatod,
miért ne vetítené veled?

Letölthető demó:
<http://www.blumsoft.com>

Tel.: 06-20-98-16-688,
E-mail: info@blumsoft.com

*ÁFA nélkül, oktatási intézményeknek

gyorshírek

Szoftverklub a FOTEXNeten
 • Júliustól újabb taggal bővült a **FOTEXNet** hírlevél-családjá. A négy főbb platformra – Windowsra, Linuxra, Mac-re és PDA-ra – több mint 4500 letölthető freeware és shareware szoftvert kínáló **szoftver.fotexnet.hu** cím alatt **SzoftverKLUB** néven tájékoztatják az érdeklődőket a legújabb, letölthető szoftvekről. A hírlevelet heti rendszerességgel postázzák, és a kiadvány a legfrissebb programok részletes bemutatása mellett tartalmazza a látogatók által legkedveltebb alkalmazásokat toplistáját is.

INFO www.fotexnet.hu

Bővülő állásajánlat • Két egyedi, személyre szabott újdonsággal bővíti szolgáltatásait a **www.allasajanlat.hu** portál üzemeltetője, a **Job-Center Online Személyzeti Tanácsadó Kft.** A **Vezetői humánérőforrás képzést** elsősorban azokban a vezető beosztásban dolgozóknak ajánlják, akik maguk végzik a munkaerő-felvételt vagy -kiválasztást, esetleg részt vállalnak a toborzásból. A kétnapos intenzív képzés alkalmával a gyakorlatban alkalmazható tudást, tanácsokat, ötleteket kapnak a résztvevők.

A másik újdonság az **Állásvadászó KLUB**. Személyre szabott önmenedzsment stratégia kialakításával szeretnék hozzájárulni a még hatékonyabb „állásvadászathoz”. A klubtagoknak lehetőségük nyílik heti 1-3 alkalommal személyes fórumbeszélgetésre, ingyenes internet-használatra.

INFO www.allasajanlat.hu

A **HP Magyarország** új digitális képzési portált hozott létre a **www.hp.hu/digitalis-kepkoltas/** címen. A tematikus honlap célja, hogy segítsen eligazodni a digitális fényképezés, a fotók archiválása, nyomtatása és megosztása terén. A honlap nem csak a HP termékeivel foglalkozik: átfogó képet ad valamennyi Magyarországon is kapható digitális eszköztől. Linkgyűjteményben megtalálhatók a magyar szaklapok részletes cikkei, tippei, magyar és idegen nyelvű termékesztek és -leírások, főbb nemzetközi kiállítások és versenyek, valamint a HP digitális képzési megoldásainak

információs anyagai. A digitális képzési portál látogatói rövid multimédiás áttekintést kaphatnak a fotótechnika fejlődéséről, elolvashatják a **Foto Art** magazin cikkeit, megnézhetik a HP oktató videofilmjeit,

Minden lényegesen megtudhatunk a digitális képzéskortásról a HP új portálján

eljuthatnak a vezető magyar fotóslapok honlapjára, illetve részt vehetnek egy „fotó szafarin,” ahol számos hasznos tippet kaphatnak.

Az új portál bemutatásával egy időben a HP Magyarországi ingyenes digitális képzéskampjának indított a **Mai Manó Magyar Fotográfusok Házában**.

INFO www.hp.hu/digitalis-kepoltas/

Ingyenes internet

Az **Index** elindította kísérleti ingyenes internet-szolgáltatását, a **PSI/Net** technikai közreműködésével. A szolgáltatás ingyenes telefonos, betárcsázós (dialup) internet-kapcsolatot kínál, és majdnem országos lefedettségű. Annak, aki igénybe szeretné venni a szolgáltatást, mindössze annyi a tennivalója, hogy betárcsázzon a zá-

Index az ingyenes internetet kínáló cégek között

mítógépével a szolgáltatás honlapján megadott, hatósági áras telefonszámra, az ott található felhasználónév és jelszó segítségével. Nincs szerződéskötés és internetdíj, csak a telefonszámnak kell fizetnünk. A szolgáltatás munkanapokon hajnali 2 és este 6 óra között, munkaszüneti napokon pedig hajnali 2 és délután 3 óra között érhető el.

INFO <http://index.hu/onet/1/>

Az igazi klub

A bulizós, közösségi szellemű, aktív életet élő fiataloknak kíván szórakozási, ismerkedési lehetőséget nyújtani a **megaweb** új szolgáltatása, **az igazi Club**. A klub fókuszában az online társasági élmények mellett a mobil élet és a zene áll.

A ismerkedés, a társkeresés megkönnyítésére a regisztrációnál képet és hangot is lehet rögzíteni. A site hangpostarendszerét a **Studio10** infrastruktúrája szolgálja ki.

A regisztrált felhasználók többféle szempont alapján kereshetők. A felhasználók a **Fórumon**, a **Chaten**, személyes üzenetekkel léphetnek kapcsolatba egymással. Az ingyenes regisztrációhoz a statisztika jellegű mezők kitöltése nem kötelező, de az az igazi Club pontokkal honorálja a részletező válaszokat.

Pontokat gyűjthetnek még a felhasználók aktivitásukkal, illetve egymás napi szavazatának megszerzésével. A pontgyűjtéshez többféle pro-

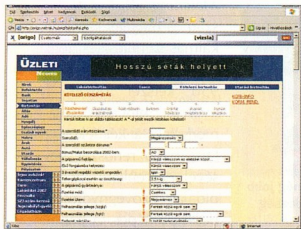
Az aktív életet élők egymásra találhatnak az újonnan indult az igazi Club oldalain

móció is kapcsolódik. A site indulásának napján rögtön komoly verseny alakult ki a **TOP Csaj** és a **TOP Srác** címeért.

Mivel az aktív célközönség szokásaira jellemző a különféle mobil kommunikációs eszközök használata, egy **Mobil** modul is helyett kapott a site-on. Sőt az az igazi Club **SMS Falára** bárki, bárhonnán küldhet üzenetet, amelyet minden klubtag rögtön a földalon láthat.

INFO www.azigazi.hu

Utazási biztosítás az [origo]-n

Az [origo] biztosítási kalkulátora segítségével könnyen felderíthetjük a legkedvezőbb biztosítási konstrukciót

megkötésére volt lehetőség. Július elején indult a lakásbiztosítás kötésére alkalmas modul, most pedig az utazási biztosítások kerültek be a termékek közé.

Az Utazásbiztosítás díjszámításánál meg kell adni az utazásban résztvevők számát, az indulás és az érkezés napját, valamint a célsországot. Az összehasonlító táblázat négy termékcsoportra bontva tartalmazza a biztosítók ajánlatait, a legkedvezőbb árú biztosítástól a legtöbb szolgáltatást nyújtó módoszatokig. A termékcsoportok közötti választást nagymértékben befolyásolja az utazó kora, az utazás célja és a külföldön eltöltött napok száma. Emellett tanácsot is kaphatunk, hogy melyik biztosítási fajtát érdemes választani az adott célsországra.

INFO www.origo.hu

Új modulal – utasbiztosítási kalkulátorral – egészült ki az [origo] portál Üzleti Negyedének biztosítási rovata. Az új szolgáltatás révén a gépjármű- és lakásbiztosítás után immár az utazási biztosítás várható költségeit is ki lehet kiszámolni, sőt online is meg lehet kötni a biztosítást. A kalkulátorban minden hazai biztosító terméke megtalálható és összehasonlítható, így könnyen és gyorsan meg lehet találni a legkedvezőbb ajánlatot.

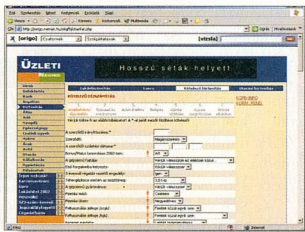
A biztosítási oldal 2002 májusában kezdte meg a működését az [origo] Üzleti Negyedén belül. Az induláskor még csak a gépjárművel kapcsolatos biztosítások összehasonlítására és

Online tippoldal

A Tippelj.hu weboldalt a tippelni vágyók számára hozták létre, a 2002-es foci VB alkalmából. A világbajnokság elmúltával a [Webconsult.hu Kft.](http://Webconsult.hu) által készített oldalton továbbra is tippelni lehet különféle sporteseményekre, s ugyanitt az eredményeket is nyomon követhetjük.

A játékhoz, a s tippeléshez regisztrálnunk kell magunkat. Aki jól tippel, nyerhet.

A statisztika oldal segítségével nyújt a tippiek megtételében, és érdekes adatokkal szolgál, hi-

Nemcsak tippelhetünk, hanem nyerhetünk is a Tippelj.hu weboldalon

szén itt nemcsak a saját tippjeit láthatja a játékos, hanem a felhasználók által eddig megtett összes tippet.

INFO www.tippelj.hu

Amit a CD-írásról tudni kell

- A CD másolás fortélyai
- CD-írók tesztje
- 121 tipp, trükk, ötlet
- CD-író programok
- CD-borítók házilag
- Boot-CD készítése

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ára: 3490 Ft

gyorshírek

Panasonic DVD/CD-író

• A Panasonic bemutatja következő generációs DVD/CD-íróját, a *DVDBurner II-t*. A szerkezet érdekessége, hogy több DVD-formátumot is képes írni-olvasni. A DVD Forum *DVD-R Multi* specifikációjának megfelelő eszköz a DVD-RAM, DVD-R, DVD-RW, CD-R és CD-RW lemezek írása/olvasása mellett természetesen lejátsza a DVD-ROM, DVD-Video, DVD-Audio és CD-ROM lemezeket is. A 4,7 Gbájtos *DVD-R Multi* lemezeket 2-szeres sebességgel írja és 6-szorosra játssza le, a CD-lemezeket 12-szeresrel írja, 6-szorosra újraírja, és 32-szeres sebességgel olvassa. A meghajtó nem támogatja a konkurens DVD+RW és DVD+R formátumokat, tehát egyelőre még várni kell arra az eszközre, amely a DVD+RW szövetség által támogatott formátumokat is kezeli.

INFO www.panasonic.com

Játékvezérlő az Xboxhoz

• A Logitech bejelentette a Microsoft Xbox videojáték-konzolhoz készített új, vezeték nélküli vezérlőjét. A *Logitech Cordless Controller* a játékosoknak az eredeti Xbox vezérlőpult minden szolgáltatását vezeték nélküli kivételben nyújtja.

Az Xbox konzolhoz készült *Cordless Controller* egy különleges, a Logitech által kifejlesztett 2,4 GHz-es rádiófrekvenciás technológiára épül, hogy a játékosoknak a lehető legnagyobb mozgásteret adja. A hatótávolsága 6 méter.

INFO www.logitech.com

Az újonnan bemutatott *Epson Stylus Photo 950* nyomtató a digitális fényképek nyomtatására kínál elsőrangú megoldást. Ebben a kategóriában elsőként éri el a csupán 2 pikoliteres pontméretet. A minimális pontméret, a 2880 x 1440 dpi felbontás és a hatféle tinta alkalmazása együttesen tiszta és kiváló minőségű nyomtatokat eredményez. A nyomtató kényelmes használatáról az automatikus papírvágó és a gyűjtőrekesz gondoskodik.

Az A4-es formátumú nyomtatáshoz csupán 2 percet igénylő *Epson Stylus Photo 950*-et a lelkes amatőr fényképeszek és a félprofesszionális felhasználók igényeit szem előtt tartva alakították ki. A be-

Epson Stylus Photo 950: még jobb minőség, még nagyobb sebesség

rendezéssel minden további nélkül – legfeljebb A4-es méretben – keret nélkül is nyomtathatunk. Az *Epson Stylus Photo 950* másik különlegessége, hogy a segítségével közvetlenül a CD-re is nyomtathatunk.

Az EPSON Stylus Photo 950 éppúgy alkalmas határozott betűkörvonalú szövegek, mint a legfinomabb átmenetek nyomtatására. A *Print Image*

Matching (P.I.M.) technológia számos digitális kamerához alkalmas színillesztést foglal magában. Az *Epson Stylus Photo 950* készter olyan gyorsan nyomtat, mint más *Stylus Photo* modellek: a két fekete patront tartalmazó rendszer bevezetésével percenként több mint 8 oldalas szövegnyomtatási sebességre képes. A papírtálcába egyszerre 150 lap tölthető.

A hét egymástól függetlenül cserélhető tintapatron jóvoltából olcsón juthatunk a nyomtatott képekhez. A tintapatronokba épített *Epson Intellilodge Chip* tárolja a nyomtatási adatokat, hogy a felhasználók bármikor ellenőrizhessék a még rendelkezésre álló tintamennyiséget.

INFO www.epson.com

17 colos iMac

Az Apple bemutatta *iMac G4* asztali számítógépe 17"-os, szélesvásznú LCD képernyővel ellátott változatát. Az Apple csúcsgépe 800 MHz-es *PowerPC G4* processzorral, *nVidia GeForce4 MX* grafikával, *SuperDrive CD-* és *DVD-író/lejátszóval* büszkélkedhet, 80 Gbájtos merevlemezén pedig több mint 6 órányi film

A 17"-os LCD képernyővel felszerelt iMac G4 teljes értékű szórakoztatóközpontot kínál a felhasználónak

vagy 15 ezer dal és 73 ezer digitális kép tárolható. Az olyan kitűnő Apple alkalmazások, mint az *iTunes*, az *iPhoto*, az *iMovie* és az *iDVD* valódi digitális zene-, fotó- és moziközponttá teszik az új *iMac*-et.

INFO www.apple.hu

nVidia lapkakészlet a láthatáron

A grafikus lapkáról ismert *nVidia* bejelentette a tavaly megjelent lapkakészletének utódját, az *nForce2-t*. Az *AMD Athlon XP* és *Duron* processzorokhoz készült termék kihasználja az *AMD HyperTransport* technológiáját, amely nagy sebességű adatsínnel segíti a belső adatáramlást. Az *nForce2* család két tagot számlál: a „csupasz” rendszerplatform processzort (*SPP*) és az integrált grafikus processzort (*IGP*); mindkettőt kiegészíti a média és kommunikációs processzor (*MCP*).

Az *SPP* és az *IGP* memória alrendszer különösen fejlett, hiszen támogatja a duál-csatomás DDR műveleteket a DDR400-as memóriamodulok esetén is. Az *nForce2* grafika terén is a legfejlettebbet kínálja az *AGP 8x* aljjalatt. Az *IGP* egy integrált *GeForce4MX* grafi-

kus magot tartalmaz, amely *DVD*-gyorsítást, tévé-enkódert, és többmegjelentős technológiát kínál. Az *MCP* egy audiófeldolgozó egységet is magában foglal, amely hatsatomás analóg audio- és *S/PDIF* kimenetet nyújt a hiteles *Dolby Digital 5.1* hangzúszóhoz.

A legnevesebb alaplapgyártók mind-mind előrukkolnak saját nForce2-es alaplapjaikkal, ime az EPOX terméke

Csatlakozás tekintetében is el leszünk látva minden jóval: a nagysebességű adatátvitelről az *USB 2.0* és a *FireWire* gondoskodik.

INFO <http://www.nvidia.com>

Logitech perifériák a PlayStationhöz

A Logitech Cordless Controllerrel akár 6 méter távolságból is vezérelhetjük kedvenc játékgépünket

A Logitech NetPlay Controller egy készülékben integrálja a vezérlőt és a billentyűzetet

A Logitech különleges perifériákkal lepte meg a PlayStation, a PS one játékkonzol és a PlayStation 2 felhasználóit. Az új Logitech USB Headset és a Logitech NetPlay Controller a PlayStation 2 konzolon futó hálózatos játékokhoz nyújt nagy segítséget, míg a Logitech Cordless Controller vezeték nélküli játékevezérlő a PlayStation, a PS one és a PlayStation 2 játékosait szabadítja meg a szobai kábelrengetegtől.

A PlayStation 2-höz készült Logitech USB Headset beépített hangvezérléssel és hangfelismeréssel, voice over IP (VoIP) technológiával és hangfelvételi lehetőséggel a játékos számára a kapcsolatteremtés egészen új dimenzióját nyitja meg. A készüléket a Sony Computer Entertainment America internetes csapatjátékával, a SOCOM: U.S. Navy SEALs

című játékkal együtt szállítják majd. A Logitech headset ideális a hálózatos játékokhoz: a játékosok szóbeli parancsokat adhatnak, vagy stratégiákat utoghathatnak csapattársaiknak.

A kifejezetten a PlayStation 2 hálózatos játékaikhoz kifejlesztett Logitech NetPlay Controller vezérlőpult és billentyűzet is egyben, amelynek segítségével a játékosok úgy írhatnak egymásnak üzeneteket, hogy közben nem kell letenniük a vezérlőpultot, és nem kell külön billentyűzetet telepíteniük. Ez az egyedi vezérlőpult/billentyűzet kombináció kényelmesen megül az ember ölében, és a játék irányításához szükséges összes vezérlőgombot mindenkor elérhető távolságban tartja. Az USB billentyűzet a vezérlőpultról lecsatolva önálló eszközként is használható.

INFÖ www.logitech.com

A PC mint otthoni szórakoztatóközpont

A Microsoft bejelentette legújabb XP-variánsát, a korábban Freestyle kódneven emlegetett Windows XP Media Center Editiont. Az XP Media Center szórakoztatóelektronikai központtá varázsolja

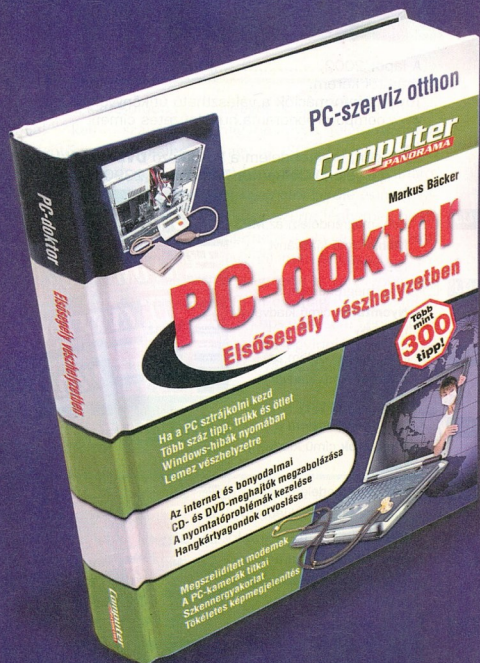
A Windows XP Media Center Edition valóságos szórakoztatóközponttá varázsolja PC-nt

számítógépünket, amely a digitális szórakozás számos fajtáját kínálja: nézhetünk tévét, készíthetünk videofelvételt, hallgathatunk digitális zenét, gyönyörködhetünk a digitális videóban, vagy használhatjuk gépünket DVD-zésre és fotók megtekintésére. Az élmény a távirányító nyújtotta kényelemmel párosul, azaz akár egy karosszékben ülve vagy a pamlagon heverve, távolról is vezérelhetjük PC-nt, azaz a szórakoztatóközpontunk „agyát”.

INFÖ www.microsoft.com/windows/ehome/

Több száz tipp, trükk és ötlet közel 500 oldalon!

- Ha a PC sztrájkolni kezd
- Windows-hibák nyomában
- A nyomtatóproblémák orvoslása
- Szkennergyakorlatok
- Tökéletes képmegjelenítés
- Megszelídített modemek

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadó Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.

Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ara: 3990 Ft

FAX MEGRENDELŐLAP

Computer Panoráma

1091 Budapest, Üllői út 25. • Terjesztési osztály: tel.: 456-69-64, fax: 456-69-70

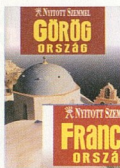
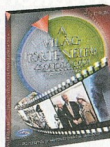
- Igen, megrendelem a **CD-melléklettel** megjelenő **Computer Panorámát** egy évre mindössze 10 990 Ft-ért és választok egyet az alábbi öt ajándék közül

Könyvek:

- Olaszország
 Görögország
 Franciaország

CD-k:

- English in Action nyelvoktató program
 A világtörténelem kronológiája

A lapot 2002. ....havi számtól kérem.
 További információk a választható útikönyvekről a www.computerpanorama.hu/elfozetes.cimem.

- Igen, megrendelem a következő **DVD-melléklettel** megjelenő **Computer Panorámát** 2390 Ft-ért.

- ÚJ** Igen, megrendelem az **MP3 Mánia** című kiadványt (990 Ft)

- ÚJ** Igen, megrendelem a **Nyomatok** című kiadványt (595 Ft)

- ÚJ** Igen, megrendelem az **Internet** című kiadványt (595 Ft)

- ÚJ** Igen, megrendelem a **Monitorok** című kiadványt (495 Ft)

- ÚJ** Igen, megrendelem a **Mobil Világ** című kiadványt (495 Ft)

- ÚJ** Igen, megrendelem a **Digit Fotó** című kiadványt (695 Ft)

- ÚJ** Igen, megrendelem az **Notebook** című kiadványt (695 Ft)

- ÚJ** Igen, megrendelem az **Arany Válogatás II** című kiadványt (1495 Ft)

Számlázási cím:

Cégnév (név): .....

Kapcsolattartó neve/beosztása: .....

Telefon: .....

Fax: .....

E-mail: .....

Cím: [ ][ ][ ][ ] helység: .....

út/utca/tér:.....

h.sz.:..... em./ajtó: .....

Postacím:

Név: .....

Cím: [ ][ ][ ][ ] helység:.....

út/utca/tér:.....

h.sz.:..... em./ajtó: .....

Telefon: .....

Az előfizetést csekken

átutalással rendezem.

..... dátum

..... aláírás

A fenti áraink a postaköltséget nem tartalmazzák. A küldeményeket utánvétellel postázzuk.

FAX: 456-69-70

3Com bridge épületek között

A 3Com bejelentette első vezeték nélküli, épületek közötti (building-to-building) bridge termékét, amely bármely Wi-Fi szabványú Accent Pointtal kompatibilis. Az új termék segítségével mostantól minden nehézség nélkül összeköthető az épületeken belüli különálló hálózatok, mégpedig akár utakon, autópályákon keresztül is.

A 3Com Wireless LAN Building-to-Building Bridge költséghatékony alternatívát kínál a hagyományos kábelezéssel szemben, ráadásul gyorsan és könnyen kapcsolatot teremt különféle helyszínek között. A termék segítségével áthidalható legnagyobb

Épületek között létesít vezeték nélküli kapcsolatot a 3Com Wireless LAN Building-to-Building Bridge-e

távolság körülbelül 25 km, 11 Mbps átviteli kapacitás mellett. A bridge point-to-point és point-to-multipoint konfigurációban egyaránt telepíthető. Az adatbiztonságról a 40 bites, illetve 128 bites *Wired Equivalent Privacy (WEP)* technológia gondoskodik.

INFO www.3com.com

Axelero csomagok

Az *Axelero Internet* augusztus 1-jétől új, 15 órás csomagot vezetett be *Origo* néven, a korlátlan internetezést pedig 40%-kal olcsóbban kínálja a megújult és kibővített *Otthon* és *Profi* csomagok formájában.

Az *Origo* csomag havi 15 órány hozzáfértésnél kínál a délután négy és éjfél közötti időszakban – ezzel a telefontársaságok 15 órás átalánydíjas csomagjához igazodik –, míg napközben korlátlanul, éjfé

és reggel hét óra között pedig 50 filléres internet percdíj mellett vehető igénybe. A csomag havidíja bruttó 1800 forint, a kedvezményes időszakban a 15 óra túllépése bruttó 3 forintos internet percdíj mellett lehetséges.

Az eddig csak az esti időszakban korlátlan *Otthon* csomag teljes mértékben korlátlan hozzáféréssé alakul át, azaz a nap bármely szakában, tetszőleges mértékben használható, miközben a fix havi

díjon túl csak a kapcsolódó telefondíjjal kell számolni, amely jelentősen mérsékelhető a telefonszolgáltatók 40 órás átalánydíjas csomagjával. Emellett az eddigi egy helyett immár négy e-mail-cím tartozik az előfizetéshez, és a szolgáltatás 20 Mbájtós webtárhellyel is kibővíti. A csomag havi előfizetési díja változatlanul bruttó 4500 forint.

A már eddig is korlátlan *Profi* (és *ISDN Profi*) csomag augusztus 1-jétől több új lehe-

nál a jövő erősebb biztonsági mechanizmusai számára.

A *HP* bemutatja a *HP Atalla* hálózati biztonsági processzorok (network security processor, NSP) új generációját, amely a pénzügyi intézmények és a fogyasztók számára nyújt fokozott biztonságot az elektronikus fizetés során. A *HP Atalla NSP-k* új sorozata az *Atalla Key Block* (kulcszárólagi) technológia logikai biztonságát kombinálja a fizikai biztonsággal és a kriptográfiai feldolgozással.

A *HP Atalla NSP* a biztonságos és széles körben elfogadott *3DES* titkosítási eljárás előnyeit nyújtja a vásárlóknak, miközben költséghatékony migrációs útvonalat kí-

nyújt a jövő erősebb biztonsági mechanizmusai számára. A *HP Atalla NSP* sorozat a legmodernebb technológiát képviselő, 1 U (rack-egység) magas, rackbe szerelt kivitelben kerül forgalomba. A sorozat három modellel foglal magában: a csúcskategóriás *Atalla A10100 NSP-t*, amely másodpercenként 540 tripla *DES PIN* fordítást végez el, a középkategóriás *Atalla A9100 NSP-t*, másodpercenként 120 tripla *DES PIN* fordítással, valamint a belépőszintű *Atalla A8100 NSP-t*, 20 tripla *DES PIN* fordítással másodpercenként.

INFO www.atalla.com

tőseget is kínál. Egyszerre két hagyományos telefonvonalon vagy az *ISDN* két csatornáján párhuzamosan használható, azaz az előfizetője és még valaki egyszerre léphetnek be az internetre. Ha a megosztott használatnál fontosabb a sebesség, erre is van lehetőség: a *Profi* csomag *ISDN* vonalon 128 kbps elérésre képes a két csatorna egyidejű használatával – változatlan havidíj mellett.

INFO www.axelero.hu

Cisco a reptéren

Immár 19 európai és közel-keleti reptéren gondoskodik a nagysebességű, biztonságos internet-kapcsolatról a *Cisco Systems Mobil Iroda*, amely lehetővé teszi, hogy a nagyrészt üzletemberekből álló utazóközönség személyi számítógépekről vagy PDA-król szélessávú internet-hozzáféréssel kapcsolódjon a világhálóra, és biztonságosan elérje vállalati hálózatát.

Németország második legforgalmasabb, napi 96 ezer utast fogadó müncheni reptéren 1-es terminálján vezeték nélküli LAN (WLAN) hozzáférést találnak az utazók. A nemrég elkészült isztambuli *Atatürk* reptéren is szélessávú vezeték nélküli internet-hozzáférést kínál, valamint reptéri és vásárlási információkat nyújt az utazóknak. Az isztambuli reptéren a ve-

zeték nélküli technológia minden váróban, étteremben és bárban elérhető, így az utazók tetszés szerint kiválaszthatják, hogy honnan veszik igénybe a hálózatot, és hol dolgoznak. A *Cisco Mobile Office* a földön dolgozó reptéri alkalmazottakat is el látja különféle reptérfelületi megoldásokkal és egyéb szolgáltatásokkal. A koppenhágai nemzetközi reptéren

három, a légitikítő teljes területén vezeték nélküli kapcsolatot nyújtó *Cisco* hozzáférési pontot telepítettek.

INFO www.cisco.com

Együttműködő partnerünk a hírek összeállításában:

Abit kontra SB, sokadszorra

Pár hete cseréltem ki az alaplapot és a processzort, s a következő hibajelenség lépett fel. A hangkártyám egy házimozi erősítőre van kötve, és miután az erősítőt átkapcsolom a számítógép csatornájára, a center sugárzón egy bűgő háttérhang hallható (mintha gerjedne). Az előző alaplapnál ez a jelenség nem lépett fel! Próbáltam már a hangkártyát más PCI helyen, de nem történt változás. Régi alaplap: Acorp BX, Celeron 850-es processzor. Új alaplap : Abit KR7, AMD 1500+ processzor. A hangkártya SoundBlaster Live. Az erősítőn nincs optikai bemenet. Önök szerint mi lehet a hiba forrása?

Ez a rendhagyó probléma szinte bármelyik alaplappal előfordulhat. Ha a hangkártya a PCI 4-es foglalatban is hasonló jelenséget produkál, akkor valószínűleg elektronikai hibáról lesz szó. Ehhez érdemes lenne egy ugyanilyen alaplapban kipróbálni a hangkártyát, és viszont: egy másik SB Live!-ot ebben az alaplapban.

Ha mind a két esetben már bekapcsoláskor hallatszik a zaj, akkor inkompatibilitásról beszélhetünk, s vagy a hangkártyát, vagy az alaplapot kell kicserélni. A hiba oka lehet még a kis teljesítményű tápegység, amely ekkora terhelésnél már zajos tápfeszültséget ad.

Windows XP képrfrissítés

A gépem: ASUS TUSL2-C alaplap, 800-as Celeron, 384 Mb-át RAM, ASUS v7700 Tivx, miro 1785F monitorral. Az operációs rendszert most cseréltem Windows XP-re. Ezzel kezdődtek a gondok. Eddig a játékoknál (Windows 98/Me alatt) a monitor mindig a lehető legnagyobb frissítéssel dolgozott (640x480-120 Hz, 800x600-120 Hz, 1024x768-100 Hz). Az XP alatt viszont igen gyengén muzsikál, mert jó esetben is csak 75 Hz-et ad 800x600-ban. Van arra megoldás, hogy ismét olyan legyen a frissítés, mint régen?

Ismereteink szerint az nVidia alapú, valamint nem csúcsmoell ATI kártyákhoz tartozik egy olyan segédprogram (tweaker), amellyel bármelyik grafikus üzemmódohoz megfelelő képrfrissítést párosíthatunk. Ezek a beállítások a regisztrációs adatbázisban tárolódnak, és a számítógép újraindítását igénylik. Ez talán az egyetlen szemmel látható hiba, amelyik a Windows 2000 óta ebben az operációs rendszerben megmaradt. Az XP még gyári meghajtó programokkal sem engedi 800x600 alá az asztal felbontását, így a képrfrissítés beállításához ilyen programot kell használnunk.

AKTUÁLIS

Azt kérdezném, hogyan kell telepíteni a Computer Panoráma DVD-mellékletén lévő SuSE Linuxot. Nem tudom, mi az a .iso kiterjesztés. Segítségét előre is köszönöm!

A DVD-mellékletünkre ISO formátumban került fel a SuSE Linux, mert a belőle készített CD-lemez bootolható. A gyakorlatban bármelyik CD-íróprogram

mal meg lehet írni a telepítéshez szükséges lemezt, hiszen az ISO szabványos formátum.

A Nero például a File menü Burn Image menüpontjával vehető rá ilyen CD írására.

A lemezzel kapcsolatos bármilyen észrevétel kérjük, hogy a CD- és DVD-mellékletek szerkesztőjének, Nákovic Lászlónak jelezzék (laszlo.nakovic@cp panorama.hu).

Földelési hiba

Beruháztam a Matáv ISDN akcióban, bízva a multilink nagyobb sebességében. A változás egy USB-s DeTeWe modemszcsoda, ami egyben kávéonalas alközpont is (külső adapterrel), amely NT dobozra csatlakozik (szintén külső adapterről). Installálva megjelenik egy ISDN modem és egy virtuális COM3-as modem. A telefonos kapcsolatlán nem minden kiszolgálóval veszi fel a 128k-s kapcsolatot, de van ahol sikerül. A hálózati csatlakozásnál nem volt védőföld és ezért a PC védőföldjét a rádióhoz kötöttem, de ennek ellenére a ház és a „védőföld” között mérhető feszültségkülönbség volt (100V), ezért a házat is leföldeltem. A probléma: vagy lefagy a Windows 2000 (kép van, az elég nem mozog és ami a legérdekesebb, a „reset” sem indítja újra a gépet), vagy se kép, se hang és a „reset” szintén hatástalan. Mindkét esetben a DeTeWe csodaszereket lebontja a kap-

csolatot. Az alaplap kivételével mindent sikerült kicserélni, még a DeTeWe-t is. Miért nem indítja újra a gépet a „reset”? Talán az alaplap a hunyó?

Alapszabály, hogy a számítógépet minden esetben csak földelt aljzathoz szabad csatlakoztatni. A 100 V (115 V) azért került a számítógép házára, mert ha földeletlen hálózatba kötjük a komputert, a tápegység bemenetén lévő szűrőkonkondenzátorok a tápfeszültség felét kapcsolják a házra.

Ez a feszültség beleszóll az érzékenyebb alkatrészek működésébe, és előfordulhat, hogy az alaplap rakoncátlanokdík. A földelés kijavítása után, ha az alaplap hasonlókat produkál, ki kell szerelni a házól, gondosan elszigetelve ki kell próbálni, s hiba esetén ki kell cserélni. Ha kiszerezve működik, akkor a házba való beszerelésnél nem volt valami rendben, hozzáért a ház valamelyik részéhez.

Helyesbítés

Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy a Computer Panoráma 2002/08 számának 59. oldalán megjelent gyorsteszten a Toshiba TDP-MT5 tévesen TDP-S3 névvel jelent meg, a cikkben a lámpa fényerősségén (2000 Lumen helyett 1000 lumen), és ECO módjának megletén kívül minden megjelent információ helyes.

Tanulságos eset

A mai napon házilag összeraktam egy számítógépet, Epox 8K3A alaplappal és egy 1600-os AMD processzorral + egy ASUS monitorkártyával és üres merevlemezrel. A hűtőborda felszerelése közben a csavarhúzóim feje letörtött és egy kis pöttynyi sérülést okozott az alaplapon. Ezek után a gépet bekapcsoltam, de a képernyőn semmi sem jelent meg, csupán a hangszóró bippelt, valahogy így: 1 mp bíp - 2 mp szünet. Erről arra következtettem, hogy valami nincs benn a helyén, megnyomkodtam a berakott kártyákat, modulokat, de a probléma továbbra is fenn állt. Ezután a hűtőbordát leszedtem, hogy megnézzem, melegszik-e a CPU. Körülbelül 4 mp-ig!!! volt bekapcsolva, de lehet, hogy elfűstölt, mert a hűtőpaszta pillanatok alatt leégett róla. Ezek után a processzort kivettem, majd visszatettem, a hűtőt visszaerősítettem, és elindítottam a gépet. Bippégés nem volt, a képernyőn semmi, de az alaplapon a

kondenzátorok iszonyatosan melegek, így 10 mp után jónak láttam kikapcsolni. Ön szerint mi szállhatott el, a CPU vagy a processzor, illetve, milyen garanciális esélyeim maradhattak, ha az alaplapon van egy kis sérülés?

Nagyon sajnáljuk, hogy egy ilyen kiváló alaplappal, valamint processzor ment tönkre, sajnos ilyen hibára nem minden kereskedő vállal garanciát. Az alaplappal foglalatok alatt futó vezeték a memóriához vezetnek, és szerencsétlen esetben mind a három (négy) foglalat vezeték is megszakadhat. Jó esetben néhány foglalat használható marad, ezekben a memóriát az alaplappal tudja tesztelni. Ha rövid csipogások hallatszanak, az a memória hiányára, hibájára utal. Ezért mindenképpen érdemes olyan hűtőbordát vásárolnunk, amelynek a felrakása kézi erővel, de legalább biztos módon megoldható (az Intel régebbi gyári bordái nem rendelkeztek a felrakást megkönnyítő füllel). Nagyon

fontos, hogy a számítógépen bekapcsolt állapotban semmilyen módosítást ne végezzünk, hiszen általában a rövidzár okozta szikra teszi tönkre az áramköröket, nem pedig az üzem közben fennálló rövidzár, ez ugyanis „csupán” a számítógép elindulását akadályozza meg. A processzorok mindegyike aktív hűtést igényel, passzív, ventilátor nélküli hűtőbordával csupán a kis energiafogyasztású típusok, köztük a Cyrix processzorai üzemeltethetők. A garancia érvényesítése mindkét esetben erősen kérdéses, hiszen a hűtőborda szakszerűtlen felhelyezéséből eredő hiba, valamint a processzor nem üzemszerű használata megkérdőjelezi a garancia jogosultságot.

Továbbra is várjuk leveleteket, észrevételeiteket a c.panorama@panorama.hu vagy a zsolt.kohler@cpanorama.hu címen.

KÖHLER ZSOLT (ZSOL@)

A választás szabadsága!

Delphi 7

A Borland Delphi 7 Studio új, teljes mértékben integrált Web-es fejlesztést, modellezést, jelentéskészítést kínál, a keresztplatformos technológiák pedig megnevelik a fejlesztők teljesítményét

- Ⓞ Delphi™ alkalmazások átvitele Microsoft® .NET-re már ma elkezdődhet!
- Ⓞ A Model Driven Architecture™-nek (MDA™) köszönhetően kevesebb kód karbantartás szükséges
- Ⓞ Alkalmazások tervezése és modellezése UML™ technológiával
- Ⓞ A Delphi alkalmazások gyorsabban kerülnek a Web-re, keresztplatformos jelentések készítése

www.borland.hu/delphi/

Kylix 3

A Borland Kylix™ 3 Enterprise egy nagy teljesítményű C++ és Delphi™ nyelvű megoldást kézbesít az adatbázis, GUI, és Web szerver alkalmazások gyors elkészítéséhez Linux platformon

- Ⓞ A választás szabadságának példája: használja a C/C++ vagy a Delphi™ programnyelvet!
- Ⓞ Gyorsabban dobhatja piacra megoldásait a CLX™ komponens alapú fejlesztéssel!
- Ⓞ Használja fel a keresztplatformos fejlesztés teljesítményét (Linux/Win)
- Ⓞ Szállítson business-to-business integrációt Web Services-zel a BizSnap™-ot használva!

www.borland.hu/kylix/

Delphi 7 és Kylix 3 bemutató szeptemberben!

A pontos időpontért és a részletes programért látogasson el honlapunkra, vagy érdeklődjön telefonon!

Borland

Borland Magyarország Kft.
1143 Budapest, Hungária köz 1-5.

ÚJ AKCIÓINK:

www.borland.hu/akcio/

telefon: (06-1) 467 17 80
fax: (06-1) 467 17 82
e-mail: info@borland.hu

www.borland.hu

SCRIPTUM
INFORMATIKA RT.

NYELVI TUDÁSBÁZISOK
cégeknek, intézményeknek!

Professzionális szótárak,
fogalomtárak
intraneten!

6771 Szeged, Mályva u. 34.
Tel.: (62) 406-133, fax: (62) 405-722
www.scriptum.hu

Mint júliusban arról a magyar online sajtó is hírt adott, a zenelobby amerikai érdekvédelmi szervezete, a RIAA, az MP3-letöltési lehetőséget kínáló szolgáltatók után immár az egyéni felhasználók, az ilyen fájlok letöltők beperlését is tervezi. Tekintve, hogy a RIAA a jogosulatlan műfelhasználások elleni harcban a BSA-t tekinti „példaképének”, amely magyarországi szerepével és érdekérvényesítési törekvéseivel már volt alkalmunk megismerkedni, talán megjósolhatjuk: belátható időn belül a magyar felhasználóknak is szembe kell nézniük a (zene)Birodalom haragjával.

E harag bizonyos fókig érthető: a zene-művek jogosulatlan digitális sokszorosítása évente dollármilliókban mérhető bevételkiesést okoz a legnagyobb zeneműkiadóknak. Ugyan az üres hordozókat is terhelő átjárási-jogdíj fizetési kötelezettség (így elvileg minden hangkasszétára, videokasszétára, CD-re másolt anyag után lerőg a szerzői jog nagy hatalmú isteneinek az őket megillető áldozatot), ez azonban csak a töredékét fedezi annak a profitnak, amelyhez a kiadó (nem is szólva a nagy- és kiskereskedők lánctaláról) a „gyári” kazetta, illetve CD több ezer forintos áron történő értékesítésével juthatna.

Az éremnek azonban – minimum – két oldala van, de az idősb magyar választópolgár, a boldog emlékeztető *Komlós János* hasonvételevíziós sorozatának egykori nézője azonban tudja, hogy lehet még egy harmadik is: míg a szoftver- és zenehordozók árai az égben járnak, a jövedelmek pedig igencsak földközben, a digitális technika által nyújtott többszörözési lehetőségek finoman fogalmazva is versenyképes alternatíváját nyújtják a boltban való vásárlásnak. A másik oldal fő érve – amelyet a film- és zenekiadók előszeretettel hangoztatnak – a kalózkodás távlati hatása: ha ellehetetlenül a szellemi termékek piaca, ha a nagy számú „fekete másolat” miatt nem lehet egy-egy korongból annyit eladni, hogy – tekintetbe véve a felmerült költséget is – a kiadása még nyereséges legyen, maga a kiadói szakma kerül váláság-

Az internet és a multimédiás alkalmazások világában ma már technikailag szinte minden lehetséges: tetszés szerint kereshetünk, letölthetünk vagy továbbíthatunk, sőt alakíthatunk és szerkeszthetünk kép- és hangfájlokat. Miközben a hálón zenére vagy képre vadászunk, aligha gondolkodunk eljárásunk jogszerűségén. Ám megteszi ezt helyettünk más.

ba: nem lesz, aki egy-egy új produkció „megfinanszírozását” vállalja, munkát adjon zenészeknek-előadóknak, s nem lesz feketén másolható új hordozó sem.

Az érem harmadik oldalaként azonban azt is látnunk kell: más szellemi termékével jogosulatlanul kereskedni, vagy akár „baráti szívességből” mással megosztani nem csak illetlenség, de – ne kerteljünk,

A RIAA kíméletlen harcot hirdetett az illegális letöltők ellen

hölgyeim és uraim, kedves barátaim, mondjuk csak ki nyíltan – *lopás* is. Mindez az internet világában legtöbbször a warez-oldalak, a más szellemi termékét térítésmentesen, vagy épp – a „piaci árnál” jóval kedvezőbb – díjfizetés ellenében letölthető tevő „szolgáltatások” vonatkozásában történik fel – a zene esetében pedig az MP3 fájlok kapcsán.

Az MP3 meghatározott adatokat tömörítő és a tömörítés során keletkezett állományok azonosítását lehetővé tevő eljárás: más hangdigitálizálási technikákhoz (például a WAV-hoz) képest az a fő előnye, hogy a hanghullámok változásait nem közvetlenül képezi le, hanem kódolt, tömörített formában, s így az eredeti hanghullám

LETÖLTÉSEK SZABADSÁGA

AZ ÉREM

helyreállításához lényegesen kevesebb adatbájtra van szükség. Az eredeti hangmínőség alig észrevehető, de a valószínűleg nagyon is jelentős romlás nélkül a tömörített információ rögzítéséhez az eredetihez képest 11-szer kevesebb adattároló-kapacitásra van szükség; természetesen az MP3-ban hozzáférhetővé tett zene interneten keresztül letöltési idejére is arányosan kevesebbet kell számolnunk. Zenei CD-eket vagy akár hangkasszétán rögzített anyagokat egyszerű, mindenki számára hozzáférhető programokkal alakíthatunk MP3 formátúrára; lejátszásukhoz pedig ma már a szoftverek szinte végtelen választéka áll a rendelkezésünkre. Az MP3 tehát praktikus, egyre szélesebb körben terjedő technológia, amelynek használata könnyebbé, kényelmesebbé teszi digitális életünket.

A jogásznak azonban nem az a feladata, hogy valamely társadalmi jelenségről értékelést mondjon, a szerepe valamely emberi magatartás jogszerűségének, mások jogvédelem érdekében sértő vagy nem sértő voltának, megengedtségéről vagy jogilag tiltott voltának, a tiltott magatartás törvényi szankcióinak bemutatására korlátozódik. A magyar szerzői jogi és büntetőjogi szabályozás tükrében ennek megfelelően kell vizsgálnunk az „MP3 problémakört”, a lehetséges magatartásokat.

Mint korábbi cikkeinkben arról már nem egyszer szó esett, a szerzői jogi törvény a mű nyilvánosságra hozatalával, felhasználásával kapcsolatosan széles körben ismeri el a szerző kizárólagos jogait; engedélye nélkül a mű nem adható közre, nem sokszorozható, nem dolgozható át, s mások számára digitális úton sem tehető hozzáférhetővé. Az, aki a művet (hang- vagy képhordozót) engedély nélkül sokszorozítja (másolja) megsérti ezeket a szerzői kizárólagos jogokat: az okozott kár arányában

MP3-ik oldala

polgári jogi kártérítésre, büntetőjogi felelősségre vonásra kell számítania. A szigorú szabályok alól kivételt képez a szabad felhasználás esete: a törvényben pontosan felsorolt felhasználási módok tekintetében sem a szerző hozzájárulására nincs szükség, sem díjat nem kell fizetni. A szabad felhasználás azonban célhoz kötött és csak rendeltésszerűen gyakorolható: nem lehet sérelmes a mű rendes felhasználására és – más követelmények mellett – nem károsíthatja indokolatlanul a szerző jogos érdekeit, de nem irányulhat a rendeltetésével össze nem férő célra sem. Mindehhez hozzátartozik, hogy a szerzői jogi törvény a „digitális” felhasználási mó-

Amennyiben a szabad felhasználás általános feltételeit nem sérti, nincs jogi akadály annak, hogy az egyébként jogszzerűen birtokunkban lévő művet (hangkazettát, hanglemezt) digitalizáljuk, vagy a zenei CD-t számítógépünkre vagy CD-re „írjuk ki”. A tömörítő technikák, az MP3 használata is megengedett: a törvény ugyanis – szerencsére – a másolatkészítés technológiai vonatkozásában nem tartalmaz megkötéseket. Az így előállt, digitalizált műpéldány azonban csak saját (esetleg családi) célra használható fel, más részére (akár a műpéldány – CD, adatelemez – átengedésével, akár elektronikus úton való „átküldéssel”, akár az interneten keresztül lehívhatóvá tételével) nem adható, hozzáférhetővé nem tehető. Ez ugyanis egy másik kizárólagos szerzői jog, a *terjesztés* joga alapján már engedélyköteles (és díjfizetéshez kötött) felhasználási tevékenységnek minősül.

Am MP3 fájlokat az internetről is letölthetünk: a magáncélú másolatkészítés joga (a számítógépünkre való másolás vagy a saját eszközzel CD-re írás) joga ebben az esetben akkor illet meg bennünket, ha már a *mű internetes közzététele is jogszzerűen történt*. Az interneten való elérhetővé tétel a magyar szerzői jog szerint a nyilvánosságához közvetítés sajátos módjának minősül, ám – ha a zene szerzői jogvédelem alatt áll – jogdíjfizetés ellenében, a zenei mű kiadásának hozzájárulása mellett az ilyen jog megszerzhető. Az engedély nélküli elérhetővé tett jogvédelem viszont már szerzői jogokat sért, s számolni kell a már említett polgári és büntető jogkövetkezményekkel.

A *polgári jog* ezekkel a szankciókkal a szellemi alkotás feletti rendelkezési jog kizárólagosságát kívánja védelmezni: a *büntetőjog* az e jogokat sértő magatartás társadalomra veszélyességét elismerve helyez kilátásba pénz-, de akár szabadságvesztés büntetést. A jog természetesen a cselekmény súlya szerint tesz különbséget: másként értekel a művet az interneten jogosulatlanul közzétéví eljárását, s másként azét, aki letölti azt. Fontos tudnivaló, hogy a szerzői és a szomszédos jogok megsérté-

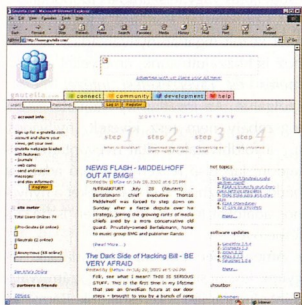
sének bűncselekménye gondatlanul is elkövethető: nem védekezhetünk tehát automatikusan azzal, hogy „az interneten mindenki számára elérhető” kínálatból választottunk. Ha a letöltés valamilyen „hivatalos” site-ról (pl. zeneiadók, együttesek weboldala) történt, indokolt feltételeznünk, hogy jogszzerűen (pl. promóciós célokot szolgálva) került fel oda. Ha viszont a zenét kínáló oldal „warez-szerű”, netén ezen mivoltát büszkén hirdeti is, nem hivatkozhatunk ilyen mentségre.

Az utóbbi években a zeneiadók folyamatos harcot vívtak a *Napster*- vagy *Gnutella*-jellegű szolgáltatások fenntartóival. Ezek a hálózatok már arra is lehetőséget adtak, hogy a felhasználók egymás között is tudjanak fájlokat cserélni, azaz keres-kínálat alapon egymásra találjon a kínálat és az igény. E harcból a zeneiadók kerültek ki győztesen: az ilyen szerzői jogot sértő tevékenységet segítő rendszer fenntartása is jogellenes, kártérítési igényt megalapoz.

Persze más kérdés, hogy akár a zenelelőbi óriásai által indított perekben is könnyebb egy-egy megfogható, üzleti vállalkozás formájában jelentkező vállalkozás ellen fellépni, mint a felhasználók ezreit, tízezreit a bíróság elé vinni. A magyar szerzői jog – a 2001 decemberében elfogadott, az információs társadalmi szolgáltatásokról és az elektronikus kereskedelemről szóló törvénnyel együtt – amerikai mintára olyan megoldást dolgozott ki, amely magát a *jogserelem-lehetőséget igyekszik kiküszöbölni*. Ez az úgynevezett *notice and take down* eljárás: a jogsértő tartalmú internetes oldal „bezárásának”, a tartalomhoz való további hozzáférés megakadályozásának kezdeményezése. Az az ISP, amelynek a szerveren keresztül bárki szerzői jogot sértő anyagot tesz közzé, az ilyen tartalom eltávolítására kötelezhető, s ha ennek nem tesz eleget, a polgári jog általános szabályai szerint felelősségre vonható, kártérítésre kötelezhető.

De ennél többre is számíthatunk: a jövőre hatályba lépő büntető eljárásjogi módosítások már azt is lehetővé teszik, hogy az ISP megőrizzze, s rendőrségi, bírósági eljárásban hozzáférhetővé tegye a (például a warez-oldalról zenét letöltők) forgalmi adatait, akik ez alapján lenyomozhatókká válnak. Hacsak... de erről talán majd legközelebb.

DR. VEREBICS JÁNOS

A zeneiadóknak sikerült alaposan megnyírni a Gnutella szolgáltatásait

dok vonatkozásában a szabad felhasználás főszabályai alól további kivételeket állapít meg – a helyzet tehát minden, csak nem könnyen áttekinthető.

A magáncélú felhasználás egyik, a törvényben nevesített esete a *másolatkészítés*. Alapkövetelmény, hogy a magáncélú másolatkészítés jövedelemszerzés vagy fokozás célját közvetve sem szolgálhatja. A másolat – ez a főszabály – másall is elkészíthető: ez azonban az elektronikus másolatkészítésre (pl. CD-re másolás) nem vonatkozik, azaz *ilyen másolatot csak manuál és csak a saját eszközeinkkel készíthetünk* (nem „íráthatjuk” például CD-re másall a számítógépünkön tárolt zenét).

Állam
az interneten

Fáradt, szenttelen arcú ügyintézők, tumultus, sorszáj, hosszas várakozás, ráadásul mindez néha a semmiért, mert az utolsó pillanatban derül csak ki, hogy egy nélkülözhetetlen papíru bizony még hiányzik. A sokaknak ismerős helyzetből, úgy tűnik, van már kiút, mégpedig az úgynevezett elektronikus kormányzat.

A kormányzati portál (www.ekormanyzat.hu) tulajdonképpen nem más, mint a hazai közigazgatás központi honlapja, ahol a közérdekű információkat egy helyen érhetjük el. A portálon elolvashatjuk a legfrissebb kormányzati híreket, de jó kiindulási pont lehet akkor is, ha valamely intézmény honlapjára kívánunk eljutni.

A portál gépjárműkereső szolgáltatása főként az autót vásárlóknak jelenthet nagy segítséget, hiszen elég megadnunk a rendszám-tábla adatait, és máris megkapjuk a hozzája tartozó autó gyártmányát, típusát és színét, illetve, hogy a keresett jármű forgalomban van-e. Pár pillanat alatt megtudhatjuk, ha az autó esetleg körözés alatt áll, sőt ha a forgalmi engedély számát is beírjuk, meggyőződhetünk arról is, hogy a megadott rendszám és forgalmi engedély valóban összetartozik-e.

A hasonló jellegű portálok létrehozásának nehézségeit mutatja, hogy az előbb említett adatok nem egy, hanem három központi nyilvántartásból származnak.

Ahhoz, hogy a keresésünkre mindenre kiterjedő választ kaphassunk, a rendszernek az Országos Járműnyilvántartásban, a Körözési Alapnyilvántartásban és a Kötelező Gépjármű Felelősségbiztosítás Kötvénynyilvántartásban szereplő adatokat kell ellenőriznie. Az utóbbi rendszerrel el-

KORMÁNYZATI PORTÁL

Ügyintézés az interneten

vileg ellenőrizhetnénk, hogy a keresett járműnek van-e kötelező felelősségbiztosítása, ám a jelenlegi jogszabályok szerint ez nem publikus információ.

A portálon a vállalkozások – az Igazságügyi Minisztérium Céginformató és Céginformációs Rendszerében (OCCR) szereplő – alapvető, nyilvános adataihoz is hozzájuthatunk. A megjelenő céginformációk tájékoztató jellegűek, és bár azonosak a Céginformató és Céginformációs rendszer adataival, közokiratként nem használhatjuk fel őket.

A nyilvántartásban cégnev, cégjegyzékszám, illetve adószám alapján kutakodhatunk. Amennyiben az adószám alapján keresgélünk, az első nyolc számjegyet – az úgynevezett törzsszámot – kell megadnunk, s ha az azonosító megfelelő, megkapjuk a hozzá tartozó vállalkozás adatait, a cégbizonyítványt. Mivel általában nem a

amelyet keresünk, nem szerepel a listán.

Amennyiben a keresésünk sikeres, megkapjuk az adott vállalkozáshoz kapcsolódó cégbizonyítványt. A bizonyítvány tartalmazza a cégformát, a bejegyzés dátumát, a cég elnevezését, az adóhelyét, tevékenységi köreit, a cégjegyzés módját (önálló vagy együttes), az esetleges jogelőd cégek adatait, adószámát, a cég esetleges felüggesztésének kezdetét és végét, az esetleges megszűnés, végelszámolás, csődeljárás vagy felszámolás időpontját.

A Kormányzati Portálról a földhivatalok által kezelt ingatlan-nyilvántartási adatokhoz is hozzájuthatunk, amelyeket a Földmérés és Távérzékelési Intézet (FÖMI) szolgáltat. Az ingatlan-nyilvántartás, ha a jogszabály nem tesz kivételt, nyilvános, így a földhivatalok által nyilvántartott tulajdoni lap első részén található adatokat bárki megnézheti. A portál ezeket a nyilvános adatokat teszi az interneten is hozzáférhetővé.

Amennyiben egy ingatlan adataira vagyunk kíváncsiak, a helyrajzi szám, valamint cím alapján is kereshetünk. Bármelyiket válasszuk is, először a település nevét kell megadnunk, s ha máshogy nem megy, a felajánlott listából választhatunk. Budapest, Szeged, Miskolc, Debrecen és Pécszet a kerületet is megadhatjuk, így csak az adott kerület ingatlanjai jelennek meg a listán. Amennyiben helyrajzi szám szerint keresünk, intervallum alapján is kutakodhatunk. Ilyenkor az első és az utolsó ingatlan helyrajzi számát kell megadnunk, így a két szám között található ingatlanok listáját kapjuk meg. Ha csak címnünk van, akkor sincs probléma, hiszen a település, az utca és a házszám megadásával az eredménylistát jól leszűkíthetjük. Ám ha még így is túl sok a találat, az épület jelének, az utca jellegének – utca, út, körút stb. – és az emeletnek a megadásával pontosíthatjuk a keresést.

F. N.

A Kormányzati Portál immár számos szolgáltatást kínál

cégek adószámát, hanem nevét ismerjük, természetesen ez alapján is kereshetünk a rendszerben. Szerencsés, ha a cég teljes nevét tudjuk, de akkor sincs minden veszve, ha csak az elejére emlékszünk, a lényeg az, hogy legalább négy karaktert adjunk meg. Ilyenkor persze több cég is fennakadhat a rostán, ami azért jelenthet problémát, mert a rendszer csak az első húsz találatot jeleníti meg. Így előfordulhat, hogy az a cég,

INFO M@RKET

INFOmarket a BNV-n

Interjú Kele Andrással, a Hungexpo Rt. kiállítási igazgatójával

● *A sajtóból már értesültünk róla, hogy a Hungexpo Rt. újrapozicionálta a korábbi INFO kiállítást, ezzel két kiállítás is lesz ebben a témában a Budapesti Vásárközpontban.*

Miben különbözik a két rendezvény?

– Az informatikai és telekommunikációs ágazat professzionális felhasználói, résztvevői számára rendezzük meg október 29-31. között az INFOTrend – Nemzetközi informatikai és telekommunikációs konferenciát és szakkiállítást. Ugyanakkor az INFOmarket – Információtechnológiai és telekommunikációs vásár a nagyközönségnek szóló rendezvény, amely az információtechnológia és telekommunikációs piac, valamint a szórakoztatási célú szoftver-, és hardverfejlesztés és a mobilkommunikáció újdonságait mutatja be.

● *Beszéljünk akkor a közelebbi, INFOmarket kiállításról, amely a BNV-vel egyidőben, szeptember 13-19. között zajlik majd a Budapesti Vásárközpontban. Miért a BNV-vel együtt?*

– Magyarország legnagyobb, az egész fogyasztói társadalmat megmozgató eseménye a Budapesti Nemzetközi Vásár. A látogatók között végzett felmérések mutatják, hogy az INFOmarket megrendezésével, egy reggőta hiánnyolt témakört pótol idén a Hungexpo Rt..

● *A BNV hagyományosan gazdag kísérőprogramokban. Mivel gazdagítja a kísérőprogramokat az INFOmarket?*

– A vásárlási lehetőséggel egybekötött INFOmarket kiállítást számos érdekes és színvonalas kísérőprogram gazdagítja.

Elsősorban a középiskolás korosztály számára nyújt izgalmas elfoglaltságot az Országos Counter-Strike Bajnokság. A számítógépes lövöldözős akciójáték döntőjét élőben, a helyszínen lehet majd követni, illetve a Fix.Tv is tudósít az eseményről. A győztes csapat 5 db Geforce4 Titánium 4600 videokártyával gazdagodik, emellett le-

hetősége lesz megmérkőzni a Danubius Rádió és az ORFK csapatával. Fontos megemlíteni, hogy nemcsak a bajnokságban résztvevők, hanem a helyszíni amatőr érdeklődők számára is lehetőség nyílik a computeres játék kipróbálására, ahol a számítógép által felépített virtuális világban elérhető eszközök és fegyverek segítségével bárkinek óriási élményben lehet része.

● *Hol lehet jelentkezni a játékra?*

– Érdemes felkeresni az interneten címet, ahol bővebb tájékoztatást adnak a játékról és a jelentkezés feltételeiről.

● *Milyen híjdságokkal jelentkezik még az INFOmarket?*

– További érdekességként, az Imperium Galaktika nevű, külföldön is nagy sikert aratott újrstratégiai játék készítői a vásáron mutatják be először szeptemberre elkészülő új játékukat, a Haegemonia-t.

A jövő látványosságai mellett helyet kapnak a múlt képei is az Országos Műszaki Múzeum összefogásában rendezendő Informatika-történeti kiállításon, ahol tanúi lehetünk annak, hogy a magyarok mennyiben járultak hozzá az informatika rohamos fejlődéséhez.

Mindezeket kívül a Neumann János Könyvtár és Multimédia Központ egy ingyen elérhető digitális, irodalmi könyvtárral jelentkezik, de lesz ajándéksorsolás is, amely újabb ízelítőt ad majd a jövő technikáiból, hiszen a sorsoláson résztvevőket ujjlenyomat érzékelővel azonosítják. A nézelődés és a vásárlás izgalmaikat azután a Cyber kávézóban pihenhetik ki a látogatók.

Ugyancsak a „D” pavilonban kap majd helyet az INTERSOUND szórakoztató-elektronikai és autóhífi vásár, a Hungexpo Rt. és a Soltész Reklám Kft. közös szervezésében.

További információ: www.infomarket.hungexpo.hu

(x)

HÁLÓS ÜGYINTÉZÉS

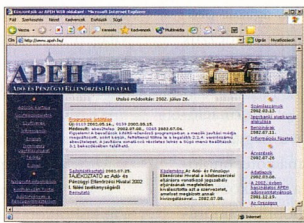
Hol tart a magyar e-kormányzat?

Az elektronikus kormányzat alapjainak megteremtésére tavaly 4,9 milliárdot fordított a kormányzat, míg idén 7,1 milliárd forint jut a fejlesztésekre. A jelenleginél gyorsabb és kényelmesebb ügyintéztést szolgáló fejlesztések várhatóan a kormányváltást követően is folytatódnak, immár a Közlekedési és Informatikai Minisztérium koordinálásával.

A program leglátványosabb eleme, a **Kormányzati Portál** már működik, és megkezdődött az állami intézmények összekapcsoló gerinchálózat, valamint a kormányzati adatbázis létrehozása. A korábbi ígéretek szerint jövőre a hivatali ügyeink nagy részét a világhálón keresztül akár otthonról vagy munkahelyünkről is intézhetjük majd. A Kormányzati Portálon jelenleg a gépjármű-, a cég- és az ingatlannyilvántartás adatait, valamint csaknem ezer, az emberek életét érintő közigazgatási ügymenet leírását érhetjük el. Ahhoz, hogy a portált ne csak információforrásként használhassuk, az elektronikus aláírássok kezelésére képes ügynevezett **hiteles központokat** kell felállítani, így elindulhat az internetes hivatali ügyintézés. Egy prognózis szerint a közeljövőben a lakosság közel harmada intézheti majd hivatalos ügyeinek egy részét az interneten. Ez jelentősen tehermentesítheti az ügyfélszolgálatokat, így közvetve a világhálóat nem használók élete is könnyebb lesz majd.

APEH a világhálón

Év végére, ha az **APEH** fejlesztései a tervek szerint haladnak, az áfa összegének 75-80 százalékát már elektronikus úton vallhatják be az adózók. A világhálóról letehető adóbevallások száma ebben az évben elérte a hatszázezretet, a kettős könyvvitelt folytató vállalkozások közül pedig már minden második az interneten keresz-

A legnagyobb adózók már ma is elektronikusán adják be adóbevallásaikat

tül juttatta el bevallását a hivatalhoz. Az APEH internetes ügyfélszolgálatja is egyre népszerűbb, hiszen míg tavaly összesen 2800-an kértek ezen keresztül segítséget, addig az idei év első három hónapjában már 2300-an keresték fel az online ügyfélszolgálatot.

Tervek szerint az APEH az év végére nyolc-tízezer elektronikus áfa-bevallás fogadására lesz képes. **Király György**, az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal elnöke az **Országgyűlés Informatikai és Távközlési Bizottságának** ülésén elmondta, hogy még dolgoznak azon a rendszeren, mely az elektronikus aláírással hitelesített bevallások fogadásához szükséges. Elképzelések szerint a Pest Megyei és a Fővárosi Kiemelt Adózók Igazgatóságához tartozó mintegy hatszáz nagy adózónak szeptembertől minden adónemben digitális aláírással hitelesített, elektronikus bevallást kell készítenie.

Behálózott munkaügyi központok

Az elektronikus, azaz az interneten keresztül elérhető szolgáltatások közül első körben azok számíthatnak közönségsikerre, amelyek fontos szerepet játszanak az emberek napi életében. Ebből a szempontból tökéletes kezdeményezésnek tűnik a **Csongrád Megyei Munkaügyi Központ** kezdeményezése, hogy bizonyos szolgáltatásokat a világhálón keresztül is elérhetővé tegyenek. A központ honlapján jelenleg kirendeltségként válogathatunk az állásajánlatok közül, de ugyanitt az álláskereséshez szükséges legfontosabb tudnivalókat is megtaláljuk. Hasznos lehet például, hogy a meghirdetett állásokról számos fontos információ is szerepel az oldalon, így a munkakör, a kínált fizetés, a munkarend, a szükséges iskolai végzettség alapján ki-ki eldöntheti, hogy számára megfelelő-e az ajánlat. Amennyiben a munka felkeltette az érdeklődésünket, akkor a folyamat a megszokott mederben megy tovább, azaz a hirdetésnél feltüntetett ügyintézőnél már magunknak személyesen kell érdeklődnünk. Mivel manapság a tudás évek, sőt hónapok alatt elévülhet, fontosak a különböző tanfolyamok, illetve átkepzési lehetőségek is. Az oldalon ezek-

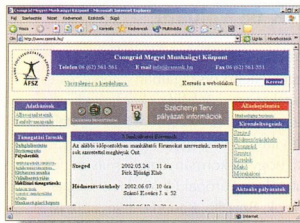
A főváros honlapján a számos hasznos információ mellett már egy online iparüzési adóbevallás kitöltő programot is találunk

Online adóbevallás

A budapestieknek idén először van lehetőségük elkészíteni helyi iparüzési adóbevallásukat az interneten keresztül. Ehhez először a www.budapest.hu oldalon keresztül elérhető formanyomtatványt kell kitölteniük, amelyet a rendszer logikailag és számszakilag azonnal ellenőriz, elkerülő az elírásokat, a tévesztéseket. Az online adóbevallás elsajátítása nem ördögösség, használatához elég a Tudnivalók című részt elolvasnunk, és máris nekivá-

hatunk a feladatnak. A rendszer egyetlen szépséghibája, hogy egyelőre mindössze az adóbevallás kitöltését sikerült elektronizálni, azaz ha végeztünk, az űrlapot ki kell nyomtatnunk, hogy azután aláírva, a megszokott módon, azaz postán juttassuk el a fővárosi önkormányzathoz. Mivel az internetes kitöltés csak egy lehetőség, ha nincs hozzáférése, vagy netán nem szeretjük az új dolgokat, a postán kapott nyomtatványt is kitölthetjük, amelyet természetesen a megszokott módon, postán kell visszajuttatnunk.

A Csongrád Megyei Munkaügyi Központ állásajánlatai már a világhálón is megtekinthetők

ről szintén tájékozódhatunk, így pár klikkelés után megkapjuk az adott tanfolyamhoz szükséges végzettséget, az órák időpontját, a képzési intézmény nevét és természetesen mindezek költségeit is.

A munkaügyi központok jellegéből adódik, hogy sokan átmeneti támogatásokért vagy egyéb segítségért keresik fel az intézményeket. Ma már ez is jelentősen leegyszerűsödött, hiszen elektronikus úton is érdeklődhetünk a támogatási lehetőségekről, az elhelyezkedést segítő eszközökről, de akár munkaerőpiaci információkat, illetve a pályázati lehetőségeket is megnézhetjük. A másik, azaz a munkaadói oldal életét könnyíti meg az online munkaerőigény bejelentés, amellyel a már nyilvántartásba vett munkaadók akár az interneten keresztül is eljuttathatják állásajánlataikat a központba.

A jövőben a központ még több internetes szolgáltatással kíván kiirukkolni, amelyek között szerepel majd, hogy a munkanélküliek magukat is ajánlhatják majd, kicsit úgy, mint amikor az állásközvetítő oldalakon önéletrajzot helyeznek el. Ez azért lehet fontos, mert míg az állásközvetítő portálok főként a diplomásokra koncentrálnak, a munkaügyi központoknál inkább a középf-, illetve az általános iskolai végzettségűeknek szóló ajánlatok dominálnak.

Az Accenture 2002-es felmérése szerint Kanaadé a világ legfejlettebb elektronikus kormányzata

INFO MARKET

Információ akkor...
...és most!

INFOmarket 2002 szeptember 13-19.

Minden, amit a legújabb megoldásokról tudni lehet és tudni kell.

A kapcsolat – szeptember 13-ig – szíves türelmét kérjük. De aztán...

A 106. BNV-vel egy időben látható az INFOmarket Információtechnológiai és telekommunikációs vásár a Budapesti Vásárcsopontban.

Nyitva tartás: naponta 10-től 18 óráig
50%-os MAV kedvezmény!

Nyereményjáték az interneten:
www.infomarket.hu

**Tele ötletekkel,
telekommunikációval**

Digitális fényképezőgépet vásárolna?

Vásárlás előtt
tájékozódjon

a

Computer Panoráma
DIGIT FOTÓ különszámából!

- 66 tipp és trükk
- Digitális fényképezők tesztje
- Vásárlási tanácsadó
- Photoshop iskola
- Színelmélet kezdőknek
- Képfeldolgozó programok tesztje

Computer PANORÁMA
XIII. évfolyam II. különszám, 2002. máj
Ár: 695 Ft

DIGIT FOTÓ

Digitális fényképezőgépek, képfeldolgozás

66 tipp és trükk **115** program ingyen

CD-melléklettel!

Digitális fényképezők tesztje
A piac legjobbjai

Rázi fényképstúdió
Virtuálisunk fotóinkon

Művészek a komputerben
Képfeldolgozó programok tesztje

Móks hépek
Karikatúrák fényképekből

Vissza a papírhoz
A képernyőn a nyomtatón

Színek és csatornák
Színelmélet kezdőknek

Vásárlási tanácsadó
Melyiket válasszuk?

Photoshop iskola
Hébovócsét mindenem

A digitális fényképezés és képfeldolgozás ábécéje

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.
Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ár: 695 Ft

E-kormányzat

Nagy szavak és valóság

Ami az elektronikus kormányzatok létrejöttét illeti, úgy tűnik, a világ legfejlettebb országaiban a tervezés és a beharangozás időszakát egyre inkább a konkrét tervek váltják fel. Legalábbis ez derül ki az Accenture 2002-es felméréséből, amelyben a világ 23 országának e-kormányzatát vizsgálták, aszerint, hogy e-kormányzatuk milyen fejlettségi szinten áll. A kutatók az Európai Uniót kívül többek között az Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Szingapúr és Új-Zéland e-kormányzatát vették górcső alá, 169, előre meghatározott online szolgáltatás meglétét keresve. Ezeket összesen kilenc szektorba – humán erőforrás, igazságügy, jövedelem, honvédelem, oktatás, közlekedés, közbeszerzés, posta, valamint a szabályozás és demokrácia – osztották. A felmérésben vizsgálták, hogy hány szolgáltatás érhető el az interneten keresztül. Kiegészítő szolgáltatásnak számítanak az ügyleírások, míg teljes körű szolgáltatás az, amikor online intézhetjük az ügyeinket.

Az e-kormányzatokat működtető országok dobogós helyén az elmúlt évhez képest nincs változás, azaz Szingapúr és az Egyesült Államokat megelőzve Kanada áll

az élen. Magyarországról nézve Kanada bizony meglehetősen jól áll, hiszen 71 szolgáltatásból már most is csaknem 61 – például a munkahelyi biztosítás és a fogyasztóvédelem – online is elérhető. A második helyen álló Szingapúr némileg más stratégiát követ, hiszen itt a 136 kiejelölt szolgáltatás csaknem mindegyike, azaz 132 elérhető el a világhálón keresztül, ám ezek közül egyelőre még sok a kiegészítő szolgáltatás, az ügyleírás. Hasonló a helyzet az Egyesült Államokban, ahol 117-ből 115 szolgáltatás van fent a hálón.

Az elmúlt évhez képest a legutóbb mégsem a dobogósok, hanem Németország, Hong-Kong és Írország lépett előre, így a fejlettséget mutató arányszámot nézve mindannyian 40 százalékos fejlettséggel büszkélkedhetnek. Érdekes módon Japán kormányzati portálja ez idő alatt viszonylag lassan fejlődött, de a mediterrán régió legjobbjai, Spanyolország sem kapkodja el a dolgot. Ha ezeket, illetve a középmezőny más országait, így például Belgiumot és Új-Zélandot vizsgáljuk, észrevehető, hogy lemaradásuk egyfelől a szolgáltatások mennyiségében, másfelől az internetes ügyfélkapcsolatok fejlettségében mutatkozik meg leginkább.

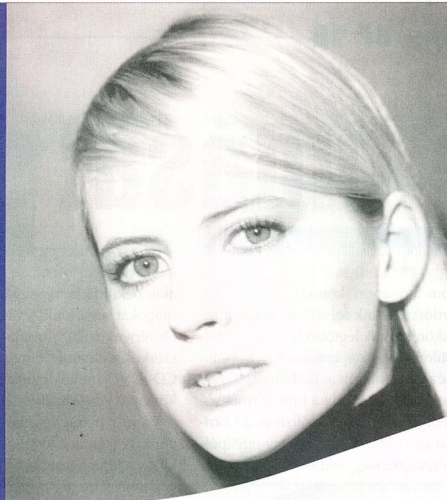
A sereghajtók közé az internet penetrációjában is kicsit visszafogottabb déli országokat sorolhatjuk, így Portugáliát, Olaszországot, Brazíliát és Mexikót, ahol az emberek életvitelében még mindig inkább a személyes kapcsolatok dominálnak.

F. N.

Európa 2005-re a világ vezető információs társadalmává kíván válni

www.users.hu

Használj fel!

BILLENTYŰZET

EGÉR

HANGFAL

AKCIÓ!

2002.08.20-2002.09.20-IG

Vivendi Telecom Hungary

viszonteladó

Vivendi Telecom Hungary

ADSL internet
nettó **8.720 Ft-tól!**
belépési díj nélkül*

sprinternet
ADSL

Rendeld meg most a V-net ADSL alapú, szélessávú internetszolgáltatását különlegesen kedvező áron, és száguldj a világhálón, amikor csak kedved van hozzá!

- Koriátlan internethasználat
- Nincs forgalmi díj
- Nincs modem bérleti díj
- Garantált sávszélesség

Fizess elő a Sprinternetre 2002. szeptember 15-ig, hogy akciós áron élvezhesd a szolgáltatást!

*3 éves szerződés esetén. További információért hívj az ingyenes infó-vonalat a 1288-as számon, vagy látogass el a www.vnet.hu weboldalra!

Az ajánlat a kiválasztott városok meghatározott területein vehető igénybe. Budapest: Erzsébet, Dinkovics, Fény, Gellő, Hűvösvölgy, Kelenföld, Keresztúr, Kispalota, Mátyás, Műrmezőgyepek, Nagymező, Nőgyégyháza, Örsény, Pápa, Pécs, Sopron, Szekesfehervár, Szekesvári, Tatabánya, Zalaegerszeg.

Összeállításunkon az életről

www.vnet.hu

USER'S SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET
1096 Budapest, Ferenc krt. 36.
Tel./Fax: +361 217-1508 * Mobil:06-30-473-2901
www.users.hu * users@users.hu

Tesztelje tudását

CP KVIZ

Igazi szellemi kalandra hívjuk vállalkozó kedvű olvasóinkat. Kérdéseink megválaszolásával tesztelhetik informatikai tudásukat, s aki ügyes, még jutalmat is kaphat.

Három hónapon keresztül, havi 100 kérdést teszünk fel az informatika témakörében. A legtöbb helyes megfejtést beküldő olvasó ajándéka egy Minolta színes lézernyomatató, a II. helyezett egy DVD-meghajtót kap, míg a bronzérmes jutalma pedig egy egyéves előfizetés a Computer Panorámára, valamint egy-egy példány könyvjúdontságainkból. Azok között,

akik beküldik a megfejtést, CP ajándécsomagokat sorsolunk. A válaszokat beküldhetik fénymásolat formájában (ld. 38. oldal) szerkesztőségünk címére, faxon, vagy – CD-/DVD-mellékletünk felhasználásával – közvetlenül e-mailbe.

Várjuk megfejtéseiket, hiszen mi magunk is roppant kíváncsiak vagyunk arra, kinek a legmagasabb a PC-s IQ-ja?

1. Legfeljebb mekkora memóriát kezelhet az alaplap?

- a./ Csak a foglalatok száma szab határt
- b./ A modulok kapacitása szab határt
- c./ Az alaplap chipsetje a meghatározó, a foglalatok száma másodlagos

2. 45 Mbajt az...

- a./ 45 000 kilobajt
- b./ 46 080 kilobajt
- c./ 44 920 kilobajt

3. Milyen tokozás van az Intel 8086-os processzorának?

- a./ PGA
- b./ PPGA
- c./ DIL

4. Az áramkörök a legjobban akkor melegszenek, amikor...

- a./ Magas az órajel és alacsony a feszültség
- b./ Magas az órajel és magas a feszültség
- c./ Alacsony az órajel és magas a feszültség

5. Milyen elven nem érzékelik a billentyűzetek a gombok lenyomását?

- a./ Kontaktusos
- b./ Induktív
- c./ Kapacitív

6. Melyik válasz a helytelen? A merevlemez író/olvasó feje...

- a./ Mindig hozzáér a lemezhez
- b./ Kikapcsoltt állapotban ér hozzá a lemezhez
- c./ Soha nem ér hozzá a lemezhez

7. Ha egy ATA kábelen két eszköz azonos módon CS (Cable Select) módra van állítva, akkor...

- a./ Egyik sem működik

- b./ Mindkettő működik
- c./ Mindkettő működik, ha a kábel is megfelelő

8. Igaz-e, hogy egy PCI foglalat megszakítását nem csak a bele helyezett kártya használhatja?

- a./ Igen, minden esetben
- b./ Igen, bizonyos foglalatoknál
- c./ Nem, semmiképpen

9. Lehet-e egy USB 1.1 felületű csatlakozóhoz USB 2.0-s perifériát csatlakoztatni?

- a./ Igen, de nem működik
- b./ Igen, de csak kis sebességen működik
- c./ Nem, mert más a csatlakozó

10. Melyik módszerrel figyelhető a leghatékonyabban a processzor hőmérséklete?

- a./ A processzor alatti szenzorral
- b./ A processzorban lévő áramkörrel
- c./ A hűtőbordára helyezett termisztorral

11. Mi korlátozza a nagysebességű írást egy írható CD esetében?

- a./ A lemez magas fordulatszáma
- b./ A fókuszálás pontatlansága
- c./ Az adathordozó réteg hőmérsékletfüggése

12. Mikor érdemes 300 dpi fölé emelnünk a felbontást az A4-es dokumentumok szkenelésénél?

- a./ Akkor, ha 9x13-as méretű fényképet kell nyomtatnunk
- b./ Akkor, ha a képet weboldalon publikáljuk
- c./ Akkor, amikor a kép kis részletét kell kinagyítanunk

13. Mennyi környezetszennyező elemet tartalmaznak az elektronikai alkatrészek?

- a./ Tíznel kevesebbet

- b./ Tíz-húsz között
- c./ Húsznál többet

14. Változik-e egy hangkártya torzítása akkor, ha más hangfajlat kötik hozzá?

- a./ Igen
- b./ Nem
- c./ Ha más a hangfal bemeneti impedanciája, akkor igen

15. Előnyös-e, ha a nyomtatáskor a tintacsepp a papírra kerülése után nem szárad meg azonnal?

- a./ Nem, mert szétkenhetjük
- b./ Nem, mert tönkreteszti a papírt
- c./ Igen, mert jobb színkeveredés jön létre

16. Egy Gb hálózati kártya vagy egy ATA-133-as illesztő max. adatátvitelére a nagyobb?

- a./ A Gigabites hálózati kártyáé
- b./ Az ATA-133 interfészé
- c./ Mindkettő ugyanolyan gyors

17. Miért gyorsulnak a perifériák, ha a DMA vezérlőt is használjuk?

- a./ Mert nagyobb benne a gyorsítómemória (cache)
- b./ Mert a processzor helyett dolgozik a vezérlő
- c./ Miért, gyorsulnak?

18. Melyik szabvány kompatibilis a DVD-ROM formátummal?

- a./ DVD-R
- b./ DVD+R
- c./ DVD-RAM

19. Mit jelent az UDMA?

- a./ Ultra Digital Master Audio
- b./ Unified Digital Memory Alliance
- c./ Ultra Direct Memory Access

20. Mekkora az elméleti maximális sebessége a legújabb SCSI illesztőnek?

- a./ 80 Mbájt/s
- b./ 160 Mbájt/s
- c./ 320 Mbájt/s

21. Mekkora VGA memóriára van szükség az 1600x1200x32-es (felbontás/szín-mélység) kép megjelenítéséhez?

- a./ 4 Mbájt
- b./ 8 Mbájt
- c./ 32 Mbájt

22. Mi az elméleti sávszélessége az AGP 8x csatlakozónak?

- a./ Nincs is AGP 8x
- b./ 2133 Mbájt/s
- c./ 1466 Mbájt/s

23. Minek a rövidítése az MDRAM?

- a./ Multibank-DRAM
- b./ Mosys-DRAM
- c./ Magneto-Dynamic RAM

24. Mit jelöl az XP rövidítés az AMD legújabb CPU-inál?

- a./ Extended Performance
- b./ Experience
- c./ Kifejezetten a Windows XP operációs rendszerhez fejlesztették őket

25. Milyen „mély” a Pentium4 pipeline-ja?

- a./ 12 szint
- b./ 20 szint
- c./ 26 szint

26. Mi a feladata a Z-buffernek?

- a./ Háromdimenziós grafikánál a képpontok „mélységi” adatait tárolja
- b./ A triple-bufferrel képmegjelenítés esetén a harmadik képet tárolja
- c./ Trilineár-filtering használata esetén az élsimítási adatokat tárolja

27. Hogyan működik a buffer underrun kivédését hivatott technológia?

- a./ Nagyobb memóriát használ, hogy mindig elegendő adat álljon rendelkezésre
- b./ Az adatok érkezésének függvényében dinamikusan változtatja az írási sebességet
- c./ A lézertérioda igen pontos pozicionálásával és ki-/bekapcsolásával

28. Mekkora sebességgel írhatunk CD-t egy USB 1.1-re csatlakozó íróval (elméletileg)?

- a./ 8x

- b./ 6x
- c./ 10x

29. Használható-e AGP 2x-es videokártya az AGP 4x-es csatlakozóban?

- a./ Igen, minden további nélkül
- b./ Csak akkor, ha valamilyen módon lehetőségnk van a 3,3 V-os feszültség helyett 1,5 V-ot adni
- c./ Sajnos az AGP 4x nem kompatibilis visszafelé

30. Hány kivezetése van egy Intel Pentium III 933EB processzornak?

- a./ 410
- b./ 370
- c./ 423

31. Hányzoros belső szorzóval működtek az AMD 486DX4-100-as processzorai?

- a./ Nem volt szorzó
- b./ 3x
- c./ 4x

32. Mekkora a Pentium4 Northwood magjának a területe?

- a./ 961 négyzetmilliméter
- b./ 214 négyzetmilliméter
- c./ 146 négyzetmilliméter

33. Hány MHz-en működött az AMD 5x86-P75-ös processzor?

- a./ 75 MHz
- b./ 100 MHz
- c./ 133 MHz

34. Mekkora a sávszélessége a DDR266-os memóriának?

- a./ 2600 Mbájt/s
- b./ 1300 Mbájt/s
- c./ 5200 Mbájt/s

35. Milyen elméleti sebességnek felel meg a 32x CD-ROM adatolvasási képessége?

- a./ kb. 3800 Kbájt/s
- b./ kb. 4200 Kbájt/s
- c./ kb. 4000 Kbájt/s

36. Hány bites a RAMBUS memória adatbusza?

- a./ 16
- b./ 64
- c./ 128

37. Melyik processzormag kódneve a Morgan?

- a./ AMD Athlon
- b./ Inter Celeron A
- c./ AMD Duron

38. Támogatja-e az Athlon XP az Intel SSE utasításkészletet?

- a./ Nem
- b./ Igen
- c./ Csak részben

39. Hány utasításból áll az eredeti MMX utasításkészlet?

- a./ 64
- b./ 57
- c./ 48

40. Mi a KNI másik neve?

- a./ TLB
- b./ MMX-2
- c./ SSE-2

41. Melyik vírus üzenete a Hi! How are you?

- a./ Nimda
- b./ SirCam
- c./ Klez

42. Mire szolgálnak a Tube fájlok a Paint Shop Pro festőprogramban?

- a./ Felület kitöltésére képi objektumokkal
- b./ Neon hatás előidézésére a képen
- c./ Animált effektusok előállítására

43. Milyen billentyűkombinációval állíthatjuk elő az euró jelét a képernyőn, ha magyar Wordöt és Windowst használunk?

- a./ Shift+Ctrl+E
- b./ Alt+Ctrl+U
- c./ Alt+Ctrl+E

44. Mi a rendeltetése a ZoneAlarm programnak?

- a./ Időzóna beállítás
- b./ Tűzfal
- c./ Internetes böngészés

45. Melyik program használható a Windows Commander nézőkéjeként?

- a./ IrfanView
- b./ ACDSee
- c./ Inzomia Viewer

46. Milyen feladatot lát el a FineReader program?

- a./ Szkenelés
- b./ PDF-olvasás
- c./ Karakterfelismerés

47. Miket találunk a warez site-okon?

- a./ Nem jogtisztá szoftvereket
- b./ Friss hardverhíreket
- c./ Ingyenes tárhelyet

48. Mit jelent a felkiáltójel sárga háttérrel az eszközelemben?

- a./ Az adott eszköz prioritását
- b./ Az adott eszköz működésképtelenségét
- c./ Új eszköz jelenlétét

49. Mire szolgál az Internet Explorer Cache?

- a./ A sütik tárolására
- b./ A hackerek távoltartására
- c./ Meglátogatott weboldalak átmeneti tárolására

50. Melyik jól ismert Linux-verzióknak van a legjobb támogatottsága Magyarországon?

- a./ SuSE
- b./ Mandrake
- c./ Debian

51. Melyik operációs rendszer logója Tux, a pingvin?

- a./ Windows 2000
- b./ Linux
- c./ PalmOS

52. Mi a DivX?

- a./ A Microsoft kiegészítője játékokhoz
- b./ Számítógépen lejátszható, hatékonyan tömörítő videoformátum
- c./ Hibaüzenet Linux alatt, a levelek letöltésekor

53. Mi a DirectX?

- a./ A Microsoft kiegészítője Windows alatti játékok fejlesztéséhez
- b./ Közvetlen elérési parancs a nagy „X” karakterhez
- c./ Az X tengely közvetlen elérése 3D-s tervezésnél

54. Melyik a Windows ME saját médialejátszója?

- a./ PowerDVD
- b./ Multimedia Builder MP3
- c./ Microsoft Media Player

55. Milyen operációs rendszert használnak a Palm tenyérgépek?

- a./ Windows CE
- b./ Linux
- c./ PalmOS

56. Melyik két multimédiás fejlesztőprogramból található teljes verzió a Computer Panoráma CD-n?

- a./ Neobook 3.2 és Illuminatus 4.51
- b./ Illuminatus Opus Pro és Macromedia Director 8
- c./ Flash MX és Neobook 4.0

57. Melyik irodai programcsomag épül a StarOffice alapjaira?

- a./ Microsoft Office XP
- b./ OpenOffice.org
- c./ Siag Office

58. Mire használható a Computer Panoráma lemezlekkletein teljes verzióban megtalálható Recognita 3.2?

- a./ Szkenelt szövegek felismerésére, szerkeszthetővé alakítására
- b./ E-mailek küldésére és fogadására
- c./ A Windows tuningolására

59. A felsoroltak közül melyik program alkalmas PSD állományok szerkesztésére?

- a./ Adobe Photoshop
- b./ Microsoft Word
- c./ Illuminatus Opus Pro

60. Melyik a legfrissebb Windows verzió a felsoroltak közül?

- a./ Windows Me
- b./ Windows XP
- c./ Windows NT4

61. Mit jelent a DHTML?

- a./ Dinamikus weboldal
- b./ Dupla sávzélességű weboldal
- c./ Dátumhoz kötött weboldal

62. Hogyan működik az offline böngésző?

- a./ Élő internet-kapcsolattal tölti be az oldalakat
- b./ Korábban letöltött oldalakat mutat meg, internet-kapcsolat nélkül
- c./ Vezeték nélküli kapcsolaton keresztül tölti le az oldalakat

63. Hogyan böngészhetünk névtelenül az interneten?

- a./ Nem adjuk meg a felhasználónevünket, amikor bejelentkezünk a hálózatra
- b./ Az anonymous felhasználónévvel jelentkezünk be a szolgáltatónkhoz
- c./ Egy névtelenséget biztosító webservert közbeiktatásával érjük el a weboldalakat

64. Hogy néz ki egy IP-cím?

- a./ Négy darab háromjegyű szám, pontokkal elválasztva
- b./ Három darab négyjegyű szám, pontokkal elválasztva
- c./ Négy darab négyjegyű szám, pontokkal elválasztva

65. Mit jelent az internet-megosztás?

- a./ Több számítógép egy internet-csatlakozáson keresztül éri el a hálózatot

b./ Több internet-csatlakozás tartozik egy számítógéphez

c./ Másokkal is megosztjuk internet-előfizetésünk adatait

66. Hogyan működnek az internetes fájl-cserélő rendszerek?

- a./ Flopin vagy CD-n cserélhetjük ki másokkal állományainkat
- b./ A rendszer felhasználói az interneten keresztül közvetlenül kapcsolódnak egymás gépéhez
- c./ A felhasználók közvetlen kábellel kapcsolják össze gépeiket

67. Milyen mobiltelefonnal lehet internetezni?

- a./ Amelyik modemet tartalmaz
- b./ Amelyik infraportot tartalmaz
- c./ Amelyik Bluetooth-adaptert tartalmaz

68. Használhatjuk-e beszélgetésre a telefont ADSL internet-kapcsolat közben?

- a./ Nem
- b./ Igen, ha van egy másik telefonvonalunk
- c./ Igen, ugyanazon a vonalon folyhat hang- és adatátvitel

69. Mi a különbség az internet és az intranet között?

- a./ Az internet a külső, az intranet a belső hálózatot jelenti
- b./ Az internet a belső, az intranet a külső hálózatot jelenti
- c./ Mindkét kifejezést a világhálóra használják

70. Lehet-e hagyományos modem internet-kapcsolattal online videóállományokat nézni?

- a./ Nem
- b./ Lehet, akár teljes képernyős méretben is
- c./ Lehet, de csak nagyon kicsi képméretben

71. Mely csomag része (is) a Microsoft Visual Basic fejlesztőrendszer?

- a./ Microsoft Visual Studio
- b./ Delphi Studio
- c./ Microsoft Office

72. Melyik DOS parancs segítségével lehet megjeleníteni a könyvtárlistát?

- a./ DIR
- b./ LIST
- c./ LST

73. Mi a KDE és a GNOME?

- a./ Hangszerkesztő alkalmazások
- b./ Linux alatti grafikus felületek
- c./ Hangkárttyatípusok

74. Szerkeszthetők-e PalmOS alatt a Word és Excel állományok?

- a./ Nem
- b./ Igen, a PalmOS rendszer részét képező képező programokkal
- c./ Igen, külön telepíthető alkalmazásokkal

75. Szerkeszthetők-e Windows CE alatt a Word és Excel állományok?

- a./ Nem
- b./ Igen, a Windows CE rendszer részét képező programokkal
- c./ Igen, külön telepíthető alkalmazásokkal

76. Mire való a Windows részét képező Disk Defragmenter?

- a./ A lemezek tördeztségmentesítésére
- b./ Telefonos hálózat felépítésére
- c./ Biztonsági mentés készítésére

77. A felsoroltak közül melyik fotószerszítő program?

- a./ Neobook 4.0
- b./ Adobe Photoshop 6.0
- c./ Macromedia Director 8.0

78. Lehet-e windowsos szoftvereket Linux alatt futtatni?

- a./ Igen, minden program gond nélkül futtatható
- b./ Nem, csak linuxos programok használhatók
- c./ Emulátorok segítségével ez sok esetben megoldható

79. Melyik felsorolt állománytípus nem képfórmátum?

- a./ TXT
- b./ JPG
- c./ PNG

80. Mit jelent az 5.1-es hang a DVD-filmeknél?

- a./ Hat különböző szinkron van a lemezen
- b./ Az adott szinkron hat önálló hangcsatornát tartalmaz
- c./ Választhatunk az 5 vagy 1 hangszórós lejátszás között

81. Mekkora az egyoldalas, egyrétegű DVD-tároló kapacitása?

- a./ 4,7 Gbajt
- b./ 5,7 Gbajt
- c./ 6,7 Gbajt

82. Melyik DVD területi kódba tartozik Magyarország?

- a./ 1-es
- b./ 2-es
- c./ 3-as

83. Milyen frekvencián működnek a háromsávú mobilok?

- a./ 900, 1000, 1100 MHz
- b./ 900, 1800, 2700 MHz
- c./ 900, 1800, 1900 MHz

84. Melyik rendszeren a leggyorsabb a WAP adatátvitel?

- a./ SMS
- b./ GPRS
- c./ GSM

85. Lehet-e 160 karakternél hosszabb SMS üzenetet küldeni és fogadni?

- a./ Nem, 160 karakter lehet a maximális hosszúság
- b./ A harmadik generációs hálózatokon igen
- c./ Lehet, mert egyes telefonok össze tudnak fűzni több üzenetet

86. Milyen távolságon belül lehet Bluetooth kapcsolatot létrehozni?

- a./ 5 méter
- b./ 10 méter
- c./ 50 méter

87. Mi a neve az Európában most megjelenő, Japánban már régóta népszerű mobil internet rendszernek?

- a./ Jc-Net
- b./ MobiNet
- c./ i-mode

88. Milyen témát ölel föl a Computer Panorama lemez mellékletein található interaktív sorozat?

- a./ Magyarország madarai
- b./ Magyarország falvai
- c./ Magyarország városai

89. A Kossuth Kiadó mely sorozatának tagjai szerepeltek lemezeinken?

- a./ MÁS IS
- b./ MÁS KÉPP
- c./ AMÜGY IS

90. Mire alkalmas a RegClean program?

- a./ A Windows Registry tisztítására
- b./ A Windows Registry eltávolítására
- c./ A Windows Registry megtöltésére véletlenszerű adatokkal

91. Milyen kiterjesztése van a programoknak Windows alatt?

- a./ DOC
- b./ EXE
- c./ RUN

92. Mi az interneten széles körben használt JPG grafikus fájlformátum legnagyobb előnye?

- a./ Nagy színmélység
- b./ Kis fájlméret
- c./ Jogtisztaság

93. Mi a különbség a freeware és a shareware programok között?

- a./ Semmi
- b./ A freeware programokért fizetni kell, a shareware-ekért nem
- c./ A shareware-ekért fizetni kell, a freeware-ek viszont ingyenesek

94. Mi a hátránya a bitmap (azaz bitkép) grafikáknak?

- a./ Nagytáskor képpontokra esnek szét
- b./ Nem konvertálhatók
- c./ Kevés szint tudnak megjeleníteni

95. Hány munkalapot tartalmazhat egy Excel munkafüzet?

- a./ 3-at
- b./ 16-ot
- c./ 256-ot

96. Mire szolgálnak a tweaker programok?

- a./ A Windows beállítások optimalizálására
- b./ A fájltervezettség megszüntetésére
- c./ A teljesítmény tesztelésére

97. Melyik Word verzió következtet a WinWord 2 után?

- a./ A Word 3-as
- b./ A Word 6-os
- c./ A Word Millennium

98. Mi a haszna a Symantec Security Check elnevezésű szolgáltatásnak?

- a./ Ellenőrzi, hogy jogtiszt szoftverek futnak-e a gépen
- b./ Gondoskodik a biztonsági mentésekről
- c./ Online felderíti a számítógép sebezhető pontjait

99. Miért nem képes lejátszani DVD-filmet a Windows Millennium DVD Playere?

- a./ Nem tartalmazza a lejátszáshoz szükséges codec-eket
- b./ Túlságosan régi a program
- c./ Nem kompatibilis a DVD Video formátummal

100. Futtathatunk-e ugyanazon a gépen több operációs rendszert?

- a./ Igen, például a Windowst és a Linuxot
- b./ Nem
- c./ Csak akkor, ha elég erős a processzor

1	☐	18	☐	35	☐	52	☐	69	☐	86	☐
2	☐	19	☐	36	☐	53	☐	70	☐	87	☐
3	☐	20	☐	37	☐	54	☐	71	☐	88	☐
4	☐	21	☐	38	☐	55	☐	72	☐	89	☐
5	☐	22	☐	39	☐	56	☐	73	☐	90	☐
6	☐	23	☐	40	☐	57	☐	74	☐	91	☐
7	☐	24	☐	41	☐	58	☐	75	☐	92	☐
8	☐	25	☐	42	☐	59	☐	76	☐	93	☐
9	☐	26	☐	43	☐	60	☐	77	☐	94	☐
10	☐	27	☐	44	☐	61	☐	78	☐	95	☐
11	☐	28	☐	45	☐	62	☐	79	☐	96	☐
12	☐	29	☐	46	☐	63	☐	80	☐	97	☐
13	☐	30	☐	47	☐	64	☐	81	☐	98	☐
14	☐	31	☐	48	☐	65	☐	82	☐	99	☐
15	☐	32	☐	49	☐	66	☐	83	☐	100	☐
16	☐	33	☐	50	☐	67	☐	84	☐		
17	☐	34	☐	51	☐	68	☐	85	☐		

AlphaSonic

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

ELKÖLTÖZÜNK!

Az AlphaSonic Kft.

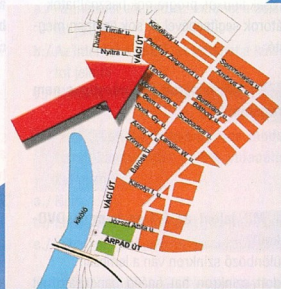
2002. szeptember 1-én új telephelyre költözik.

Új cím: **H-1047 Budapest IV.ker., Tinódi u. 18.**

Központi tel.: 231-2040, fax: 231-2049

Értékesítés tel.: 231-4090, fax: 231-4099

Megközelíthető a külső Váci útról,
az Árpád úttól egy percre.

Az általunk forgalmazott termékek:

MAXTRO, A4TECH, GENIUS és TRUST hangszórók, egerek,
joystickok és egyéb multimédia eszközök
GRANDTEC biztonságtechnikai eszközök
ROLINE, BAFO minőségi kábelek, adapterek, kiegészítők
LINKSYS, KTI Ethernet hálózati eszközök
ATEN, MINICOM elektronikus KVM kapcsolók
VIPOWER, MAPOWER perifériaházak, mobile rack-ek
YAMAHA multimédia hangszórók
DIVA és NAPA MP3 lejátszók
SPACE irodai kellékek

AlphaSonic Kft.

Nagykereskedelmi értékesítés:

1134 Budapest, Csángó u. 13. Tel.: 350-6822, 350-6826

E-mail: info@alphasonic.hu <http://www.alphasonic.hu>

**CASE
COMPUTER**

Nincs gyorsabb és veszélyesebb piac, mint a számítástechnikai termékek piaca.

Az árak akár egyetlen nap alatt óriási változhatnak, a legnapj csúcstechnológia ma elavultnak számít. Az innováció féktelmes ütemben zajlik, minden nap új termékek és technológiák látnak napvilágot.

- aratnak sikert vagy tűnnek el végérvényesen.
Ezen a piacon csak azok maradhatnak hosszútávú sikeresek, akiknek a tevékenységét nem veszélyeztetni egyetlen gyenge láncszem sem. A sikeres kereskedőknek a legreálisabb kapcsolata van szűkegük a gyártókkal.
- egy sokat tapasztalt, jól informált, teljeskörű szolgáltatást és kimagaslóan kedvező feltételeket nyújtó, erős nagykereskedelmi partnere.

Ezért egyre többen bennünket választanak.

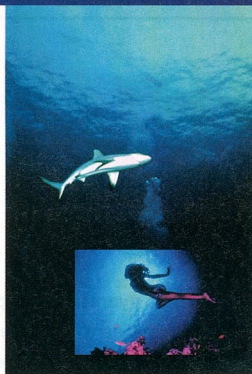

**VIGYÁZAT, MÉLYVÍZ!!!
(Csak úszni tudóknak.)**

Számítástechnikai termékekkel kereskedni nem kis veszélyeket rejt magában. Nagyobb felelősség lenne nem a legjobb nagykereskedelmi partnert választani, mint bűvárfelzerelés, mentőmellény, szigonypuska és végrendelet nélküli szándékosan a cápák közé ugrani. Ezt nem sokan ússzák meg. Azt mondják, aki mer, az nyer, és, hogy az üzlet csupa kockázat, de reméljük Ön azért elfogadja a CASE COMPUTER segítségét a számítástechnikai piac tengerében.

Velünk nem fürdik be.

A vásárolt áru mennyiségétől függően Ön garánciátlan kedvező áron vásárolhat nálunk, kiemelt ügyfeleink részére pedig további kedvezményeket, és fizetési lehetőségeket biztosítunk. A XIII. kerületi telephelyünkön biztonságosan parkolhat, vásárolhat naprakész raklárfelületünkön. Tanácsot kérhet szakembereinktől, akik segítenek Önnek a rendelés összeállításában. Lehetősége van arra is, hogy rendelését foteleiben ülve, akár a nyitvatartási időnk után Interneten adja le, figyelembe véve az aznapi árat és az aktuális raklárfelületet. A közeljövőben lehetősége nyílik arra is, hogy az így megrendelt árut a következő napon, szerződéses futárszolgálattal szállítsuk ki.

Veszélyes vizeken.

Részletes ajánlatunkat
tekintse meg az Interneten,
hogy minél előbb ügyfeleink
között udvozolhassuk!

case.hu

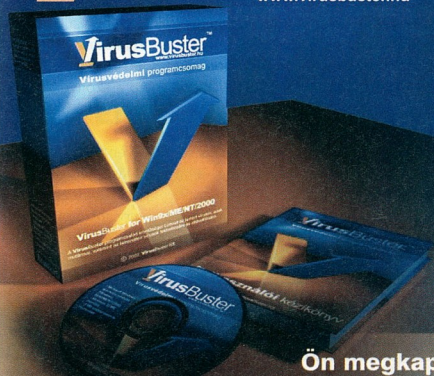
case computer SZÁMÍTÁSTECHNIKAI TERMÉKEK NAGYKERESKEDELME, CASE Hungary Kft. 1127 Budapest, Tahó utj 69. Telefon: (06-1) 450-2930, fax: 450-2931 <http://www.case.hu>

Gond a vírusvédelem?

Problémát okoz a vírusirtó szoftverek kezelése? Nem tudja, kihez fordulhat segítségért?

Hiszen már jó ideje van megoldás!

VirusBuster
www.virusbuster.hu

A magyar VirusBuster **egy kézből kínál teljes körű, több szintű vírusvédelmi megoldásokat** szinte bármilyen hardver- vagy szoftver-környezet számára. Kiegészítő szolgáltatásokkal ötvözött megoldásai leveszik a terhet mind a rendszergazdák, mind az otthoni felhasználók válláról. A szolgáltatásoknak köszönhetően **bármely probléma egyszerűen megoldható**, így a váratlan krízishelyzetek és a kiterjedt vírusfertőzések is. A technikai támogatást közvetlenül a fejlesztő rendszermérnökei biztosítják, **magyar nyelven**, a hazai viszonyok teljes ismeretében.

Ezt az értékővelt szolgáltatást a magyar közszféra évek óta nagyra értékeli és elismeri. A VirusBuster kiemelten kezeli a magyar közintézményeket, így közöttük fejlett partneri viszony alakulhatott ki. A VirusBuster Kft. **a magyar közintézmények hivatalos vírusvédelem szállítója** a közbeszerzés keretében.

**Ön megkapja a szükséges háttér szolgáltatásokat?
VirusBuster – az Ön problémája legyen a mi gondunk.**

1116 Budapest, Vegyész utca 17–25.

telefon: 36 1/382-7000
www.virusbuster.hu

fax: +36 1 382 7007
mail@virusbuster.hu

LÉZERNYOMTATÓK

Otthoni iroda

Bár a fekete-fehér nyomtatás napja egyértelműen leáldozóban van, az olcsó, gyors és jó minőségű nyomtatokat igénylő, ám korlátozott költségvetéssel rendelkező irodák számára ma még csak a fekete-fehér lézernyomtatók jöhetnek szóba. Nem véletlen tehát, hogy éppen a kisebb irodák és az egyszemélyes otthoni munkahelyek piacának megszerzése érdekében tartanak a legnagyobb gyártók is a termékpaletájukon viszonylag olcsó (70-170 ezer forint körüli bruttó ár) lézernyomtatókat. Ebben a hónapban ilyen készülékeket láttunk vendégül tesztlaboratóriumunkban.

Az olcsóbb, fekete-fehér lézernyomtatók népszerűségének az az oka, hogy az ilyen technológiát használó, ám színes printerek ára még mindig a többszáz-ezres nagyságrendben mozog, a tintasugaras nyomtatók pedig – bár olcsók – sem terhelhetőségben, sem pedig a szöveg minőségében nem képesek felvenni a versenyt lézeres társaikkal. Az okok közé tartozik még egy gyakran elfeledett tény is, mégpedig az *egy nyomtatott oldalra jutó költség*. Ez utóbbi egy, a SOHO piacra szánt lézernyomtató esetében harmada-negyede egy közép kategóriás tintasugarasénak.

Tesztünkről

A termékeket, csomagolásuk lebontása és az összeszerelés után – az egyszerűség kedvéért – USB csatolón keresztül kapcsolunk tesztgépünkhez. A 700 MHz-es Celeron processzort és 128 Mb-át memóriát tartalmazó gépen Windows 2000 Professional operációs rendszer futott.

Az első mérés során a nyomtatók bemelegedési idejét mértük, azaz azt, hogy „pihenő” állapotból indulva, mennyi időre van szüksége a feladat végrehajtásának elkezdéséhez. Ez különösen akkor érdekes, ha többnyire egyoldalas dokumentumokat készítünk, hiszen hiába a villámgyors működés, ha percekig is eltart, amíg a készülék hozzáfér a tulajdonképpeni nyomtatáshoz.

Következő esetben épp az előbb említett egyoldalas dokumentum „előbukkanási” idejét mértük, a nyomtatási feladat elküldésétől addig a pillanatig, amíg kézzel elvehetjük az elkészült példányt. A kinyomtatott dokumentum egy szöveggel teleírt lap volt, amely többféle betűméretet és -típust, valamint formázást tartalmazott. Ezután egy, az előbbihez hasonló, ám ötoldalas változatot mértünk le.

A harmadik mérés csoport szintén két mérésből állt, egy egyszerűbb ábrákkal kombinált szöveggel vizsgáltuk a printerek sebességét, előbb egy, majd öt oldal

Ricoh Aficio 2610 – egy lépcsővel feljebb

A tesztre beérkezett termékek közül kilógott a Ricoh Aficio 2610-es nyomtató, amely már A3-as méretű lapok kezelésére is képes. Elsősorban kis és közepes irodák számára készítették, 26 lap/perces nyomtatási sebességre és 1200x1200 dpi-s felbontásra képes.

Az alap 32 Mb-át memóriát egészen 96 Mb-igjt bővíthetjük, illetve merevlemez is építhetünk a nyomtatóba, amellyel különféle biztonsági funkciókat használhatunk ki. A külön megvásárolható kiegészítők között olyan be rendezéseket is találunk, mint az *eltolásos szortírozó tálcá*, amely automatikusan elcsúsztatja egymáson a nyomtatott példányokat, vagy a vezeték nélküli LAN-ra csatlakozó IEEE 802.11b adapter. A duplexelő egység természetesen alaptartozék.

A nagyobb sebességű adatátvitel érdekében az USB csatoló támogatja a 2.0-s szabvány, sőt, akár FireWire (IEEE 1394) csatlakozóval is elláthatjuk.

nyomtatása esetén. Legvégül egy igazi, fotóminőségű színes képet nyomtatunk ki, 15x20 centiméteres méretben. Érdemes megjegyezni, hogy a fekete-fehér technológia miatt ez utóbbi nem tartozik ezen lézerek optimális feladatai közé.

A szöveges fájlok esetében a *Microsoft Word XP*, a kép nyomtatásakor pedig az *Adobe Photoshop 5.5*-ös programot használtuk, megtartva mind a szoftver, mind a printerhez adott drájver alapbeállításait (default).

A pontozás során egyenlő súllyal vettük figyelembe a nyomtatási sebességet, a kész nyomatok minőségét (ezen belül azonban a szöveg fontosabb volt, mint a foto), a kezelhetőséget és az ár-teljesítmény viszonyt.

Nyomtatók sebessége

	Brother HL-1450	Canon LBP-810	Epson EPL-5900	HP Laser-Jet 1000w	HP Laser-Jet 1220	HP Laser-Jet 2200	Lexmark E322	Minolta PagePro 1100L	Oki 8w	Oki 14ex	Panasonic KX-P7100	Xerox DocuPrint P1210
Bemelegedés [mp]	23	9	7	10	15	13	16	16	15	13	31	14
Szöveg nyomtatási ideje [mp]	1 oldal	17	19	15	14	21	16	14	16	23	13	18
	5 oldal	31	47	37	35	38	32	30	39	55	28	37
Szöveg+ábrák nyomtatási ideje [mp]	1 oldal	19	22	17	14	22	20	38	16	24	13	20
	5 oldal	33	49	44	37	41	34	53	41	59	33	46
Nagy kép nyomtatási ideje [mp]	25	26	16	29	39	20	26	27	44	20	29	23

Brother HL-1450

A HL-1450 lézernyomató a legkisebbek közé tartozik a Brother termékpalettáján, és egyben az első olyan printer, amely teljes PCL6 emulációt kínál. Az alapkiépítésben 8 Mbájtnyi memóriát egészen 36 Mbájtig bővíthetjük, amely főként a nagyobb felbontású képek esetében hasznos. A bővítő

opciók közé tartozik még egy nagyobb kapacitású (250 lap) papírtálca, amelyet a készülék aljához csatlakoztathatunk, valamint egy Ethernet hálózati csatló is. Ezen kiegészítővel felszerelve már egy pár fős irodai munkacsoport kiszolgálására is alkalmas nyomtatót kapunk. A telepítés során nem tapasztaltunk problémát, a drájer minden további nélkül „felmászott” a számítógépünkre. Egyetlen negatívumot említhetnénk: a bemelegedési idő a leghosszabb volt az összes tesztelt készülék ideje közül, ami egyaránt lehet a nyomtató és a drájer (lassú működés, számolás) hibája. Ha ez utóbbi az ok, akkor remélhetőleg az újabb verziókban már kijavítják.

Canon LBP-810

A tipikusan otthoni asztalokra formatervezett (IF 2007-es díjat is nyert) készülék a gyártó „személyi” nyomtatója, amely 8 lap/perces sebességével a középmezőnyben foglal helyet. Mivel a tervezési szempontoknál a kedvező ár volt a fő szempont, így különböző extrákat, például

memóriabővítést vagy nagykapacitású papírtálcát nem várhatunk ettől a készüléktől. Ezzel szemben az LBP-810 elegendő, könnyű, kevés helyet foglal, és valóban olcsó – miközben a nyomtatás minősége sem hagy kívánivalót maga után. Mivel a készüléknek nincs belső memóriája, sem pedig komolyabb processzora, így minden feladat a számítógépünkre hárul. Ez meg is látszott a nyomtatási sebéségen, amely nagyon erősen függött a dokumentum bonyolultságától.

A készülék motorja 600x600 dpi-s felbontásra képes, amelyet az *Automatikus Képfínomítási Eljárás (A.I.R.)* 2400x600 dpi-re javít.

Epson EPL-5900

A lézernyomatók ma megszokott formatervezésétől kicsit eltérő kialakítású (a régi LaserJet II és III-ra hasonlító) az Epson printer. Az alapkiépítésben párhuzamos és USB csatlakozókkal rendelkező berendezés hálózati csatlakozóval és be-, valamint kimeneti papírtárolókkal is bővíthető.

Szintén bővíthető az alapkiépítésben 8 Mbájtnyi memória, akár 136 Mbájtig. A gyári, tehát a nyomtatómotor sebességadata 12 lap/perc, amelyet azonban csak alacsonyabb felbontású, szöveges dokumentumok esetében képes teljesíteni. A minőséget tekintve viszont a csoport legszebb képét produkálta, a legélesebb, legkontasztosabb betűkkel. A bemeneti papírtálcában 250 lapot tarolhatunk, illetve egy további, 500 lapos kiegészítő tálca is csatlakoztatható a géphez. A 100 lapos, a kész papírokat nyomtatott oldallal lefelé fogadó kimeneti tároló egy 20 lapos kiegészítővel bővíthető, ahová már „arccal felfelé” érkeznek az oldalak.

INFORMÁCIÓK

Típus: Brother HL-1450

Forgalmazó: Brother International Hungary Kft.

Internet cím: www.brother.hu

Ár: 104 240 Ft

Értékelés

Nyomtatási sebesség: 21 25

Minőség: 22 25

Kezelhetőség: 22 25

Ár/teljesítmény: 23 25

CP 2002/9

88 **pont**

Felső kategória

Ár

Jó nyomtatási sebesség

lassú bemelegedés

INFORMÁCIÓK

Típus: Canon LBP-810

Forgalmazó: Canon Hungária Kft.

Internet cím: www.canon.hu

Ár: 65 990 Ft

Értékelés

Nyomtatási sebesség: 20 25

Minőség: 21 25

Kezelhetőség: 20 25

Ár/teljesítmény: 23 25

CP 2002/9

84 **pont**

Felső kategória

Ár

olcsó, kis helyigényű

viszonylag lassú

INFORMÁCIÓK

Típus: Epson EPL-5900

Forgalmazó: R.A. Trade Kft.

Internet cím: www.epson.hu, www.ratrade.hu

Ár: 106 250 Ft

Értékelés

Nyomtatási sebesség: 22 25

Minőség: 23 25

Kezelhetőség: 21 25

Ár/teljesítmény: 24 25

CP 2002/9

90 **pont**

Csúcs kategória

Ár

nagyon szépen nyomtat, nagy papírkapacitás, bővíthetőség

kissé lassú

Műszaki adatok

Gyártó	Brother	Canon	Epson	HP	HP
Típus	HL-1450	LBP-810	EPL-5900	LaserJet 1000w	LaserJet 1220
Forgalmazó	Brother International Hungary	Canon Hungária	R.A. Trade Kft.	Hewlett-Packard Magyarország	Hewlett-Packard Magyarország
Processzor típusa	Fujitsu	-	TMPR4955AF	RISC	Motorola ColdFire
Processzor sebessége	66	-	200	48	90
Memória mérete (standard)	8	-	8	1	8 Mb RAM + 8 Mb ROM
Maximális memóriaméret	36	-	136	1	72
Oldal/perc (gyári adat)	14	8	12	10	14
Parancsnyelv emulációk	PCL 6, PostScript, Level 2	GDI	PCL 6, PCL 5e, EPSON ESC/Page 2, EPSON ESC/Page, EPSON FX, I239X, GL/2, Egyedi EPSON Controller	HP PCL 5e	HP PCL 6, HP PCL 5e, HP PostScript Level 2
Előre definiált papírméretek	A4, A5, A6, Letter, Legal, Executive, B6	A4, A5, Letter, Legal, B5,	A4, A5, B5, Letter, GLT, Executive, LGL, GLG, Half Letter, F4, Monarch, Com-10, DL, C5, Internationál B5, C6,	A4, A5, Letter, Legal, Executive, B5, C5, DL, Monarch, Com-10	A4, A5, Letter, Legal, Executive, B5, C5, DL, Monarch, Com-10
Maximális felbontás	1200 x 600 dpi	600x600 dpi	1200 dpi	600 x 600 dpi	1200 x 1200 dpi
Interfész (standard)	USB, párhuzamos	USB, párhuzamos	USB, párhuzamos	USB, párhuzamos	USB, párhuzamos
Kompatibilis operációs rendszerek	Win 98, ME, 2000, XP, NT 4.0, Mac OS 8.5+	Win 98, ME, 2000, XP, NT 4.0	Win 98, ME, 2000, XP, NT 4.0, Mac OS 8.1+	Win 98, ME, 2000, XP	Win 98, ME, 2000, XP, NT 4.0, Mac OS 8.6+
Kézi lapadagolás	van	van	van	van	van
Duplex	van	van	nincs	van	van
Papíradagoló kapacitása (standard)	250	125	250, 10 db boríték	250	250+10
Papírgyűjtőtálca kapacitása (standard)	250	100	100	125	125
Kijelző	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Gombok / LED-ek	1 gomb / 4 LED	1 LED	3 gomb / 6 LED	2 LED	1 gomb / 3 LED
Méretek [mm]	360x370x235	367x305x266	378x399x435	415x486x253	415x487x417
Tömeg (tonerrel) [kg]	9.2	6.6	7.5	8	8.73
Maximális oldalszám / hó	15000	2500	15000	7000	10000
Nyomtató ára (Ft, nettó, ajánlott)	104 240	65 990	106 250	66 240	120 600

AZ IDEI NYÁR LEGJOBB AJÁNLATA!

Acorp ATX alaplap, Celeron 1100MHz,
128MB SD RAM, 20GB HDD,
GEF. 2, MX 400, 32 MB FDD, 52xCD, bill,
hangkártya, egér

HÁROM ÉV GARANCIÁVAL
69 900 Ft + ÁFA

SAMTRON 56E 15" monitor:
27 800 Ft + ÁFA

INGYEN HÁZHÓZ SZÁLLÍTÁS!
Csak Bartók Béla úti megrendelés esetén.

www.qwerty.hu

QWERTY
COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

Qwerty Computer Szaküzlet 1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377
További üzleteink: Mammut Üzletház - Budai Skála Áruház - Corvin Áruház
Minden, ami számítástechnika

Teszt

HP	Lexmark	Minolta	Oki	Oki	Panasonic	Xerox
LaserJet 2200d	E322	Page Pro 1100L	8w	14ex	KX-P7100	DocuPrint P1210
Hewlett-Packard Magyarország	Lexmark Magyarország Kft.	Minolta Magyarország	Oki Systems Magyarország	Oki Systems Magyarország	Panasonic Magyarország Kft.	MPT 2000
RISC	Toshiba 3927	Mitsubishi M38073M4	n.a.	MIPS3000	Intel 80C51 kompatibilis	RISC
133	133	12	n.a.	50		66
8	8	4	2	4	2	4
72	72	4	2	36	2	68
18	16	10	8	14	14	12
HP PCL 6, HP PCL 5e, HP PostScript Level 2	PCL6, PostScript Level 2	Minolta Quick Page Technology	GDI	PCL6	GDI	PCL6, PCL 5e, PostScript Level 3
A4, A5, Letter, Legal, Executive, B5	A4, A5, B5, Letter, Legal Executive	A4, A5, Letter, Legal, Executive, B6, C5, DL, Monarch, Com-10	A4, A5, A6, Letter, Legal, Executive, B6, C5, DL, Monarch, Com-10, Com-9	A4, A5, A6, Letter, Legal 13, Legal 14, Executive, B5, C5, DL, Envelope, Monarch, Com-10, Com-9	A4, A5, A6, Letter, Legal, Executive, B5, Executive, B5	A4, A5, A6, Letter, Legal, Executive, B5
1200 x 1200 dpi	1200x1200 dpi	600 x 600 dpi	600 dpi	600 x 1200 dpi	600x600 dpi	1200 dpi
USB 2.0, párhuzamos, infravörös IrDA és HP JetSend	USB, párhuzamos	párhuzamos	USB, párhuzamos	USB, párhuzamos	USB, párhuzamos	USB, párhuzamos
Win 98, ME, 2000, XP, NT 4.0, Mac OS 8.6+, Linux, UNIX, OS/2	Win 98, ME, 2000, XP, NT 4.0, Mac OS 8.6+, UNIX, Linux	Win 98, ME, 2000, XP	Win 98, ME, 2000, XP, NT 4.0, Mac OS 8.1+	Win 98, ME, 2000, XP, NT 4.0, Mac OS 8.5+	Win 98, ME, 2000, XP, NT 4.0	Win 98, ME, 2000, XP, NT 4.0, Mac OS 8.6+, Linux
van	van	van	van	van	van	van
van	manuális	van	nincs	van	van, automatikus	van
750	150	150	100	250	250	250,10 db boríték
100	100	120	30	100	150	100
nincs	nincs	nincs	nincs	16 karakteres	nincs	nincs
2 gomb / 2 LED	1 gomb / 6 LED	2 LED	1 LED	8 gomb / 1 LED	1 gomb / 3 LED	2 gomb / 4 LED
405x435x395	380x362x221	262x361 x283	325x350x267	215x345x395	399x391x254	360x407x249
18.7	10	7	4.2	10	10	14.9
40000	15000	15000	2500	20000	n.a.	n.a.
194 600	95 000	52 900	70 000	99 900	79 900	105 000

N O S

Nikon Olympus Sony

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGEPEK

DIGITÁLIS DIKTAFONOK

DIGITÁLIS

KAMERA K

DIGITÁLIS DIA- ÉS FILMSZKENNEREK

AXICO A DIGITÁLIS PARTNER

A digitális fényképezés létjogosultságát nyert, életünk részévé vált, rövid idő alatt az amatőr és hivatásos fényképezések kedvelt eszköze lett. Ez természetes, hiszen a digitális technika számos olyan lehetőséget nyújt a hagyományos fotótechnikához képest, amely eddig csak komoly anyagi ráfordítással volt elérhető. Először is emlíjük a gyors tanulhatóságot: a hagyományos fotózásnál csak a film előhívása után szembeülünk a házainkkal. A digitális gépeknél az expozíció után azonnal ellenőrizhetjük a felvételt, és ha szükséges, ismételtőlünk. Fontos szempont a **javítás lehetősége**, hiszen akár önmagában használjuk, akár más "végtermék" (pl. reklámgrafika, katalógus, nyomdai utómunka, mozgóképek) részeként alkalmazzuk, képanyag digitális feldolgozása egyszerűbb, gyorsabb, pontosabb. A gazdaságosság oldaláról nézve, azok számára, akik sok képet készítenek, mindenképpen a digitális fotózás az előnyös, hiszen a gép (és a memória) árának befektetésén túl egyéb költségek sincs. Nem beszélve arról, hogy csak a szükséges felvételeket kell papírra elkészíteni. Megjelentek olyan fogalmak is, amelyek ma már ugyan mindennapiak, részét képezik, de értelme a fotózás területén a digitális technológia alkalmazásával nyertek. Ezek a **mobilitáshatóság** és az **interaktivitás**.

axico
 W w w . a x i c o . h u
 1074 Budapest, Dohány u. 67. digitinfo@axico.hu
 Tel: 342-3255, Fax: 351-2576

HP LaserJet 1000w

A *LaserJet 1000w* a gyártó belépőszintű lézernyomtatója. Ennek ellenére a kis méretű és viszonylag olcsó printernek saját processzora és memóriája (1 Mbájt, amely azonban nem bővíthető) van, tehát lassabb számítógépeken is elfogadható teljesítményre képes. A külső, 250 lapos papír-

tálca miatt nagyobb helyet foglal el, mint a – szintén a HP által, a *LaserJet 4L*-el bevezetett – felültöltős konstrukciók (például a *Canon LBP-810*).

A gyári adatlapon 10 lap/percben megadott sebességet a kis LaserJet egyszerűbb, szöveges és ábrás dokumentumok esetén képes is teljesíteni, ám a bonyolultabb képeknél már alaposan lelassul. Mivel ezt a gépet egyértelműen személyi nyomtatónak szánja a gyártó, hálózati csatlakozóval nem bővíthető, csak a kizárólag párhuzamos és USB bemenetet találunk rajta. A kezelőszervek tekintetében is hasonló a helyzet, a két státusz-LED-en kívül csak a tápkapcsolót találjuk.

HP LaserJet 1220

Nem annyira lézernyomtató, inkább multifunkciós eszköz a *LaserJet 1220*, és mint ilyen, kissé ki is lóg tesztünk többi résztvevője közül. Az alapeszközként szolgáló fekete-fehér lézernyomtató egy felső egység segítségével színes szkennere és fekete-fehér fénymásolóvá varázsolha-

tó. Mivel azonban a printer ezen kiegészítő nélkül is megvásárolható, így érdemes közelebbről is foglalkozni vele.

A 14 lap/perces sebességű nyomtatómű egy 90 MHz-es *Motorola* processzor segítségével működik, 8 Mbájtnyi az alapmemóriája, amelyet egészen 72 Mbájtig bővíthetünk. Ez utóbbi másolás esetén lehet különösen fontos. Fénymásolóként 12 lap/perces sebességre számíthatunk, lapvasóként pedig 0,5 lap/perc a gyári adat – fekete-fehér szöveg (ábrakkal) esetén. A számítógépünkkel a párhuzamos és az USB porton köthetjük össze, illetve az *1220N* modellnél 10/100-as Ethernet csatlakozót is találunk.

HP LaserJet 2200d

A *LaserJet 2200d* már egyértelműen a közepes és nagyobb irodák kiszolgálására készült. Ennek megfelelően mind a processzor (133 MHz-es RISC), mind a memória (8-72 Mbájt) megfelelő teljesítményű. A nyomtatómű valódi 1200x1200 dpi-s felbontásra képes, amely látható is a

kész nyomatok minőségén. A teljesítményére mi sem jellemzőbb, mint hogy még ezen a nagy felbontáson is tűrhető sebességgel nyomtat, bár lassabban, mint az alapértelmezett beállításokon.

Alapkiépítésben 250 oldalas papírtálcával, és – amint ez egy ilyen kategóriájú berendezéstől elvárható – beépített kétoldalas (duplex) egységgel rendelkezik. A fejlettebb, *dn* jelű modellben ezen felül *JetDirect* hálózati nyomtatószerver és 500 lapos kiegészítő papíradagoló is található. Természetesen a bővítések utólag is megvásárolhatók, így a „d” jelölésű alapmodelltől később is felépíthetünk bármilyen kombinációt.

INFORMÁCIÓK

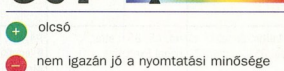
Típus: HP LaserJet 1000w
Forgalmazó: HP Magyarország Kft.
Internetcím: www.hp.hu
Ár: 66 240 Ft

Értékelés

Nyomatási sebesség: 21	1	25
Minőség: 20	1	25
Kezelhetőség: 22	1	25
Ár/teljesítmény: 23	1	25

CP 2002/9

86 pont

INFORMÁCIÓK

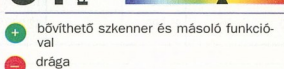
Típus: HP LaserJet 1220
Forgalmazó: HP Magyarország Kft.
Internetcím: www.hp.hu
Ár: 120 600 Ft (a szkennere/másoló feltét nélkül)

Értékelés

Nyomatási sebesség: 20	1	25
Minőség: 22	1	25
Kezelhetőség: 22	1	25
Ár/teljesítmény: 20	1	25

CP 2002/9

84 pont

INFORMÁCIÓK

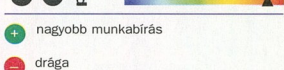
Típus: HP LaserJet 2200d
Forgalmazó: HP Magyarország Kft.
Internetcím: www.hp.hu
Ár: 194 600 Ft

Értékelés

Nyomatási sebesség: 24	1	25
Minőség: 23	1	25
Kezelhetőség: 22	1	25
Ár/teljesítmény: 21	1	25

CP 2002/9

90 pont

Mercury

EGY IGAZÁN JÓ VÁLASZTÁS!

ALAPLAPJAINKRA 2 ÉV TELJES KÖRŰ GARANCIA!

694X

VIA 694x chipset
S370/FC-PGA
Tízutasú CPU
ATA 100, 4x AGP
66/150 Mhz
AC'97 32-bit Sound

P4M266A NDFSMX

VIA P4M266a chipset
Socket 478
333 Mhz
4x AGP DDR RAM
Integrált Savage4 3D VGA
Micro ATX méret
AC'97 32 bit Sound

KT266A DDR

VIA KT266a chipset
Socket A (Athlon, Duron)
266 Mhz, 4x AGP
AMR Modem csatlakozó
AC'97 32 bit Sound

1845 DDR

Intel 845 chipset
Socket 478
400 Mhz, DDR RAM
4x AGP ATA 100
AC'97 32-bit Sound

845GL NDSMX

Intel 845GL chipset
Socket 478
400 Mhz
Integrált 2D/3D VGA
Digitális video kimenet
Micro ATX méret
AC'97 32 bit Sound

PLE 133

VIA PLE133 chipset
S370/FC-PGA
Integrált VGA
133 Mhz, ATA100
Micro ATX méret
AC'97 32 bit Sound

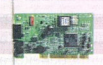
**IRÓDAI
ALKALMAZÁSOKHOZ
AJÁNLOTT!**

TÁPEGYSÉG

250/300/400W teljesítmény
115V/230V feszültség
AMD/P3/P4 támogatás,
Levegős védelem
Rövidzárvédelem
P4-es rendszerekhez is

BELSŐ MODEM

Motorola/Rockwell chipset
PCI interface
56000 bps átvitel
Plug & Play
Full duplex
V.90 Data funkció/K56flex

KÜLSŐ MODEM

56000 bps átvitel
V.90 / K56flex
Voice funkció
RS232 port
Full duplex

KOB-139 HÁZ

Ténylegesen 400W-os
teljesítményű táppal
200 szintes/465 mély/412 magas
4x5.25 és 2x3.5 hely
Levegős/rövidzárvédelem
P4/AMD rendszerekhez is
Nagyobb mélysége miatt
könnyű szerelhetőség

KOB-01 HÁZ

250/300/400W táppal
P4/P3/AMD támogatás
3x5.25 és 2x3.5 hely
Levegős/rövidzárvédelem
P4/AMD rendszerekhez is

MP3/CD/VideoCD lejátszó

MP3, CD-DA, VCD (MPEG11), 0.2.0 lejátszás
MP3/CD-DA 50mp rázdóssvédelem funkció
Multi-session CD-RW támogatás
Hosszú file-név támogatás
PAL/NTSC kimenet, Bass kiemelő
Infrás távirányító, Digitális hangerősítéskibővítő
Különböző lejátszási módok, előre-utátra tekercs
Mintavételezési frekvenciák: 32, 44.1, 48 kHz
Horizontáló, kis méret

HT 5800R

Valkó 5+1 csatornás Surround
AC-3, DTS & THX
5800W PMPO SubWoofer
25W RMS/Channel-Satellite
50W RMS laborintés SubWoofer
Mágneses védelem
Infrás távirányító

KOB SW-1980

Multi Channel hangszóró (4+1)
Subwoofer rendszer
Mágneses védelem
4 és 2 csatornás Surround hang
Mélyhang szabályzó
1980W PMPO teljesítmény

**MOST RENDKÍVÜL
AKCIÓS ÁRON!**

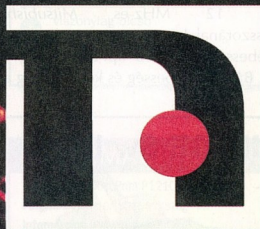
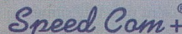
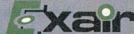
Mercury Magyarország Kft. 1141 Budapest, Miskolci út 51. Telefon: 221-3020, 222-4254 Fax: 222-1909 E-mail: mercury.info@ahol.com

EIZO

KWORLD
COMPUTER CO.,LTD

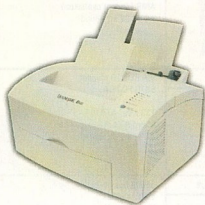
narba
HUNGARIA

A számítástechnikai
alkatrész-nagykereskedés

www.narba.hu

1034 Budapest, Áldomás utca 4. Tel.: 4300-600 Fax: 4376-893 info@narba.hu

Lexmark E322

Az otthoni és kisebb munkacsoportok kiszolgálására szánt printer a Lexmark egyik legújabb modellje. Jól bővíthető, hálózati csatlakozóval, flash-memóriakártyával (betűtípusok számára), és lapadagolóval egyaránt. Az alap 8 Mbájt memória szintén növelhető, egészen 72 Mbájtig, és

ez az érték különösen nagy egy ilyen kategóriás készülék esetében. A gyors, 16 lap/perces és 1200 dpi-s nyomtatómű meghajtásáról egy 133 MHz-es Toshiba RISC processzor gondoskodik.

Szokatlanul széles körű a támogatott operációs rendszerek köre is, a Windows különféle verziói mellett Macintosh, Linux, és Unix gépeken is használható.

A számítógéppel USB és párhuzamos porton keresztül kapcsolhatjuk össze, és a hálózati kiegészítővel ellátott modelleket a MarkVision Professional alkalmazásnak köszönhetően távolról is menedzselhetjük. A drájer segítségével manuális duplexelésre van lehetőségünk.

Minolta PagePro 1100L

A főként nagyteljesítményű színes digitális lézeryomtatóiról ismert Minolta egyik alapmodellje a PagePro 1100L, amely 12 MHz-es Mitsubishi processzorának köszönhetően 10 lap/perces sebességre és 600 dpi-s felbontásra képes. Bár ez a sebesség és képmínőség a

tesztünkben szereplő készülékek közül nem emelkedik ki, az igen kedvező ár könnyedén ellensúlyozza ezt. Éppen az alacsony ár miatt további megkötésekre is számítanunk kell, így például az alap 4 Mbájt memória nem bővíthető, valamint csak windowsos környezetben használhatjuk a printert. A csatlakoztatási lehetőségek közül nem találjuk az USB-t – a PagePro tesztünk egyetlen, csak párhuzamos portos nyomtatója. Ez bizony „örög hiba”, hiszen nemcsak a lényegesen lassabb adatátvitel okozhat problémát a nagyobb felbontású képek esetében, hanem az új, „legacy-free” alaplapgyártási trenddel is szembefordul a gyártó.

OKIPAGE 8w lite

Az Oki tesztünkben szereplő két nyomtatója közül a kisebbik 8w annyira kicsi és könnyű, hogy inkább tintasugaras, mint lézeres nyomtatónak néz ki. Amint az a nevéből is sejthető, 8 lap/perces névleges sebességével a leglassabb is a kipróbáltak közül.

Két Mbájtos a memóriája, amely nem bővíthető. Emiatt azután semmiképp sem ajánlható csoportos munkahelyek kiszolgálására. A 600 dpi-s nyomtatási képesség megfelelőnek mondható, bár a képmínőség nem tartozik a legjobbak közé. USB és párhuzamos csatlakozóval egyaránt használható, az előbbinek köszönhetően nemcsak PC-s, hanem Macintosh környezetben is – ehhez legalább a 8.1-es verziószámú operációs rendszere lesz szükségünk.

A nyomtaton nem találunk kezelőszerveket, és a működéséről is csak egyetlen LED tájékoztat bennünket. Komolyabb emulációt természetesen nem várhatunk tőle, de azért sokféle papírméretet ismer.

INFORMÁCIÓK

Típus: Lexmark E322
Forgalmazó: CEEmark
Internetcím: www.lexmark.co.uk
Ár: 95 000 Ft

Értékelés

Nyomatási sebesség:	21	1	25
Minőség:	22	1	25
Kezelhetőség:	22	1	25
Ár/teljesítmény:	21	1	25

CP 2002/9

86 pont

Felsőkategória

- + jó bővíthetőség, dokumentumkezelő alkalmazás
- kicsit lassú

INFORMÁCIÓK

Típus: Minolta PagePro 1100L
Forgalmazó: Minolta Magyarország Kft.
Internetcím: www.minolta.hu
Ár: 52 900 Ft

Értékelés

Nyomatási sebesség:	20	1	25
Minőség:	21	1	25
Kezelhetőség:	20	1	25
Ár/teljesítmény:	22	1	25

CP 2002/9

83 pont

Felsőkategória

- + olcsó
- csak párhuzamos csatlakozója van

INFORMÁCIÓK

Típus: OKIPAGE 8w lite
Forgalmazó: Oki Magyarország Kft.
Internetcím: www.oki.hu
Ár: 70 000 Ft

Értékelés

Nyomatási sebesség:	19	1	25
Minőség:	21	1	25
Kezelhetőség:	22	1	25
Ár/teljesítmény:	20	1	25

CP 2002/9

82 pont

Felsőkategória

- + nagyon kis helyigény
- lassú

OKIPAGE 14ex

Az *Oki* másik modellje már gyorsabb, 14 lap/perces sebességre képes, és akár 600x1200 dpi-s felbontásban is használható. A nagyobb sebesség elérésében nagy segítséget nyújt a MIPS3000-es processzor, valamint a 4 Mbájti RAM-ból álló beépített memória. Ez utóbbit egyébként akár 32

Mbájti is bővíthetjük. A nyomtató PCL6, PCL5e, IBM Proprinter, Epson FX HPLJ6P emulációra képes, és Windows, valamint Mac OS operációs rendszer alól használható. Az alap párhuzamos és USB csatló mellé, kiegészítőként, hálózati adaptert is vásárolhatunk.

A bemeneti papírtálcába 250 lapot helyezhetünk, a két kimeneten pedig 150 lapot fogadhatunk nyomtatott oldallal lefelé, illetve 50 lapot nyomtatott oldallal felfelé. Amennyiben a bemeneti kapacitás nem bizonyul elegendőnek, egy külön 500 lapos tálcát is kapcsolhatunk hozzá. A kezelőszerv nyolc gombból és egy LCD kijelzőből áll.

Panasonic KX-P7100

A beépített duplexelővel és 250 lap kapacitású papírtálcával felszerelt *KX-P7100*-as nyomtató sok kisebb iroda számára megfelelő választás lehet. A telepítése egyszerű, különösen az USB csatló segítségével (párhuzamos csatló is van). A 14 lap/perces nyomtatási adatot sajnos

csak papíron tudja a gép, a valóságban ettől elmarad a printer. A 600x600 dpi-s felbontás megfelelő minőséget jelent szöveg esetében, nem úgy a grafikáknál. A beépített 2 Mbájtnyi memória sajnos nem bővíthető.

A drájer telepítésével nem volt gond, és nemcsak vízjelet, hanem automatikus fedőlapot is nyomtathatunk, valamint lehetőségünk van személyi profilok elmentésére is. Az alsó papírtálcán egy hasznos kis jelző mutatja, mennyi lapunk van még. Emellett három LED és egyetlen gomb alkotja a kezelőfelületet. A Windows alól egy kis program állandóan tájékoztat bennünket a nyomtató állapotáról.

Xerox DocuPrint P1210

A komoly, profi készülék benyomását keltő *P1210* központi egysége 66 MHz-es RISC processzor, a memóriája alapkiépítésben 4 Mbájtnyi, amelyet egészen 68 Mbájti bővíthetünk. A 600x600 dpi-s felbontás és a 12 lap/perces sebesség az otthoni felhasználók számára elegendő,

csakúgy, mint az USB és a párhuzamos csatló. A külön vásárolható Ethernet csatlakozó segítségével azonban a *DocuPrint P1210* kisebb irodákat is kiszolgálhat. Windows és a Mac OS operációs rendszeren kívül Linux alatt is működik. A gyári 250 lapos adagoló mellett egy másik, 100 lapos tálcát is kihajtható, amelynek a segítségével például borítékok (igaz, ebből egyszerre csak 10 darabot használhatunk) fogadására képes. Ha még nagyobb kapacitásra volna szükségünk, egy alsó adagolóval további 550 lappal bővíthetjük „raktárunkat”. A kimeneti tároló írott oldallal lefelé 250, felfelé pedig 100 lapot képes fogadni.

ROSTA GÁBOR

INFORMÁCIÓK

Típus: OKIPAGE 14ex

Forgalmazó: OKI Magyarország Kft.

Internet cím: www.oki.hu

Ár: 99 900 Ft

Értékelés

Nyomtatási sebesség: 24	1	25
Minőség: 21	1	25
Kezelhetőség: 21	1	25
Ár/teljesítmény: 23	1	25

CP 2002/9

89 pont

Felső kategória

Ár

+ gyors

- a memória nem igazán bővíthető

INFORMÁCIÓK

Típus: Panasonic KX-P7100

Forgalmazó: Panasonic Magyarország Kft.

Internet cím: www.panasonic.hu

Ár: 79 900 Ft

Értékelés

Nyomtatási sebesség: 20	1	25
Minőség: 21	1	25
Kezelhetőség: 22	1	25
Ár/teljesítmény: 21	1	25

CP 2002/9

84 pont

Felső kategória

Ár

+ viszonylag olcsó

- lassú

INFORMÁCIÓK

Típus: Xerox DocuPrint P1210

Forgalmazó: Xerox Magyarország Kft.

Internet cím: www.xerox.hu

Ár: 105 000 Ft

Értékelés

Nyomtatási sebesség: 21	1	25
Minőség: 22	1	25
Kezelhetőség: 22	1	25
Ár/teljesítmény: 22	1	25

CP 2002/9

87 pont

Felső kategória

Ár

+ nagy „tudás”, jó teljesítmény

- kicsit lassú

UPS-EK TESZTJE

Szünet nélkül

A szünetmentes tápegységek azon eszközök táborát gyarapítják, amelyeket aligha találhatunk meg a PC-s háztartások többségében. Részben azért, mert az általuk kiküszöbölhető kockázathoz képest első pillantásra túlságosan drágák, de azért is, mert sokan feleslegesnek tartják őket. Ha azonban arra gondolunk, mennyi bosszúsággal és időpazarlással járhat, ha a félig már kész munkánkat esetleg teljesen előlről kell kezdeni, más más véleményen lehetünk. Tesztünkben megismerkedünk az UPS-ek előnyeivel, s az egyes gyártók készülékeit is bemutatjuk.

Egy kis elmélet

A szünetmentes tápegységeket két okból fontos használni. Az első magától értetődik: ha nincs hálózat áram, akkor szükség van annak helyettesítésére. Ne feledkezzünk azonban meg a másik feladatról sem, a számítógépek (házbán található) tápegységeit 230 V váltóáramú feszültség felvételére tervezik (50 Hz-es frekvencia mellett). Mondanunk sem kell, hogy ez csupán elméletileg valósul meg, hiszen a gyakorlatban rendkívül sok tényező befolyásolhatja a hálózati áram minőségét. A tápegységek az igényelt teljesítménytől (is) függően, kis mértékben képesek kompenzálni a hálózati „sokkokat”, egy bizonyos szinten túl azonban már a periferiák is veszélybe kerülhetnek. Enyhébb esetben ez lefagyáshoz vagy véletlenszerű újraindításhoz vezethet, rosszabb esetben akár a hardverben is komoly károk keletkezhetnek. A szünetmentes tápegységeket tehát a túl-, illetve alulfeszültségtől, valamint a frekvenciában tapasztalható eltéréstől is védenek.

A megmérettetésre olyan eszközöket kértünk, amelyek az otthoni felhasználók igényeihez igazodnak. A teljesítmény felső határa 1000 VA volt. Más kikötéssel (például a csatlakozók számára/fajtájára vonatkozóan) nem éltünk. Mindenki számára fontos – és talán elsődleges szempont –, hogy mennyi ideig biztosítja a zavartan működést az adott UPS áramkimaradás esetén. A készülékek között nagyon

nagy különbségek voltak, mégsem szabad messzemenő következtetéseket levonni ebből. Egy készülék megítélése nagyban függ ugyanis attól, hogy mire szeretnénk használni. A kis teljesítményű és rendszerint olcsóbb készülékek tökéletesen alkalmasak a **perifériák védelmére**, és az adatvesztést is megelőzhetik. Ezeket a készülékeket akkor érdemes használni, ha nem jellemző az áramszünet otthonunkban, viszont javítani

APC Back UPS ES500

Típus: APC Back UPS ES500
 Forgalmazó: APC Magyarország Ltd.
 Ár: 34 080 Ft (ajánlott végfelh.)
 Internetcím: www.apc.com

Értékelés

Átkapcsolási idő: 10	1	10
Műszaki igényesség: 43	1	50
Szolgáltatások: 35	1	40

CP 2002/9

88 pont

Műszaki adatok

	APC Back UPS CS500	APC Back UPS ES500	Blazer 400	Blazer 800
Kapacitás	500 VA (300 W)	500 VA (300 W)	400 VA (240 W)	800 VA (480 W)
Feszültségingadozás eltűrt mértéke	180 - 264 V	196 - 264 V	165 - 280V	165 - 280V
Kimeneti feszültség	220/230/240V	230V (névleges)	230V ± 10%	230V ± 10%
Kimeneti frekvencia	50Hz	50Hz (névleges)	50Hz ± 1Hz	50Hz ± 1Hz
Átkapcsolási idő	-	-	< 3msec	< 3msec
Elem töltési ideje	4 óra	4 óra	8 óra (90 %-ig)	8 óra (90 %-ig)
Áthidalási idő	kb. 20 perc	kb. 20 perc	kb. 10 perc	kb. 8 perc
Tömeg	6,3 kg	3,4 kg	5 kg	6,5 kg
Méret (mm)	165 x 92 x 285	81 x 111 x 453	330 x 100 x 140	330 x 100 x 140
PC-vel összeköthető	●	●	●	●
Túlfeszültség elleni védelem	●	●	●	●
Túltöltés elleni védelem	●	●	●	●
Túllerhelés elleni védelem	●	●	●	●
Kismegszakító	●	●	○	○
Adatkábel védelem	●	●	●	●
Csatlakozók száma *	3 / 1	3 / 2	3 / 0	3 / 0
Csatlakozók típusa	IEC	DIN	IEC	IEC
Zajszint	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

* (előlről hajtott / csak feszültségingadozástól védett)

APC Back UPS CS500

Típus: APC Back UPS CS500
 Forgalmazó: APC Magyarország
 Ár: 30 400 Ft (ajánlott végfelh.)
 Internetcím: www.apc.com

Értékelés

Átkapcsolási idő: 10	1	10
Műszaki igényesség: 41	1	50
Szolgáltatások: 32	1	40

CP 2002/9

83 pont

szeretnénk az áram minőségén. Ne feledjük, hogy kis teljesítmény esetén a tápegység mindössze pár percig tudja áthidalni az áramszünetet, az adatok mentéséről tehát gyorsan kell gondoskodni. A ma kapható tápegységek többsége már összeköthető a PC-vel, segítve ezzel a gyorsabb és pontosabb menedzselhetőséget, információközlést. Ilyenkor rendszerint egy *kliensprogram* is telepíteni kell a PC-re. A szoftverek

Blazer 400

Típus: Centralion Blazer 400
 Forgalmazó: Ramiris
 Ár: 13 100 Ft
 Internetcím: www.ramiris.hu

Értékelés

Átkapcsolási idő: 7	1	10
Műszaki igényesség: 38	1	50
Szolgáltatások: 33	1	40

CP 2002/9

78 pont

általában képesek arra, hogy alacsony feszültség esetén automatikusan kikapcsolják a gépet, így lehet, hogy még erre sem kell figyelnünk.

Még valamit feltétlenül számításba kell venni a kis tápegységeknél. Egyes nagyteljesítményű perifériák (például monitor, lézernyomtató) annyi energiát vesznek fel bekapcsoláskor, amennyiről a tápegység nem tud gondoskodni. Bajban lehetünk te-

hát, ha a PC energiatakarékossági okokból kikapcsolja a monitort, és éppen akkor következik be az áramszünet.

A nagyobb változatok előnye a *megnövelt áthidalási időszak*, mely 800-1000 VA teljesítmény esetén akár 2 óra is lehet – 17"-os monitort és átlagos felszereltségű konfigurációt feltételezve. Fontos tudni, hogy egy teljesen lemerült akku feltöltése akár 8-10 óráig is eltarthat, így ha két áramszünet röviddel egymás után következik be, a másodiknál már valószínűleg, nem lesz tartós a védelem.

Az UPS-ek felépítése

Egy szünetmentes táp legalább három, de leggyakrabban négy összetevőből áll. Az egységek működésének megértése cikkünk szempontjából nem fontos, ezért csak a legalapvetőbb információkra szorítkozunk. A szünetmentes tápegységekben a 230 V (50Hz) váltóáramból egy konverter segítségével 12 V egyenáramot állítanak elő, ezzel lehet feltölteni az akkumulátor(oka)t. Szükség van tehát (legalább) egy akkura is, amelyet tölthetünk. Amennyiben gond adódna a hálózati árammal, az energiát a feltöltött telepekből kell visszanyerni. A 12 V-os egyenáramból egy *inverter* segítségével kaphatunk újabb váltóáramot. Az így kapott jel főbb jellemzőiben megegyezik a normál hálózati árammal, ám míg az utóbbi színusz hullám, előbbi már nem feltétlenül az. A kimeneti

Compact Fit 400	MGE Pulsar Ellipse 650S	Powercom KIN-625A	Powercom KIN-800AP	Powerware 3110 250VA	Powerware 3110 425VA	Powerware 5115 750VA	Smart Centra 525	Smart Centra 800
400 VA (240 W)	650 VA (420 W)	625 VA (375 W)	800 VA (480 W)	250 VA (168 W)	425 VA (285 W)	750 VA (500 W)	525 VA (315 W)	800 VA (480 W)
± 25%	160 - 264 V	± 25%	± 25%	176 - 272 V	176 - 272 V	± 20%	± 35%	± 35%
230V ± 10%	220/230/240V	230V ± 5%	230V ± 5%	230V (névleges)	230V (névleges)	230V ± 5%	230V ± 13%	230V ± 13%
50Hz ± 1Hz	50 Hz (névleges)	50Hz ± 0,5%	50Hz ± 0,5%	50Hz ± 1Hz	50Hz ± 1Hz	50Hz ± 1Hz	50Hz ± 1Hz	50Hz ± 1Hz
< 3msec	-	2-4 msec	2-4 msec	4 msec	4 msec	-	< 4 msec	< 4 msec
3-5 óra	4 óra	kb. 4 óra	kb. 4 óra	kb. 8 óra	kb. 8 óra	3 óra (90%-ig)	3-8 óra (90%-ig)	3-8 óra (90%-ig)
5-20 perc	5-15 perc	15-30 perc	3-180 perc	3-5 perc	3-5 perc	6-38 perc	8-30 perc	8-30 perc
6 kg	3,5 kg	6,5 kg	14,2 kg	3 kg	4,2 kg	12 kg	6 kg	8 kg
315 x 180 x 60	87 x 272 x 281	97 x 265 x 135	130 x 382 x 201	59 x 383 x 150	79 x 376 x 172	150 x 333 x 185	345 x 120 x 160	345 x 120 x 160
•	•	○	•	•	•	•	•	•
•	•	•	•	•	•	•	•	•
•	•	•	•	•	•	•	•	•
•	•	•	•	•	•	•	•	•
•	•	•	•	•	•	•	○	○
•	•	○	•	•	•	•	•	•
2 / 0	3 / 1	1 / 0	2 / 1	4 / 2	4 / 2	4 / 0	3 / 0	3 / 0
IEC	DIN	DIN	DIN	IEC	IEC	IEC	IEC	IEC
< 35 dB	n. a.	< 40 dB	< 40 dB	< 40 dB	< 40 dB	< 45 dB	n. a.	n. a.

Kommunikáció a felhasználóval és/vagy a számítógéppel

A legolcsóbb UPS-ek csupán a felhasználóval kommunikálnak, a készülékeken elhelyezett LED-ek, illetve hangjelzés segítségével. Általában lassú szipolás jelzi az áramsűnetet, tehát amikor a PC az akkumulátor üzemre, a szipolás felgyorsul, ha már csak annyi energia marad, amellyel a munkánk elmentése után szakszerű módon még éppen van idő kikapcsolni a gépet. A folyamatos szipolás utalhat a telep lemerülésére vagy más olyan problémára, amelyet a tápegység már nem képes kezelni, és a hardver védelmében lekapcsolja a feszültséget. Gyártóként eltérő módon jelzik a készülékek, ha az elemek letöltötték a szolgálati idejüket, és már nem képesek a megfelelő működésre.

Sokkal hatékonyabb az a megoldás, amelynél lehetőség van a PC és az UPS közvetlen összekötésére (általában USB vagy soros kábelen keresztül). Ilyen esetekben szükség van egy *kliensszoftver* telepítésére is, amellyel a karbantartás és egy sor hasznos funkció is megvalósítható a továbbiakban. A programok rendszerint valamilyen vizuális jelet is eljuttatnak a felhasználóhoz, javítva a tájékozódást. A töltöttség fokát és az előrebecsült hátralévő időt is megnézhetjük. A programok képesek a beavatkozásra is, ha már végsősen kevés az idő.

jelalak az inverter felépítésétől függ, egyszerűbb típusoknál torz szinusz, komolyabbaknál a szinuszhoz nagyon közeli kinemeti jellel találkozunk a PWM, azaz impulzusszélesség-moduláció használatára miatt.

A forgalomban lévő készülékek két csoportra oszthatók. Az első csoportba a *standby UPS-ek* (készenléti UPS) tartoznak, a másodikba a *continuous UPS-ek* (ténylegesen szünetmentes UPS). Az áram minőségét mindkét típus javítja, és mindkét típus véd a túlfeszültség ellen is. A különbség a telepek (elemek) kezelésében és abban a viselkedésben van, amit akkor tapasztalhatunk, ha „elmegy az áram”. Az első csoport készülékeinél a PC lényegében a hálózati

áramról működik. Áramkimaradás esetén egy kapcsoló segítségével a perifériák áramellátása lekapcsolódik a hálózatról, majd bekapcsol az inverter, és a továbbiakban már az szolgáltatja a szükséges feszültséget. E műveletsor annyira gyorsan lezajlik (pár millisekundum alatt), hogy az elméletileg nem okozhat problémát a PC működésében – gondoljunk csak arra, hogy a régebbi kétállású kapcsolókkal felszerelt házak esetén, ha elég ügyesek voltunk, akkor olyan gyorsan tudtuk ki-, majd bekapcsolni a számítógépet, hogy az nem befolyásolta a folyamatos működést.

A második csoportba tartozó készülékek esetében az UPS-be épített akkumulátor folyamatosan tölti az akkumulátort, ha van hálózati feszültség. Az akku ugyanakkor folyamatos tápellátást nyújt az inverter felé, ami végül az UPS-re csatlakoztatott számítógép számára adja az áramot. Így tehát a PC minden körülmények között az inverterről kapja a feszültséget. Ezeknél a tápegységeknél értelemszerűen nincsen átkapcsolási idő. Mivel az elem(ek) szolgáltatja egyenáram konstans minőségű, az ilyen működésű tápegységek stabil és meglehetősen tiszta feszültséget szolgáltatnak, így minden körülmény között megállják a helyüket. (Ezzel szemben egy standby UPS nem a legjobb választás egy szerverszobába).

Említettük a *túlfeszültség elleni védelem* fontosságát is, nézzünk tehát néhány fontos tudnivalót ezzel kapcsolatban is. A tápegységek által elvárt feszültség, mint azt már említettük, 230 V. Ha a feszültség ettől jelentősen eltér pozitív irányban, akkor akár meg is rongálhatja a számítógép részegységeit. Ha a feszültségemelkedés legalább 3 ns-os, akkor *túlfeszültség-hullámnak* (angolul: *surge*) nevezzük, ellenkező esetben *túlfeszültség-ugrás* (*spike*) a neve. Mindkét „sokknál” a plusz energia hő formájában jelenik meg, amely értelemszerűen az alkatrészt megrongálódásához vezethet. A hatás egyébként nem feltétlenül jelentkezik rövid távon, megnyilvánulhat az alkatrész élettartamának a rövidülésében is.

A túlfeszültségvédő működése nagyon egyszerű. Amennyiben a feszültség a szükségesnél nagyobb lesz, a védőmechanika egy metaloxid varisztor (változtatható ellenállás) segítségével elvezeti a felesleges energiát a földvezeték felé. A MOV helyett számos összetevő is használható, de a lényeg mindig a *felesleges energia elvezetése*.

Sok minden okozhat túlfeszültséget, ezek egyike csak a *villámítás*. Az olyan ott-

honi berendezések, mint a légkondicionáló vagy a hűtőszekrény, szintén okozhatnak ilyen jelenséget, s a hibásan bekötött vagy sérült vezetékek hatásairól sem szabad megfeledkezni. És ha ez még mindig nem lenne elég, akkor azt is elmondjuk, hogy a fali dugaszokzon kívül a tévékébelben vagy telefonvezetékben keresztül is érkezik feszültség-ingadozás.

A teszttünkben szereplő UPS-ek védenek a feszültség hirtelen változása ellen, számolni kell azonban a készülék károsodásával, esetleg használhatatlanná válásával. Érdemes tehát túlfeszültségvédőt is használni az UPS elé kötvé, hiszen azok csak néhány ezer forintba kerülnek.

Gyártók és UPS-ek

APC

Az APC háromféle eszközzel képviselte magát tesztünkben. Ezek közül kettő szünetmentes táp, a harmadik egy inverter volt. A tápok csomagolásának felbontása után az elsősorban alaplapoknál megismert *gyorsbeszerelési* útmutatókra lettünk figyelmesek. A magyar nyelven is megtalálható papírlap segít a balesetmentes, gyors és precíz beszerelésben. A tájékoztatóban egyedül az APC termékeknél található arra utaló jelet, hogy a feltüntetett kapacitás (20 perc áthidalási idő) nagyjából milyen konfiguráció használatánál teljesül.

Blazer 800

Típus: Centralion Blazer 800

Forgalmazó: Ramiris

Ár: 24 100 Ft

Internet cím: www.ramiris.hu

Értékelés

Átkapcsolási idő: 7	1	10
Műszaki igényesség: 40	1	50
Szolgáltatások: 33	1	40

CP 2002/9

80 pont

Felsőkategória

Ar

A két tápegység névleges teljesítménye azonos volt, a CS típusnak viszont volt egy nagy előnye, a **programozható alsó bekapcsolási küszöb**. A mérések alapján a kimeneti jelet elég jónak ítéltük meg. Az összeköttetés után használatos szoftver csak **Windows 98/ME** alatt használható, akkor a következő funkciókkal: dokumentumok elmentése bizonyos töltöttségi szint alatt, e-mailben (vagy személyi hívón keresztül) történő értesítés, naplófájl készítése. Windows 2000 alatt sem kell azért lemondanunk a beállítási lehetőségekről, hiszen a **Vezérlőpult Energiagazdálkodási lehetőségek** füle alatt testre szabhatunk néhány jellemzőt. Igaz, ekkor nem használható az értesítési funkció.

Blazer

A **Centralion** gyártósoráról érkező **Blazer** sorozat 400 és 800 VA-os modelljeit láttuk vendégül tesztlaborunkban. A tápegységek a standby UPS-ek családjába tartoznak, és az áthidalási idejük, terheléstől függően 3-8 perc, vagyis a gép biztonságos leállításáról gondoskodnak (no meg a bemeneti feszültség javításáról). A készülékek előnye a kompakt méret és a viszonylag kis súly, valamint az, hogy minden változat képes védeni a modembe csatlakoztatott telefonvonalat is. A készülékek módosított színűszívet keltene, ezt az oszcilloszkópos vizsgálat is igazolta – a mutatott jel a színzűshullámhoz közelebb állt, mint a négy-

szögjelhez. Az áthidalási idő a dokumentáció szerint kevesebb, mint 3 ms. Nos, ezt mi inkább átlagosan 3 ms-ra módosítanánk, hiszen a mérési eredményeink 2-4 ms között alakultak. A hangjelzésen kívül a készülék **vizuális jelekkel** is informálja a tulajdonost, igaz ehhez csak egyetlen LED-et használ. Ennek folyamatos fénye a váltóáram működést jelzi, villogása pedig az inverter használatát. A hangjelzés háromfázisú, ha a telepek működnek, akkor 10, illetve fél másodpercenként kapunk jelet, atól függően, hogy a telep még meddig bírja energiával. A folyamatos sípolás valamiféle veszélyt jelel (pl. túlterhelést vagy az elemek elhasználódását), ekkor mindenképpen ki kell kapcsolni a berendezést, és meg kell keresni a hiba forrását. A használhatóságot segíti, hogy lehetőség van a PC és az UPS összeköttetésére a soros porton keresztül. A **Commander Pro** nevű szoftver a telepítése után automatikusan figyeli a berendezést, és a már említett két figyelmeztetés mellett felugró ablakokban is tájékoztatást kapunk. A program számos hasznos lehetőséget kínál mind Windows, mind Novell és Linux felhasználók számára is. A használatban lévő programokat képes úgy kikapcsolni, hogy az adatok ne vesszenek el (a fájlok tárolása ideiglenes név alatt történik), ezután természetesen az operációs rendszer kikapcsolása következik. Grafikus felületen keresztül kapunk visszajelzést a bemeneti és a kimeneti jeltulajdonságokról,

valamint a telepek töltöttségi állapotáról is. Ugyancsak értékes lehet az e-mailben történő értesítés is, így a felhasználó távolról is értesülhet az otthon zajló eseményekről.

Compact Fit UPS

A **Compact Fit UPS** készülék tulajdonságai szinte azonosak a **Blazer** családnál megismert két készülékével. Nem csoda, hiszen az elektronika gyakorlatilag megegyezik (a pontosság kedvéért megemlítjük, hogy még a **Smart Centra Plusnak** is ugyanez a belseje). Következésképpen a jelalakok és az átkapcsolási idő is csak alig tér el. Különbség van viszont az áthidalási időben, amely itt akár 20 perc is lehet (ez a változás a nagyobb teljesítményű akkumulátoroknak köszönhető). Az akku töltése ugyanannyi időt vesz igénybe, és az átlagos élettartamok is megegyeznek (2-3 év típusos felhasználást feltételezve). Szintén van lehetőség a számítógéppel való összeköttetésre, ugyanannak a kliensprogramnak a használatával. Ennek megfelelően a szoftver által felkínált menedzselési lehetőségek között megtalálható az ellenőrzési funkció, a naplózás, valamint bizonyos időközönként külön is újraindítjuk a tápegységet.

MGE

Az **MGE** által forgalmazott **UPS Ellipse** fantázianevű készülék fekvő és álló helyzetben egyaránt használható. A készülék

Compact Fit 400

Típus: Centralion Compact Fit 400

Forgalmazó: Ramiris

Ár: 14 200 Ft

Internetcim: www.ramiris.hu

Értékelés

Átkapcsolási idő: 7	1	10
Műszaki igényesség: 38	1	50
Szolgáltatások: 33	1	40

CP 2002/9

78 pont

MGE Pulsar Ellipse 650S

Típus: MGE Pulsar Ellipse 650S

Forgalmazó: MGE Systems Hungary

Ár: 37 800 Ft

Internetcim: www.mgeups.com

Értékelés

Átkapcsolási idő: 10	1	10
Műszaki igényesség: 47	1	50
Szolgáltatások: 7	1	40

CP 2002/9

94 pont

Powercom KIN-625A

Típus: Powercom KIN-625A

Forgalmazó: Kelly-Tech

Ár: 21 340 Ft

Internetcim: www.kellytech.hu

Értékelés

Átkapcsolási idő: 8	1	10
Műszaki igényesség: 37	1	50
Szolgáltatások: 30	1	40

CP 2002/9

75 pont

APC Travel Power

Az APC készülékének ugyan nincsen saját akkumulátora, mégis érdemesnek tartjuk a bemutatását. Az eszköz egy 75 W teljesítmény leadására képes DC-AC inverter, vagyis egyenáramból váltóáramot előállító készülék. A kimenet maximum 75 W teljesítményt

képes szolgáltatni, egyéb paramétereit a szabványos fali dugasz megfelelő jellemzőivel azonosak: 230 V, 50 Hz frekvencia mellett. Kétféle csatlakozóval kapható, amelyek segítségével mind autóban (szivargyújtóra kötve), mind repülőgépen használható. A készüléket a notebookok energiaigényeire terveztek, ezért más eszköz csatlakoztatása nem ajánlott. A kompakt méretű dobozra egy állapotjelző LED is felkerült, amely a működőképességet zöld fényrel, a hibát pirossal jelzi. Bővebb információit a www.apc.com weboldalon találhatnánk.

dobozba teszünk egyik legtestetesebb darabja volt, köszönhetően a kék színnek és a kissé gömbölyded formának. A ház emellett még praktikus is: mindhárom kimeneti dugasz nyílása védett, így a bal-esetvesztély a minimálisra csökkenthető. A mérések alapján a tápegység ugyancsak a legjobbak között volt. Az áthidalási idő 15 perc körül alakult. Pozitívum, hogy az telepek feltöltése ennél a típusnál a leggyorsabb, mindössze 4 óra. Természetesen LAN vagy telefonkábel védelmére is van lehetőség. A PC-s összeköttetés az USB porton keresztül történhet. A sokféle operációs rendszert támogató szoftver telepítése után egy egyszerű felületű, ugyanakkor nagyon hatékony programmal találkozunk. Valójában nem is külön alkalmazásról van szó, a program teljesen integrálódik a Windows rendszerbe (érdekességként jegyezzük meg, hogy a Microsoft is segítette a modul fejlesztésében, ezért teljes a kompatibilitás). Az alkalmazás elsősorban a biztonságos leállításról gondoskodik, de lehetőség van két kimenet programozására is, hogy valamivel több készletit időt préselhesünk ki az UPS-ből.

Powercom

A Powercom két szünetmentes tápegysége sok mindenben eltér egymástól. Az egyik legfontosabb talán a kapacitás. Míg a kisebb változat (KIN-625A) nagyjából negyedórányi tartalékkal rendelkezik, ad-

dig a társ (800 VA-es teljesítményének köszönhetően) akár 2,5 óráig is képes ellátni a PC-t. Az utóbbi elméletileg annyi energiával rendelkezik, hogy akár egy monitor bekapcsolását is elbírja, ezt mégsem ajánljuk, részben az akku várható élettartamának rövidülése, részben az azonnali kapacitás drasztikus csökkenése miatt. A két készülék által előállított mesterséges színusz hullám a legtisztábbnak mondható, a használt hangjelzések a már megszokott módon alakulnak, ám a lassú figyelmeztető jelzés is két másodpercenkénti sípolást jelent. Ez elég idegölő, főleg, mert a sípogás elég hangos. Szerencsére a készítőek ezt figyelembe vették, és lehetőség van csendes mód használatára is. Ezt az egyetlen gomb megnyomásával érhetjük el, természetesen a lemerülést jelző sípszó ebben az üzemmódban is megszólal. Ugyancsak hasznos funkcióknak tartjuk a sajátos nem minden modellen megtalálható manuális (hardveres) áramtalanító gombot, ezzel ugyanis veszély esetén sokkal gyorsabban szüntethető meg a feszültség. A kisebbik változatnak, csak egyetlen aljzata van, a nagyobbik társát 3 hagyományos fali aljzattal megegyező foglalattal szerelték fel. Etlérés mutatkozik a LED-ek számában is. Az előbbinél a LED-ek csak az elemcserre szükségességét és az aktuális áramforrást mutatják, az utóbbinál az alul-, illetve túlfeszültséget is jelzik. A távirányíthatóság és a telefonjel szűrése csak a KIN-800AP

Powercom KIN-800AP

Típus: Powercom KIN-800AP
 Forgalmazó: Kelly-Tech
 Ár: 38 500 Ft
 Internetcím: www.kellytech.hu

Értékelés

Átkapcsolási idő: 8	1	10
Műszaki igényesség: 45	1	50
Szolgáltatások: 37	1	40

CP 2002/9

90 pont

Powerware 3110 250VA

Típus: Powerware 3110 250VA
 Forgalmazó: BPS Kft.
 Ár: 22 000 Ft
 Internetcím: www.bps.hu

Értékelés

Átkapcsolási idő: 6	1	10
Műszaki igényesség: 42	1	50
Szolgáltatások: 34	1	40

CP 2002/9

82 pont

Powerware 3110 425VA

Típus: Powerware 3110 425VA
 Forgalmazó: BPS Kft.
 Ár: 26 500 Ft
 Internetcím: www.bps.hu

Értékelés

Átkapcsolási idő: 6	1	10
Műszaki igényesség: 43	1	50
Szolgáltatások: 34	1	40

CP 2002/9

83 pont

Mobiltelefont vásárolna?

Vásárlás előtt tájékozódjon a Computer Panoráma Mobil Világ különszámából!

- 50 mobiltelefon bemutatása
- A legolcsóbb mobil tarifák
- Palmart eszközök
- Fejlesztési stratégiák
- A jövő tolla és papírja
- GPRS alközműzások

Megrendelheti:
Computer Panoráma
Káddó Kft.
1091 Budapest, Utó ut 25.
E-mail:
terjesztés@cpanorama.hu
Telefon:
456-6964
Fax:
456-6970

Ára: 495 Ft

DIGITÁLIS FOTÓTECHNIKA

A HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KODAK ÉS DATAFAB DISZTRIBUTOR

DIGITALTECHNIKA Kft.
Budapest, 1149 Egressy ut 5.
T./F.: 221-6779, 221-6772
Cygőr, 9024 Nagy I. u. 35.
T./f.: 96/517-500, Fax: 517-501
www.dit.hu foto@dit.hu
ÁFA nélküli árak!

BEVEZETŐ ÁR NETTÓ 113.992 Ft **LS-420**

Kodak DIGITÁLIS HÁTFELKÖZEPFORMÁTUMÚ A GÉPEKÉRE MINŐSÉG ÉS MOBILITÁS KOMPROMISSZUM NÉLKÜL 4080x4080 PIXEL FELBONTÁS, 48/96 MB RGB TIFF KÉP AKKUMULÁTOR, MEMÓRIAKÁRTYA/MICRODRIVE

ELEGÁNS, KISMERETŰ, MINDIG MAGAVAL VIHETI

FÉNYKÉP ÉS HANGOS VIDEÓ

SZÉP TOK
USB DOKKOLÓ
AKKU + TÖLTŐ
8MB MEMÓRIA
+ KÁRTYAHELY
2,1 MEGAPIXEL
FELBONTÁS
3X D. ZOOM

DCS-645

INTERNET

PSINet

Letöltés...

ADSL Internet AKCIÓ!

Belépési díj nélkül, havi nettó 11.500 Ft-ert, ajándék hálózati kártyával, 1 éves szerződés kötés esetén!

Privát ADSL 1 éves szerződés kötés esetén:

384 kbps letöltési-, 64 kbps feltöltési sebesség, 5db e-mail cím, 20 MB tárterület, dinamikus IP cím
Egyszeri díj: 0 Ft • Havi díj: 11.500 Ft*

Irodai ADSL 1 éves szerződés kötés esetén:

384 kbps letöltési-, 64 kbps feltöltési sebesség, 5db e-mail cím, 20 MB tárterület, 1 db domain ingyenes regisztráció, dinamikus IP cím (Fix IP cím rendelhető)**
Egyszeri díj: 0 Ft • Havi díj: 19.800 Ft

* Hűségdíj: 1 évnél régebbi előfizetőinknek a havi díj csak 10.500 Ft.

** Fix IP cím havi díja: 6.000 Ft+Áfa

Az ADSL szerződés mellé AKCIÓS áron kínálunk Önnek számítógépet!

További részletekért látogasson el honlapunkra (www.inext.hu), vagy érdeklődjön a 473-1060-as telefonszámon - munkanapokon reggel 9-től délután 5 óráig - mivel az ADSL kiépítésének lehetősége függ az Ön lakóhelyétől!

Az akció Privát díjszámunk esetén 2002. augusztus 12-től 2002. December 31-ig, Irodai díjszámunk esetében 2002. Augusztus 12-től 2002. Október 31-ig tart!

A fenti árak a 25%-os Áfát nem tartalmazzák és 1 éves előfizetői szerződés megkötésénél érvényesek!

DIGITCAM

A DIGITÁLIS PARTNER

Fujifilm FinePix S602Z

- 6 millió képpontos képméret (max. 2832x2128-as felbontás)
- 3,1 millió képpontos Super CCD
- Nagy fényerőjű objektív f. 2,8-3,1
- 6x optikai zoom: 35-210mm
- 55mm s. átmérőjű objektív
- Manuális élesség állítás gyűrűvel
- Kompozit érzékelés vakusám
- Mini LCD kb. 96%-a képet adó kérső
- Egyedi fehérszínegyensúly állítás
- Érzékenység: ISO 100/200/400
- Sorozatfelvétel: Sleep/missodperc
- 18x vizuális zoom
- Super-Macro 1cm-től
- SM + CF Type I-II memóriafoglaló
- IBM MicroDrive támogatás

Nikon Coolpix 5700 Minolta Dimage 7i Canon PowerShot G2 Casio Exilim EX-M1

Boltunk Canon, Fujifilm és Nikon bemutatóterem és mintabolt.

Digitális mintabolt és szaküzlet Nagy- és kiskereskedelmi értékesítés

H-1072 Budapest, Rákóczi út 4-6.
Astória Uzlépláz
Tel.: (36 1) 235 0570, 71
Fax: (36 1) 235 0572
www.digitcam.hu
digitcam@elender.hu

Nyitvatartás:
Hétfő - péntek: 10.00 - 18.00
Szombat: 10.00 - 14.00

AKCIÓ!

IBM 1GB MicroDrive Kit
3 év garanciával!
nettó 76.000,- Ft

DigitCam. Együtt nővünk az igényekkel.

EXTRÉME

típusnál elérhető, amely a hálózati és telefoncsatlakozóval is kompatibilis (egyszerre azonban csak az egyik fajta dugasz csatlakoztatható). A soros porton keresztül történő összeköttetés, valamint az *UPSMON* program sikeres telepítése után (amelyet a tálcán megkeresés után (amelyet a tálcán megkeresés után) a szokásos funkciókkal találkozhatunk: automatikus shutdown, e-mailen vagy akár személyi hívón keresztül történő értesítés, és az aktuális bemeneti és kimeneti jel tulajdonságainak nyomon követése is lehetővé válik. Fontos, hogy a szükséges paramétereket mindenképpen állítsuk be, hiszen a program nem képes érzékelni a PC energiaigényét, és így a figyelmeztető jelzések túl későn vagy túl korán is jöhetnek. Kérésre a program naplót készít a kiválasztott eseményekről.

Powerware

A *Powerware* márka tesztlaborunkban járt három példány közül a két kisebb ugyanabba a sorozatba tartozik, csupán méret és kapacitásbeli különbségeket fedezhetünk fel. A fekvő helyzetű dobozokon egyedülállóan sok, szám szerint hat dugasz található – igaz, ebből „csak” négyben folyik áram akkor, ha nincs hálózati feszültség. A kétállású manuális áramtalanító gomb mellett található egy vészleghelyzetben használható gomb, amely egyszerűen megszakítja az áramkört. A kisebb modellek teljes terhelés esetén csak három percig bír-

ják, ezért igencsak egykezni kell a programok bezárásával, majd a gép kikapcsolásával. Méréseink alapján a kimeneti jel minősége átlagosnak mondható, az átkapcsolási idő pedig minden esetben jobb volt, mint a dokumentációban szereplő érték.

A nagytestvér, vagyis az *5115*-ös jelzésű táp már álló helyzetű házat kapott. Ez csak a nagyobb teljesítményű akkuk miatt alakult így, ugyanis ha figyelmesen megnézzük, akkor a hátoldalra a csupán feszültségállandósító-védett aljzatok kivételével ugyanazok a csatlakozók kerültek, mint a két *3110*-es változat esetében (ez *4* darab *5-15*-ös aljzatot, *RS-232*-es kimenetet, valamint *RJ-45* (hálózati/telefon) ki- és bemenetet jelent).

A hátoldalon DIP kapcsoló segítségével lehet kiválasztani, hogy a bemeneti feszültség *220*, *230* vagy *240 V* legyen. Mivel a készüléknek aktív hűtése van, az átlagosnál valamivel hangosabb működésre számíthatunk. A hibajelzés igen fejlett, hiszen a készülék még akkor is jelez, ha az előállított feszültség *230V/50Hz*, de a jelalak nem szabályos. Az áthidalási idő *10-40* perc közé tehető. Mindhárom modell összeköthető a PC-vel, legyen azon *Windows*, *Novell*, *IBM*, *SUN Solaris*, *Unix*, *Linux* vagy akár *OS/2* operációs rendszer. A telepítő CD egyébként gondosan összeállított, minden *Powerware* terméket támogat, s még hardver- és szoftverleírásokat is olvashatunk. A telepítőprogram olyan

extrákat is felkínál, mint a távoli bejelentkezés vagy az illetéktelen beavatkozás ellen bevethető jelszavas védelem.

Smart Centra Plus

A *Smart Centra Plus* jelzésű készülék futurisztikus külseje mögött kifinomult technológia húzódik. A hátoldalon található két elemmel meghajtott dugasz mellett van egy harmadik is, amely „csak” a zavaroktól szűr. Ez a dugasz ideális lehet például lézeryomtató csatlakoztatásához. A tápegységnek ugyancsak két változatát próbálhattuk ki, az *525 VA* és a *800 VA* teljesítményűeket. A nagyobb társ áthidalási ideje akár fél óra is lehet, ez esetleg elegendő ahhoz is, hogy egy-egy feladatot befejezzünk – a lehetőségek tehát már nem korlátozódnak csupán az adatok biztonságának a megőrzésére. A tápegység két LED-je mellett ismét csak a *Connection Pro* szoftvert hívhatjuk segítségül, ha több információt birtokába szeretnénk jutni (bemeneti és kimeneti feszültség, kimeneti frekvencia, az elemkapacitás és az aktuális terheltségi szint csak a keretprogramon keresztül ellenőrizhető).

A program segítségével egyébként nemcsak egy, hanem akár négy készüléket is kezelhetünk. A pontosság kedvéért jegyezzük meg, hogy nyelvválasztásra is kínálkozik lehetőség, de sajnos a magyar nyelvet nem találtuk a listában.

HIGYED GÁBOR

Powerware 5115 750VA

Típus: Powerware 5115 750VA

Forgalmazó: BPS Kft.

Ár: 76 900 Ft

Internetcím: www.bps.hu

Értékelés

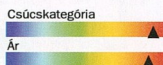
Átkapcsolási idő: 10

Műszaki igényesség: 44

Szolgáltatások: 38

CP 2002/9

92 pont

Smart Centra 525

Típus: Centralion Smart Centra 500

Forgalmazó: Ramiris

Ár: 19 700 Ft

Internetcím: www.ramiris.hu

Értékelés

Átkapcsolási idő: 7

Műszaki igényesség: 41

Szolgáltatások: 32

CP 2002/9

80 pont

Smart Centra 800

Típus: Centralion Smart Centra 800

Forgalmazó: Ramiris

Ár: 26 300 Ft

Internetcím: www.ramiris.hu

Értékelés

Átkapcsolási idő: 8

Műszaki igényesség: 43

Szolgáltatások: 34

CP 2002/9

85 pont

Hálózati nyomtatásról hallva, elsősorban a lézernyomatók juthatnak az eszünkbe. Pedig léteznek hálózati csatlóval ellátható tintasugaras nyomtatók is, amelyek főleg természetes méretükkel hívják fel magukra a figyelmet. Nos, a Lexmark bebizonyította, hogy nem csupán a nagy méret lehet egy hálózati tintasugaras nyomtató fő ismérve.

LEXMARK Z65N

Hálózati tintasugaras

A Lexmark tintasugaras nyomtatócsaládjában jelenleg a Z65 nyújtja a legnagyobb nyomtatási sebességet a legjobb minőség mellett. Legutóbbi fotópapír tesztünkben éppen ennek a nyomtatónak – 4800x1200 dpi felbontású – alapmodellje vett részt. Ezt a felbontást, 3 pikoliteres tintacseppek előállításával a Lexmarknak sikerült elérnie a világon elsőként, s múltkor-i tesztünk is bizonyítéka volt annak, hogy a nyomtató képminősége kiváló. Persze nemcsak a minősége, hanem a sebessége folytán is figyelemre méltó a printer – egy színben 21 lapot, míg színesben 15 lapot tud kinyomtatni percenként. Ez pedig több lézernyomató sebességével is felveszi a versenyt. A havi terhelhetőség sem kevés: ha bírjuk patronnal, akár 5000 oldal is kinyomathatunk havonta.

Ezek a jellemzők kifejezetten alkalmasá teszik a Lexmark nyomtatóját arra, hogy kis és közepes hálózatok közös színes printerre legyen.

A Lexmark persze régebben is forgalmazott printerszervereket, amelyek felhasználásával bármelyik tintasugaras nyomtatót hálózatba köthetjük, de ennél a típusnál nincs szükség külső adapterre, ugyanis az a nyomtatóba van építve. Helyi nyomtatóként is használhatjuk, ekkor az USB porton keresztül kapcsolhatjuk a számítógéphez,

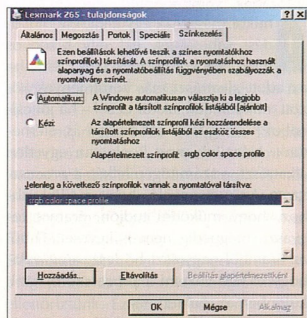
de ilyen adottságokkal, huzamosabb használat esetén nincs sok értelme ennek.

A nyomtatót a belső hálózatunkban próbáltuk ki, és kíváncsian figyeltük, hogyan reagál a viszonylag magas hálózati forgalomra. Mivel a hálózatunkban nincsen DHCP (Dynamic Host Configuration Protocol) szerver, ezért a nyomtatónak fix IP-címre volt szüksége. A nyomtató programját Windows XP alá telepítettük, és a teszt alatt elérhető legújabb változat minden gond nélkül meg is találta a printert. Megnézni ugyanis a lokális IP-címeket, és amelyek tartományban számítógépet talál, ott helyezi el magát. Ha a nyomtató által felkínált cím nem megfelelő, akkor azt kézzel módosíthatjuk. Megtélésünk szerint az automatikus címkeresés igen jól működik, hiszen 255.255.0.0 a subnet maszk, tehát elvileg akár 65535 felhasznál-

lós hálózatban is üzemeltethetjük. Ebből következik, hogy több nyomtatót is üzemeltethetünk egyetlen hálózatban, és azok megértik egymást.

A telepítés a továbbiakban úgy zajlik, mintha helyi nyomtatóval állnánk kapcsolatban. A – természetesen – magyar nyelvű keretprogram kijelzi a patronok töltöttségi szintjét, majd a papírfelismerő szenzor segítségével kalibrálja magát. Azt is mondhatnánk, hogy nincs más dolgunk, mint nyomkodni a Következő feliratú gombot.

A nyomtatás legkritikusabb pontja a hálózati forgalom, ezért az első oldal nyomtatási idejére rendkívül kíváncsiak voltunk. A Lexmark Z65N-nél az első oldal nyomtatásának megkezdésére mindössze hét má-

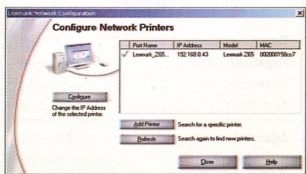
A színezetető profilok is a számítógépre kerülnek

sodpercet kellett várunk, ami azért is figyelemre méltó, mert az USB porton keresztül sem kapunk sokkal gyorsabb eredményt.

Ahhoz, hogy az üzemeltetés is kényelmes legyen, egy második papírtálcát is használhatunk, amellyel 250 lapra növelhető a laptároló kapacitás. A tálcák közötti választás automatikus, és mint megszokhattuk, a papír begyűrdöése ellen a mindig megbízható AccuFeed technológiát használja a nyomtató.

A Lexmark Z65N hálózati nyomtatót a kis és közepes példányszámú, kiemelkedő minőségű színes nyomtatást igénylő hálózatokba ajánlunk, ahol a közös nyomtatóhasználat legfőbb szempontja a kis költségű és a kényelmes használat.

(A nyomtatót a Lexmark hazai képviselőitől, a CEEmark-tól kaptuk.) K. ZS.

Ha nem tetszik az előre beállított IP-cím, pillanatok alatt újat állíthatunk be

COOLEREK

Hűtőgép a processzornak

Aki próbálkozott már a számítógép tuningolásával, jól tudja, hogy a felpörgetés legtöbbször a hűtésen áll vagy bukik.

E havi tesztünkben ezért a processzorhűtőket vettük tüzetes vizsgálat alá.

Amikor megadják egy alkatrész működési sebességét, ezt egy bizonyos működési környezetre értik. Tehát ha az adott alkatrész más körülmények között működtetjük, akkor ezzel – ha jól csináljuk – nagyobb sebességet is elérhetünk. Nézzünk most konkrétan egyetlen alkatrészt, a számítógép lelkét: a *processzort*. Az nyilvánvaló, hogy a CPU, ahhoz, hogy működni tudjon, áramot fogyaszt, mégpedig nem is keveset. Ebből az áramból nagyrészt hő lesz, amit valahogy el kell vezetni a processzormagtól, különben az tönkremegy.

A régebbi, 486-os gépek első generációjánál egy síma hűtőborda is tökéletesen megfelelt erre a célra, ám a *DX2-66* megjelenésével szinte kötelezővé vált az *aktív*

hűtés, azaz a *ventilátor-hűtőborda kombináció* használata.

Természetesen kezdetben nem volt igazán érdekes a hűtőberendezések működése (ne legyen túl zajos, elfogadhatóan magas legyen az élettartama – több elvárás nem is született). A mai „pezsgő” élethez azonban tuningra (túlpörgetésre) és az egyre komolyabb hőleadással rendelkező legmodernebb CPU-k megjelenésére volt szükség. A jelenlegi leggyorsabb processzorok 1-2 négyzetcentiméteres felületükön keresztül akár 60-70 wattnak megfelelő hő leadására is képesek, s ez az érték bizony még egy merülőforralónak is a becsületére válna.

Talán ennyiből is látható, hogy milyen komoly igényeknek kell megfelelniük a

modern számítógépekhez tervezett „coolereknek”. Egyfelől hatalmas hőt kell minél gyorsabban elvonni a processzortól, és azt a lehető leghatékonyabban átadni a környezetnek, másfelől a számítógépházban korlátozott a hely, tehát a hőleadó felületet sem növelhető minden határon felül. Szintén ide tartozik az egyre inkább előtérbe kerülő zajszint: egyes modern csúcsmoდეllek apró sugárhajtóműként süvítenek, nem csekély mértékben növelve a munkahelyi zajt.

Mivel a coolerek nem tartoznak a kifejezetten bonyolult alkatrészek közé, érdemes pár olyan szempontot megismerni, amelyek alapján „körülbelül” megállapítható, mely tulajdonságok befolyásolhatják a hűtési teljesítményt. Az első és legfontosabb *minél nagyobb hőleadó felület*, valamint a *hűtőborda anyaga* (a réz jobb, ám drágább, az alumínium olcsóbb). Szintén alapvető a ventilátor szállított levegő mennyisége és a légáramlás sebessége. Természetesen ez utóbbi egyes arányban áll a zajossággal is.

Igen fontos, hogy a hűtőborda, a minél

CoolerMaster HHC-001

Típus: CoolerMaster HHC-001
Forgalmazó: Expert Computer Kft.
Internetcím: www.expert.hu
Ár: 9 650 Ft

Zajszint: 3
Hűtőteljesítmény: 10
Ár/érték: 7
Szerelhetőség: 8

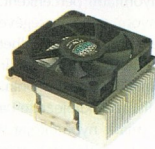
CoolerMaster HSC-001

Típus: CoolerMaster HSC-001
Forgalmazó: Expert Computer Kft.
Internetcím: www.expert.hu
Ár: 4 750 Ft

Zajszint: 4
Hűtőteljesítmény: 6
Ár/érték: 7
Szerelhetőség: 8

CoolerMaster DP5-7H53F-0C

Típus: CoolerMaster DP5-7H53F-0C
Forgalmazó: Expert Computer Kft.
Internetcím: www.expert.hu
Ár: 2 725 Ft

Zajszint: 8
Hűtőteljesítmény: 4
Ár/érték: 7
Szerelhetőség: 5

tökéletesebb hőtáadás érdekében, *megfelelő erővel kapcsolódjon a CPU-hoz*. Az AMD processzoroknál erre a legtöbbször a *Socket A* foglalatnál található hat fül szolgál, míg a *Pentium 4*-nél egy különleges rögzítőkeretet alakítottak ki.

Szintén a megfelelő hőtáadást hivatott segíteni a *hővezető paszta* használata, amely az amúgy jó hőszigetelő levegőt szorítja ki a borda és a CPU közötti mikroszkopikus résekből. Természetesen fontos, hogy ez utóbbi is minél jobban vesse a hőt, ezért például az ezüst alapú paszták általában jobbák (és drágábbak), mint „sima”, szilikonozásúak.

Tesztünköről

A legfontosabb kérdés természetesen az, hogy miként lehet egy hűtőről megállapítani, hogy jó-e vagy sem. Egy hűtőborda-ventilátor kombináció – sőt, ha már itt tartunk: minden hűtőrendszer – hűtési teljesítményének legjobb mérőszáma az úgynevezett *hőellenállási érték* (R_{th} , mértékegysége a C°/W). Ez a szám azt hivatott kifejezni, hogy egy watt teljesítmény hány Celsius (vagy Kelvin) fokos hőmérsékletemelkedést okoz a hűtött berendezésen. Egy példa: ha egy 54 W hődisszipációval rendelkező processzort egy $1 C^{\circ}/W$ értékű hűtővel párosítunk, a környezeti hőmérsékletre képest 54 fokkal magasabb működési hőmérsékletet kapunk. Igen ám, de miként mérjük meg pontosan ezt a hőellenállási értéket?

Az egyik lehetőség, hogy egy „valódi”

számítógépbe építjük be ezeket a teszt-alanyokat, és az processzor belső hőmérséklet-érzékelőjét kihasználva vizsgáljuk, hogy mennyire sikerült „hidegen tartanunk a számítógép fejét”. Ez a módszer jó, de nem igazán pontos, és nem is nagyon ad reprodukálható eredményeket. Egyfelől: nem ismerjük a CPU által leadott *pontos* hőteljesítményt, a processzorban található „hőmérő” sem ellenőrizhető, és a külső hőmérséklet is rengeteg tényezőtől függ. Ez utóbbiak közé tartozik az alaplapon a processzor körül található különféle elektronikus alkatrészek, tápelemek által leadott hő, a tápventilátor légáramlata és így tovább.

Sokkal pontosabb eredményeket kaphatunk, ha egy úgynevezett *műprocival* végezzük a mérést. Ez tulajdonképpen egy CPU formájú fűtőtest, amely ismert hőteljesítményű, a hűtendő felülete pedig megfelel a valódi processzorokénak. A hőmérsékletet a hűtendő felület közepénél, a „fűtőtest” felső felületén egy megfelelően kalibrált és hitelesített hőmérővel mérhetjük, a külső (azaz a szoba) hőmérséklethez hasonlóan. A mérés eredményét sem külső hőforrások, sem egyéb ventilátorok nem befolyásolják, tehát a mérési eredmény is reprodukálható.

A teszt során mi is ezt az utóbbi utat választottuk. Az általunk épített műprocesszorok egy-egy teljesítménytranszfor-

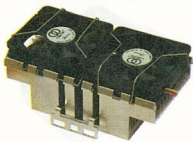
mátor segítségével fűtöttek. Két ilyen eszköz készült, egy az AMD *Athlon Thunderbird*, egy pedig a *Pentium 4 478* hűtendő felületéhez méretezve. Itt érdemes megjegyezni, hogy a *Pentium 4* esetében már egy „hűtőbordához” kapcsolódik a tulajdonképpeni cooler is, a processzor tetején látható fémsapka ugyanis egyfelől a processzormagot védi, másfelől a hőteljesítményt osztja szét nagyobb felületre.

A műprocik 0 és 120 W közötti hőleadásra képesek, a teszt során mi 60 wattos teljesítményt használtunk. A hőmérséklet mérése egy *METEX MF-32* multiméterhez csatlakozó *termoelemes hőmérő*t használtunk, amelyet a *Conrad Electronicstól* kapott *Greisinger GTH/175 MOP* precíziós hőmérővel kalibráltunk és ellenőriztünk. Ez utóbbi hőmérővel mértük a külső levegő hőmérsékletét is.

A műprocira a valódi CPU-nak megfelelő módon rögzíthető a hűtőborda, és természetesen hővezető paszta is hasz-

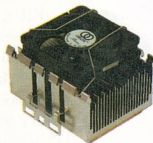
Coolink U1Breeze2

Típus: Coolink U1Breeze2
Forgalmazó: Kelly-Tech
Internetcím: www.kellytech.hu
Ár: 6 000 Ft

Zajszint: 8
Hűtőteljesítmény: 8
Ár/érték: 7
Szerelhetőség: 5

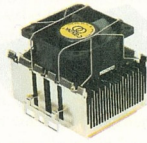
Coolink U1Breeze

Típus: Coolink U1Breeze
Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
Internetcím: www.kellytech.hu
Ár: 4 800 Ft

Zajszint: 8
Hűtőteljesítmény: 3
Ár/érték: 5
Szerelhetőség: 5

Coolink U1Lite+

Típus: Coolink U1Lite+
Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
Internetcím: www.kellytech.hu
Ár: 5 000 Ft

Zajszint: 5
Hűtőteljesítmény: 9
Ár/érték: 7
Szerelhetőség: 5

nálható. A teszt során minden egyes hűtőborda felhelyezése előtt megtisztítottuk a hűtőadó felületet, majd az adott bordához kapott hővezető anyagot használtuk. A felhelyezés és a fűtés bekapcsolása után megvártuk, amíg a hőmérséklet stabilizálódott (ez 2-3 perc alatt megtörtént), majd a biztonság kedvéért további egy perces várakozás után feljegyeztük a külső és a CPU-szimulátor belső hőmérséklete közötti különbséget.

Az R_{th} értéke mellett mértük a *zajsztint* is, s ehhez egy *Brüel&Kjaer 2232* precíziós hangszintmérőt használtunk. A mérést az úgynevezett *A-görbe* szerinti súlyozással végeztük, ugyanis ez hasonlít leginkább az emberi hallás érzékenységére. A fordulatszám-szabályozós ventilátorok esetében a *minimális zajsztintet* mértük, ami a processzor „pihenési” állapotá-

nak felel meg, azaz amikor a CPU viszonylag alacsony kihasználtságon dolgozik, például irodai alkalmazások vagy zenehallgatás közben.

Az értékekkel kapcsolatban érdemes megfigyelni, hogy rendre jóval magasabbak, mint a hűtők adatlapján megadott értékek. Ennek oka egyfelől a mérőfej-ventilátor távolságban (1 méter helyett 15 centiméter), másfelől abban keresendő, hogy nem alkalmaztunk úgynevezett süket szobát. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a 40 dB alatti zajsztinttel rendelkező coolerek egy számítógépházból már nem hallatszanak ki, különösen a többi zajkeltő egység (merevlemez, tápventilátor) mellett. A mérés során az IEC szabvány szerint jártunk el, azaz a hangszintmérőt a ventilátor irányába állítottuk be. Az Egyesült Államokban használt ANSI szab-

vány ezzel ellentétben 60 fokos szögben mér, amely csökkenti a direkt, és növeli a visszavert hang szerepét.

A grafikonok értelmezéséhez nem árt figyelembe venni, hogy a P4-es és az AMD-s hűtők R_{th} értékei nem hasonlíthatók össze, ugyanis az előbbieken említett hűtőadó felületek közötti különbség miatt a P4-es változatok komoly előnyre tesznek szert. A pontozás során – eddig gyakorlatunktól eltérően – egy és tíz közötti skálát használtunk.

Socket A, Socket 370-es hűtők

CoolerMaster HHC-001, HSC-001

A tajvani CoolerMaster az ismertebb nevek közé tartozik a hűtők világában.

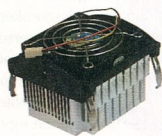
SCS KKC42B

Típus: SCS KKC42B
 Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
 Internetcím: www.kellytech.hu
 Ár: 2 900 Ft

Zajsztint: 5
 Hűtőteljesítmény: 6
 Ár/érték: 7
 Szerelhetőség: 8

Spire EasyStream

Típus: Spire EasyStream
 Forgalmazó: Pulsar Hungary Kft.
 Internetcím: www.spire.hu
 Ár: 3 250 Ft

Zajsztint: 5
 Hűtőteljesítmény: 8
 Ár/érték: 6
 Szerelhetőség: 8

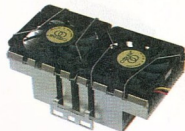
GlacialTech Igloo 2400

Típus: GlacialTech Igloo 2400
 Forgalmazó: GlacialTech
 Internetcím: www.glacialtech.hu
 Ár: 4 000 Ft

Zajsztint: 6
 Hűtőteljesítmény: 3
 Ár/érték: 4
 Szerelhetőség: 4

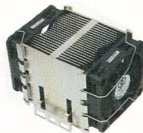
Coolink U1Lite2

Típus: Coolink U1Lite2
 Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
 Internetcím: www.kellytech.hu
 Ár: 6 700 Ft

Zajsztint: 6
 Hűtőteljesítmény: 9
 Ár/érték: 7
 Szerelhetőség: 5

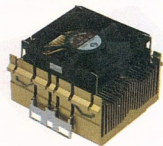
Coolink H1TwinBreeze

Típus: Coolink H1TwinBreeze
 Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
 Internetcím: www.kellytech.hu
 Ár: 7 350 Ft

Zajsztint: 8
 Hűtőteljesítmény: 5
 Ár/érték: 5
 Szerelhetőség: 5

Globalwin WBK58-II

Típus: Globalwin WBK58-II
 Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
 Internetcím: www.kellytech.hu
 Ár: 5 000 Ft

Zajsztint: 9
 Hűtőteljesítmény: 2
 Ár/érték: 4
 Szerelhetőség: 5

Nemcsak a boltok polcaira, hanem az OEM vásárlók számára is nagy számban készít coolereket. Az előbbieket egyik csúcsmodellje a *HHC-001*, amely két, úgynevezett hővezetőcső segítségével igyekszik minél jobban elvezetni a CPU termelte hőt. Ezek a hőpumpák tulajdonképpen kettősfalú csövek, amelyekben légritkított tér van, valamint kis mennyiség egy olyan folyadékból, amely a használati hőmérsékleten (és a csőben uralkodó légnyomáson) jól párolog (ez a CPU-k által szerettet hőfokok esetében lehet víz: a használható hőmérséklettartomány: 30-200 °C, vagy akár alkohol, - a használható tartomány 0-130 °C is). Az alul bevezetett hő hatására a folyadék elpárolog, majd a cső hidegebb végén lecsapódik. A hővezetőcső belső falán olyan bevonat van (szinterelt por vagy vékonyzár-

lú fémháló), amely kapillárisok segítségével „visszaz szállítja” a lecsapódott folyadékot a melegebb vég felé.

Ezzel a körfolyamattal nagyon gyors hővezetés és alacsony R_{th} érték érhető el. Ezt használta ki a *CoolerMaster* is, amikor a vastag rézalapból kiindulól két cső segítségével igyekszik minél több energiát átadni a hűtőlamellák felső végének, jobban kihasználva azok felületét. A hűtőborda teljes egészében rézből készült, és a megfelelő légtérrelés érdekében körben burkolattal látták el, így a levegő csak két irányban távozhat, növelve az áramlási sebességet és ezzel a hőelvitelt is. A dobozban a hűtő mellett egy kis tasaknyi fehér hővezető pasztát találunk, amely meglehetősen híg, így könnyen befolyik minden résbe. A CPU-n a borda könnyen és ráadásul kézzel rögzíthető (azaz nincs szükség csavarhúzóra, feszítővasra, meg ehhez hasonló eszközökre). Külön figyelemre méltó, hogy a gyorsan pörgő ventilátorlapátoktól védőrács óvja ujjiainkat és a kábeleket is.

Érdekes műszaki megoldást választott a gyártó a *HSC-001* előállításakor: az alumínium borda lamellái nem extrudálással, hanem hantolással készültek. Ennek eredménye, hogy sok, meglehetősen vékony lapot nyertek, amelyek alul görbültek is – nagy felület és így jó hővezetés az eredmény, legalábbis elviekben, mert a tesztek során ez a hűtő nem remekelt. A cooler egyéb jellemzői megfelelnek a *HHC-001*-nek, mind a külső burkolatot, mind a hővezető pasztát, illetve a ventilátor védőrácsát is beleértve.

CoolerMaster DP5-7H53F-0C

A *CoolerMaster* cég, a jelek szerint, jobban bízik az OEM piac szereplőinek a névmemóriájában, ugyanis ezen termékét lényegesen bonyolultabban nevezi el. A *DP5-7H* cooler intelligens, azaz a ventilátor fordulatszámát a terhelés függvényében állandóan változtatja, 2200 és 4300 rpm között. Ennek megfelelően a zajszintje elfogadható, különösen alacsony terhelés esetén. Egy apró hiba azonban jelentkezik, a hőérzékelő ugyanis a ventilátor alatt található, ám nincs fizikai kapcsolat a bordával. Ha tehát a szállított levegő hideg, akkor bizony hiába tűzforró a borda a nagy terhelés miatt, a ventilátor nem kapcsol magasabb fordulatszámra. Éppen ezért a teszteredménye is csak közepes, bár a zajszintje jó.

A hűtőborda alumíniumból készült, és könnyen (bár már nem kézzel) szerelhető rögzítőpánt szorítja a CPU-hoz. A gyártó láthatóan csak egyszeri felszereléset célozott meg, a borda alján ugyanis előre felkent, meglehetősen sűrű fehér pasztát találunk.

Coolink U1Breeze2, U1Breeze, U1Lite+, U1Lite2 és U2Lite

A *Coolink* névre hallgató távol-keleti gyártó termékpalettája igen terjedelmes, így meglehetősen sok típusa szerepel tesztünkben. Az „U” sorozat általános jellemzője, hogy tagjai hagyományos, vízszintes síkban elhelyezett ventilátorokkal működnek.

Az *U1Breeze2* névre hallgató termék nem egy, hanem rögtön két ventilátor használ, amelyek alacsony sebességen pörögnek, ám közös légszállítási képességük megfelel egy nagyobb egységének – sajnos ettől az áramlási sebesség még nem nő számottevően. Annak érdekében, hogy a két „propeller” elférjen, a borda tetejét szélesebbre alakították ki. A borda alján a jó hőelvezetést szolgáló rézalap található. Szintén egyedi megoldás a ventilátorok rögzítése: egy-egy rugóacélból készült drótlakat szorítja őket a bordára, megkönnyítve a cseréjüket.

A rögzítést szolgáló kartantyúk a processzorfoglatat mindhárom fülébe kapaszkodnak, így csökkentik azok letérésének kockázatát. A fehér hővezető pasztát a dobozban található kis tasak rejti, amely legalább tíz le- és felvételre elegendő, ha nem többre.

Az *U1Breeze* gyakorlatilag az *U1Breeze2* kistestvére, valamint kisebb bordával és csak egyetlen ventilátorral. Ennek megfelelően kicsit halkabb és kicsivel kevésbé teljesít jól, ám olcsóbb – ez a „valamit-valamiért” elv. Külön pozitívum, hogy a már említett ventilátoröregítő drótból egy plusz példányt is találunk a dobozban, arra esetre, ha egy második ventilátor szeretnénk rögzíteni a bordán.

A *Lite+* egy „vastagabb”, magasabb fordulatszámú ventilátort használ, viszonylag széles bordával kombinálva. A dobozban található plusz rögzítőkapocs segítségével kétventilátorosra alakítható, ha bírjuk a magasabb zajt. Az *U1Lite* tulajdonképpen az *U1Breeze2* hangosabb testvére, míg az *U2Lite* egy igazán nagyméretű (80×80×25 cm) ventilátort használ, amely halk, mégis elegendő levegőt szállít.

GlacialTech Igloo 2310

Típus: GlacialTech Igloo 2310
 Forgalmazó: GlacialTech
 Internetcím: www.glacialtech.hu
 Ár: 4 650 Ft
 Zajszint: 8
 Hűtőteljesítmény: 2
 Ár/érték: 4
 Szerelhetőség: 4

SCS KKC72

Típus: SCS KKC72
 Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
 Internetcím: www.kellytech.hu
 Ár: 1 230 Ft
 Zajszint: 6
 Hűtőteljesítmény: 1
 Ár/érték: 5
 Szerelhetőség: 4

Amint az eredményekből is látszik, igazán komoly különbség nincs az egyes változatok között. A nagyobb ventilátorral szerelt példányok általában lassabb fordulatszámon üzemelnek, hogy a zajszintet csökkentsék, így viszont a hűtőteltjesítmény is csökken.

Coolink H1TwinBreeze, Coolink H2Twin

A H1TwinBreeze név, a gyártó által használt megnevezések dekódolásával, egy kétventilátoros, függőleges elrendezésű hűtőbordával rendelkező cooler. Ráadásul, amint arra a Breeze jelölés is utal, halk, mivel a ventilátorok csak 3200-zal pörögnek. Az elrendezés, legalábbis papíron, nagyon hatékony, ugyanis jó hatásokkal kényszeríti be a levegőt a bordák közé, a közepeső vastag „hús” pedig jó hővezetést kínál. Bár a mért értékek szerint az R_{th} értéke nem a legjobb, az alacsony zajszint-jobb mégis nagyon kellemessé teszi.

Mind a rögzítés, mind a ventilátorokat tartó drótok, mind a processzor alján található rézlap megegyezik a többi Coolink hűtőével, csakúgy, mint a leszorítófil. A H1TwinBreeze nagytestvére a H2Twin, amely természetesen függőleges elrendezésű, és a Breeze változattal szemben a nagyobb teljesítményű, 4800-as fordulatszámú ventilátorok dolgoznak rajta. Ettől eltekintve azonban gyakorlatilag megegyeznek, így a várható nagyobb zajszint-jobb hűtés elméletet is igazolják.

GlacialTech Igloo 2310, 2320, 2400 és 2400 Pro

A tengerentúlon meglehetősen jól ismert GlacialTech cég a jégkorszakot és az

örök hőmezőket igyekszik az eszünkbe idézni a névválasztással. Az AMD processzorokhoz tervezett (természetesen PIII és Celeron I-II esetében is használható) 2000-es sorozat a honlap (www.glacialtech.com), illetve www.glacialtech.hu) szerint csak és kizárólag alumíniumból készült, extrudálással. Annak érdekében, hogy a drágább rézből készült bordák teljesítményét elérhesse, a gyártó igyekezett a minél alaposabb tervezés segítségével kihasználni az anyag adta lehetőségeket. A leginkább szembetűnő ezek közül, hogy a ventilátor nem középen, hanem attól kicsit eltolva helyezkedik el. Így a rotor közepénél (a csapagy alatt) elhelyezkedő holtter – tehát ahol a levegő áramlása kicsi – nem a CPU fölé kerül, és a mag felett is megfelelő sebességgel cserélődik a levegő. Kivétel ez alól a 2400 Pro, amelyen egy nagyobb méretű ventilátor található, amely az egész bordát elfedi. A következő újítás a magasságukban váltakozó hűtőbordák használata, valamint a teljes bordát beborító, és ezzel a légáramlást javító burkolat. Ez utóbbi a különféle modelleken más-más színű eloxálással készült.

Bár a leszorító kézzel is szerelhető, nem igazán kényelmes, ugyanis egy csuklópontot kihagytak a tervezésnél. Ez, a már említett kényelmetlené mellett, sajnos azzal is együtt jár, hogy a leszorítók nem igazán erősek, könnyen elhajlanak. Jó pont viszont, hogy egyszerre két kamorra akaszthatjuk oldalanként, csökkentve azok letörésének veszélyét.

A bordák alján előre felkent ezüsttartalmú pasztát találunk, így a többszöri le-

felrakogatás esetén bizony alaposan leromolhat a hatások.

A négy modell között természetesen nemcsak a burkolat színében, hanem a ventilátorok teljesítményében is van különbség, ettől eltekintve azonban a hűtőborda ugyanaz.

Globalwin WBK58-II és SAK68

A tajvani cég az egyik legnagyobb név a tuningolásra gyártott hűtők piacán. A WBK széria a különleges, „hullámmá-jú” hűtőbordáról kapta a nevét. Ez tulajdonképpen egy egyszerű extrudált alumínium idom, amelynek keresztrányú metszete hullámmá-jú, azaz a hőleadó lamellák magassága különböző, ami – a cég állítása szerint – igen jótékony hatása van a levegő áramlására. Ennek az ellenőrzésre nem volt igazán lehetőségünk, mindenesetre az alacsony fordulatszámon forgó ventilátorok köszönhetően ez volt tesztünk egyik leghalkabb modellje. Sajnos ezt némileg ellensúlyozza, hogy a hűtési teljesítmény terén már kevésbé foglalt el előkelő pozíciót, így a magasabb órájeli processzorokhoz már nem ajánlható. A hűtő alján előre felkent hővezető paszta található, amelyet egy lehúzóható matrica véd. A gyártó honlapján a paszta anyagára a GW103 megjelölést találjuk, amely mögött egy szűrők, kemény anyag rejtőzik. Ez a hűtő levétele után gyakorlatilag 100 százalékban a műproci felületén maradt, azaz többször valószínűleg nem használható.

A cég másik, magasabb szintet képviselő coolere a SAK68, amely egy meglehetősen magas alumínium hűtőborda te-

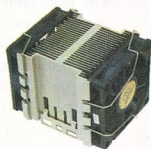
Coolink U2Lite

Típus: Coolink U2Lite
 Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
 Internetcím: www.kellytech.hu
 Ár: 6 400 Ft

Zajszint: 7
 Hűtőteltjesítmény: 8
 Ár/érték: 6
 Szerelhetőség: 5

Coolink H2Twin

Típus: Coolink H2Twin
 Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
 Internetcím: www.kellytech.hu
 Ár: 8 700

Zajszint: 5
 Hűtőteltjesítmény: 9
 Ár/érték: 5
 Szerelhetőség: 5

GlacialTech Igloo 2320

Típus: GlacialTech Igloo 2320
 Forgalmazó: GlacialTech
 Internetcím: www.glacialtech.hu
 Ár: 3 750 Ft

Zajszint: 8
 Hűtőteltjesítmény: 3
 Ár/érték: 5
 Szerelhetőség: 4

GlacialTech Igloo 2400 Pro

Típus: GlacialTech Igloo 2400 Pro
Forgalmazó: GlacialTech
Internetcím: www.glacialtech.hu
Ár: 4 600 Ft

Zajszint: 6
Hűtőteljesítmény: 7
Ár/érték: 6
Szerelhetőség: 4

Globalwin SAK68

Típus: Globalwin SAK68
Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
Internetcím: www.kellytech.hu
Ár: 7 200 Ft

Zajszint: 6
Hűtőteljesítmény: 4
Ár/érték: 3
Szerelhetőség: 5

SCS KKC74B

Típus: SCS KKC74B
Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
Internetcím: www.kellytech.hu
Ár: 2 200 Ft.

Zajszint: 4
Hűtőteljesítmény: 2
Ár/érték: 5
Szerelhetőség: 4

tején hordozza a 4700 1/perc fordulatu ventilátor. A borda alján egy rézszerű réteg közepén találjuk a GW103 kódnevű hallgató szűrű hővezető pasztát.

A SAK68 sokkal zajosabb márkatársánál, és az R_{th} értéke is jobb valamivel, ám nem annyival, hogy a zajt feledtesse.

A leszorító mindkét hűtőnél egyforma, csavarhúzóval szerelhető rugós acéllemez, amely a Socket valamennyi karmát fogja.

SCS KKC72 és 74B

A tajvani SCS személyében az alsó kategória is képviselteti magát. Sem zajszint, sem hűtési teljesítmény tekintetében nem tartozik a mezőny élvonalába, ám ezt tökéletesen ellensúlyozza a hűtők alacsony ára: a legdrágább hűtő árából bizony akár nyolc SCS coolert is vehetünk. Az olcsóbbik KKC72-es modellen semmi extrát sem találhatunk, egy közepes méretű borda tetején forog a sikló-csapágyas ventilátor. Mivel a hőellenállás területén a hátsók között kullog, és a zajszintje is csak közepes, így még az amúgy kedvező árat tekintetbe véve sem ajánlanánk. Sokkal jobb választás lehet a nagyobb testvér, a KKC74B, amely egy nagyobb bordát és egy komolyabb ventilátort használ, védőráccsal kiegészítve. Bár

ez sem igazán tartozik a csúcskategóriába, de valamivel nagyobb biztonságot nyújt a jobban melegedő processzorok esetén is.

A rögzítőlemez itt csak csavarhúzóval szerelhető, és csak a középső karomba kapaszkodik – vigyázzunk, nehogy letörjön szerelés közben! A hűtők aljára a dobozban található fehér hővezető pasztából kenhetünk.

Spire Copperking II, FridgeRock és WhisperRock II

A Spire viszonylag új név a piacon, ennek ellenére igen komoly termékskálát kínál. Amint az a nevekből is látható, mindenféle igénynek igyekeznek megfelelni, mind a csendes működést, mind pedig a tuningot kedvelő felhasználóknak kívánunk nyújtani valamit. Viszonylag kis méretű, ám rézből készült modelljük a CopperKing II, amely egy U alakú külső burkolatból és egy többszörösen hajtogatott vékony rézlemezéből áll. Ez utóbbi az U alapot aljához van forrasztva, így alakítva ki magát a hűtőbordát. A tekintélyes tömegű cooleren egy szintén rézszerű védőráccsal ellátott ventilátor dolgozik, 5000-es fordulatszámon.

Jóval nagyobb méretű bordával és igen

komoly ventilátorral dicselkedhet a FridgeRock – alumínium bordájának az alján egy rézlap segíti a hőelosztást. A ventilátort – és az ujjunkat – védő rácsot itt is megtaláljuk, igaz, krómozott színben. A harmadik, a WhisperRock II névre hallgató modell talán a legérdekesebb. Ezen egy hatalmas, fémből készült keretben található ventilátor dolgozik, igen alacsony (2500-as) fordulatszámon.

Mindhárom bordának közös jellemzője, hogy a leszorító igen erős, és így csak nagy erőfeszítéssel szerelhetők – ha nem vigyázunk, ez bizony növelheti a lesarkazás veszélyét.

Thermaltake Volcano 6Cu és Dragon Orb 3

A teszt egyik legkülönlegesebb hűtője a Thermaltake Dragon Orb 3 névre hallgató gyártmánya. Ez a cooler semmiképpen sem vehetőz hagyományos kialakításúnak. A kör keresztmetszetű, belül réz betétellátott borda tetején egy szintén fémkeretben elhelyezkedő, magas fordulatszámu ventilátor dolgozik. Itt aztán nincs mese, a tervezés során valószínűleg soha nem is mérték a hangszintet, a kíváló R_{th} érték meglehetősen magas zajjal párosul. Ezzel együtt nem rossz választás

www.internetszaknevsor.hu

ORSZÁGOS INTERNET SZAKNÉVSOR®

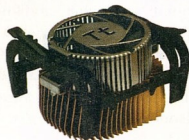
Titan TTC-W5TB(TC)

Típus: Titan TTC-W5TB(TC)
Forgalmazó: Wenti-Tech Kft.
Internet cím: www.wentitech.hu
Ár: 5 200 Ft

Zajszint: 8
Hűtőteljesítmény: 7
Ár/érték: 5
Szerelhetőség: 8

Thermaltake P4

Típus: Thermaltake P4 Dragon Orb 478
Forgalmazó: Wenti-Tech Kft.
Internet cím: www.wentitech.hu
Ár: 6300 Ft.

Zajszint: 4
Hűtőteljesítmény: 5
Ár/érték: 3
Szerelhetőség: 8

Spire WhisperRock II

Típus: Spire WhisperRock II
Forgalmazó: Pulsar Hungary Kft.
Internet cím: www.spire.hu
Ár: 3 875 Ft

Zajszint: 6
Hűtőteljesítmény: 5
Ár/érték: 5
Szerelhetőség: 4

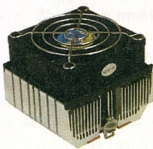
Spire CopperKing II

Típus: Spire CopperKing II
Forgalmazó: Pulsar Hungary Kft.
Internet cím: www.spire.hu
Ár: 6 250 Ft

Zajszint: 5
Hűtőteljesítmény: 6
Ár/érték: 5
Szerelhetőség: 4

Spire FridgeRock

Típus: Spire FridgeRock
Forgalmazó: Pulsar Hungary Kft.
Internet cím: www.spire.hu
Ár: 4 250 Ft

Zajszint: 5
Hűtőteljesítmény: 7
Ár/érték: 6
Szerelhetőség: 4

Titan TTC-CU5TB

Típus: Titan TTC-CU5TB
Forgalmazó: Wenti-Tech
Internet cím: www.wentitech.hu
Ár: 7 800 Ft

Zajszint: 4
Hűtőteljesítmény: 8
Ár/érték: 4
Szerelhetőség: 5

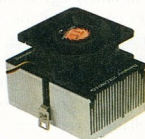
Thermaltake Dragon Orb 3

Típus: Thermaltake Dragon Orb 3
Forgalmazó: Wenti-Tech Kft.
Internet cím: www.wentitech.hu
Ár: 4 300 Ft

Zajszint: 3
Hűtőteljesítmény: 9
Ár/érték: 7
Szerelhetőség: 6

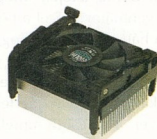
Thermaltake Volcano 6Cu

Típus: Thermaltake Volcano 6Cu
Forgalmazó: Wenti-Tech Kft.
Internet cím: www.wentitech.hu
Ár: 3 500 Ft

Zajszint: 4
Hűtőteljesítmény: 8
Ár/érték: 6
Szerelhetőség: 5

CoolerMaster DI4-7H53D-0C

Típus: CoolerMaster DI4-7H53D-0C
Forgalmazó: Expert Computer Kft.
Internet cím: www.expert.hu
Ár: 2 925 Ft

Zajszint: 8
Hűtőteljesítmény: 2
Ár/érték: 2
Szerelhetőség: 8

Tiszta forrásból - 2 év teljeskörű garancia - Önálló jótállási jeggyel

ECS ELITEGROUP

- > 533 MHz FSB
- > 333 MHz DDR
- > USB 2.0
- > Intel® Socket 478 Pentium® 4 és Celeron™ processzorokhoz
- > SD 133 és DDR 333 MHz támogatás
- > SiS® 645DX chipset
- > 5 PCI, 1 4x AGP, 1 AMR slot

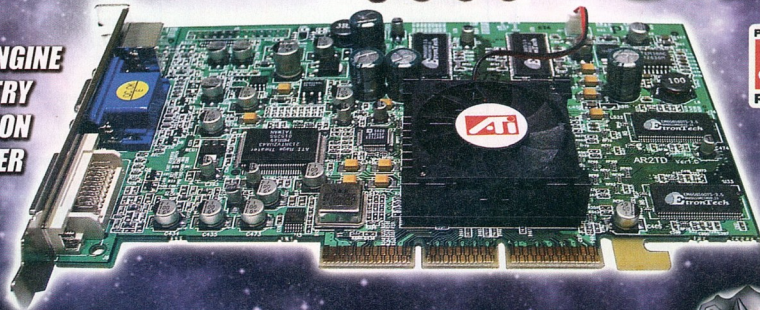
P4S5A-DX

Magic Setting - System Hardware Monitor - AC97 on board

Eredeti ATI minőség - 2 év teljeskörű garancia - Önálló jótállási jeggyel

RADEON 8500 Club^{3D}

- .CHARISMA ENGINE
- .PIXEL TAPESTRY
- .SMOOTHVISION
- .SMARTSHADER
- .TRUFORM
- .HYPER Z II

Hamarosan a boltok polcain!

Radeon 9000 PRO

A Club 3D videokártyát az ATI ajánlásainak megfelelően a legmegbízhatóbb alkatrészekből szerelik össze, melyhez kimagasló termék-támogatás és korrekt garanciális ügyintézés társul. Ez utóbbi minden termék esetében két teljes évet jelent!

OZAKI
multimédia
hangszórók

Spire
hűtőventilátorok

SONICblue
Rio
DIGITAL AUDIO

CODEGEN
számítógépházak

Pulsar
Pulsar Hungary Kft.

Számítástechnikai disztribúció
1095 Budapest, Soroksári út 42.
Tel.: 219-0395, Fax: 219-0394
sales@pulsar.hu, www.pulsar.hu

Kiemelt nagykereskedő partnerek: Compactive Kft. 220-0318, Hardvercomp Kft. 481-9590, HB Computer Kft. 320-3637, Interboard Hungary Rt. 412-3100, Kiemelt kiskereskedők: Aqua Computer Kft. 322-4658, Bluefish Computers Kft. 225-3083, Mistral Computerworld Kft. 236-0000, Ready Compker Kft. 331-0518

azok számára, akiket hidegen hagy a gépházból előtörő süvítés, viszont tetszetősnek találja a szokatlan külalakot.

Hagyományosabb kialakítású, de nem sokkal rosszabb (sajnos nem is halkabb) a *Volcano 6Cu*, amely egy rézbetéttel ellátott négyzetes alumínium hűtőborda, egy műanyag burkolatú, gyors ventilátorral kombinálva. A „Sárkányhoz” képest valamivel halkabb, viszont a hűtőteljesítménye is rosszabb annál. Mivel nem kifejezetten egyedi tervezés, így nehezebb ajánlani.

Mindkét *Thermaltake* ugyanazt az előre felhordott hővezető fóliát használja, amely egyetlen felhelyezést bír csak ki, levételénél a CPU magján marad. A leszorítók közötti különbségen is jól látszik, mely példány képviseli a csúcskategóriát:

amíg a *Dragon Orb* a szélesebb, több karmot fogó változatot kapta, a *Volcano 6Cu* esetében meg kell elégednünk a hagyományos változattal.

Titan TTC-CU5TB és D5TB(4/TC)

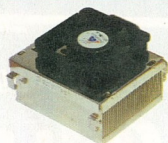
A *Titan* által választotta elvezetések nem igazán segítik a típusok memorizálását, s ez bizonyára megnehezíti a rajongótábor kialakítását. Ennek ellenére a cégnél próbálkoznak ezzel, és ennek megfelelően a két általunk tesztelt hűtő igen komoly külalakot kapott. Kezdjük először is azzal, hogy a *D5TB* példányban fordulatszám-szabályozással rendelkező ventilátor dolgozik, tehát alacsony hőleadás esetén szinte zajtalan, amit az eredmények is mutatnak – ez volt tesztünk leghalkabb coolerje. Sajnos van

azonban egy apróbb probléma, mégpedig az, hogy a hőmérsékletet mérő termisztor közvetlenül a ventilátor alatt található, a bejövő légáramlatban. Ez azt jelenti, hogy bármennyire is melegszik a borda, ha a légáramlat hideg, akkor bizony nem kapcsol nagyobb fordulatszámra. Ez a tulajdonsága megmutatkozik az R_{th} értékben is, pedig a borda igencsak melegeedett, tehát a hővezetése jónak mondható.

Jobbban teljesített a rézből készült bordával szerelt *CU5TB*, amely vastag rézalapra hegesztett, nagyszámú vékony bordát használ a minél jobb hőleadás érdekében. A vékony bordákat két cső tartja szilárdan.

Mindkét borda mellé egy apró fecskendőben ezüst alapú hővezető pasztát mellékelnek. A rögzítés tekintetében a *D5TB*

GlacialTech Diamond 4000

Típus: GlacialTech Diamond 4000

Forgalmazó: GlacialTech

Internetcím: www.glacialtech.hu

Ár: 3 750 Ft

Zajszint: 8

Hűtőteljesítmény: 5

Ár/érték: 5

Szerelhetőség: 10

Coolink Cool402

Típus: Coolink Cool402

Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.

Internetcím: www.kellytech.hu

Ár: 3 500 Ft

Zajszint: 5

Hűtőteljesítmény: 7

Ár/érték: 6

Szerelhetőség: 9

GlacialTech Igloo 4200

Típus: GlacialTech Igloo 4200

Forgalmazó: GlacialTech

Internetcím: www.glacialtech.hu

Ár: 4 650 Ft

Zajszint: 6

Hűtőteljesítmény: 7

Ár/érték: 5

Szerelhetőség: 10

Titan TTC-D5TB(4/TC)

Típus: Titan TTC-D5TB(4/TC)

Forgalmazó: Wentil-Tech

Internetcím: www.wentiltech.hu

Ár: 3 600 Ft

Zajszint: 9

Hűtőteljesítmény: 4

Ár/érték: 7

Szerelhetőség: 5

CoolerMaster IAC-002

Típus: CoolerMaster IAC-002

Forgalmazó: Expert Computer Kft.

Internetcím: www.expert.hu

Ár: 3 275 Ft

Zajszint: 4

Hűtőteljesítmény: 5

Ár/érték: 6

Szerelhetőség: 8

CoolerMaster IHC-L71

Típus: CoolerMaster IHC-L71

Forgalmazó: Expert Computer Kft.

Internetcím: www.expert.hu

Ár: 11 475 Ft

Zajszint: 7

Hűtőteljesítmény: 10

Ár/érték: 4

Szerelhetőség: 8

DVD-író ajándék
hangrendszerrel

Munkaeszköz és házimozzi egyben?

A legnagyobb durranás a DVD megjelenése óta!

Hogyan lesz egyhangú számítógépéből videostúdió és házimozzi egyben?

Vásárolja meg a PHILIPS legújabb DVD-íróját és most ajándékba adunk hozzá egy 5.1-es hangfalat és hangkártyát*, mert a PHILIPS hangrendszereivel a digitális surround hangzás már nem csak a mozik kiváltsága...

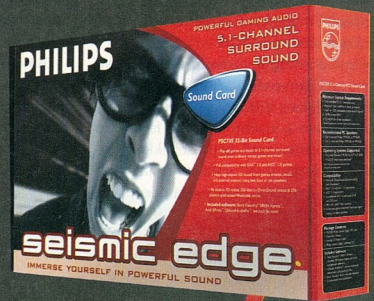
*Az első és egyetlen hangkártya mely bármely sztereo jelforrást 4 vagy 5.1 csatornássá alakít.

Az akció a készlet erejéig tart.

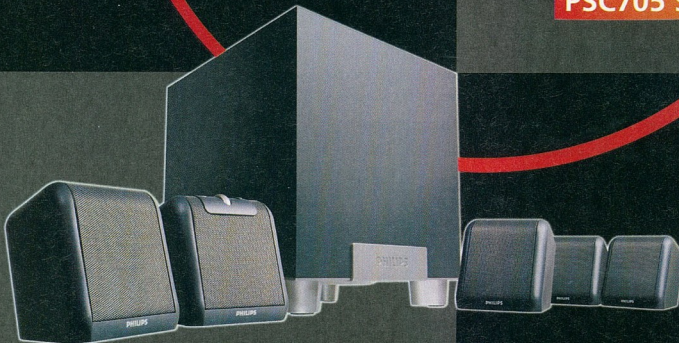
Bővebb információ: www.multimedia.hu/DVD

DVDRW228K

PSC705 Seismic

A2.610

multimedia.hu

PHILIPS

a szélesebb, a *CU5TB* pedig a hagyományosabb változatot használja. Mindkét esetben csavarhúzóra van szükség a szerelésre

Pentium4 Socket 478-as hűtők

CoolerMaster IAC-002 és IHC-L71

A gyártó cég bolti termékei közül az *IHC-L71* a hőcsöves megoldás képviselője, amely egy alacsonyabb fordulatszámú ventilátorral párosítva igen jó hűtőteljesítményt nyújt. A borda természetesen részben készült, és igen termetes, ami a súlyából is látszik. Szerencsére a P4-es bordák rögzítése már megfelelően felkészült erre, így nem kell aggdóznunk az alaplapért. A rögzítés két csuklós megoldást használ, és igen könnyen szerelhető.

Nagyobb fordulatszámú ventilátorral, ám hagyományosabb alumínium bordával működik az *IAC-002* modell, amely zajosabb, ám a kisebb hőleadó felület és a rosszabb hővezető képességekkel rendelkező anyaga miatt valamivel nagyobb R_{th} értéket mérünk. Természetesen ez az árban is megmutatkozik. A rögzítés itt már fémből készült.

Mindkét cooler dobozában egy apróbb tasaknyi fehér hővezető pasztát találunk.

CoolerMaster DI4-7H53D-0C

Az OEM piacra szánt sorozat csúcsmo- dellje ez a cooler, amely az AMD-s változathoz hasonlóan, fordulatszám-szabályozóval ellátott ventilátort használ. Sajnos a borda helyett itt is a levegő hőmér-

séklete befolyásolja a fordulatszámot, így például a jó légáramlással rendelkező házakban nem lehet kihasználni a borda teljesítményét. Így inkább kisebb, ezért aztán jobban melegező számítógéphezban lehet ideális használata.

Coolink Cool402

A számtalan AMD-s változat mellett alig találunk Pentium 4-es változatot a cég termékpalettáján – ezek egyik példány a *Cool402*. A hagyományos tervezésűnek mondható bordán egy közepes lég- szállítási értékkel dolgozó, ám halkabb ventilátor található, amellyel nem nyújtja az AMD-s hűtők kimagasló teljesítményét, a csoport szürke eminenciásként semmiben sem emelkedik ki. A ventilátort eltávolítva észrevehetjük, hogy a légellenállás csökkentése érdekében a középső lamellákat alacsonyabbra készítették.

A cooler dobozában egy apró tasaknyi fehér hővezető pasztát találunk, a rögzítő mechanizmus pedig a legegyszerűbb, ám hatékony bepatintható rugós mechanizmust alkalmazza.

GlacialTech Diamond 4000, Igloo 4200, 4200 új változat, 4200 Pro, 4300

A *GlacialTech* abszolút csúcsmo- dellje a *Diamond 4000*-es típus, amely a cégtől megszokott aszimmetrikus ventilátorhelyezés mellett nemcsak fordulatszám-szabályozással, hanem ezüstözött bevonatú bordával is rendelkezik. Ez meg is látszik a hangszinten, ami igen kedvező, ám sajnos itt is elkövettek a beáramló levegő mérését jelentő hibát, amit a viszonylag magasabb

R_{th} érték is mutat. Érdemes összehasonlítani a megegyező méretű bordával és fordulatszám-szabályozás nélküli ventilátor hiányában működő *Igloo 4200*-zal, amely lényegesen jobban teljesített. Rögtön érdekes is megjegyezni, hogy a 4200-as átervezése (a ventilátor tartó burkolat oldala körülbelül két mm-rel rövidebb) nem hozta meg a várt eredményt, legalábbis a méreseinke szerint.

A 4200-as *Pro* változata csak a ventilátor tekintetében jelent eltérést, amely magasabb fordulatszámú pörög, így természetesen a hűtés határfoka is jobb, annyira, hogy e tekintetben a legjobb –, ám a zajszint is nőtt.

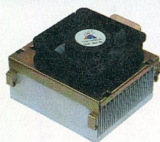
A csúcsmo- dell 4300-ason már nagyobb méretű és magas fordulatszámú ventilátor dolgozik, amellyel igen jó teljesítményt nyújt, igaz, az új 4200 *Pro* mo- dell még így is legyőzi.

Mint az összes *GlacialTech* termék, a 4000-es sorozat tagjai is különféle színűek. Az ezüstalapú hővezető pasztát előre felhordva a bordák alján találjuk. Legérdekesebb a kényelmesen használható *Flip-Chip* fantáziánévű rögzítési megoldás, amellyel egy kézzel is könnyen le- fel szerelhetjük a coolerünket.

SCS KKC42B

Az olcsó kategóriát képviselő *SCS* cég Pentium 4-es hűtésre szolgáló terméke a középmezőny alsó felében foglal helyet, igaz, az ára is igen kedvező. A hűtőről gyakorlatilag semmi érdekeset nem lehet elmondani: egy hagyományos, extrudálással készült alumínium bordán helyezkedik el a viszonylag vékony ventilátor. A

GlacialTech Igloo 4200 új

Típus: GlacialTech Igloo 4200 új változat

Forgalmazó: GlacialTech

Internetcím: www.glacialtech.hu

Ár: 5 750 Ft

Zajszint: 8

Hűtőteljesítmény: 4

Ár/érték: 3

Szerelhetőség: 10

GlacialTech Igloo 4200 Pro

Típus: GlacialTech Igloo 4200 Pro

Forgalmazó: GlacialTech

Internetcím: www.glacialtech.hu

Ár: még nincs

Zajszint: 5

Hűtőteljesítmény: 10

Ár/érték: n. a.

Szerelhetőség: 10

GlacialTech Igloo 4300

Típus: GlacialTech Igloo 4300

Forgalmazó: GlacialTech

Internetcím: www.glacialtech.hu

Ár: 6 875 Ft

Zajszint: 5

Hűtőteljesítmény: 9

Ár/érték: 6

Szerelhetőség: 10

Teszt

bordát felülről is egy alumínium lemez határolja, amely a légterelés mellett a rugós leszorítók támasztékául is szolgál. A borda alja teljesen sík, semmilyen bemarás nem látható rajta, ami egyes esetekben, amennyiben az alaplapon lévő rögzítőkeretet tartó műanyag „pöcköket” nem nyomták eléggé a helyükre, azt eredményezheti, hogy a borda ferden fekszik fel a CPU felületére.

A hővezető pasztát szerencsére mellékeltek a hűtőhöz, mégpedig egy kis tasakban, amelyet kibontva 1-2 grammnyi fehér szilikonpasztára bukkanhatunk.

Spire EasyStream

Érdekes módon a Spire hazai honlapján gyakorlatilag az egyetlen P4-es hűtő az EasyStream. A borda alumíniumból készült, a tetején fekete műanyag alakzatot találunk, amely a ventilátor mellett az igényes leszorítószerveket is magában rejt. A viszonylag nagyméretű ventilátor csak 3500-as fordulatszámon pörög, ennek ellenére, a méréseink szerint nem tartozik a halkabb példányok közé. Ezt a hátrányt

azonban ellensúlyozhatja, hogy igen jól teljesített hűtőként, az alumíniumbordák között bronzéremet érdemelt.

Mint minden Spire termék, ez is külön tasakban szállított hővezető pasztával érkezett.

Thermaltake P4 Dragon Orb 478

A Thermaltake csúcsszériájának számító Orb sorozat P4-es tagja a Dragon Orb, amely ugyan jóval alacsonyabb AMD-s testvérenél, ám azzal ellentétben réz színűre eloxált, kicsit lövénypályára emlékeztető vízszintes keresztmetszetű bordát alkalmaz. Ezt a különállót, a Dragon Orb 3-ról már ismert fémvázass ventilátor szorítja le, egy műanyagból készült rögzítő segítségével. A radiális irányú bordák kicsit csavartak, a hűtőblokk közepében pedig egy rézből készült betét hivatott minél gyorsabban elvonni a hőt a forró CPU-tól.

Testvéréhez hasonlóan, ez a hűtő is nagyon hangos, ám szomorúan kellett megállapítanunk, hogy hőellenállás szempontjából nem tartozik az élme-

zőnybe. Így aztán tiszta szívvel csak az érdekes „dizájnért” lelkesedők számára tudnánk ajánlani.

Titan TTC-W5TB(TC)

A Titan cég P4-es processzor számára készített, fordulatszám-szabályozós modellje a W5TB(TC). A szögletes borda gyönyörű símára polírozott, beleértve az alját is, amely bizonyára segíti a hőelvonást. Szintén a bordára harmonizáló ezüst színt kapott a ventilátor és az azt védő rácszat.

A borda tetejét, a legtöbb hűtőhöz hasonlóan, itt is egy lemez borítja, amelyen a két különálló leszorító (az SCS-hez teljesen hasonló) fekszik fel. Tesztünk során nagyon jó eredményeket produkált, mind a zajszint, mind pedig a hűtés mérsékel. Ennek egyik oka, hogy a hőmérséklet figyelő érzékelő nem a levegő, hanem a borda talpának a hőfokát méri, így a ventilátor fordulatszáma valóban az elvezetendő teljesítmény függvényében változik.

ROSTA GÁBOR

14 lap/perc • 600x1200 dpi
DOS/Windows/PCL
4-36 MB RAM • 250-850 lap
•borítékadagoló
párhuzamos, USB
hálózati kártya (opcionál)
15.000 lap/hó

csereakció OKIPAGE 14ex-re

Az OKIPAGE 14ex vásárlók bármilyen típusú (tintasugaras, mátrix, lézer, pos, LED, thermo, bubble jet, stb.) használt, akár üzemkötetlen (de még hiánytalan állapotú) nyomtatóját beszámlítjuk az új árba bruttó **25.000 Ft-ért.**

ajánlott végfelhasználói ár: **99.900 Ft +áfa**
79.900.- Ft+áfa
cserekeszülékkel

OKI Network Solutions
for a Global Society

OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. Telefon 327 4070 Fax 327 4076 e-mail: oki@nyomtalo.com www.okihu.hu

OKI SHIRAZI PARTNERINK. VIKONTRELADÓR BUDAPEST AT COMPTON MULTIMÉDIA KFT. 431-3445 • DATEN KONTOR TRADE KFT. 202-2302 • DUNA ELEKTRONIKA KFT. 227-7299 • FOXART KFT. 452-1070
GRÁNÁTMÁSA TEAM KFT. 315-1797 • HUMANSOFT KFT. 270-7814 • KVENTA KFT. 289-5262/190 • MNOR RENDSZERHÁZ RT. 436-3029 • MŰSZERTÉCHNKA RENDSZERHÁZ KFT. 489-8277 • PRINTREX BT. 222-2919

PROCESSORG SOFTWARE 82 KFT. 267-6768 • PROFESSIONÁL KFT. 216-5300 • PUB KFT. 351-8409 • SENZOR KFT. 347-5083 • SHIVA COMPUTER KFT. 343-3158 • SPRINT COMPUTER KFT. 210-4835

DEBRECEN TRACO-D KFT. 52/500-444 • EGER ANSYS KFT. 36/537-204 • GYŐR MASOLÓGÉPCENTRUM KFT. 96/313-008 • HŐMEZŐVÁSÁRHÉLY DELFIN COMPUTER INFORMATIKAI RT. 62/246-810

KECSKEMÉT BESTCOM KFT. 76/485-119 • GENIUS GROUP RENDSZERHÁZ KFT. 76/505-950 • MÁTÉSZALKAN WANTED INFORMATIKAI KFT. 44/502-859 • PÁTY POLI COMPUTER PC KFT. 30/935-7177

PÉCS LETTCOMP INFORMATIKA BT. 72/511-183 • VÍH COM KFT. 72/333-987 • SALGÓTÁRJÁN GORAL KFT. 32/317-322 • SOPRON TELECOMP KFT. 99/338-555 • SZEGED IRIDAGÉP KFT. 62/440-022

SZÉKESFEHÉRVÁR ITV ALBATECH KFT. 22/500-331 • SZOLNOK WIN INVESTOR RT. 56/413-086 • SZOMBATHELY FLAG SZÁMÍTÁSTECHNKA KFT. 94/501-890 • ZALAEGERSZEG V.GROUP KFT. 92/350-977

OKI ÜZEMTARTÓTEREM BUDAPEST PRINTER HOTLINE KFT. 223-0229

DVD-íráró

Philips DVD+R/RW 228K

A Philips cég első DVD+RW írárójának továbbfejlesztett változata, a DVD+RW mellett, a DVD+R lemezek írásával is elboldogul. A DVD+R szabványról érdemes tudni, hogy teljesen kompatibilis a DVD-ROM szabvány-nyal. Ennek következtében a PC-s és asztali DVD-lejátszók mindegyike el-

boldogul a médiummal (ráadásul a PC-s társak teljes sebességgel olvassák a korongokat). A készülékben minden olyan mechanizmus megtalálható, amely az írás biztonságáért és minőségéért felel, így beépítésre került például a *TBW technológia*, amely a lemez minőségéhez igazítja a felvételi sebességet, valamint a *Seamless Link* puffertürelés elleni védelem is. A készülék írási sebessége – mint valamennyi kapható modell esetében – 2,4x-es. Ez másodpercenként 3,3 Mb-ot felírását jelenti a DVD-re, vagyis egy 4,7 Gb-ot korongot alig fél óra alatt írhatunk tele. A CD-lemezre 12x-es sebességgel írhatunk. A csomagolásban a szokásos tartozékok mellett (írható médiumok, IDE kábel, csavarok) nagyszerű ajándékszettek is találhatunk, például az InCD programot, amelynek segítségével az újírható korongokat a merevlemezhez hasonlóan kezelhetjük, de helyet kapott a *Pinnacle Systems Studio 7* nevű videószerkesztő alkalmazása, valamint a *Sonic MyDVD* program is.

NÉVJEGY

Név: Philips
DVD+R/RW 228K

Kategória: DVD-íráró
Forgalmazó: Napfény Kft.

Internetcím: www.multimedia.hu,
www.philips.com

- + DVD+R szabvánnyal minden kompatibilitási probléma áthidalható
- a CD-k írása lehetne valamivel gyorsabb

DVD-íráró

Ricoh MP5125A-DP

A DVD+R formátum elindult sikeres pályáján, bár az ilyen médiumok írását csak a legújabb technológiával készült DVD-írárók támogatják. Közéjük tartozik a *Ricoh MP5125A-DP* jelzésű készüléke is. A tetszetős kialakítású csomagolás tartalma önmagáért beszél, minden olyan médiumból kapunk mintadarabot, amelyet a készülékkel írhatunk. (Ez egyébként négy médiumot jelent: DVD+RW-t, DVD+R-t, CD-R-t, CD-RW-t – sajnos a készülék nem alkalmas a DVD-R és a DVD-RW formátum írására, az olvasással természetesen nincs probléma.) A készülékkel 2,4-szeres sebességgel írhatunk

DVD-t, CD-eket maximum 12-szeresen. Emellett az írási sebesség mellett a készülék 2 Mb-ot adatpuffere kicsinek tűnhet, aggodalomra azonban semmi ok: a *JustLink technológia* is segíti az írást. A DVD-íróval készített DVD+R lemezek tesztjeink során kiállták a próbát: az általunk használt minden típusú asztali és PC-s DVD-lejátszó kitűnően olvasta a korongokat. A szokásos szoftvereken kívül a *WinProducer*, valamint a *neoDVD* programokat is megtaláljuk a tetszetős csomagolásban.

NÉVJEGY

Név: Ricoh MP5125A-DP

Kategória: DVD-íráró

Forgalmazó: Ricoh

Hungary

Internetcím: www.ricoh.hu

- + jó írási képesség
- nem minden formátumot támogat

Sikágyas szkennер

Umax Astra 4500

Bár az *Astra 4500* nem a legújabb tagja a *Umax* népes családjának, az otthoni felhasználók számára mégis az egyik legjobb választás lehet, hiszen kiváló képmínőséggel, rendkívül gyors olvasási sebességgel és kedvező árral dicsekedhet. A gyors telepítés után – némi eltéréssel ugyan – a már ismerős *Umax TWAIN felület* tárul elénk. Ebből máris következtethetünk a lapolvasó könnyű használhatóságára. Most is kétféle nézet közül választhatunk, a finomabb beállítási paramétereket csak haladó módban változtathatjuk. A szoftver képességei meglehetősen jók, már az alapbeállításokkal is kiváló eredményt lehet elérni. A szoftver mellett a mechanikát is nagyon jól eltálatják, a precíz és gyors olvasófej segítségével a

releváns (150–600 dpi-s) tartományban a szkennер sebessége – kategóriájában – az elsők között van. 300 dpi felbontásnál kevesebb, mint fél percbe van szükség egy A/4-es oldal digitalizálásához, s ha a felbontást duplájára növeljük, akkor körülbelül két percet kell várni. Igazán kényelmessé teszi a használatot a lapolvasó melegeledei ideje, amely mindössze néhány másodperc. A csomagolásban értékes felhasználói programokat is találunk, például a *PhotoSuite III SE-t* vagy a *ScanSoft Textbridge-t*.

NÉVJEGY

Név: Umax Astra 4500

Kategória: sikágyas szkennер

Forgalmazó: Origami Systems

Internetcím: www.umax.com

- + gyors, könnyen kezelhető
- nagy felbontásnál csökken a sebessége

MATROX PARHELIA

Melléknep

A professzionális felhasználók, a grafika-megszállottak és a gépjátékosok piacát két éve az nVidia és az ATI uralja. A Parhelia nevű szenzációs chippel azonban meglepő módon a grafikai szaktekinély Matrox is visszatér erre a területre.

A Matrox két évvel ezelőtt kiszállt a játékosoknak és grafika-megszállottaknak szánt piacról, és kitűnő üzleti megoldásokra koncentrált a *Graphics Communication*, a multimonitor-üzemű és a *high-end video* területen. Grafika-specialistáik azonban már 2000 óta tervezgetnek egy meglepetés-chipet, és egy lehetőleg pompázatos visszatérésről álmodoztak a csúcsmínőségű felhasználói grafika területére. Nos, nemrégiben a Matrox végre felfedte a *Parhelia chip* terveit.

A Nap mása

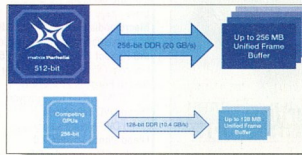
A Parhelia szó lefordítva azt jelenti „a Naphoz hasonlatos”, és a *melléknep* égi jelenségét írja le: a Nap fénye jégkristályokon török meg az atmoszférában, és megjeleníti az égen a Nap mását. Költői hatású tehát a választott név, amely jól mutatja a Matrox nagyra törő céljait: egyszerűsített sűrűsített képet helyezi el a chipet a grafika égboltján, másrészt a Parhelia technikája a való világ szintetikus képét hivatott olyan részletekben visszaadni, ahogyan csak lehetséges. A nagyon valóságghú megjelenítés angol neve *High Fidelity*, és ebből következően a Matrox *High Fidelity Graphics*-nek nevezi az új szabványt.

A Parhelia 0,15 mikronos technikával készült, ami megfelel a grafikus chipek jelenlegi szabványának. Annál elismerésre méltóbb a tranzistorok 80 milliós száma. A Parhelia a grafikus chipek közül elsőként működik *512 bites belső busz-szélességgel* – kétszer annyival, mint a konkurencia aktuális csúcsméretei.

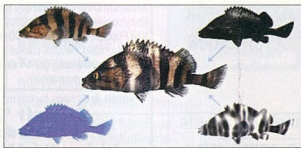
Az adatok villámgyors belső feldolgozásánál a memória kapcsolódása döntő

jelentőségű, mert ha az adatok nem jutnak elég gyorsan a maghoz, a chip üresjáratokat futtat. A memória az eddigi szokásos 128 bites helyett egy *intelligens, 256 bites memória-interfészsel* kapcsolódik. Ezáltal a Parhelia a Matrox szerint *20 Gbájt/s elméleti memória-sávszélességet ér el*, a 256 Mbájtos DDR-RAM-on. Ez kétszer annyi és kétszer olyan gyors, mint amennyit az ágazat királya, az nVidia a GeForce4 Ti 4600-zal címezni tud. A Matrox adataiból azt is kiszűrhetjük, hogy a DDR-memóriát 335-350 MHz-en kell meghajtani, ha el akarják érni az említett sávszélességeket.

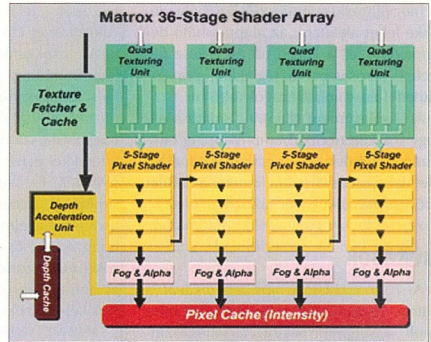
A geometriai motor magját – a *DirectX 9* specifikációinak megfelelően – *négy vertex-shader* képi. Eddig ezen a területen az nVidia szállította a legmodernebb technikát, az 1.1 verzió két shaderével. Négy pixel-pipeline-nal (egyenként négy-négy textúraegységgel) és öt pixel-shader

512 bites GPU 256 bites DDR memóriainterfészsel

A valóságghú megjelenítés egyik titka: négy négyszeresen texturált pixel egy órajel alatt

Először a számítástechnikában: 36 fokozatos shader array

fokozottal a Matrox a jelenlegi legnagyobb shader-array-t nyújtja, összesen 36 fokozattal. Ezzel a grafika úttörői egyből négy négyszeresen texturált pixel tudnak szállítani egy órajel alatt. A pixel-shader az 1.3 verziót követi, csak ezen az egy ponton kell a Parheliának alább adnia egyik konkurensénél. Az ATI ugyanis már a Radeon 8500 óta az 1.4 verziójú pixel-shader specifikációt támogatja.

Új tulajdonságok

Nincs új chip-konceptio új tulajdonságok nélkül – ez a Matrox Parheliára is igaz. Így a kanadai specialista először valósítja meg a *Displacement Mapping* hardverimplementációját. A virtuális 3D-környezetben poligonokra épülő grafikánál minden objektum egy *mesh*-ből áll, egyfajta rácsból, ami az objektum külső formáját írja le. Minél több poligon képezi a *mesh*-t, annál részletesebb lesz az objektum, de annál több ráfordítást is igényel a szerkesztése. A *Displacement Mapping*-nél az objektum alapformája csak nagy vonalakban van leírva, és ezt egy *displacement map* egészíti ki. Itt egyfajta domborzati térképről van szó, egy kétdimenziós szürkeárnyaltos kép formájában. A *displacement map* egyik adatcsomagok – egy 256×256 pont méretű „térkép” 8 bites színmélységnél pontosan 64 Kbájt.

Vegyünk példaként egy téglafalat: az objektum egy egyszerű téglatest, a textúra egy pirosas barna csempeminta, fehér-szürke elválasztóvonallakkal. Ha a textúra *Displacement Mapping*-gel készül, a felü-

let megváltozik: a fehér széleket mélyedésként lehet alakítani, az alaprácsháló deformálódik, és a végén ott áll a kész fal, égetett, pirosas-barna téglákkal, pörusos felülettel és vakolathézagokkal.

A Displacement Mapping sajátossága, hogy – a különböző bump-mapping eljárásoktól eltérően – nemcsak plasztikus felület benyomását kelti, hanem a felület valóban plasztikussá is változik.

Javítások

A 10 bites *GigaColor* technikával a Matrox csatornánként 8 bitről 10 bitre emeli a színinformációt, a teljes színmelységet tehát 24-ről 30 bitre. 8 bittel minden színnek 256 árnyalatát lehet megjeleníteni, ami még messze nem felel meg az emberi szem látóképességének. 10 bites mélységgel viszont csatornánként 1024 árnyalat villantható fel. A 10 bitet a Matrox a teljes Render-Pipeline-on keresztül viszi. A két RAMDAC 400 MHz-cel működik, és gammakorrektúrát kínál. Ungancsak az eddigi technika továbbfej-

lesztését jelenti a *16X Fragment AntiAliasing (16X FAA)*, amely a lépcsős hatás csökkentésére szolgál. Eddig a Supersampling eljárással lényegében a Full-Scene-Anti-Aliasingot valósították meg. Ennél a képet legfeljebb négyszer nagyobbra számolták át, majd különleges filterekkel ismét az eredeti mérethe kicsinyítették. Ez azonban nemcsak az éleket simítja el, hanem az objektumon belüli textúrákat is elmossa, arról nem is szólva, hogy a lépcsős hatás redukálása nagyon sok processzorteljesítményt vitt el, pedig az anti-aliasing csak a képinformációk töredékéhez szükséges.

Az FAA esetében a Parhelia egy egysége 16 bites subpixel pontossággal ellenőrzi, hogy egy másik teljesen takar-e egy pixelt, esetleg féltakarásban vagy szabadon helyezkedik-e el. Ennek megfelelően ez az egység a pixelt vagy a frame-pufferbe, vagy a töredékpufferbe küldi, esetleg eldobja. Ha egy kép minden pixele így be van osztva, a töredékpufferben egy meglehetősen pontos kép alakul ki a valóban létező élekről. Ezek átfutnak a 16X Fragment Anti-

Aliasingon, és kiegészítik a képet a frame-pufferben. E módszer roppant előnyös: mivel egy kép 5-10%-ához szükséges az anti-aliasing, a 16X FAA jelentősen csekélyebb teljesítményvesztéssel okoz.

A Matrox a monitorkép megjelenítését is szeretné javítani. A cég eddig is a legjobb jellemzőség szállítójának a hírbene állott, ez azonban mindig nem elégti ki a kanadaiakat. Az *UltraSharp-Display-Output* technikával a jövőben tovább akarják finomítani a jelet, s meg akarják akadályozni a túlvézellést.

Lép a konkurencia?

Úgy tűnik, az nVidia is megsejteni látzik a Parhelia potenciálját. Ennek jegyében már a grafikai piac áttörő forradalmáról beszélnek, amely a GeForce-struktúra végét is jelentené. Persze kérdéses, hogy valóban sikerül-e az nVidiának olyan gyorsan beérnie a Matroxot. A Matroxnak most már ki kell teregetnie a kártyáit: a vidékártyák a chippel várhatóan nyár végén kerülhetnek az üzletkebe. ■

POINTER Kft.

Korszerű megoldások,
széles termékkínálat

AZ ÖN ÚJ PROJEKTORAI A MITSUBISHITŐL

AKCIÓ!

sRGB **DCDi** **ColorView** **PiP**
by FARUŐDJA **ORIGINAL COLOR MATRIX**

Az eszközök
bérlehetőek

A MITSUBISHI ELECTRIC HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETE

**MITSUBISHI
ELECTRIC**

(POINTER Kft.)

Pointer Kft. 1026 Budapest, Bimbó út 160-162. Telefon: 274-2648, 394-2972, 392-0136 Fax: 392-0337
e-mail: info@pointerkft.hu, www.pointerkft.hu

A KIMSOFT szeptemberi ajánlata

Aktió (amíg a készlet tart)	ACDSee v4.0 for Win32	18 600,-
Borland Delphi 6 Prof. Spec.	Adobe Acrobat 5.0 /Ujpr.	89 992,-/37 800,-
Adobe Design Collection 5.0 CE	Adobe Photoshop 7.0 for Win.	239 900,-
CorelDRAW 10 "magyar" special	AutoCAD LT 2002 /Ujpr.	209 900,-/64 900,-
85 000,-	Big Box of Art (ClipArt gyűjtemény)	23 800,-
Macromedia Web Tool Studio (Dreamweaver 4, Flash 5, Freehand 9, Fireworks 4)	Borland Delphi 6 Prof. Upgrade	119 900,-
69 900,-	CorelDRAW 10 "magyar" árútnk	85 000,-
29 900,-	Corel Bryce 5 /Ujpr.	99 900,-/64 900,-
Illuminatus Opus 2002 Spec.	Crystal Reports 8.5 Prof.	144 900,-
Norton SystemWorks 2002 Spec.	Easy CD Creator 5.0 Platinum Ed.	19 900,-
Recognita Omnisage 11 (OCR progr.)	Hemera Photo Objects I/II.	22 400,-/22 400,-
PaintShop Pro 7 Special	27 400,-	387 900,-
Szoftver újdonságaink	Install Shield Developer 7.0	59 900,-
Adobe Framemaker 7.0 /Ujpr.	Kulcs-Soft Készlet és Számia	152 900,-
312 900,-/81 900,-	Macromedia DreamWeaver MX	152 900,-
Borland JBuilder 7.0 Enterp.	Magyar Office Alap változat	85 000,-
394 900,-	MathType 5.0 (egyenletszerk.)	44 900,-
Drive Image 2002 V6.0 /Ujpr.	McAfee VirusScan 6.0 Prof.	13 900,-
15 900,-/9 900,-	McAfee VirusScan 6.0 Prof.	13 900,-
Macromedia Flash MX /Ujpr.	MS Office XP Developer	227 900,-
194 900,-/81 400,-	MS Office XP for Win32 Hun. OEM	97 400,-
Macromedia Studio MX Upgrade	MS Office XP Developer	227 900,-
159 900,-	MS Profiling Tools 2002 Multilangug	23 200,-
MS Project 2002 /Upgrade	MS Visual Basic 6.0 NET Standard	18 000,-
159 900,-/82 900,-	MS Visual C++ .NET Standard	29 900,-
Hancorn Office 2.0 Standard for Linux	MS Visual Studio .NET Prof. license	174 900,-
17 900,-	MultiEdit 9.0 for Win32	54 900,-
134 900,-	Nero 5.5 (CD-iró program)	19 900,-
SUSE LINUX 8.0 Prof. (magyar)	Norton Internet Security 2002	23 200,-
16 800,-	Norton pANYWHERE 10.5 Win32	64 900,-
Ulead DVD Workshop	Norton SystemWorks 2002 Ujpr.	150 000,-
64 900,-	Partition Magic 7.0 Win32	19 900,-
Ulead DVD MovieFactory	Visio 2002 Std. /Ujpr. Upgrade	59 400,-/29 600,-
10 400,-	WinFax Pro 10 for Win32	24 400,-/14 600,-
Ulead Photo Impact 7.0	Windows XP Prof. Hun. OEM	41 900,-
31 900,-	Windows XP Home	41 900,-
Windows Commander 5.0	WinZip 8.1 for Win32	11 900,-
10 900,-		
Multimédia CD-ROM-ok		
Angol-magyar Ország négyesztár	15 170,-	
Német-magyar Hálász-négyesztár	15 170,-	
Arcanum DVD könyvtár (16 termék)	15 000,-	
Encyclopaedia Britannica 2002 Dk.	19 634,-	
Kivi Földrajz oktató CD-k	2 670,-/2 670,-	
Magyarország nemzeti parkjai I.	3 562,-	
Manó Magyarország (10-14 éveseknek)	4 277,-	
Világatlasz (Cartographia)	7 946,-	

A közötti árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.

KimSoft '99 Szoftverkereskedelmi Kft.

1118 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.

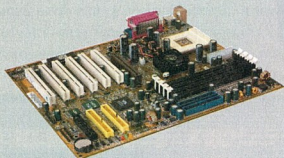
Telefon: 319-0219, 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760

Részletesebb ismertetőkért, teljes árjegyzékért tekintse meg Internet honlapunkat: www.kimsoft.hu

Alaplap

Abit KR7A-RAID

A régebbi alaplapoknak is van még keresnivalójuk a piacon, főleg, ha támogatják az AMD processzorokat (szerencsére az AMD nem cseréli oly sűrűn a processzorok tokozását). A KR7A esetében a megbízhatóság és a sebesség is vetekszik az újabb típusokkal, ezért kapható még mindig az üzletekben (a VIA egyik legjobb lapkészlete, a KT266A köré épül). Arra azért figyeljünk, hogy a hivatalosan támogatott FSB ennél a típusnál csak 100 (200) MHz. Az órajellel kapcsolatos jellemzőket a *Softmenu* segítségével állíthatjuk be. Kü-

lönlegessé teszi az alaplapot, az az integrált RAID vezérlő (Highpoint HPT372). A VIA chipkészlet ugyan csak ATA-100-as csatlakozást engedélyez, ám a RAID támogatja az ATA-133 szabványt használó eszközöket is, így tehát azok is tömbe fűzhetők. Amennyiben a RAID helyett az IDE módot választjuk, akkor a csatlakoztatott merevlemezeket külön-külön is használhatjuk.

NÉVJEGY

Név: Abit KR7A-RAID

Kategória: alaplap

Forgalmazó: User's

Internetcím:

www.abit.com, www.users.hu

+ integrált IDE RAID

- nem támogatja a PC2700-at

CD-nyomtató

Seiko CD-2500

A hazai piacon igen kevés olyan nyomtató jelent meg eddig, amellyel a nyomtatható CD-lemezek felületére a lemezborítót printelhetünk. A Seiko CD-nyomtatói közül az asztali berendezések legjobbjika tesztlaborunkba is ellátogatott.

Első ránézésre az EPSON nyomtatói jutnak az eszünkbe, és nem tévedünk sokat, hiszen a Seiko és az EPSON nagyon szorosan együttműködik egymással. Ami az EPSON-nál a *Stylus C90*, az a Seikonál a *CD-2500*. Ezzel már tudjuk azt is, hogy a nyomtatásnál a legjobb minőséget a Seiko és az EPSON papírok adják. A nyomtató hátuljára felszereltük a CD-lemezeket magába foglaló keret tartóját, és felelepetítettük

a nyomtatóhoz tartozó szoftvereket. A tervezőprogrammal nemcsak hagyományos, hanem 8 cm-es és névjegykártya méretű lemezeket is készíthetünk.

A megszokottól eltérő lemezeket adapterrel illeszthetjük a keretbe. Tapasztalataink szerint nem szabad rögtön lemezre nyomtatni, érdemes egy papírsablonnal kipróbálni, mirenyre pontos a pozícionálás, és merre kell állítanunk a képek bázispontján. A *Multimédia.hu*-tól kapott *SmartBuy* nyomtatható felületű lemezeken a nyomtató színei még egy átlagos kép esetén is csodálatosan mutatnak.

NÉVJEGY

Gyártó, típus: Seiko CD-2500

Kategória: CD-nyomtató

Forgalmazó:

Multimédia.hu

Internet: www.multimedia.hu

+ gyakorlatilag bármilyen arra alkalmas felületre nyomtathatunk vele

- a különleges méretű lemezeket pontosan kell rögzíteni

Digitális fényképezőgép

Panasonic LC20

Nemrég került az üzletekbe a *Panasonic DMC-LC20-S* jelzésű digitális fényképezőgépe. A 3x-os optikai zoommal rendelkező kamera segítségével maximum 1600x1200 pixel felbontású képeket készíthetünk, vagy pedig Quicktime formátumban 320x240-es videót is rögzíthetünk. Az utóbbiból 20 másodperc le-

het egy képkocka, mert a felvételek nem közvetlenül a kártyára kerülnek. Általánosságban elmondható, hogy az automatikus beállítások precízen működnek, de még így is rengeteg lehetőség kínálkozik a képminőség javítására, vegyük csak a fohéregyensúlyt, ahol is négy gyári és egy kézi beállítás közül lehet választani. Pozitívumként könyvelhetjük el, hogy a készülék mindössze két ceruzaelemmel működik, az elemfedél kialakítása viszont nem a legszerencsésebb, mert együtt van az SD-kártyát takaró lapkával is. Ezzel már el is árultuk, hogy az elkészült fényképeket SD-kártyán lehet tárolni. Ezt azért tartjuk nagyon jónak, mert a jelenlegi flash-memóriák közül az SD előtt áll talán a legfényesebb karrier – köszönhetően a pár éven belül várható 4 Gb-ás kapacitásnak. A készülék menürendszere megfelelően kialakított, és a kezelőszervek is kézre esnek. Az egyedüli furcsaság az volt, hogy a zoom kezelésére használatos gombot csak kis mértékben lehet forgatni.

NÉVJEGY

Név: Panasonic LC20

Kategória: digitális fényképezőgép

Forgalmazó: Panasonic

Magyarország

Internetcím: www.panasonic.hu

+ jó képminőség, kompakt méret

- viszonylag drága

A LEGJOBB MP3-AS TIPPEK

A zene hangjai

Írásunkban bemutatjuk, hogyan tudunk MP3-as állományokat készíteni CD-ről vagy más forrásból, s melyek a legjobb eszközök a gyűjteményünk kezelésére.

Magasra csaptak az indulatok az MP3 körül. A lemezkiadók perekkel fenyegetőznek (lásd jogi rovattunk cikkét), míg a felhasználók az internet szabadságára hivatkoznak. Azt persze látni kell, hogy nem minden illegális, ám MP3, hiszen számos legális forrást is tartalmaz a net. Alábbi tippjeinkkel a legális MP3-as zenékkel foglalkozóknak szeretnénk segíteni.

Az MP3 „feltételei”

Az MP3 létrehozásának legfontosabb előfeltétele, hogy a tömörítendő állományt WAV formátumban tároljuk a merevlemezünkön, s mindegy, hogy ez a WAV állomány egy audio-CD-ről, valamelyik rádióállomásról vagy bármilyen egyéb forrásból származik. Szükség van még egy szoftverre is, amelyik elvégzi a tömörítést. Ilyen programot tömegével találunk a világhálón, akár pénzért, akár ingyen. Végül a számítógépünk legyen olyan gyors, amennyire csak lehet, hogy ne kelljen sokat ücsörögni előtte. Végsősükség esetén azért egy Pentium 100 is megteszi.

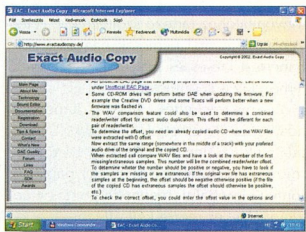
A megfelelő codec

MP3 és MP3 között különbségek lehetnek. Minden a codec-en múlik. Az MP3-codec egy szoftver, amelyet más programok vagy maga a felhasználó úgy irányít, hogy a WAV-állományokból MP3-at hozzon létre. Kereskedelmi célú codec-et hoz forgalomba például a *Fraunhofer* és a *Xing*. A jelenleg fellelhető legjobb codec a *Lame*, és ez ráadásul ingyenes. A *Fraunhofer*- és *Xing*-codec-ek legtöbbször egy szoftver részeként kaphatóak. A széles körben elter-

jedt *Musmatch Jukebox* is *Fraunhofer* codec-et használ az MP3 tömörítéshez, miután a CD-ről WAV formátumban a merevlemezünkre mentette az adatokat. Ez a munkamegosztás persze a felhasználó szemé elől rejtve, a felhasználói felület mögött zajlik. A *Lame*-et ezzel szemben mi magunk utasíthatjuk valamilyen szoftverrel, például az *Exact Audio Copy*-val vagy akár közvetlenül a Windows parancsorból.

A Lame integrálása az Exact Audio Copy-ba

Csomagoljuk ki a *Lame*-fájlokat egy tesztesleges könyvtárba. Az EAC-ban nyomjuk meg az F11-et a tömörítési opciók eléréséhez. Az *External Compression* részben válasszuk ki az *External program for compression* lehetőséget. A *Browse* gombbal navigálunk arra a könyvtárra, amelybe a *Lame*-et kicsomagoltuk, majd nyomjuk meg az *Open*-t. Különösen ügyeljünk a

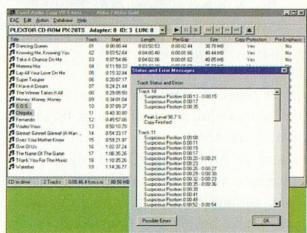

Az EAC weboldalán értékes tippeket is olvashatunk angol nyelven

–r3mix bevitelére! Ekkor a bitráta figyelmen kívül hagyása mellett a *Lame* az r3mix-team által, hangstúdióban optimalizált beállításokat használja a lehető legjobb hangminőség elérése érdekében. Végzetül kattintsunk az OK-ra.

Tömörítés

Jelöljük ki az EAC-ban az azokat a számokat, amelyekre a CD-ről szeretnénk átmásolni. Kattintsunk az EAC főképernyő bal oldalán található MP3 felirató részre. Ezzel

Az Exact Audio Copy sokat segít az MP3-as fájlok előállításában

kezdetét veszi a tömörítési eljárás. Az EAC nemcsak gyorsan dolgozik, hanem a nagy másolási pontosságában is biztosak lehetünk, ami az audio-CD-k esetében igen fontos szempont. Ha az EAC 100%-os másolási pontosságot ad meg, akkor az pontosan annyi is! Amint az első szám beolvasása megtörtént, az EAC átadja az előállított WAV-fájlt a *Lame*-nek. Ezt egy parancssor ablakban követhetjük nyomon, amely érdekes információkat szolgál a folyamatról. A kész MP3-fájlok abba a könyvtárba kerülnek, amelyet az EAC-beállítások *Directories* rovatában adtunk meg.

Több CD gyors tömörítése

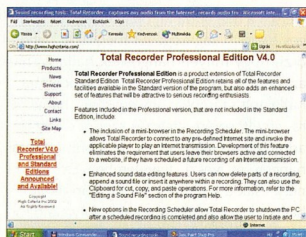
Mivel az EAC rendszerint gyorsabban olvassa be az adatokat, mint ahogy azokat a *Lame* tömöríteni tudná, hamar egész halom WAV állomány gyűlik fel a merevlemezünkön, amelyek azután folyamatosan kerülnek feldolgozásra. Figyeljünk ezért arra, hogy ne zárjuk be az EAC-ot addig, amíg az ablak jobb alsó sarkában található *x Compression tasks left* felirat el nem tűnik.

Ha egymás után több lemezt is tömöríteni szeretnénk, nyugodtan betehetjük az új CD-t, miáltal a *Lame* még az elsőn lévő számok tömörítésével szüszmötöl.

MP3 előállítása tetszőleges forrásból

Nem mind tudunk olyan könnyen MP3-má alakítani, mint egy CD anyagát. A

TotalRecorder viszont megoldja az ilyen problémáinkat. Ez a program az operációs rendszer és a hangkártya közé fészkelje magát. A bejövő adatakatok – származasanak azokról akár a MediaPlayertől, a tévékártyától vagy bármilyen más forrásból – kívánságra kiminti a merevlemezre, még mielőtt a hangkártyához kerülne. Nagyon hasznos tulajdonsága, hogy a videomagnókhöz hasonlóan beprogramozhat-

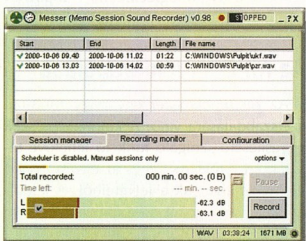

A TotalRecorder programot a www.highcriteria.com weboldalon találjuk

juk, hogy hány órákor kezdje meg a rögzítést. Az egyszeri 11,95 dollárba kerülő programot a www.highcriteria.com címen találjuk. Ne feledjük el a szoftver beállításai között a aktíválni Lame-et az MP3-tömörítéshez.

Ingyenes MP3-felvevő

A TotalRecorder ingyenes alternatívája lehet a Messer, amely letölthető a www.dago.pmp.com.pl/messer/ címről. Ebbe is beépítettek olyan hasznos funkciókat,

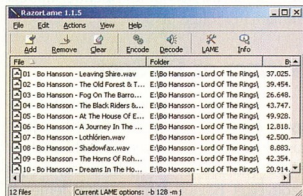

A TotalRecorder egy ingyenes alternatívája: a Messer

mint az idővezérelt felvétel, vagy az MP3-tömörítés. Az igazsághoz azonban hozzátartozik, hogy a Messer nem tud olyan sok hangforrást kezelni, mint a TotalRecorder.

Bakelitlemezek felvétele

Öreg bakelitlemezeinket szeretnénk MP3 formátumban megőrizni? Jóllehet, a tömörítési eljárás semmilyen sem különböző a többi forráshoz képest, a lemezek WAV formátumban történő rögzítésének

A rögzített WAV állományok MP3-tömörítésében a RazorLame program segít

különbő figyelmet kell szentelnünk. Ehhez érdekes tanácsokat találunk a www.netigel.de/digitalis.htm cím alatt. A rögzített WAV állományok MP3-tömörítéséhez a RazorLame programot ajánljuk, amely letölthető a www.dors.de/razorlame címről.

Az MP3-lejátszó optimalizálása

A legtöbb hordozható MP3-lejátszónak nem elég nagy a tárolókapacitása, és ennek következtében nem nyújt elég játékidőt sem. Ha ez a helyzet a mi MP3-lejátszóinkkal is, akkor hasznos, ha az útravalóul szánt MP3-akat lekcisinyítjük. Megtehetjük, hogy a bitrátát csökkentjük 112 vagy akár 96 kbps-ra, hiszen ügyes csak alig néhány hordozható készülék fejhallgatója tudja az ennél magasabb bitrátát minőségiesen tolmácsolni. Ha az MP3-akat kifejezetten az MP3-lejátszónk számára tömörítjük, alkalmazhatjuk a legtöbb tömörítő szoftver által támogatott *joint stereo* eljárást. A valódi stereoéval ellentétben itt bizonyos frekvenciák jobb és bal csatornája összerosmása kerül, amivel szintén térrelőlet spórolhatunk meg. A már meglévő MP3-ainkat a [Musicmatch Jukebox](http://www.musicmatch.com) (www.musicmatch.com) segítségével más bitrátájú MP3-má alakíthatjuk.

WinAMP on TV

Aki a számítógépét a televízióhoz csatlakoztatta, hogy azon DVD-t vagy műholdas adást nézzen, előbb-utóbb valószínű-

leg MP3-at is akar majd hallgatni rajta. A WinAMP azonban nem használható élvezhetően a televízió viszonylag alacsony felbontása és villódzása miatt. Segítségét nyújtja a *WinAMP on TV*, ez az ingyenes plug-in. Ez televíziókra optimalizált kezelőfelületet kölcsönöz az elterjedt MP3-lejátszó számára, amelyet így távirányítóval is kiválóan vezérelhetünk. Ezt, és még számos egyéb plug-int találhatunk a www.winamp.com címen.

A Winamp plugin-ok gyűjtőhelye

MP3-lejátszó programok összehasonlító tesztje

A számos fellelhető MP3-lejátszó szoftver közül nem gyerekjáték kiválasztani a legmegfelelőbbet. A <http://private.www.essex.ac.uk/~djmrhb/mp3decoders/> weblapon három tucat lejátszó áttekintését találjuk, melyeket az utolsó porcikáig kivessz és tesztelő (persze angol nyelven). A mélyreható teszt során a jelölteknek jó pár kategóriában kellett számot adniuk lejátszási minőségükről. Az eredményről csupán annyit: nem kell feltétlenül a Winampot választani.

Új felületek a Winamp-nak és a Sonique-nak

Van egy nagy baj az ingyenes MP3-lejátszóval, a Winamp-pal: az évek óta változatlan, unalmas fizimiskája. Szerencsére a skinek segítségével új külsőt kölcsönözhetünk a Winamp-nak. Ilyeneket tucatjával tudunk letölteni a www.winamp.com címről. A Winamp konkurenséhez, a Sonique-hoz is találhatunk kedvűnkre valókat.

CD-borítók a Windows XP Fájlközvetőjében

A Windows XP egyik hasznos szolgáltatása, hogy a *Fájlközvetőben* megmutatja a

kiválasztott fájl kicsinyített képét. Ezt felhasználhatjuk arra is, hogy áttekinthetőbbé tegyük MP3-gyűjteményünket. Teljesen mindennapos, hogy egész CD-ket tömörített MP3-állományba. Hozzunk létre minden így tömörített lemeznek külön könyvtárat, és mozgassuk át ezeket az MP3 fájlokat. Most szerezzük be a CD-borítók képét JPG formátumban. Ehhez még szkennerre sincs szükségünk. Egyszerűen keressük meg a www.amazon.com megfelelő oldalát, és hívjuk be a borító nagyított képét úgy, hogy a kis kép mellett kattintunk a *See large picture* linkre. Mentünk el a nagyobb képet az adott CD MP3-ait tartalmazó könyvtárba, *folder.jpg* néven. Ehhez egyszerűen kattintunk a jobb egérgombbal a képre, és válasszuk a *Kép mentése más néven* menüpontot. Ismételjünk meg ezt az eljárást az összes CD esetében. Ezután nyissuk meg a *Fájlkezelőt*, és válasszuk azt a könyvtárat, amelyben a tömörített lemezek alkönyvtárai találhatóak, és aktiváljuk a *Nézet* menüben a kis képek mutatását. Így azonnal láthatjuk, melyik könyvtárban melyik lemezt tároljuk.

MP3 Info Extension

Az *MP3 Info Extension*-nek köszönhetően számos extra információt jeleníthetünk meg MP3-ainkról a *Fájlkezelő*-ben. A program telepítése után minden fájlra egy kis ikon fog jelölni, amely jelzi az adott felvétel bitrátáját. De ez még nem minden. Ha az egér mutatóját ráviszjuk valamelyik fájlra, további információkat kapunk a szám hosszáról, és elérhetővé válnak az ID3-tag címadatai is.

Dataname	Größe	Typ
lyazoo - don't go.mp3	4.202 KB	WInamp media...
SWF - Aequator (Wintemix).mp3	820 KB	WInamp media...
Otto - Verbaup.mp2	617 KB	WInamp media...
Otto - Urgent.mp2	1.825 KB	WInamp media...
Otto - Hosen.mp2	773 KB	WInamp media...
Otto - Haesuel.mp2	1.024 KB	WInamp media...
Otto - Friesenjunge.mp3	3.649 KB	WInamp media...
Otto - Es wird Nacht Senioira.mp3	1.791 KB	WInamp media...
Die_bundestagrede.mp3	2.464 KB	WInamp media...
Die Moldau.mp3	11.760 ...	WInamp media...

Filename: Die Moldau.mp3	Time: 12:32
Bitráte: 128k	Layer: 18
Mod: JS	Frames: 28811
Freq: 44100	

---- ID3v2-Tag ----

Title: Die Moldau
 Artist: Bedrich Smetana
 Track: 5
 Genre: Classical
 Year: 1985
 Composer: Bedrich Smetana
 Conductor: Herbert von Karajan
 Orchestra: Wiener Philharmoniker

26.2 MB [Freier Speicher: 1] My Computer

Egy igazán hasznos segédeszköz: az **MP3 Info Extension**

Ha a jobb egérgombbal a fájlra kattintunk, és a helyi menüből kiválasztjuk a *Tulajdonságok* pontot, az új MP3-Info ablakba kerülünk. Itt megtekinthetjük az MP3-fájl összes tulajdonságát, és módosíthatjuk az ID3-tagokat. Az ingyenes, a Windows 95-tel vagy magasabb verzióval működő programot a www.mutschler.de/mp3ext honlapjáról tölthetjük le.

Nyomoz az EncSpot

Az *EncSpot* jó szolgálatot tehet MP3-gyűjteményünk hangminőségének a javításában. Ennek az ingyenes szoftvernek az elsődleges feladata, hogy kiderítse, melyik szoftverrel hoztuk létre a merevlemezre vagy más adathordozón tárolt MP3 fájljainkat. Ennek során nemcsak azt adja meg, hogy milyen encoder-bejegyzést talált, hanem azt is, hogy milyen véleménnyel van

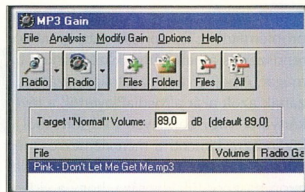
File Name	Encoder	Length	Quality
C:\Music\... \001 - ...	MP3 (LAME) v3.99.4	00:01:14	10
C:\Music\... \002 - ...	MP3 (LAME) v3.99.4	00:01:14	10
C:\Music\... \003 - ...	MP3 (LAME) v3.99.4	00:01:14	10
C:\Music\... \004 - ...	MP3 (LAME) v3.99.4	00:01:14	10
C:\Music\... \005 - ...	MP3 (LAME) v3.99.4	00:01:14	10
C:\Music\... \006 - ...	MP3 (LAME) v3.99.4	00:01:14	10
C:\Music\... \007 - ...	MP3 (LAME) v3.99.4	00:01:14	10
C:\Music\... \008 - ...	MP3 (LAME) v3.99.4	00:01:14	10
C:\Music\... \009 - ...	MP3 (LAME) v3.99.4	00:01:14	10
C:\Music\... \010 - ...	MP3 (LAME) v3.99.4	00:01:14	10

Az **EncSpot**, „kémkedik” MP3-as fájljaink között

az adott szoftverről. Különösen rossz minősítést kapnak azok a fájlok, amelyek a Xing-codecek valamelyik régebbi verziójával lettek tömörítve. Persze ezeknél sokszor már a PC-hangszóróin keresztül is hallható, hogy milyen gyenge a hangminőség. A legjobban, ha arra a könyvtárra szabadítjuk rá az *EncSpot*-ot, amelyekbe a letöltött MP3-akat tároljuk, és a megcélzott eredmény alapján kezdjük kiválogatni azokat. Ezzel órák hosszat tartó próbahallgatásokat takaríthatunk meg. Az *EncSpot* profi verziója gyorsabban végzi a munkáját, ráadásul számos egyéb funkciót is nyújt, viszont 20 dollárba kerül. Az ingyenes alapkiadás megtalálható a www.guerillasoft.com/EncSpot2 címen.

A hangerő beállítása

Biztos mindannyian találkoztunk már a következő problémával: hallgatjuk a letöltött vagy a saját gyűjteményünkbe összeállított számokat, és közben állandóan a hangerő állítgatásával kell bajlódunk. Nos, az *MP3Gain* leszámol a különböző felvételek eltérő hangerejéből származó problémával. Hangerősség szempontjából

Az **MP3Gain** a hangerő beállításában segít

elemzi a megadott fájlokat, és egy különleges funkció segítségével még azt is ellenőrzi, hogy milyen hangosnak hallatszanak az emberi fül számára. Végül beállítja a hallgatott számokat egy egységes hangerőre, amely során – tetszés szerint – vagy az adott szám, vagy az egész album átlagos hangerejét veszi figyelembe. Ez persze nem csak a halk felvételekre van jótékony hatással. A hangminőséget befolyásoló torzításoknak is az elejét veszi a túl hangos felvételek esetében. Az *MP3Gain* megtalálható a www.geocities.com/mp3gain címen.

A svájci biczka

Igazi „svájci biczkaként” használható az *MP3-ak* terén az *MP3Trim*. Habár a hangerőkezelő funkciója nem olyan kifinomult, mint az *MP3Gain*-é, kiválóan alkalmazható a leginkább az MP3 felvételek elején és végén tapasztalható recsegések, kattogások kiszűrésére. Úgy is beállíthatjuk a számokat, hogy az elején felerősödjön, a végén elhalhadjon a zene (a hang be- és kizútatása). Az *MP3Trim* ingyenesen beszerezhető a www.logicell.com/~mp3trim címről.

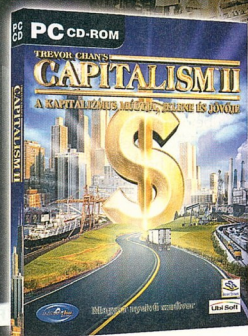
Az MP3-ak feldarabolása

Az *mp3trackmaker* egy nagy MP3-fájl szétszabdálására való. A különálló részek egyesítésére szolgáló funkció lehetővé teszi, hogy a reklámokat és az egyéb zavaró elemeket kivágjuk a felvételből. A feldolgozandó anyagokat még átmentileg sem kell WAV formátumra konvertálnunk, és ez jól tesz a feldolgozás sebességének és a hangminőségnek is. Az *mp3trackmaker* a www.heathcoft.com/products/mp3trackmaker/ címről tölthető le. Az ingyenes demóverzió csak annyi korlátozást tartalmaz, hogy a kívánt fájl legfeljebb három részre darabolható, illetve csak három felvételt tudunk összefűzni. ■

TREVOR CHAN'S

CAPITALISM II™

MAGYARUL

Építs, gyárts és gazdagodj!

Őszi akció:

4 990.-Ft

Kapható az Automex Kft. Wesselényi utcai üzletében, szaküzletekben és a jelentősebb nagyáruházakban.

Megrendelheti a 461-5728-as budapesti számon vagy a www.automex.hu weboldalon, ahol további szoftverek között is válogathat!

Automex Kft. 1077 Budapest, Wesselényi u. 21., Tel.: 461-5700, Fax: 461-5799,
Web: www.automex.hu - Email: info@automex.hu

Ubi Soft
ENTERTAINMENT

1ST IN GAME
első a játékban

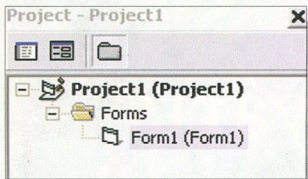

Visual Basic listák
A példaprogramokhoz tartozó programlistákat CD-/DVD-mellékletünk VB könyvtárban találhatják.

VISUAL BASIC TANFOLYAM (5.)

Indulási oldal: programozás

A következőkben összedobjuk első saját Visual Basic programunkat. Egy kis számtangyakorló programot fogunk írni. Sok tanár panaszkodik arra, hogy a számítógépeknek és az internetnek „köszönhetően” bizonyos képességek feledésbe merülnek, vagy eleve ki sem fejlődnek. Ezt mindannyian eleget hallottuk az iskolában. Minek tartsuk fejben a 77 gyökét, ha kéznél van a zsebszámológép, sőt újabbban a mobiltelefon? Habár a számológépek hasznosságáról a számtanoktatásban megoszlanak a vélemények, abban biztosan mindenki egyetért, hogy, főleg fiatal korban, az agyat rendszeresen trenírozni kell. Azzal a Visual Basic programmal, amelyet a következőkben lépésről lépésre összeállítunk, játszva csiszolhatjuk „biológiai számológépünk” képességeit. Akárcsak a súlyzózásnál egy konditeremben, itt sem elsődleges cél, hogy jól érezzük magunkat, de azért a gyakorlás és az eredmény okozon némi örömet.

Új lappal kell kezdenünk

Hogy ne ugorjunk mindjárt a mély vízbe, a program egyszerű szorzási műveletekre fog korlátozódni. Az alapelv az, hogy egy feladatot ad nekünk, és az eredményt kell begépelnünk. Végül megtudjuk, hogy helyes választ adtunk-e meg, vagy újra kell próbálkoznunk. Mivel először egyetlen program sem tökéletes, a cikk második részében tovább fogjuk azt csiszolgatni.

Kezdődjék a programozás!

A kezdés teljesen szokványos. Indítsuk el a Visual Basicet – a projekt típusának válasszuk a *standard-exe* lehetőséget. Egy

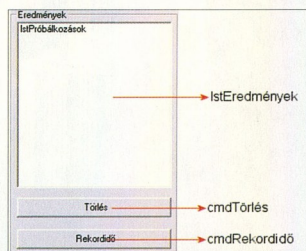
A programozás elsősorban sok gyakorlácson keresztül tanulható meg. Bár a nagyobb szoftverprojektek esetében elengedhetetlen, hogy részletes tervet állítsunk össze „papíron”, a programozást olyan példákon keresztül tudjuk elsajátítani a legjobban, amelyeket rögzest kipróbálhatunk a PC-nken.

üres lapot látunk, amely még nem tartalmaz vezérlőelemeket, jobbra pedig a *projekt-explorer*, amely megmutatja, hogy a projektünk egyelőre csak egy üres lapból áll, amelynek *Form1* a neve – a zárójelben lévő név a fájl későbbi neve.

Az **F5** megnyomásával lefuttathatjuk a programot, és kicsit mozgathatjuk a megjelenő ablakot a képernyőn. Ezt azért még nem nevezhetjük programozásnak, és nem is nagyon lettünk tőle előrébb. A kész programhoz vezető úton az első lépés, hogy elhelyezzük a lapon a vezérlőelemeket. Ehhez el kell intéznünk egy nem túl kedvelt, de mindenképpen fontos formalitást. A *Tulajdonságok* ablakban adjunk nevet a projektnek és az üres lapnak. A projekt legyen *Számtangyakorló1*. A lap pedig *ÍrjSzámítógépkörül1*. Mentjük el mindkettőt a megfelelő könyvtárba, amelyeket a Visual Basic projektjeink a tárolására szántunk, feltéve, hogy már van ilyen. Ha még nincs, hozzuk létre, és helyezzük el akár az *Asztalon*, akár a *Saját Dokumentumok* között. Így minden fájlnak megvan a saját helye, és később könnyebben megtalálhatjuk őket.

Ha elintéztünk minden formalitást, kezdődhet a program írása. Helyezzünk el a lapon egymás után egy kapcsolót, egy szövegmezőt, majd egy másik szövegmezőt, egy beviteli mezőt és végül egy újabb szövegmezőt. A nyilak az egyes elemeknek adandó nevekre mutatnak, amelyeket a *Tulajdonságok* ablakban adhatunk meg. (Azok a vezérlőelemek, amelyekhez nem tartozik nyíl, megtartják az eredeti nevüket, hiszen a program nem fog hivatkozni rájuk.)

Ha még kedvet érzünk egy kis optikai tuningra, állítsuk a szövegmezők és a be-

A kiegészítő objektumok nevei

viteli mező igazítás tulajdonságát 2-re (ez középre igazítást jelent, ami általában valamivel jobban fest), a betűtípust félkövér *Arial-ra*, a betűnagyságot pedig 10-re, így a feliratok nem lesznek olyan sápadtak. Persze ezeknek a beállításoknak semmiféle hatásuk sincs a program végrehajtásra.

Mi legyen, ha rákattintunk?

Ha a kapcsolóra kattintunk, és ezzel egy cikk-eseményt idézünk elő, természetesen valaminek történnie kell. Az **F7**

GVORSTIPP

Széleseben

A leggyorsabb módszer arra, hogy a kijelölt vezérlőelem valamely tulajdonságát elérjük, a **Ctrl + Shift + az a betű**, amellyel az adott tulajdonság kezdődik. Ezzel automatikusan az adott betűvel kezdődő tulajdonságok közül az elsőre ugrik a fókusz. A billentyűkombináció minden további lenyomásával a következő tulajdonsághoz jutunk.

mozás

gomb megnyomásával lépjünk át a programkód ablakba, és válasszuk ki a bal oldali listából a `cmdStart` bejegyzést (hacsak eleve nem ez van kiválasztva), hiszen a kapcsológombnak ezt a nevet adtuk. A jobb oldalon automatikusan megjelenik a `Click` bejegyzés, és az ablakba bekerül a click-esemény eljárása:

```
Private Sub cmdStart_Click()  
End Sub
```

A `Private` megjelölés azt jelenti, hogy ezt az eljárást a projekt többi modulja nem tudja meghívni, ám ez jelen esetben teljesen lényegtelen. Ebben az eljárásban kell megadnunk, hogy mi történjék akkor, ha a kapcsolóra kattintunk. De mi is történjen pontosan? Mondjuk, kapjon a felhasználó egy számítási feladatot! Az 1. programlista tartalmazza az ehhez szükséges parancsokat. Persze a program nem tud számokat kigondolni, erre az `Rnd` függvényt használja. Ez a függvény olyan számot ad, amely nullánál nagyobb, de egynél kisebb. Mivel minden meghíváskor más és más számot ad eredményül, ezt a függvényt véletlen szám függvénynek hívjuk (az `Rnd` az angol *random* szó rövidítése). Ahhoz, hogy a felhasználó ne tartszamos feladványokat kapjon, a tizedesvessző utáni részeket levágjuk az `iSzám1` és az `iSzám2` változókhoz történő hozzárendelés során, hiszen ezek *integer típusú változók* (azaz egész értékes változók). Végül a kapott értéket megszorozzuk tízzel, hogy a számok egy és tíz közé essenek. Mindenek előtt figyeljük meg alaposabban a következő parancsot:

```
lblKérdés.Caption = „Mennyi „ & iSzám1 & „  
X „ & iSzám2 & „ ? „
```

Ez a parancs meghatározza, hogy mi jelenjen meg az `lblKérdés` szövegmező `Caption` tulajdonságán keresztül az `lblKérdés` szövegmezőben. Az egyenlőségjelről jobbra egy úgynevezett kifejezés található, amely előre meghatározott szövegből és két változó értékéből áll. Ezeket az „operandusokat” a & operátorral kapcsolhatjuk össze. Ez az „és” jel úgy köt össze két különálló karakterláncot, ahogy a csomó csinál hosszú száritókelet két rövidbecc darabból. Vegyük észre mindenképpen, hogy az összecsatolásokkal létrejött karakterlánc nem az `iSzám1` szót tartalmazza, hanem az `iSzám1` változó értékét. Ugyanez igaz az `iSzám2`-re is. A változó megadásával persze még épp csak a féltűg jutottunk. A felhasználónak meg kell adni a lehetőséget, hogy begépelje a választ, hogy aztán eldönthessük mennyire jó fejszámoló az illető. Ehhez készítettük el a lapon a beviteli mezőt.

De honnan jön rá a program, hogy egy számot gépeltek be? Nos, ehhez az **Enter** gomb lenyomását fogjuk

A LEGJOBB 60 TELJES VERZIÓ

Multimédia Játékok Programok

Computer
PANORÁMA

Computer Panoráma
XIII. évfolyam 10. kötetszám, 2002. nyár
Ára: 1495 Ft

ARANY VÁLOGATÁS

Százezreket takaríthat meg!

II.

A LEGJOBB

60 TELJES VERZIÓ

2 CD-vel!

Multimédia:
* MAS KEPP: Szex-tett
* MAS KEPP: Bioszfera
* MAS KEPP: Szer-telenül
* Magyarország városai (7)

Játékok:

- * Goli
- * Asian Wisdom Puzzle
- * Baitrex Buddha
- * UFO Attack
- * Snakes

Programok:

- * 602 Pro PC Suite
- * Photo Store
- * AOL Instant Messenger
- * CamStudio
- * CD Check
- * Clean Disk 2002
- * Custom CD Menu
- * EnZip 3.0
- * Fine Reader
- * Franzis Mobile Box
- * Ghost Installer 211
- * ImageConverter Basic

- * Inlogate
- * Internet 3.61
- * IsoBuster
- * JdEject
- * Microsoft Application Compatibility Toolkit
- * Microsoft Messenger 4.6
- * Microsoft Reader
- * OpenOffice 0.410 (Magyar)
- * Opera 6
- * Pegasus Mail
- * PhotoModder Lite
- * Picture Commander
- * PopTray 2.0
- * Poster Strucker
- * Quartz Audio Master 4.6
- * Quartz Studio
- * QuickBurn
- * Recognita Plus 3.2
- * Resource Hacker
- * Siemens x35 Explorer
- * System Cleaner version 3.5
- * Trillian
- * TweaksAll 1.0
- * TweaksAll 2.1 RC1
- * Windows Media Bonus XP
- * Windows XP Optimizer
- * Windows XP PowerToys
- * WorldTach
- * Windows XP Upgrade Advisor
- * ZPaint

Szoftverleírások az újságban!

Ájándék képek és fontok!

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadó Kft.

1091 Budapest, Üllői út 25.

Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ára: 1495 Ft

vizsgálni. Minden esetben, amikor leütünk egy billentyűt és a fókusz a beviteli mezőn van, egy úgynevezett *keypress* esemény történik. A *keypress* annyiban különbözik a *click* eseménytől, hogy a leütött billentyű kódja átadódik. Azzal, hogy megvizsgáljuk, vajon az átadott kód a 13-as (ez az *Enter* billentyűkódja), voltképpen azt ellenőrizzük, hogy az *Enter* nyomta-e meg a felhasználó vagy egy másik billentyűt. A programkód ablak bal oldali listájából válasszuk ki a *txtEredmény* bejegyzést (ez a beviteli mező neve), a jobb oldali listából pedig a *keypress* bejegyzést. Ezzel megjelenik a *keypress* procedúra kerete, amelybe azokat a parancsokat kell bevinnünk, amelyek mindig végrehajthatók valamelyik billentyű lenyomása után. A *Pelda2* programlistában látható ennek az eseményprocedúrának a felépítése. Már csak egyetlen apróság hiányzik. Mindkét eljárásban megtalálható az *iEredmény* nevű változó, amely a feladat eredményét tartalmazza. Ahhoz, hogy ezt mindkét eljárásban megtalálható az *iEredmény* nevű változó, amely a feladat eredményét tartalmazza. Ahhoz, hogy ezt mindkét eljárásban megtalálható az *iEredmény* nevű változó, amely a feladat eredményét tartalmazza. Ahhoz, hogy ezt mindkét eljárásban megtalálható az *iEredmény* nevű változó, amely a feladat eredményét tartalmazza.

```
Dim iEredmény As Integer
```

A parancsot az *Option Explicit* sor alá írjuk. Ezzel le is zárult a program építésének első szakasza. Futtassuk le az *F5* lenyomásával. A *Start* kapcsolóra kattintás után a szövegmezőben meg kellene jelenjen egy szorzási feladatnak.

A beviteli mezőben adjuk meg az eredményt, és üssük le az *Entert*. Az első feladat véletlenül nem a *6x8* volt? Ha igen, az azért van, mert először az *rnd* függvény mindig ugyanazokat a számokat generálja. Ha a kezdő feladványt is véletlenszerűen akarjuk kapni, először ki kell adnunk a *Randomize Timer* parancsot, amely a *timer* funkcióval indítja a véletlenszám-generátort. Így valóban véletlen számot kapunk eredményül.

Milyen gyorsan gépelsz?

Egy egyszerű szorzási feladat persze nem jelenthet különösebb kihívást. A következőkben kicsit emeljük a feladat nehézségét, mégpedig úgy, hogy mérjük a feladat megadása és a helyes válasz bejegyzése között eltelt időt. Ehhez mindenk-

előtt az általános részbe szűrjük be a következő deklarációt:

```
Dim sIdő As Single
```

Az *sIdő* változó fogja tartalmazni az eltelt időt (azért választottunk *Single* változótypust, mert az idő nem feltétlenül egész érték). Az idő mérése a *Start* gomb megnyomásával kezdődik. A *click* eljárás végére szűrjük be a

```
sIdő = Timer
```

parancsot.

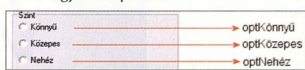
Most más csak annyi feladatunk maradt, hogy meg is mutassuk az eltelt időt. Szűrjük be a következő parancsot közvetlenül a *keypress* eseményeljárás *Eslé* parancsa elé:

```
lblIdő.Caption = Format(Timer - sIdő, „0.00s”)
```

A *Format* parancs arra szolgál, hogy mindig két tizedesjegyet jelenítsünk meg.

Jöhet a következő fokozat?

Végül nehézségi fokozatokkal bővíthük számítangyakorló programunkat. *Könnyű*, *közepes* és *nehéz* fokozatokat állíthatunk be egy választómezőben. A kiválasztott nehézségi foknak megfelelően egyre magasabb számkörből kerülnek ki az össze-szorandó számok, így a nehéz fokozaton már igazí „kemény diókkal” találkozhatunk. A három választókapcsolót egy kerettel fogjuk csoportba.

A nehézségi szint beállításához szükséges objektumok nevei

A *Start* gomb *click* eljárásba építendő parancsor (3. programlista) határozza meg, hogy milyen hatással van a számítási feladatra a kiválasztott nehézségi fokozat. A form-load eseményeljárásba beszűr

```
OptKözepes.Value = True
```

parancs arra szolgál, hogy a program indításakor mindig a közepes nehézségi fokozat legyen beállítva. A programunk utolsó fejlesztése segít abban, hogy a megadott eredményeket egy listaablakban felsoroljuk. Ehhez a helyes eredményt a kérdéssel együtt (amelyet az egyszerűség kedvéért az *sKérdés* változóban tárolunk) a

```
lstPróbálkozások.AddItem  
sKérdés & „ in „ &  
lblIdő.Caption
```

parancsossal jeleníthetjük meg a *lstPróbálkozások* listaablakban. Az *AddItem* egyébként egy eljárás, nem egy tulajdonság (ezért nem kellett egyenlőségjelet tennünk). A feladata, hogy a mögötte álló szöveget utolsó elemként felvegye a listába.

A *cmdRekordidő* gombot azért készítettük el, hogy egy gombnyomásra megkereshessük a listában a legrövidebb idő alatt megoldott feladatot. Mivel a lista elemei a feladatból és a válaszadási időből állnak, és mi csak ez utóbbi szerint szeretnénk rendezni a listát, némi string-feldolgozárra van szükség (a string a karakterlánc angol megfelelője).

A *cmdTörles* gomb szolgál a listaablak kiürítésére. A *Clear* eljárást használja.

További javítási lehetőségek

Persze mindig van lehetőség a program további csiszolására. Habár a számítangyakorló programunk 3.0-s verziójával is nagyon meg lehetünk elégedve, azért van még néhány kézenfekvő javítási lehetőség.

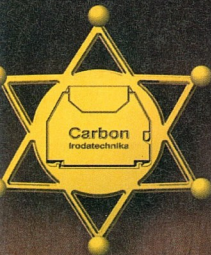
A próbálkozási lehetőségek száma korlátozható legyen (a beállított nehézségi függvényében). A szorzás mellett osztás is feladhatunk. Egy további véletlen generált szám értéke határozhatná meg, hogy a feladat szorzás vagy osztás legyen.

A siker vagy a balsiker függvényében megjelenhetne valamilyen kis értékelés is. Például egy mosolygó vagy egy csalódott „smiley”. A megfelelő kép megtalálható a *Microsoft \Visualstudio\Common \Icons\ -Misc* alkönyvtárban, feltéve ha a grafikat ki is választottuk a telepítéskor.

De felhangozhatna taps vagy hasonló hang. Persze hasznos, ha ez a funkció kapcsolható a programban. Ideillő hangot biztosan találunk a PC-nken százával nyüzsgő hangfájlok között. A hangfájlok lejátszására a *sndPlaySound* API-funkció szolgál.

Talán e néhány példa is elég volt ahhoz, hogy kedvet csináljunk az egyéni kísérletezésekhez. Szánjunk rá egy kis időt, és próbáljuk megvalósítani ezeket az ötleteket. Ezzel nemcsak a Visual Basic programozásának fontos elemeit sajátíthatjuk el, hanem a szürkeállományunkat is edzésben tarthatjuk.

KÖRÖZÉS

Veszélyes, környezetet nem kímélő
irodai hulladékanyagokat keresünk!

Kézre kerítőknek

**MAGAS
JUTALOM!**

HP LaserJet 2100
kódnév: C4096A

Díj: 3500.-

HP LaserJet 1100
kódnév: C4092A

Díj: 1500.-

Lexmark Z
kódnév: 13400 HC

Díj: 500.-

Apollo 2100, 2200
kódnév: C6614A

Díj: 300.-

HP LaserJet 1200
kódnév: C7115A

Díj: 2000.-

HP LaserJet 4000
kódnév: C4127X

Díj: 1500.-

Canon BJC 250
kódnév: BC02

Díj: 500.-

HP DeskJet 600
kódnév: 51629A

Díj: 600.-

**A fent felsorolt veszélyes elemeket
és bűntársaikat átvesszük:**

Carbon Kft. Márkabolt, 1024 Budapest, II. ker. Lövház u. 27/A. · Tel.: 1/212-4432, 1/315-1004
Carbon Kft. Központ, 9700 Szombathely, Lovas u. 23. · Tel.: 94/500-620 · Fax: 94/316-578
Farbax Kft., 9700 Szombathely, 11-es huszár út 120. · Tel.: 94/316-839 · Fax: 94/313-868

Kérje további veszélyes elemek listáját!

TINY PERSONAL FIREWALL 3.0 ÉS ZONEALARM PRO 3.0

A falak mögött

Senki sem örül annak, ha a számítógépén idegenek kutakodnak. Az online betolakodók ellen megfelelő szoftverekkel – úgynevezett tűzfalakkal – vehetjük fel harcot. Írásunkban két népszerű tűzfalprogram mérközik egymással, a Tiny Personal Firewall és a ZoneAlarm.

Tiny Personal Firewall 3.0

Az interneten bőségesen találunk ingyenes és fizetős tűzfalprogramot egyaránt. A *Tiny Personal Firewall (TPF)* használatáért egy darabig nem kell fizetni, ehhez képest meglehetősen sokoldalú termékét kapunk kézhez. A program legújabb, 3.0-s változata már Windows XP-n futtatható. Windows 98/Me alatt még mindig jó szolgálatot tehet a valamivel régebbi 2-es változat, amely természetesen a gép erőforrásait is kevésbé veszi igénybe, mint a terjedelmesebb 3.0 verzió. A programot a *Tiny Software* fejlesztte.

A TPF kielégítő biztonságot nyújt a manapság interneten (websites-okon, illetve e-mailek) keresztül terjedő különféle fenyegetések ellen. A program az úgynevezett *sandbox* technológiát alkalmazza, amely védett környezetben (amolyan karanténban) futtatja az alkalmazásokat, különös tekintettel az ismeretlen eredetű programokra. Ezenkívül tartalomszűrési funkciókat is magában foglal.

ZoneAlarm Pro 3.0

A népszerűségi lista élén álló *ZoneAlarm* ugyancsak a 3-as verziójához érkezett. Ezzel párhuzamosan a régebbi, 2.6-os változat is kelendő még, sőt ennek akár a *Pro* változatára is „befizethetnek” az igényesebbek. A program részben annak köszönheti sikerét, hogy kifelé bárány, befelé farkas módjára viselkedik, azaz könnyű kezelni, és mégis hatékony védelmet kínál mindenféle hálózati kártevő ellen. Ugyanazt a programot használhatják a laikusok is, bízva az alapbeállítások hatékonyságában, valamint a képzettebb felhasználók is, akik manuálisan „finomhangolhatják” a rendszer működését.

A legújabb, 3.0-s *Pro* verziót bárki letöltheti az internetről, és 30 napig ingyen használhatja. A programot regisztrálni is lehet, aminek az az értelme, hogy így könnyebben hozzájuttunk a későbbi frissítésekhez, valamint a fejlesztőcégg – a *Zone Labs* – híreire. A regisztráláshoz egyébként három adatot kell megadnunk: nevünket, cégünk nevét, e-mail címünket.

TELEPÍTÉS

Kíváncsiak voltunk, mit tud a legfejlettebb verzió, ezért a program 3.0-s változatát telepítettük Windows XP-re. A telepítőkészlet 7,5 Mbájtos EXE állományként tölthető le az internetről, s a telepítést varázsló segíti (a 2-es verzió mérete

A telepítőkészlet itt is egy EXE állomány, amelynek a mérete mindössze 3,5 Mbájt. A telepítés ennek megfelelően másodpercek alatt lezajlik, nem számítva azt az időt, amíg kitöltjük a regisztrációs űrlapot, valamint egy néhány pontból

Tűzfalak

Telepítéskor „áramvonalas” felület fogadja a felhasználót

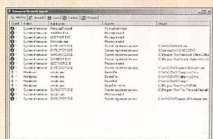
mindössze 1,4 Mbájt). Telepítés közben akár tétlenül is szemlélhetjük a folyamatot, később mindent szabadon átkonfigurálhatunk. A gép újraindítását követően a program bevetésre kész.

Installáláskor az elmaradhatatlan varázsló segít

álló kérdőívet. A kérdőíven például megadhatjuk, hogyan kapcsolódunk az internethez, mennyire kívünytünk az online biztonsághoz (kezdő, haladó, expert stb.), hány és milyen számítógépet akarunk megvédeni és így tovább.

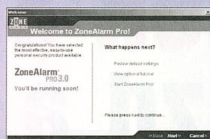
KEZELÉS

Az „ágens” részletesen beszámol minden gyanús fejleményről

A program indításakor egy információs ablak jelenik meg, amely egyszerűsített a TPF kikapcsolására vagy bekapcsolására is módot ad. Az ablak tartalmát érdemes áttanulmányozni, hogy megértjük a különféle szimbólumok jelentését, a működési módokat és más hasonló tudnivalókat. A program ikonja egyébként a tálcára ül, innen kapcsolhatjuk ki, ha már nincs szükség rá (például azért, mert befejeztük az internetezést).

A „rendszeradminisztrátori” funkciókat a *Tiny Personal Firewall Administration Tool* révén érhetjük el, amely külön programként indítható el a *Start* menüből. A program kétféle üzemmódban futtatható: a kevésbé jártas felhasználók az *Easy* módban mozoghatnak otthonosabban (ahol négy különféle biztonsági szint állítható be), míg a képzettebbek az *Advanced* módban élhetik ki konfigurálási hajlamaikat.

Indítás előtt át kell verekednünk magunkat a beállításoknál

Indítás előtt át kell verekednünk magunkat a beállításoknál elindíthatjuk. A kölcsönös bemutatkozás során állíthatjuk be az úgynevezett *Privacy Control* is, amellyel elejét vehetjük annak, hogy a nemkívánatos *popup* ablakok és süтик elárasszák a gépünket, és kémkedjenek ellenünk, mialatt gyanútlanul szörfölünk a neten. Beállíthatjuk továbbá, hogy figyelmeztessen-e a program, ha hacker-tevékenységet észlel, vagy pedig csendben őröködjön felettünk. Megadhatunk egy jelszót is, továbbá növelve rendszerünk biztonságát, sőt úgy is konfigurálhatjuk a ZoneAlarmot, hogy a megosztott internet használat esetén is a teljes hálózat védelmét ellássa.

SZOLGÁLTATÁSOK

A TPF alapszolgáltatása a saját rendszer védelme az idegen és rosszindulatú behatolásokkal szemben. Ebből a célból együttműködik a levelező kliensekkel (például az *Outlookkal* vagy a *Lotus Notes*-szal), és védett környezetben (sandbox) futtatja az alkalmazásokat, megakadályozva, hogy bizonytalan eredetű – esetleg ellenséges – programok férjenek hozzánk. Külön védelmet kínál a hálózaton keresztül terjedő trójai falovak ellen, s egyáltalán minden aktív tartalom (ActiveX, Java stb.) ellen, amely az internetről érkezik. A program védi a regisztrációs adatbázist, és együttműködik a böngésző-programokkal is, kijavítva azok biztonsági hiányosságait. Előre beállított védelmet kínál például az *Internet Explorer*-hez (a 6-ossal bezárólag), valamint a *Netscape Communicator*-hoz (a 4-estől a 6-osig), de a felhasználók bármely más böngészőhöz maguk is beállíthatják a megfelelő védelmet.

A ZoneAlarm Pro már alapbeállításban is kielégítő védelmet kínál az online támadások ellen, s némi gyakorlatozás után még tovább növelhetjük rendszerünk biztonságát. A program alapvetően négyféle szolgáltatást kínál: tűzfalvédelmet (például a hackerek ellen), programvédelmet (a saját programok védelmét és a hacker programok blokkolását), e-mail védelmet (a gyanús csatolt állományok karanténba csukásával), valamint a személyi adataink védelmét (megakadályozva, hogy a süтик ellopják bizalmas adatainkat, és egyes hirdetőik kémleljék internetezési szokásainkat).

A program háromféle riasztást alkalmaz: hálózati, program-, valamint tűzfalriasztást, amelyeket tetszőszenk szerint testre szabhatunk. A hálózati riasztások (*Network Alerts*) olyankor játszanak szerepet, amikor lokális hálózatban dolgozunk, és fájlokat, illetve nyomtatásokat osztunk meg más felhasználókkal.

Összegzés

Két tűzfalprogramot hasonlítottunk össze: a *Tiny Personal Firewall* és a *ZoneAlarm*ot. Előbbi régi ismerőse az internetezőknél, és úgy tűnik, nem akar lemaradni a versenyben. A program a

kezdő és a haladó felhasználóknak egyaránt ideális, az XP-kompatibilis változat pedig még tetszetős felületű is. Kezelése mindazonáltal némileg bonyolult.

A *ZoneAlarm* azoknak való, akik szeretik, ha egy program helyettük gondolko-

dik. Ez sok bővítlőprogramra is jellemző, ám a *ZoneAlarm* a minőségi osztályt képviseli. Akik járattanok még a tűzfalak világában, talán jobb, ha ezzel a programmal ismerkednek meg előbb.

B. F.

TARTALOM

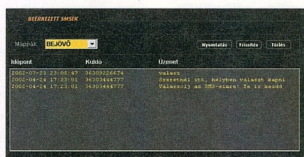
Ingyen SMS-szolgáltatások	82
Online kuriózumok	85
Magyar körkép	87
A háló élelmes érei	88
50 fortélyos fogás	90
Nők és a net	102

Az SMS hirtelen megnőtt népszerűségére még a szakemberek sem tudnak pontos magyarázatot adni. Tény azonban, hogy a GSM hálózatok forgalmának jelentős részét a rövid szöveges üzenetek adják. Népszerűséget még tovább fokozhatja, hogy interneten keresztül is lehet SMS-t küldeni.

INGYEN SMS-SZOLGÁLTATÁSOK

Ajándék SMS-nek ne nézd a korát!

Az interneten keresztül feladott vagy fogadott SMS-nek számos előnye van. Az első és talán legfontosabb, hogy akár ingyenes is lehet, vagy ha fizetni kell érte, akkor kevesebbe kerül, mint ha a mobilunkról adnánk fel. A másik fontos előny, hogy nem a telefon kis billentyűin kell begépelni a szöveget, hanem a számítógépen írhatjuk azt meg, sőt akár más alkalmazásokból is átmásolhatunk szövegrészeket.

Külön mappákban tárolhatjuk a beérkezett és az elküldött üzeneteket

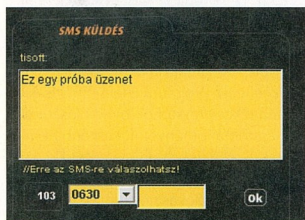
gátlatók még mindig rossz szemmel nézik az internet felől érkező SMS-eket, ezért könnyen megtörténhet, hogy időnként nem ér célba a feladott üzenet. Ezért az is előfordulhat, hogy az írásunk elkészítésekor kipróbált egyes átjárókat időközben már letiltották.

Hazai szolgáltatások

A hazai SMS-küldő oldalak között mindössze kettő működött találtunk. A *Westel* által üzemeltetett *777sms.hu* oldalról csak jót lehet mondani, legalábbis akkor, ha van westeles előfizetésünk. Ugyanis a regisztráció során meg kell adni egy telefonszámot, amire egy SMS-t fogunk kapni, amit vissza kell küldeni. Csak ezek után fejeződik be a regisztráció és használhatjuk a rendszert. Azonban a telefonszám megadásakor csak az utolsó hét számjegyét írhatjuk be, a szolgáltató 30-as körcsözszáma előre rögzített.

Ha túljutottunk a kezdeti nehézségen, egy könnyű és sok mindenre használható

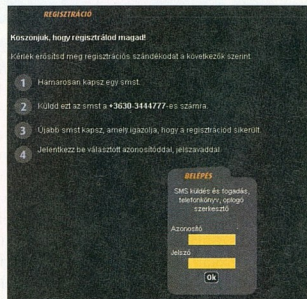
SMS-küldő szolgáltatáshoz jutunk. *Tetszőleges számú SMS-t* küldhetünk bármelyik hazai szolgáltatóhoz tartozó telefonszámra. Az üzenet hossza csak 122 karakter lehet, mert a maradék helyen a szolgáltatásról tájékoztatás, előre rögzített szöveg jelenik meg. Próbáink során az elküldött SMS csaknem azonnal megérkezett a címzettre, aki akár még válaszolhat is.

A 777sms oldalt főleg a Westel-előfizetők használhatják

Az ingyenes internetes SMS-szolgáltatást kínáló webhelyek iránti, egy-két évvel ezelőtti lelkesedés mára már alábbhagyott, valóban ingyenes, de jól használható SMS-kaput keveset lehet találni. A szolgáltatások kivétel nélkül regisztrációhoz kötöttek, és sok esetben a mobil számunkat is meg kell adni, mert arra érkeznek a használathoz szükséges aktiváló kód vagy jelszó.

Összeállításunkban hazai és külföldi oldalak is szerepelnek. Sajnos, a hazai szol-

A regisztrációnál meg kell adni egy 30-as mobilszámot

A 777sms oldalán egy olyan Java alkalmazás fut, mint egy hagyományos elektronikus levelezőprogram. Külön mappákban tárolhatjuk a kimenő és bejövő üzeneteinket, és létrehozhatunk egy telefonkönyvet is, így nem kell mindig beírni a címzett telefonszámát, elég a nevet kiválasztani egy listából. Mivel a regisztráció során választanunk kell egy azonosítót, a

A 777sms oldalról akár multimédia üzeneteket is küldhetünk

címzett, ha ügyes, válaszolhat is. Ehhez nem kell mást tennie, mint úgy küldeni a választ a megadott központi telefonszámra, hogy az SMS az adott azonosítóval kezdődjön, majd egy kettőspontot követően jöhet a tényleges üzenet. Az ilyen válaszokat a rendszer feldolgozza, és a weboldalon a bejövő üzenetek között megjeleníti.

Bár frásunkban az internetes SMS küldéssel foglalkozunk, meg kell említeni egy, a 777sms oldalon található különlegességet is. Ez nem más, mint az *MMS szerkesztő és küldő*. Ha még csak ismerősünk ren-

A breathe.com oldalról naponta öt ingyenes üzenetet küldhetünk

delkezik a szolgáltatás igénybevételére alkalmas mobiltelefonnal, öt is meglephetjük képekkel, hangokkal bővített üzenettel.

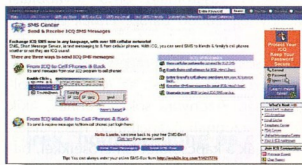
A másik hazai SMS-küldő oldalnak a neve mindent elárul: [www.ingyensms.hu](http://www ingyensms.hu). Az oldal használatához itt is regisztráció szükséges, ezt követően küldhetjük üzeneteinket. Itt nincs megkötve, hogy melyik szolgáltatótól van előfizetésünk, és az üzeneteket is minden hazai mobilra elküldhetjük. Az üzenetek hossza 140 karakter lehet, a maradék helyre a rendszer reklám-üzeneteket helyez el. Az üzenetek gyorsan célba jutnak. Egyetlen hátrány, hogy *maximálva van az összes felhasználó által feladott óránkénti SMS-ek száma*. Ezért, ha

fontos, hogy a címzethez eljusson az üzenetünk, érdemes az adott óra elején elküldeni azt, ellenkező esetben lehet, hogy a rendszer már elérte az adott korlátot.

Ennél a szolgáltatósnál is lehet válaszolni az internetről feladott SMS-re. Ehhez itt is a felhasználó nevével kell kezdeni az üzenetet.

Külföldi szolgáltatásokat

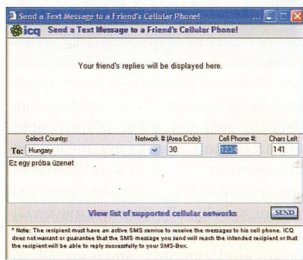
Míg a bemutatott két hazai szolgáltatónál megbízhatóan célba jutnak az üzenetek (vagy ha nem, akkor erről tájékoztatást kapunk), a külföldi weboldalokról feladott SMS-ek sorsa, néhány kivételtől eltekintve, meglehetősen bizonytalan.

Az ICQ webes felületéről is küldhetünk SMS-eket

A leghíresebb és legrégebb szolgáltatást a dél-afrikai *MTNSMS* üzemelteti (www.mtnsms.com). A kezdőoldaltól két irányba mehetünk. Az egyik a Dél-Afrikán belüli, a másik a nemzetközi SMS küldéseket támogatja. A szolgáltatás igénybevételéhez itt is regisztrációra van szükség, ahol legalább az elektronikus levélcímünknek valódnak kell lennie, mert erre fogják elküldeni a hozzáféréshöz szükséges adatokat.

Ugyanerről az oldalról érhető meg az *smssp* programot is. Ez egy önálló alkalmazás, amelyet letölthetünk, és a saját gépünkön futtathatunk. A program gyorsan és biztosan juttatja célba az üzeneteket,

Az ICQ-nál a teljes 160 karakteres üzenethosszot kihasználhatjuk

SMS a dobogó csúcsán

Az SMS és a mobil kommunikáció népszerűségét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a keresőrendszerek statisztikáinak élen találhatjuk a témába vágó kifejezéseket.

Az *[origo]* keresőmotorjánál is így van ez. Egy nem túl régi kimutatás szerint az „sms” kifejezésre voltak a legtöbben kíváncsiak Kerestek „szerelmes sms”-t, „sms bombá”-t és „perverz sms”-t is. Az új szolgáltatásnak, az *MMS*-nek még el kell terjednie, még korántsem annyira népszerű, mint elődje. Az SMS-t követik a „csengőhangok”, és ez érthető is, hiszen sokan szeretnék a hozzájuk legjobban illő dalamsort megtalálni és letölteni. Mivel internetről is mobiltelefonról van szó, nem maradhatott le a dobogó harmadik helyéről a két halmaz metszete, az „ingyen sms” sem.

De a *Vízilán* nemcsak a szolgáltatókat keresik sokan, hanem magukat a szolgáltatókat is. A keresések alapján a sorrend ugyanaz, mint a valós piaci sorrend, tehát a *Westel* az első, a *Pannon GSM* a második, a *Vodafone* pedig a harmadik helyezett.

Maguk a készülékek is sok találatot kaptak, a legnépszerűbbek a „használt mobiltelefonok” voltak. Az új készülékek között a *Sony Ericsson* és a *Nokia* telefonjaira érkezett a legtöbb keresés.

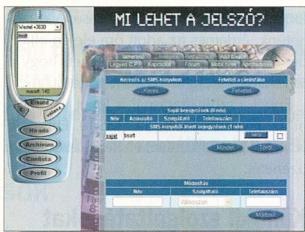
És mint minden témában, itt is voltak furcsa keresések, mint például „9210 nokia csempész”, vagy „nokia lábkiosztás”, de sokakat érdekel a „mobiltelefonok függetlenítése” is. Valószínűleg erre volt kíváncsi az a felhasználó is, aki a „mobiltelefonok kiközlése” után érdeklődött.

természetesen csak regisztráció után. Sajnos mindössze *öt darab ingyenes SMS-t* küldhetünk vele, ezt követően már hitelkártyánk után kell nézni. A fizetős üzenetek ára attól is függ, hogy hány darabot veszünk meg előre. *Nagyjából 10 dollárt kell fizetni 200 SMS-ért.*

A *breathe.com* esetében kedvezőbb a helyzet, mert a weben keresztül igénybe vehető szolgáltatásnál *naponta 5 ingyen üzenet áll a rendelkezésünkre*. Az SMS-ek célba juttatási ideje itt is egy percen belül

van. Különböző kérdőívek kitöltésével, a szolgáltatást másoknak ajánlva extra *krediteket* is szerezhetünk, amivel növelhetjük a naponta elküldhető üzenetek számát.

Szintén egy önálló programot kínál az **smsdriver.com**. Sajnos ez a szolgáltatás is messze van az ingyenességtől, pedig az alkalmazás kezelése egyszerű, az SMS-ek kézbesítése nagyon gyors. A szolgáltatás kipróbálására tíz ingyenes lehetőséggünk van. Utána már fizetni kell, nem is keveset. Ugyanis ezt a szolgáltatást főleg olyan

Az ingyensms.hu oldalról minden óra elején érdeemes próbálkozni

cégeknek ajánlják, aki *nagy mennyiségben* szeretnének az ingyenes üzenetek (reklámokat, híreket) küldeni mobiltelefonra. A legkisebb vásárolható SMS továbbítási mennyiség **20000 darab, ennek ára 720 euro**.

Utolsóként említjük meg az egyik legkézenfekvőbb megoldást, az **ICQ SMS**-szolgáltatását. Bizonyára sokan vannak, akik az ICQ azonnali üzenetküldő használatával tartják a kapcsolatot ismerőseikkel, barátjaikkal. Az ICQ egy SMS küldési szolgáltatást is kínál, amihez még az ICQ program sem kell letölteni. Az **ICQ WEB SMS (web.icq.com/sms/)** oldalon, egy regisztráció után, már küldhetjük is az üzeneteket. Ha már volt valaha ICQ azonosítójuk, ak-

Az ICQ-val elküldött SMS kézbesítéséről visszajelzést is kapunk

NOTEBOOK bemutatóterem
1092 Bp. Ráday u. 49. H-P 09.00-17.00

Használt márkás notebookok beszámítása készpénzes vagy bizonyony átvétele.

új HP és ASUS notebookok napi árkövetésed!

Az ASUS és HP árainkat naponta a piacon található legjobb árhoz igazítjuk

Néhány ár augusztus 19.-én!

ASUS L3800 / P4 mobil 1700 / 40 GB 15" (1400*1050) / 256 DDR RAM/DVD CD-RW/floppy/56,6 modem/100lan 2 év garancia. ár:489.900 Ft+áfa

ASUS L3800 / P4 2000 MHz / 40 GB 15" (1400*1050) / 256 DDR RAM/DVD CD-RW/floppy/56,6 modem/100lan 2 év garancia. ár:489.900 Ft+áfa

HP Omnibook Xe3 / Celeron 850 14,1" TFT (1024*768) / 128 RAM/DVD 1,44 floppy/56,6 modem/100 lan 1 év garancia. ár:299.900 Ft+áfa

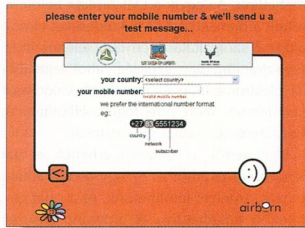
HP Omnibook Xe3 / Celeron 800 12,1" TFT (800*600) / 128 RAM/CD-Rom 1,44 MB floppy / 56,6 Kbps modem 1 év garancia. ár:199.900 Ft+áfa

Az árak tájékoztató jellegűek!

Http://www.notebookworld.hu
Weblapunkon készletünk naponta több alkalommal változik!!!

Ajánlatok fényképekkel és adatokkal.

Tel.: 217 - 3333, Fax.: 476 - 8397
06 30 399 3333 v. 06 20 398 7350

Az mtmsms.com a legrégebbi internetes SMS kapu

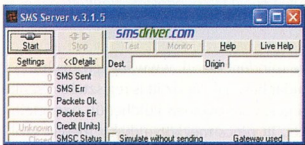
kor azt itt is használhatjuk. Aki nem a webes felületet, hanem az ICQ programot SMS küldésre használja, sok extra szolgáltatást vehet igénybe. Itt is használhatunk *címlistát*, ahol egy adott személy neve, ICQ azonosítója, e-mail-címe mellett mobil telefonszámát is tárolhatjuk. Ezek után, amikor valakinek egy üzenetet szeretnénk küldeni, csak ki kell választani, milyen fajtájú legyen az: azonnali ICQ üzenet, elektronikus levél vagy SMS. *Ára is van lehetőség, hogy egyszerre több csatornán küldjük el az üzenetünket.* Az ICQ SMS-ben,

bár van egy előre beírt szövegrész, azt kitörölthetjük és kihasználhatjuk a 160 karakteres üzenethosszt. További kellemes szolgáltatás, hogy az *üzenet kézbesítéséről ICQ értesítést kapunk*. Próbáink alatt a szolgáltatás sajnos elég megbízhatatlannul működött. Gyakran visszajelzést kaptunk arról, hogy az adott hazai szolgáltató átmenetileg nem fogadja az üzenetet, de olyan eset is volt, hogy minden értesítés elmaradt, és az üzenet valahol elveszett az internet és a mobil hálózatok útvesztőjében. Amikor azonban minden rendben volt, akkor az üzenet és a visszajelzés csaknem az elküldés pillanatában meg is érkezett.

Az önálló SMSpop alkalmazásnál a próba üzenetek után már fizetni kell

Testjeink, próbáink végső tanulsága, SMS-t küldeni mobiltelefonról a legbiztosabb. Ha valaki valamilyen oknál fogva (mobiltelefon hiánya, ingyenesség) internetes szolgáltatáshoz folyamodik, ne legyenek túl nagy elvárásai. Ez alól talán a 777sms az egyetlen kivétel, de ez alapvetően csak a Westel előfizetőinek szól. A többi szolgáltatást rendelkezésre állása,

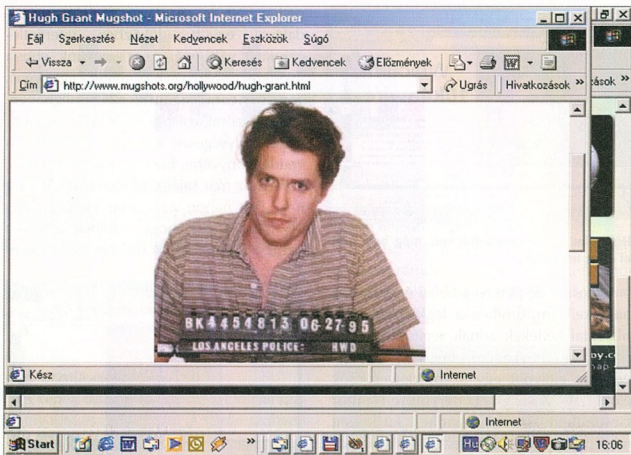
A fizetős SMSdriver-t nagy mennyiségű üzenetküldésre tervezték

biztonsága, gyorsasága esetleges. Ahol pedig nincsenek ilyen gondok, ott csaknem annyiba kerül az üzenetküldés, mintha azt mobilról kezdeményeztük volna.

GY. L.

A szegény kis borsai-cicáknak már sok netszörfös bedőlt. Nem is csoda, hiszen az angol nyelvű www.bonsaikitten.com weboldalon az elszörnyedt olvasó látszólag nagyon realiztikus bemutatót láthat arról, hogyan lehet macskabébi még lágy csontjait szakszerűen úgy deformálni, hogy az állatkák csinos, nagy befőttesüvegekbe férjenek, és a jövőben az üveggel együtt dekorációs tárgyként szolgáljanak. Hát persze, hogy átverés az egész, minden valóságosnak látszó fotómontázs, és a macskamodelleknek soha szőrük szála sem görbült. De miért enged meg magának valaki egy ilyen rossz tréfát? A válasz nagyon egyszerű: hogy begyűjtse a feldühödött állatvédők reakcióit, majd mások mulattatására megjelenesse.

A terv bevált, s a borsai-cicák már nemzetközi hírnévre tettek szert. A hasonlóan „ferde humorú” látogatók saját „konzerválási eljárásaikkal” járulnak hozzá ehhez, a vita fórumokon és a levelezőlistákon pedig időnként megjelenik egy-egy újabb felháborodott felkiáltás, mert valaki megtalálta és

Hugh Grantnek is volt már dolga a rendőrséggel

Hírek, homebanking és online vásárlás – mindez még messze nem minden, amit a web kínál. Egyetlen kattintásnyi távolságban a lehető legvadabb honlapok várnak ránk, ráadásul nem is szánták mindet olyan humorosnak a fenntartóik, mint ahogyan azok elképedt látogatóikra hatnak. Üdvözljük az online kuriózumok gyűjteményében!

ONLINE KURIÓZUMOK

Bizarr

és becsavarodott

valódnak vélte a macskás oldalt, ami az oldal fenntartóit természetesen csak szórakoztatta. Aki azonnal felismerte a „fake”-et (az internetes hamisítványt), az bizonyára szórakoztatónak fogja találni a www.fakeorfoto.com angol nyelvű oldalt. Itt azt kell kitalálni, hogy a bemutatott képek számítógépes grafikák vagy valódi fotók. A játékra a www.playboy.com-teszt teszi fel a koronát: a www.playboy.com/sej/feature cím alatt azt kell megtippelni, hogy az ott látható kebleket vajon a szilikon vagy az anyatermészet formálta-e.

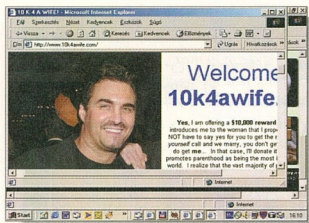
Útmutató borsai-cicákhoz – izléstelen tréfáról van csak szó

tartóztatottakat, a rendőrségi irattár számára készült fotókban lehet megsodálni prominens személyiségeket.

Vagy itt van például a Német Börnadrágmúzeum Online (

A www.fakeorfoto.com weboldalon eldönthetjük, hogy a valóságot avagy csak egy montázst látunk

line.de/home/DasLabor/Lederhosenmuseum3.html), ahol az aktuális divatirányzatot miniben vagy havasi gyopár applikációkkal díszített forrnadrág képében is megtaláljuk. Erős a csábítás?

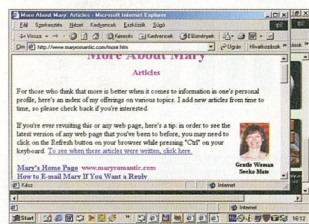

Hölgyeim! Ha szerencséjűk van, még nem kelt el ez az úriember

Biztosan, de persze a belső értékre is adni kell ám, amihez a legkülönbözőbb higiéniai kelleknek adnak segítséget. Ilyen például a nyelvkaparó, amely minden lepedéket eltávolít egy szenvedélyes csók előtt? A www.g-netz.de/Future-Health/Gesundheit_kurios/gesundheit_kurios.shtm oldalon mutatják be ezt a praktikus kis szerencsét, sok más,ingszemreméltó háztartási eszközzel egyetemben.

PéNZ vagy szerelem, esetleg mindkettő?

Hogy ez így együtt senkinek sem megy? Ó, dehogynem! **Rod Barnett** is erről híres. Füleink megóvása érdekében kapcsoljuk ki a gép hangszóróját, és nézzük meg, mit is kínál Rod (www.10k4wife.com).

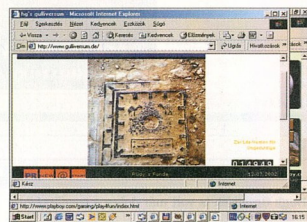

Van, aki komolyan gondolja a társkeresést

Rod feleséget keres, tudatja, hogy van pénze és a potenciális asszonyjólét számára még az összes filmszínésznél is felsorolja összehasonlítást, akik tetszenek neki. Azt is teljesen őszintén elmondja, hogy inkább barnát szeretne, mint szőkét, és hogy jövőbeni gyermekei anyja attól kezdve, hogy az utód színe lép, nem dolgozhat. Talán nem az őszinteség minden, amiről a hosszútávú kapcsolatok végülis szólnak?

A furcsa **Mary** (www.maryromantic.com) is valószínűleg komolyan gondolja a társkeresést. Egy másik úr esetében, aki a part-

nerkeresést is magában foglaló weboldalával együtt időközben internetlegendává vált, már nem vagyunk ebben ilyen biztosak: az Ázsiái Herceg (www.geocities.com/asianprince213) alighanem inkább szórakozásból gyűjt naív és többnyire mélysegenes amerikai reakciókat a vendégeknyébe. Íme egy briliáns „fake”, amelyhez már saját desktop-témák is vannak. Egy napon az Ázsiái Herceg talán olyan híres lesz, hogy a földet, amelyen jár, a buzgó rajongók összegyűjtik és kon-

Még a csatornafedeleknek is van weboldaluk...

zerválják, hogy a prominens gyalogosok lába alól származó földminták galériájában kerüljön. Ezt amúgy a **Sárműzeumban** (www.planet.com/dirtweb/no_flash.html) láthatjuk.

Csatornafedelek és vajaskenyerek

Mit szólnak egy mutálás dokumentációjához, külön-külön hangfájlokban előadva, és a weben keresztül mindenkinek hozzáférhetővé téve (<http://cip.physik.uni-bonn.de/ScienceSite/stimmbuch/>)? Miért is ne – ha egyszer olyan emberek is vannak, akik csatornafedél-gyűjteményüket teszik online-ná (www.gulliversum.de) vagy összegyűjtik minden tudni érdemeset vagy éppenséggel nem olyan nagyon érdemeset hobbijukról, a halotaskocsiról (www.leichenwagen.de), online-boltot nyitnak öngyilkosoknak (www.abgang.net), vagy igényes interaktív játékok készítenek az emberi emésztés témájára (www.koltershock1.net/toons/poop.swf).

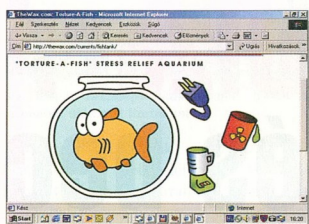
Napló a fogszabályozóról

Még a vajaskenyerek is van saját webes megjelenése (www.butterbrot.de), ahol egyik vagy másik szejletét adoptálni is lehet. Tökéletesen illik a témához a Cybertoaster Múzeum (www.toaster.org/museum.html) visszapillantása az utolsó évtizedek kenyérpírtási divatjára.

Tényleg elképesztő, hogy egyeseknek mennyi idejük van, s ezen oldalak néme-lyikénél valóban táva maradtak a szánk. Csak nehogy közben kibukjon belőlünk egy bőfogés (www.ruelps.com), vagy valakinek eszébe jusson naplót vezetni a fogszabályozójáról (www.spiff-online.de/braces).

Orszórt is szívsebben húznék ki másnak, (www.nobodyhere.com/justme/nose.html), mint magunknak. Aki akar, utána-nézhet, hogy mi mindent találtak a köldökben mások az évek során (www.feargod-net/luuff.html). Hát, ez nem hangzik valami szexisen, ugye? Jóval szórako-

zóak lehetnek a stressz levezetésére szolgál, például elektrookt-terápiával

Ez a kis hal a stressz levezetésére szolgál, például elektrookt-terápiával

szórakozóak lehetnek a stressz levezetésére szolgál, például elektrookt-terápiával

szórakozóak lehetnek a stressz levezetésére szolgál, például elektrookt-terápiával

szórakozóak lehetnek a stressz levezetésére szolgál, például elektrookt-terápiával

PANORAMAS.HU

Magyar körkép

Magyarországot bemutatni a világnak, nehéz feladat. A sok természeti és építészeti szépséget elmesélni lehetetlen. Egy-szerűbb, ha csak annyit mondunk: nézzen körül országunkban.

A körülnézést a nemrég elkészült internethely esetében szó szerint kell érteni. Egy svájci fiatallember úgy beleszeretett hazánkba, hogy elhatározta, különleges módját választja tájaink bemutatásának. Mint megszállott fényképész, egy évvel ezelőtt hatalmas munkába kezdett. Magánereből létrehozta és fenntartja azt a webhelyet, ahol különleges *panorámaképek* segítségével lehet körbenézni Magyarországon.

A technika

A felvételekhez kezdetben egy *Nikon 990*, később egy *Nikon 5000* digitális kamerát használt. Egy-egy panorámaképhez több felvétel készült egy olyan speciális

állvány segítségével, amely a kamera rögzítése pontosan a lencse fókuszpontjának a vonalába esik. Ezzel a megoldással elkerülhető, hogy a később összerakott képen torzulások keletkezzenek.

A képek összeállításához *Macintosh* számítógépet és az *Authoring Studio* szoftvert használta. Az így előállított panorámaképeket több változatban is fel lehet használni. Az internetre általában teljes, 360 fokos képek kerültek, amelyeket *QuickTime* lejátszóval lehet megnézni. A képekből naptárak és poszterek is készülnek, azonban az ilyen kiterített képeknél zavaró a teljes körkép, ezért ezek általában a körképeknek csak 120-180 fokos részét tartalmazzák.

A weboldal

A weboldalon jelenleg 140 panorámaképet látható, amelyekhez 5208 felvétel készült. Az oldalak angol és magyar nyelvűek, amelyeket lassú és gyors internetkapcsolathoz optimalizáltak. Egy Budapest és egy Magyarország térképen lehet kiválasztani, hogy mit szeretnénk megnézni. Először az adott kép hagyományos nézete jelenik meg, majd erre kattintva töltődik be a QuickTime válto-

zat. Ezen az egérrel lehet mozogni, oldalra és fel-le. A képeket nagyítani is lehet, így szinte belesétálhatunk a felvételekbe.

A külső felvételek mellett jó néhány belső panorámát is megcsodálhatunk, bolyonghatunk például a Keleti-pályaudvaron vagy a Nagycsarnokban.

A *panoramas.hu* oldalon a képnézegetés mellett a felvételek naptár- vagy poszterváltozatát is meg lehet rendelni, ami azért is lényeges, mert ez jelenti a fenntartáshoz és a továbbfejlesztéshez szükséges egyetlen bevételt, hiszen az oldalak mindeddig semmilyen hivatalos turisztikai vagy idegenforgalmi támogatásban sem részesültek. Az oldalak a legjobbak között szerepelnek a világlág panorámaképeket tartalmazó weblapjainak listáján. Az utóbbi hat hónap alatt 30 ezer látogatója volt az oldalnak.

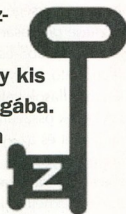
A további fejlesztések között szerepel, hogy az egyes helyszíneket több évszakra keresztül is bemutatják, és az anyag CD-ROM változatát is elkészítik.

PKI, RSA, CA

A háló élelmes őrei

Elektronikus aláírás, PKI, RSA, CA. Mivel a hétköznapjainkba is egyre inkább belopakodnak ezek a kriptográfiával kapcsolatos fogalmak, érdemes egy kis informatív körutat tennünk a hálózatbiztonság világába. A digitális aláírásról talán már hallottunk, de vajon mit takar a titkosított PKI, RSA vagy épp a CA rövidítés? Cikkünkéből erre (is) választ kaphatnak.

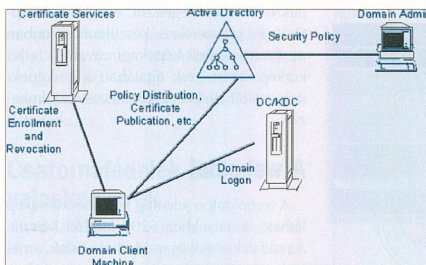

Az elektronikus aláírásnak nevezett eljárás a biztonságos elektronikus kommunikáció és kereskedelem (e-business) alapja. Az elektronikus aláírás széles körű alkalmazása lehetővé teszi a biztonságos üzenetkezelést és az elektronikus kereskedelem elterjedését, persze hiba lenne azt gondolni, hogy ezzel minden feltétel teljesül.

Az elektronikus aláírás a *kétkulcsos titkosítás* alkalmazására épül, ezért a használata elképzelhetetlen az ezt támogató nyilvános kulcsú infrastruktúra megfelelő fejlettsége nélkül. Azonban ne rohanjunk a dolgok (és fogalmak) elébe, kezdjük az alapoknál!

Lenyomatkészítő

A gyakorlatban tulajdonképpen nem magát a dokumentumot kódolják, hanem annak egy kivonatát, amelyet egy *lenyomatkészítő függvény* segítségével állítanak elő. Ha a dokumentum módosul, akkor szükségképpen a lenyomata is változik. Az elektronikus dokumentum lenyomatának titkos kulccsal kódolt képe a dokumentum elektronikus aláírása. Így a hagyományos aláírással szemben az elektronikus aláírás csak logikailag, s nem fizikailag kötődik a dokumentumhoz.

A Windows 2000 PKI komponensei

Az elektronikus aláírás

Bármilyen meglepően is hangzik elsőre, az elektronikus aláírás funkcionálisan ugyanúgy működik, mint a hagyományos, kézi aláírás. Tehát ugyanaz a három elvárás adódik vele szemben: csak egyetlen személyhez legyen köthető (így nem hamisítható és letagadhatatlan), könnyen létrehozható és ellenőrizhető, és végül, de nem utolsósorban: oly módon kapcsolódjon az aláírt dokumentumhoz, hogy az az aláírás megtörténte után már ne legyen észrevétel nélkül módosítható. A letagadhatatlanság követelménye azt jelenti, hogy a felek nem tudják eredményesen megtagadni, illetve letagadni részvételüket a tranzakcióban. Míg a papíralapú tranzakciókban a *kézi aláírás* gondoskodik a letagadhatatlanság-

ról, addig a digitális világban az *elektronikus aláírás* veszi át a toll szerepét.

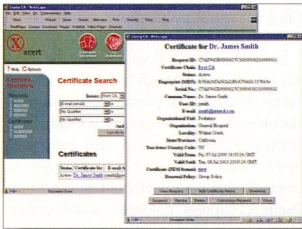
Nyilvános kulcsok

Az elektronikus aláírás a *nyilvános kulcsú titkosítás* elvén alapszik. Ennek alapja egy olyan titkosítási eljárás, amelyben egy dokumentum kódolásához és dekódolásához két különböző kulcsra van szükség – ezek egymás kiegészítő párijai. Egy kulcsnak mindössze egyetlen párja létezik – ezt a kulcspárt létrehozó eljárás garantálja. Fontos tudni, hogy ennek ellenére az egyik kulcs a másiktól gyakorlatilag kiszámíthatatlan. Tétélezzük fel, hogy mindenki rendelkezik egy ilyen kulcspárral. Ebből mindenki nyilvánossá teszi az egyik kulcsát (ez lesz az *ő nyilvános kulcsa*), míg a másikat titokban tartja (titkos kulcs). Ezután ha valaki egy dokumentumot kódol a titkos kulcsával, akkor azt kizárólag az *ő nyilvános kulcsán* az ismeretében lehet dekódolni, ezzel egyértelművé válik, hogy csakis *ő* lehetett az aláíró, tehát teljesül a letagadhatatlanság követelménye. Továbbá, a titkos kulcs híján a dokumentum nem lehet változtatni, így érvényesül az is, hogy a dokumentum nem hamisítható. Az aláírás a kódolásnak köszönhetően szervesen kötődik a dokumentum aláírásori képéhez.

A szükséges infrastruktúra

A fentebb vizsgált rendszer működésének természetesen számos feltétele van. A nyilvános kulcsú titkosítás abban az esetben használható, ha a felhasználókat – akik valamilyen kapcsolatot építenek ki más felekkel – biztosítani tudjuk arról, hogy a kapcsolat biztonságos, azaz a felek azonosága és kulcsai érvényesek és hitelt érdemlőek. Bár a felek elektronikus formában elküldhetnek egymásnak a nyilvános kulcsaikat, vagy letölthetnek azokat egy adatbázisból, azonban számolni kell azokkal a veszélyekkel, hogy a kulcsot időközben a nyílt kommunikációs csatornán egy rosszindulatú támadó módosítja, vagy valaki másnak adja ki magát, mint aki valójában. A kulcs manipulációja ellen úgy lehet védekezni, hogy egy mindenki által megbízhatóan tartott harmadik lép a színré – így kristályosodhat ki a biztonság.

Ez a harmadik fél a *Tanúsító Hatóság* (Certificate Authority, CA). A PKI minden felhasználója regisztrált egy azonosítót – ezek az azonosítók a digitális formában tárolt nyilvános kulcsú tanúsítványok (certificate). A CA tanúsítványokat bocsát ki az előfizetője számára, s ezekben egy sor, hiteles adatot (előfizető neve, nyilvános kulcsa, a tanúsítvány érvényességének tartama, felhasználási célok) saját titkos kulcsú digitális aláírásával tanúsít. A CA digitális aláírása biztosítja a tanúsítványon, hogy a tartalom bármilyen hamisítása könnyen észrevehető legyen. Egészen addig, amíg a CA aláírása azonosítható a tanúsítványon, a tanúsítvány teljessége nem sérül.

A CA tanúsítványokat bocsát ki előfizetői számára

Ha elveszett...

Amennyiben valaki elveszti saját titkos kulcsát, vagy az feltehetően illetéktelen kezekbe került, a tulajdonos érdekében szükség van a kulcspar használatának azonnali letiltására, hiszen a titkos kulcsot illetéktelenül birtokló személy bármit aláírhat az igazi tulajdonos nevében. Az elvesztett kulcsokkal való visszaélés ellen a tanúsítvány visszavonásával lehet védekezni. Ez technikailag úgy oldható meg, hogy az elvesztett kulcsot felveszik a *tanúsítvány visszavonási listára* (Certificate Revocation List, CRL). A listán szereplő nyilvános kulcsokkal ellenőrizhető az az aláírás, amely a visszavonás után keletkezett, így az érvénytelen. A visszavonást megelőzően készített aláírásoknak viszont a továbbiakban is érvényeseknek kell maradniuk. Ebből is látszik, hogy alapvető fontosságú, hogy a visszavonás időpontját pontosan rögzítsék, másrészt pedig az, hogy amikor valaki elektronikus aláír egy dokumentumot, az aláírás időpontja is rögzítve legyen.

Ez persze egy új problémát is felvet. Amennyiben az aláírás időpontját az alá-

írást végző személy írja bele a dokumentumba, fennáll annak a veszélye, hogy akár jóhiszeműen, akár nem, helytelen időpontot rögzít. A megoldást természetesen megint csak egy harmadik fél, az *Időbélyegző Hatóság* (Time Stamping Authority, TSA) nyújtja. Az általa kiadott időbélyegző (Time Stamp, TS) nem más, mint az időbélyegző szolgáltató órája szerinti pontos időt tartalmazó elektronikus dokumentum, digitálisan aláírva (vagyis hitelesítve) a hatóság titkos kulcsával.

A fentiekből is nyilvánvaló, hogy a nyilvános kulcsú titkosításon alapuló rendszer működéséhez komoly infrastruktúrára van szükség, ezt nevezik összefoglaló néven *nyilvános kulcsú infrastruktúrának* (Public Key Infrastructure, PKI). Műszaki szempontból a PKI nyújtja azt a technológiát, infrastruktúrát és eljárást, amely lehetővé teszi az elosztott alkalmazásokban a digitális aláírások és /vagy a nyilvános kulcsú titkosítás használatát. A PKI fő funkciója a szükséges nyilvános kulcsok pontos és megbízható kiosztása.

Műveletek prímszámokkal

Az elektronikus aláírás használata elképzelhetetlen az azt támogató nyilvános kulcsú infrastruktúra (PKI) fejlettsége nélkül, azaz a digitális aláírás szolgáltatás lényegében PKI szolgáltatás, ahol a leggyakrabban az *RSA-féle megoldást* használják. A *Massachusetts Institute of Technology* professzorai, *Ronald Rivest, Adi Shamir és Len Adleman*, 1977-ben szabadalmaztatták a nevükről elnevezett *RSA nyilvános kulcsú kriptográfiai rendszert*. Az RSA algoritmus nagy prímszámokkal végzett műveletekkel operál – feltérhétése a hathatós prímtevényezőkre bontáson múlik, azonban erre jelenleg nincs hatékony megoldás.

A PKI lényegében *meghatározott biztonsági szolgáltatások köre*, amely lehetővé teszi a nyilvános, vagy másképpen nevezve kétkulcsos, aszimmetrikus titkosítás és a szabványos tanúsítványok használatát az elosztott információs rendszerekben. Mára a PKI minden hálózatbiztonsági megoldás alapjává vált, beleértve az információforrások webböngésző hozzáféréseinek az ellenőrzését, a titkosított elektronikus üzeneteket, a digitális aláírások és munkafolyamatok különböző formáit, a tűzfalakat, a virtuális privát hálózatok útvonal-irányítóit és a szervezeti alkalmazások egyszerű szignálásait.

CSÖNDES ÁRON

Angolnyelvtanulás?

Személyes törődéssel és jókedvűen:

OK!

Ha Ön meg akar tanulni angolul, akkor jó, ha tudja, hogy az **OK NYELVISKOLA** tanárai személyes odafigyeléssel és törődéssel segítenek a nyelvtanulóknak, hogy kialakuljon a beszédkézségük. A jó kedélyű tanárok és az **OK** tanítási módszerek a biztosítékaik annak, hogy a tanuló megkapja a megfelelő odafigyelést, törődést és segítséget. A tanárok folyamatosan beszélgetik a tanulókat, a tanórán eltöltött idő 75 százalékában. Majd a „védtet” órai környezetben addig segítenek a tanulóknak, amíg helyesen és könnyedén ki nem tudják mondani, **SZÓBAN KIFEJEZNI**, amit akarnak. Tehát nemcsak leadják, hanem már órán segítenek megtanulni a tananyagot.

Ha Ön meg akar tanulni BESZÉLNI:

1.

a www.ok-nyelviskola.hu weboldalon vagy a 342-4516 telefonszámon jelentkezzen egy ingyenes bemutató előadásra;

2.

töltse ki az on-line szintfelmérőt, hogy egy személyes kiértékelésen megtudhassa, melyik szintről lenne érdemes elkezdenie a tanulást.

MÉG KÖNYVEBB E-MAILEZÉS

50 **fortélyos fogás**

E-mail-t ma már bárki tud írni. Mégis valószínűleg csodálkozni fognak, hogy mi mindenre bukkannak tippjeink között, a telepítéstől kezdve egészen a névtelen e-mailekig.

GVORSTIPP Adatkapcsolat beállítás

2 Az e-mailek fogadásának és kiküldésének előfeltétele, hogy legyen internetes kapcsolatunk. Az esetek többségében ilyenkor egy modemes vagy ISDN-es kapcsolt vonali kapcsolatról van szó. Ennek beállításához kattintsunk duplán az asztalon lévő *Sajátgép* szimbólumra. Nyissuk meg a *Telefonos hálózat* mappát, és kattintsunk az *Új csatlakozás létesítése* ikonra. Az

első beviteli mezőbe a szolgáltatónk nevét írjuk be. Az alatta lévő mezőben válasszuk ki a legördülő menüből a telepített kapcsolati eszközünket. A következő lapon a szolgáltatónk telefonszámát kell megadni.

Az elektronikus posta, röviden az e-mail küldése és fogadása az internet leggyakoribb alkalmazása. Tanulmányok kimutatták, hogy valamennyi igénybe vett online szolgáltatás közel 80%-ának valamilyen szinten köze van az e-mailhez. Ennek ellenére a felhasználók milliói csupán a töredékét használják ki a digitális üzenetek és a mail-programok által kínált lehetőségeknek.

A szabványos kliensnek köszönhetően nemcsak a legfontosabb funkciók, hanem számos kiegészítő jellemző is egy programban áll rendelkezésre, amely minden Windows számítógép tulajdonos merevlemezén megtalálható. Valamennyi Microsoft operációs rendszer standard alkalmazása ugyanis az *Outlook Express e-mail kliens* is. Kliensről (ügyfél) azért beszélünk, mert az e-mail-program egy szerverrel kommunikál, és ettől veszi át a leveleket. Emellett a kliens teljesen önálló szoftverként is működik, szerkeszti és kezeli az e-maileket. Ha viszont (ingyenes) web-

mail-hozzáféréssel rendelkezünk, amelynél az üzeneteket online dolgozzuk fel és tároljuk el, akkor a böngészőnk *mail-szoftverként* működik. A legjobb 50 e-mail tippünk szinte kizárólag az Outlook Express-re koncentrál. Bár néhány tipp között más e-mail programmal kapcsolatos utalás és magyarázat is található, de valamennyi fontos mail-funkció és alkalmazás a Microsoft programmal is használható.

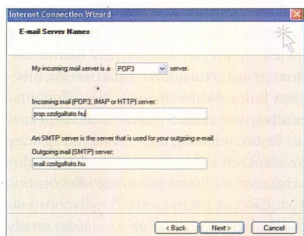
Írásunkban az Outlook Express individuális igényeinknek megfelelő konfigurálásával foglalkozunk, de persze a biztosíték mellett olyan tippeket is találhatunk, amelyet a *Tuning* címszó alatt gyűjthetők össze. Ezalatt nem az e-mail program sebességének a növelését értettük, hanem az Outlook Express hatékony alkalmazását. Mert a legintelligensebb technika sem ér semmit sem, ha időt veszítünk a nem kellően hatékony alkalmazásával. Kötelező témának számít még a rendszer biztonságai beállításainak a tanulmányozása is.

1 **Belépés: e-mail postafiók létrehozása**

Az internet és az e-mail használatához szerződést kell kötnünk egy szolgáltatóval, aki közli velünk az elérési adatokat, a jelszavakat és a különféle mail-címeket, amelyekre egy adatkapcsolat és egy e-mail postafiók létrehozásához szükségünk van. E-mail kliensként az Outlook Express terjedt el a legszélesebb körben, mivel ez a program automatikusan települ a Windows-zal.

1 Miután beállítottuk az adathálózatot, indítsuk el az *Outlook Express*-t. Az *Eszközök* menüben válasszuk a *Fiókokat*, majd kattintsunk a *Hozzáadás* kapcsolóra, ezt követően pedig az *Hírek*-re.

2 Elindul az *Internet csatlakozás Varázsló*. Először adjuk meg a nevünket olyan alakban, ahogy e-mailjeink címzettjénél a *Feladó* mezőben szeretnénk megjeleníteni, majd kattintsunk a *Tovább*-ra.

Új postafiók létrehozásakor meg kell adni a bejövő és kimenő levél szerver neveket

3 A következő két ablakban a szolgáltatóunktól megkaptott e-mail-címet, a bemenő és kimenő szervert kell megadni. Adjuk meg a postafiók nevét és jelszavát, nyugtázzunk a *Tovább-bal*, majd a *Befejezés*-sel. Az *E-mail* regiszterlapon láthatjuk az új postafiókunkat.

3 A Netscape mail-kliens

A Netscape Navigator böngésző legújabb verziója *multifunkcionális eszköz-zé* alakult. A weblapok létrehozására szolgáló modulok mellett a *Feladatok* menüben találjuk az *E-mail és vitalórumok* modult.

1 Az első indításkor automatikusan elindul a varázsló, és létre szeretne hozni egy postafiókot a Netscape alatt. Ezt a k

sérletet megállíthatjuk, és a meglévő postafiókunkat a *Fájl/Új/Postafiók* menüvel átvehetjük.

2 A *Szerkesztés/E-mail és vitalórum-postafiók beállítás* opcióval valamennyi eddigi beállításunkon változtathatunk. A *Szerkesztés/Beállítások* menüben találjuk a *Netscape Mail használata standard levelezőként* bejegyzést is.

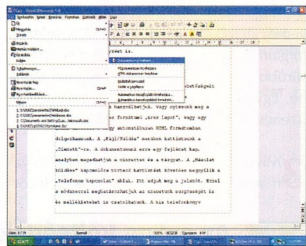
4 A Word 2000 használata mail-kliensként

Semmi akadályja annak, hogy a mail-ek frásakor a Word lehetőségeit használjuk.

1 Nyissunk meg a mailnek egy szöveges formátumú *üres lapot*, vagy egy *Mail-üzenetet*, hogy automatikusan HTML formátumban dolgozhassunk.

2 A *Fájl/Küldés* menüben kattintsunk a *Címzett-re*. Ekkor a dokumentumunk egy fejléccet kap, amelyben megadhatjuk a címzettet és a tárgyat.

3 A *Másolat küldése* kapcsolóra kattintást követően megnyílik a *Telefonos kapcsolat* ablak. Itt adjuk meg a jelszót. Ezzel a módszerrel meghatározhatjuk az üzenetünk sürgősségét is, és mellékleteket is csatolhatunk.

A Word programból közvetlenül is elküldhetjük elektronikus levélként a dokumentumot

4 A *kis telefonkönyv szimbólum* segítségével elérhetjük az Outlook Express könyvtárait, és kikeresethetjük a minket érdeklő információkat.

5 Az üzenetek automatikus előzetes rendezése

Ha már további mappákat és alkönyvtárakat készítettünk az üzeneteinknek, hatékonyabban tudjuk a beérkező üzenetek áradatát kezelni, ha a bejövő postához úgynevezett *Üzenet-szabályokat* definiálunk az Outlook Express-ben.

1 Kattintsunk az *Eszközök* menüben az *Üzenetszabályok* opcióra, majd ott az *Levelezés-re*. A következő ablak legfelső beviteli mezőjében adhatjuk meg, hogy milyen üzenetekről van szó.

Ha az üzeneteket a magán és üzleti jelleg szerint szeretnénk különválasztani, akkor ezt a feladón keresztül valósíthatjuk meg. Ehhez jelöljük ki a *Ha a Feladó sor megadott címetek tartalmaz opciót*.

2 A második beviteli mezőben a definiált üzenethez egy meghatározott akciót rendelünk. Jelöljük ki például az *Áthelyezés a következő mappába: mappa* opciót.

3 Kattintsunk a *link-ként jelölt feladó* bejegyzésre. Megnyílik egy párbeszédéses ablak, amelyben azon személyek címét adhatjuk meg, akiknek az üzenetet a *magáncélú* mappába szeretnénk eltárolni. Még egyszerűbb, ha a rákattintunk a *Címjegyzék* kapcsolóra, és ebből a jegyzékből hozzuk át a nevet.

4 Kattintsunk a helyfoglaló *'...-ra*, és a következő ablakban válasszuk a *Beérkező üzenetek* alatt mondjuk a *Privát* mappát.

GVORSTIPP Határidőkezelés az Outlookkal

6 Ha ugyanazzal a programmal a maileken és címeiken kívül határidőket is szeretnénk kezelni, úgy erre az Outlook kiválóan megfelel. Az Outlook konfigurálása lényegében megegyezik az Outlook Express-ével. A program első indítása után a már meglévő üzeneteket és beállításokat is átvehetjük az Outlook Express-ből. E-mail szolgáltatásként választjuk a *Csak az Internetről* opciót. Ezután elindul az *Internet csatlakozás Varázsló*, a már ismert beviteli mezőkkel. Végezetül az Outlook megkérdezi, hogy standard programként legyen-e beállítva az e-mailek fogadásához. Ezt a beállítást később könnyen visszavonhatjuk, ehhez el kell indítani az Outlook Express-t, és az *Eszközök/Beállítások* menüben az *Általános* regisztralpra kell belépni. A jobb alsó szélén kattintsunk az *Ezen alkalmazás az alapértelmezett levélkezelő* opció mellett az *Alapértelmezetté* tesz kapcsolóra.

INFO Más utakon

7 Más utat választott a mail-alkalmazásoknál a Microsoft egyik legerősebb konkurense.

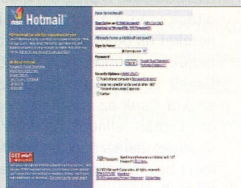
A Lotus SmartSuite mindössze egyetlen *Team Mail* funkciót tartalmaz. Ezt a *WordPróban*, az 1-2-3 táblázatkezelőben, a *Freelance* prezentációs programban, az *Organizerben* és még az *Approach* adatbáziskezelőben is a *Fájl* menüből lehet elérni. Az önálló alkalmazásként is működő *Notes R5* modul csak a *Millenium Edition* óta használható.

INFO

Ingyenes e-mail-használat

11

A Freemail szolgáltatók használatának nagy előnye – természetesen a költségtényező mellett – , hogy bármely tetszőleges, internetes kapcsolattal rendelkező helyről elérhető. A belépéshez csupán a fel-

használói névre és a jelszóra van szükség. A mailek olvasása, írása és kezelése rendszerint online, egy böngészővel történik. Egyes szolgáltatók azonban POP3-Accountokat is kínálnak, amely lehetővé teszi, hogy a maileket az otthoni gép merevlemezére letöltsük a szerverről, és e-mail klienssel szerkesszük. A szolgáltatók rendszerint *névtelen e-mail címeket* is megengednek, s részben névtelen bejelentkezést is.

INFO

Címjegyzék létrehozása

12

Az Outlook Express egy egyszerű kis modul is tartalmaz az e-mail-címek kezelésére. A tálcán a *Címek* kapcsolóval lehet megnyitni a címjegyzéket. A *Fájl/Új/Kapcsolat* menüben lehet egy új címet megadni. A *Nézet/Elrendezés* menüben az *Elrendezés* opció kijelölésével osztjuk meg a bal oldali mappablakot, és kialakítunk egy mezőt a *Kapcsolatainkhoz*. Az ott bejegyzett címekre való kettős kattintással automatikusan megnyílik egy új üzenethez való beviteli mező.

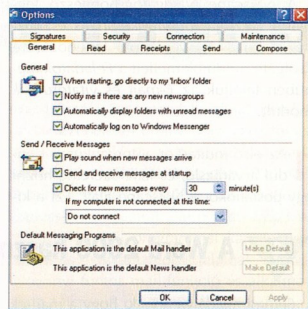
8 Az üzenet vételének konfigurálása

Az e-mailek fogadása szempontjából célszerű, ha az Outlook Express az indítást követően önállóan elhossa a szerverről a postát. Azt is célszerű meghatározni, hogy milyen időközönként nézzen be a kliens az új üzenetekért.

1 Indítsuk el az *Outlook Express*-t, és az *Eszközök* menüben válasszuk a *Beállítások*. Az *Általános* regisztrálapon középtájon találjuk az *Üzenet küldése és fogadása indításkor* opciót. Jelöljük ki.

2 Az alatta lévő sorban állíthatjuk be, hogy hány percenként nézzen a szervernél újabb üzenetek után. A levelezési fogalmunk sűrűsége és sürgőssége szerint sűrűbb vagy ritkább lekérdezést állíthatunk be. Egyébként a kimenő posta valamennyi üzenete egyszerre kerül kiküldésre.

3 Mivel feltehetően nem vagyunk folyamatosan online állapotban, így a legör-

Beállíthatjuk, milyen időközönként kérdezze le a program a leveleinket

dülő menüben a *Csak akkor kapcsolódjon, ha nem kapcsolat nélkül dolgozik* opciót válasszuk. Ha végeztünk mindezzel, akkor a beállításokat a megszokott módon, OK-val nyugtázzuk.

9 Az online költségek csökkentése

Ha önállóan hoztatjuk el az üzeneteinket az Outlook Express-szel, akkor a kapcsolódási költségek csökkentése érdekében gondoskodjunk arról is, hogy a program az adatátvitel befejeztével megszakítsa a kapcsolatot.

1 Indítsuk el az Outlook Express-t, és az *Eszközök* menüben válasszuk a *Beál-*

lítások-at. Nyissuk meg a *Kapcsolat* regisztrálólapot.

2 Feltétlenül jelöljük ki a *Kapcsolat benttársa a küldés vagy a fogadás befejezése után* opciót. Az adatkapcsolatunk feletti ellenőrzés megőrzése érdekében kapcsoljuk be a *Kérdés a kapcsolat váltása előtt* opciót is. A beállításainkat OK-val nyugtázzuk.

10 Elektronikus névjegykártya

A személyes és/vagy üzleti kapcsolatcsere egyszerű módszere az elektronikus névjegykártyák (vCards) használata. Ezek automatikusan hozzátárolódnak a kimenő üzenetekhez, és a címzett könnyen átvetheti őket a címjegyzékébe. Levelező partnerünk adatainak az importálásához lépünk a *Fájl/Importálás/Névjegykártyák* menübe.

1 Új kapcsolatként adjuk meg először a címjegyzékben a saját adatainkat. Nyissuk meg az *Eszközök/Címjegyzék* menüt, majd ott a *Fájl/Új kapcsolat* opciót.

2 Jelöljük ki ezt az új kapcsolatot, és a *Fájl/Exportálás* menüben válasszuk a *Névjegykártya (vCard)* pontot. Adjunk meg a fájlnak egy kevés kattintgatással elérhető tárolási helyet. Egy *Új üzenethez a Beszűrés/Névjegykártya* parancssal tehetjük hozzá a névjegykártyánkat.

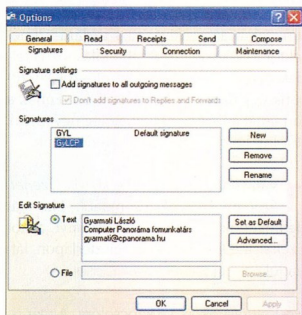
3 Ha a névjegykártyánkat mindegyik üzenethez hozzá szeretnénk tenni, akkor lépünk az *Eszközök/Beállítások* menüben a *Létrehozás* regisztrálóra. Jelöljük ki az *E-mail-t*, és a legördülő menüben a saját kapcsolatunkat. OK-val nyugtázzunk.

13 Aláírások készítése

Mint ahogy egy levélbe is mindig ugyanazt a feladót, köszöntést és aláírást írjuk, úgy az e-mail-ekhez is mindig ugyanarra a formulára van szükségünk. A kézírásos üzenetekkel ellentétben a mail-kliens önállóan szerkeszti be ezeket a kifejezéseket. Az Outlook Express *Aláírásoknak* nevezi ezeket a szöveges elemeket.

1 Egy aláírás elkészítéséhez kattintsunk a nyitott programban az *Eszközök/Beállítások* menüre. Itt lépünk be az *Aláírások* regisztratorra.

2 Kattintsunk az *Új* kapcsolóra. A felső beviteli mezőben standard aláírásként automatikusan elkészül az *Aláírás #1*. Az *Átnevezés* kapcsolóra kattintva adjunk neki beszédebb nevet. Az alsó *Szöveg* mezőben megadhatjuk például a címünket. Alternatívaként egy második aláírást is készíthetünk, amelyik esetleg csak a *Baráti üdvözléssel* fordulatot tartalmazza. A *Standard* kapcsolóval határozzuk meg, hogy

Érdemes aláírásokat létrehozni, amelyeket a program automatikusan a leveleink végére illeszt

mellyik aláírás adódjon automatikusan az e-mailhez.

3 A regisztrator felső szélén aktiváljuk az *Aláírás hozzáadása minden kimenő üzenet*hez vagy a *Kivéve a válaszokat* és a *továbbított üzeneteket* opcióit.

14 Üzenetek küldése

1 Nézzünk meg a *Küldés* regisztratoron az *Eszközök/Beállítások* menüben néhány, az üzenet küldésre vonatkozó lényeges szabályt, beállítást. Ott, a regisztrator felső területén határozhatjuk meg, hogy egy levelezőpartnerünk címe automatikusan bekerüljön a címjegyzékünkbe, amint válaszolunk neki.

2 Azt is itt adhatjuk meg, hogy a megkezdett e-mail-címek automatikusan

kiegészüljenek, amennyiben a címjegyzékünk a beírás során felismeri őket.

3 Az e-mail áradat feletti áttekintés jobb megőrzése és a levelezés dokumentálása miatt vegyük át az eredeti üzenetek szövegét a válaszlevelünkbe. Még azt is megadhatjuk, hogy ez azonos formátumban történjen. Ilyenkor a feladó szövege beljebb kezdődik és csúcsos zárójelek közé kerül.

15 Mappa készítése

Annak érdekében, hogy megőrizzük a fogadott üzenetek áttekintését, csatlakoztassunk további alkönyvtárakat a levelezőprogramunk standard könyvtárához.

1 Egyszerűen jelöljük ki a *Beérkezett üzenetek* mappát, és a *Fájl/Új* menüben kattintsunk a *Mappa* parancsra.

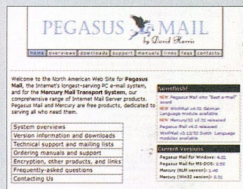
2 Gépeljünk be egy mappanevet, és nyugtázzunk OK-val. Természetesen

azonos szinten is készíthetünk mappákat. Ehhez kezdetben jelöljük ki a *Helyi mappát*.

3 A következő lépésben *Nézet/Elrendezés* menüben kapcsoljuk be a *Mappa-lista* oszlopot, hogy közvetlenül el tudjuk érni az eltárolt anyagainkat. Persze az *Outlook tálcá* nézet ezzel feleslegessé vált, mivel itt az alkönyvtárak nem láthatók.

INFO Eudora és Pegasus

16 Az alternatív e-mail-kliens használatának előnye, hogy számos fertőzést, forrást, vírus, férget és trójait ki-kerülhetünk, mert ezek szinte kizárólag az Outlook és az Outlook Express biztonsági hiányosságait használják ki. Még ha a Microsoft termékek kiegészítő funkcióival való ellátottsága és az update-ek

gyors egymástánja jobb is, ezzel kapcsolatban mégis érdekes lehet két mail-program, amelyek ma már nem túl elterjedtek. A **www.pmail.com** címen találjuk a *Pegasus*-t, amelyet az újzélandi *David Harris* fejlesztett ki. Az amerikai *Qualcomm* cég terjeszti a kizárólag angol nyelvű *Eudora* nevű mail-szoftvert, amelyet a **www.eudora.com** címen három változatban is letölthetünk. A reklámokkal finanszírozott, vagyis hirdetésekkel teletűzdelt verzió mellett találjuk az ingyenes leszányított light, valamint a 40 dolláros teljes verziót is.

INFO Fordítva fejlődik

17 A *Sun-féle Star Office* szemmel láthatóan épp fordítva fejlődik, mint vetélyársai. Eddig az önálló *Star Mail* alkalmazást tartalmazta, ezt eltávolították az aktuális 6-os verzióból, de a megfelelő menü-opció használatával itt is bármikor küldhetünk dokumentumot.

GVORSTIPP

A Lomtár automatikus ürítése

21

A Windows Lomtárhoz hasonlóan az Outlook Express is rendelkezik egy olyan mappával, amely valamennyi törölt üzenetet tárolja. A *Törölt objektumok* mappában így nagyon gyorsan sok szemét gyűlhet össze, ami feleslegesen fogyasztja

a tárolókapacitást. Ez a mappa egy egyszerű beállítás segítségével a programból történő kilépéskor automatikusan kiüríthető. A törölt mailek így persze véglegesen elvesznek. Ezért biztosak legyünk a dolgunkban, amikor az egyes üzeneteket töröljük.

Ehhez a beállításhoz válasszuk az *Eszközök/Beállítások* menüt, és lépünk a *Karbantartás* regisztraplra. Rögtön az első sorban találjuk a *Kilépéskor* a „*Törölt elemek*” mappa ürítése opciót. Jelöljük ki, majd OK-val nyugtazzunk.

GVORSTIPP

Mellékletek tömörítése

22

A kimenő üzeneteink költségkímélő kiküldése érdekében legalább a mellékleteket tömörítsük. A *WinZip* vagy más tömörítő program jó eredményt kínál. Adott esetben bontsuk fel az adatmennyiséget több üzenetre, és erre a szövegben is utaljunk.

18

A spam-mail-ek kivédése

Az Outlook Express *Üzenet-szabály* funkcióját a nemkívánatos reklám-üzenetekről való gyors megszabaduláshoz is felhasználhatjuk. Erre a célra először készítsünk egy új mappát *Spam* néven. Ennek a tartalmát a jövőben feltehetőleg úgy fogjuk törölni, hogy akár rá sem kell néznünk.

1 Válasszuk az *Eszközök/Üzenet-Szabályok/Levelezés* menüt. Ha már definiáltunk egy vagy több szabályt, akkor ezeket a *Hírszabályok* regisztrápon láthatjuk.

2 kattintunk az *Új kapcsolóra*. A már ismert felső beviteli mezőbe jelöljük ki a

Ha a tárgysor megadott szavakat tartalmaz és a Ha az üzenet törzse megadott szavakat tartalmaz opciókat. Az alatta lévő beviteli mezőben kapcsoljuk ismét be az *Áttelevezés* a *következő mappába*: *mappa* opciót. Amennyiben a szabályaink idővel hibátlannak bizonyultak, akkor válasszuk az *Üzenet törlését*.

3 A *Szabály leírása* beviteli mezőben kattintunk a *Szöveg* helyfoglalóra, és adjuk meg azokat a szavakat, amelyek rendszeresen felbukkannak a nemkívánatos üzenetekben. Minden egyes fogalmat az *Alkalmaz* kapcsolóval kell nyugtázni, majd a fentiek szerint kell befejezni.

19

Őrizzük meg az áttekintést!

Ha naponta nagyon sok program gyűlik össze a *Beérkezett üzenetek* mappában, akkor a rengeteg bejegyzés zavarhat és elvonhatja a figyelmet is. Lehet, hogy azok a szabályok sem segítenek már igazán, amelyek bizonyos üzeneteket azonnal megfelelő mappába helyeznek vagy törlik őket, hiszen a nap végén valamennyi mappát végig kell böngészniük.

1 Egyfajta gyors áttekintést nyújt az új és még olvasatlan üzenetekről, ha rákat-

tintunk a *Mappák* ablak *Helyi mappák* szimbólumára.

2 Adott esetben használhatjuk az *Olvasott üzeneteket ne jelenítse meg* üzemmódot is. Ezt a *Nézet/Aktuális* nézet menüben találjuk.

3 A nap végén a nézetet ismét a *Valamennyi üzenet megjelenítése* üzemmódra állíthatjuk át, hogy így valamennyi üzenetet egyszerre tudjuk kitörölni.

20

Biztonsági másolat készítése

Ha a levelezőprogramunkban további mappákat készítettünk, hogy a fontos üzeneteket ezekben gyűjtsük, akkor célszerű rendszeresen lementeni ezeket a mappákat.

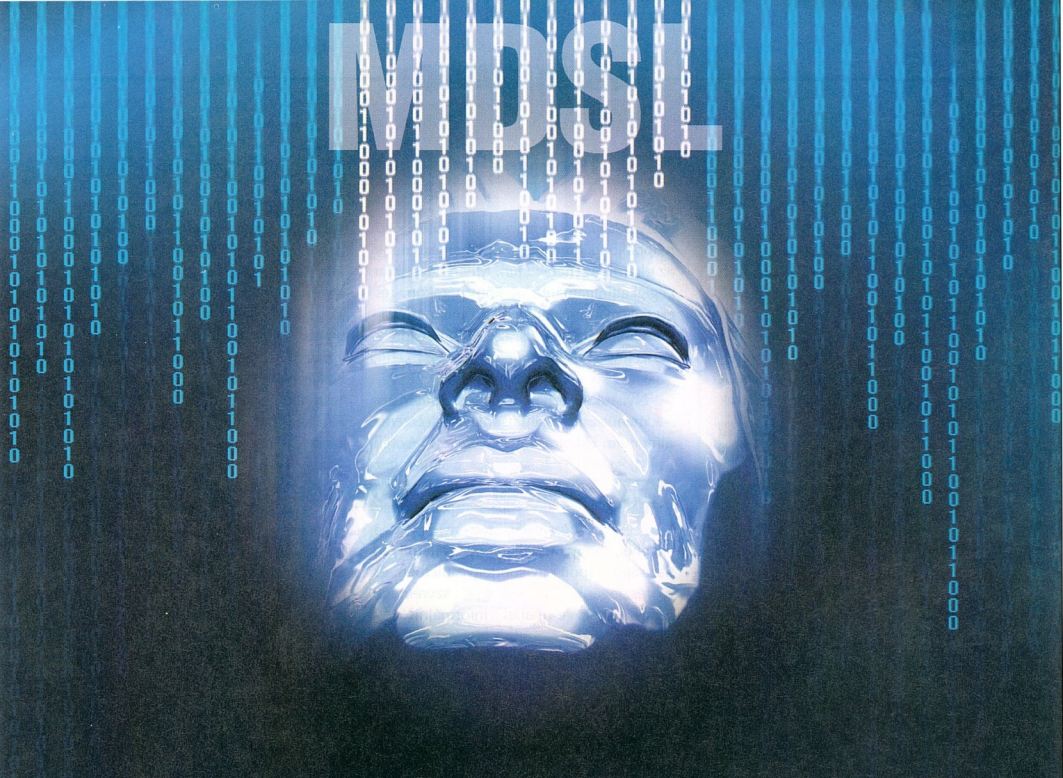
Sajnos az Outlook Expressnek erre nincsen külön menüje, holott a program alkalmas biztonsági másolatok készítésére.

1 Az egyes mappák lementéséhez kattintunk a *Mappák* ablakban a *Helyi mappák* bejegyzésre. A jobb oldali programmezőben jelöljük ki a megfelelő mappát, vagy tartsuk lenyomva a *Shift* gombot, hogy így egyszerre több mappát is kijelölhessünk. A következő lépésben válasszuk *Fájl/Mappa* menüben a *Tömörítés* parancsot.

2 Ha ezzel szemben az összes mappát egyszerre szeretnénk elmenteni, akkor válasszuk a *Fájl/Mappa/Összes mappa tömörítése* parancsot.

3 Az Outlook Express valamennyi mappából egy fájlt készít, amely az adott mappa nevét és a *.dbx* kiterjesztést kapja. Ezeket a fájlokat a *Windows/Applicationsdata/Identities* könyvtárban találjuk. Ebben a könyvtárban van egy másik mappa is, amelynek a neve számok és betűk bonyolult kombinációjából áll. Nyissuk meg, és benne a *Microsoft/Outlook/Express* könyvtárat. Másoljuk át filopira a lementett fájlokat, vagy írjuk őket CD-re. Végül esetben a *Fájl/Importálás/Üzenetek* menüben érhetjük el a lementéseket.

HIPERGYORS ADATÁRADAT

DataWave MDSL, a Datanet mikrohullámú internetszolgáltatása.

Gyorsan telepíthető, telefonvonalat nem igénylő, mikrohullámú internetszolgáltatás azoknak, akiknek elengedhetetlen a gyors internetkapcsolat, technikailag azonban nem kiépíthető az ADSL- szolgáltatás.

41 650 Ft/hó-tól.*

Ügyfélszolgálat: tel.: 452-4444, e-mail: adsl@datanet.hu

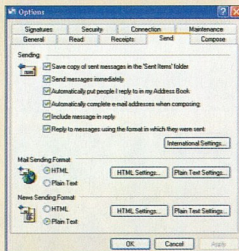
*Az ár DataWave MDSL 128/64 Kb/s sebességű szolgáltatásra vonatkozik, 3 éves szerződés esetén, áfa nélkül értendő.

DataNet

www.datanet.hu

GVORSTIPP HTML vagy szöveges formátum?

27 Választhatunk a sima szövegformátumú üzenetek és a HTML formátumú, formázott betűkészletű és adott esetben képeket is tartalmazó mailek küldése között. Rendszert célszerű a standard HTML-t engedélyezni. Ehhez válasszuk

az *Eszközök/Beállítások* menüben a *Küldés* regisztrérlapot. Kapcsoljuk be az alsó részen az *Hírküldés formátuma* alatt a *HTML* opciót. Ha valamelyik címzettünk programja nem képes a HTML-t értelmezni, úgy ezt a formátumot kikapcsolhatjuk az adott e-mailben. Ehhez kattintsunk az *Új üzenet* ablakban a *Formátum/Csak szöveg* menüre, s az ezután megjelenő figyelmeztetést OK-val kell nyugtáznunk.

GVORSTIPP Közvetlen üzenetküldés a Wordből

28 Időtakarékosság megoldás, ha a szöveges dokumentumunkat közvetlenül mellékletként küldjük ki a Wordből. Szokványos esetben el kell indítani a levelezőprogramot, és a *Beszűrés* kapcsolóval meg kell keresni az adott dokumentumot a könyvtári struktúrában. Rövidebb szövegeknél kattintsunk a szövegszerkesztőben a *Küldés/Levél...* menüre, és adjunk meg a fejléc információját.

23 Üzenetek keresése

Gyakran előfordul, hogy különböző mappákban és alkönyvtárakban kutatunk az eltárolt üzenetek után. Mielőtt azonban végigkattintgatnánk a könyvtárakon, és esetleg mégsem a megfelelő mappát nyitnánk meg, használjuk az Outlook Express kényelmes *kereső funkcióját*.

1 Nyissuk meg a *Szerkesztés/Keresés* menüt, és kattintsunk az *Üzenet* almenüre. Ekkor egy, az e-mail-ek beviteli

maszkjára nagyon hasonló ablak nyílik meg.

2 Ha a megfelelő beviteli mezőben megadjuk a fogalmat, kereshetünk feladó, címzett, tárgy, szövegelem vagy beérkezési dátum szerint is. A keresést az *Új keresés* kapcsolóval kezdhethetjük meg. A keresés helyszínéül az első sorban állítsuk be a *Tallózással a Helyi mappákat*, és kapcsoljuk be az *Almappákban is* opciót.

24 Elosztási listák létrehozása

Lehet, hogy a vállalatunk valamilyen tisztséget kapott egy sportegyesületben, és a részlegünk összes tagját szeretnénk rendszeresen e-maillle informálni? Az Outlook Express-szel *elosztási listákat* hozhatunk létre, amelyeket ezután a sok egyenkénti cím helyett írhatunk be a *Címzett* sorba.

1 Nyissuk meg az *Eszközök* menüben a *Címjegyzéket*. Kattintsunk a *Fájl/Új csoport-ra*.

2 A *Tulajdonságok* ablakban először adjunk nevet az új csoportunknak. A *Hozzáadás* gombra kattintva a címjegyzékünkbe kerülünk, amelyből átvethetjük a már meglévő bejegyzéseket. Az *Új partner* kapcsolóval további címekek bővíthetjük a jegyzéket.

3 Az ablak alsó szélén még olyan nevét és e-mail-címet is megadhatunk, amelyet csak ebbe a listába szeretnénk felvenni. A bevittelt OK-val nyugtázzuk.

25 E-mail-címek mint Explorer „Kedvencek”

Amennyiben rendszeresen adott e-mail-címekre továbbítjuk az információkat vagy az újonnan felfedezett oldalakat internetes böngészésünk alatt, akkor az *Internet Explorer*-ben a *Kedvencek* között eltarthatjuk a gyakran használt címekeket.

1 Készítsünk új *Kedvenceket* egy tetszőleges honlapról. Kattintsunk az egér jobb oldali gombjával erre a *Kedvencekre*, és a helyi menüben válasszuk a *Tulajdonságokat*.

2 Adjuk meg az *URL sorban* a „mailto:” fogalmat, majd anélkül, hogy szökőtt hagynánk, a címzett e-mail címét. OK-val nyugtázzunk.

3 Kattintsunk ismét a *Kedvencekre* az egér jobb oldali gombjával. Válasszuk az *Átnevezés-t*, és adjunk neki kifejező nevet. A jövőben, ha rákattintunk erre a *Kedvence-re*, akkor automatikusan elindul a levelezőprogram és a megfelelő címet írja be a *Címzett: mezőbe*.

26 A legjobb billentyűparancsok (Shortcuts)

Egy program kezelését voltaképpen mindig meg lehet azzal gyorsítani, hogy nem nyúlunk az egérhez, hanem a kezünket a billentyűzeten hagyva, az úgynevezett billentyűparancsokat használjuk. Íme az Outlook Express hasznos billentyűkombinációi:
Ctrl + M = üzenetküldés és -fogadás
Ctrl + N = új üzenet megnyitása

Ctrl + R = válasz a feladónak
Ctrl + F = üzenet továbbítás (forwardolás)
Ctrl + Space = üzenet küldése
Ctrl + Shift S = kiegészítés alálrással
Ctrl + P = üzenet nyomtatása
Ctrl + Shift B = címek megnyitása
Ctrl + Shift F = üzenet keresése

29 Címek tárolása

Ugyanúgy, ahogy az üzeneteinket is rendszeresen lementjük egy külső adat-hordozóra, a címjegyzékünket is mentésük le. Erre két kényelmes lehetőség is kínálkozik.

1 Indítsuk el az Outlook Express-t, és válasszuk a *Fájl/Exportálás/Címjegyzék* menüt. Ahhoz, hogy a címjegyzékünket importálni lehessen, a következő ablakban egy szöveges fájl kell létrehozunk, amelyben az egyes bejegyzéseket vessző választja el egymástól. Határozzuk meg a tárolás helyét, és válasszuk ki azokat a mezőket, amelyeket exportálni szeretnénk.

30 Mentés másképp

A fontos adatok vagy kapcsolati adatok elvesztésétől egy viszonylag egyszerű módszerrel megvédhetjük magunkat. Ennek a módszernek azonban az a hátránya, hogy a lementendő üzeneteket kézzel kell kiválasztani, és egyszerre csak egy mappát tudunk feldolgozni.

1 Az első lépésben készítsünk a *Fájl/Új/Mappák* menüben egy új mappát, például *2002 július üzleti* néven a *Saját fájlok* könyvtárban.

31 Mailing-listák és Newsgroup-ok

A levelezőpartnerek közötti személyes kommunikáció és az elosztólistákon keresztül többé-kevésbé privát információterjesztés mellett az Outlook Express-nél még két további mód van az üzenetcsere.

1 Az egyik a *mailing-lista* használata, amelyre, a hírlevelek mintájára, e-mail-el fizetünk elő. A hírlevelekkel ellentétben azonban itt e-mail-es hozzászólásokkal vehetünk részt az eszmecsereben.

2 A *Newsgroups* viszont olyan vitacsoportokat takar, amelyek egy virtuális fekete táblát kínálnak, amelyet mindenki elolvashat, és ahová bárki kitehhet bármilyen hírt. Az összegyűjtött hozzászólásokat mára már mindegyik böngészővel el lehet olvasni, de mégis csak kényelmesebb egy levelezőprogram (e-mail kliens) használata.

Az Outlook Express egy *CSV* fájlhoz létre, amelyet már könnyűszerrel lehet az Excelbe importálni.

2 Arra is van mód, hogy biztonsági másolatot készítsünk a címjegyzékből. Ehhez nyissuk meg az *Eszközök/Címjegyzék* menüt, és kapcsoljuk be a *Mappák és csoportok* opciót a *Nézet* menüben. Jelöljük ki a *Fő identitás partnerei* bejegyzést, majd a *Fájl/Exportálás* menüben kattintsunk a *Címjegyzék (WAB)*-re. Miután megtartunk egy elérési utat, az Outlook Express létrehoz egy *WAB* kiterjesztésű biztonsági másolatot.

2 Jelöljük ki az Outlook Express egy átmeneti könyvtárban azokat a fájlokat, amelyeket le szeretnénk menteni. Ehhez tartuk lenyomva a **Ctrl** billentyűt, és kattintsunk az adott üzenetekre.

3 Húzzuk át őket az új lementő mappánk ablakába. Ezzel mindegyik üzenet egy kis külön, saját fájlba kerül. Mentjük le ezt a mappát egy flopirra vagy egy CD-re. Végzésük esetén a fájlokat ismét visszahúzhathatjuk az üzenetek mappába.

A Google keresőjével is megtalálhatjuk a min-tek érdeklő hircsoportokat

Ha rendszeresen szeretnénk bizonyos Newsgroup-okon részt venni, célszerű létrehozni egy postafiókot az *Eszközök/Fiókok* menüben a *Hozzáadás/Hircsoportok* kapcsolóval. Ez a mappalistában automatikusan saját mappákat jelenít meg.

GVORSTIPP Helyesíráse-llenőrzés

32

A célszerű, vagyis gyors és rövid kommunikációnak egy e-mail az optimális eszköze. Számos felhasználó azonban azt hiszi, hogy innen től kezdve nem kell figyelnie a gépelési hibákra. Nem ritka ilyenkor, hogy a címzett alig érti meg az üzenetet. Az Outlook Express helyesíráse-llenőrzője legalább *elsősorélyt* képes nyújtani. Ehhez persze teletíve kell lennie egy másik olyan Microsoft programnak, mint amilyen a Word, tehát amelyik szótárt is tartalmaz.

Indítsuk el az *Outlook Express*-t, és az *Eszközök/Beállítások* menüben válasszuk a *Helyesíráse-llenőrzés* regiszterlapot. Jelöljük ki a *Küldés előtt mindig legyen helyesíráse-llenőrzés* és a *Hibás szó esetén mindig legyen javaslat* opciókat.

GVORSTIPP Mi újság?

33

Levelezőprogramunk indításakor nyilván tudni szeretnénk, hogy jötte és kitől új üzenetünk és mi a tartalmuk. Ezért célszerű, hogy a levelezőprogram közvetlenül az indulás

követően már tartalmazza a *Beérkezett üzenetek* mappát. Az Outlook Express-ben az *Eszközök/Beállítások* menüben, az *Általános* regiszterlapon állítjuk be ezt a funkciót. Jelöljük ki az *Indításakor a 'Beérkezett üzenetek' mappa legyen a főablakban* opciót.

GVORSTIPP Mellékletek az Explorer-ből

37 Sok felhasználó folyamatosan nyitva tartja az Explorert az Asztalton, hogy a programok, dokumentumok és fájlok tárolási helyei mindig szem előtt és gyorsan elérhetőek legyenek. Ebben az esetben az üzenetek mellékleteinek nehézkes létrehozási műveletét is megtakaríthatjuk magunknak. Egyszerűen húzzuk az elküldeni szánt fájlt vagy dokumentumot az egér lenyomva tartott bal oldali gombjával az új üzenetünk nyitott ablakába.

GVORSTIPP A betekintő kikapcsolása

38 Ahhoz, hogy az üzeneteket grafikusan szerkeszteni lehessen, a Microsoft HTML kompatibilitási tette az *Outlook* és az *Outlook Express*-t. Ezáltal azonban scriptek és ActiveX komponensek vesélyeztethetik a PC-nket. Ezek kis programok, amelyeket az internetes honlapokba is beépítenek, és amelyek önállóan betöltődnek a böngészővel a számítógépünkre. Egyébként a vírusok is ugyanezzel a módszerrel tejednek. Ha az Outlookban bekapcsoltuk a betekintő opciót, akkor a levelezőprogram kis böngészőként működik, és az ilyen scripteket is letölti. Bármennyire is praktikus ez az opció, a biztonság kedvéért kapcsoljuk ki. Ehhez a *Nézet/Elrendezés* menüben kapcsoljuk ki a *betekintő megjelenítése* opciót.

GVORSTIPP Szótár-váltás

39 Ha angolul, franciául vagy más nyelven is levelezünk, akkor a *Nyelv* legördülő menüben válthatunk szótárát.

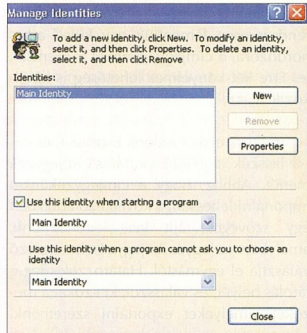
34 Outlook Express több személy számára is

Ha a PC-nket más felhasználókkal is megosztjuk, akkor célszerű minden egyes felhasználóhoz saját postafiókot készíteni. Ezeket a postafiókokat külön lehet kezelni és jelszóval lehet védeni. Az Outlook Express vagy a program indításakor kérdezi le a jelszót, vagy akkor, ha „identitást” váltunk.

1 Kattintsunk a *Fájl/Identitások* menüben az *Identitások kezelése* parancsra. Jelöljük ki az eddigi *Fő identitásunkat*, és a *Tulajdonságokra* kattintva adjuk ki hozzá a saját nevünket. Jelöljük ki a *Kötelező a jelszó* opciót. Az ezután megjelenő ablakban kétszer kell megadni a jelszót.

2 Az *Új* kapcsolóra történő kattintással lehet identitást létrehozni egy másik felhasználóhoz. Eleinte megint csak a nevet és a jelszót adjuk meg.

3 Válasszuk a *Fájl/Identitás váltása* menüt, hogy az eddig elkészített nevek listája megjelenjen. Válasszunk ki egy ne-

Ugyanazt az Outlook Express-t többen is használhatják, önálló névvel és jelszóval

vet, és nyugtázzuk OK-val. Erre elindul az *Internet csatlakozás Varázsló*, amely a szokott módon segít létrehozni a postafiókot, valamint a címekeket és üzeneteket más programokból az új postafiókba importálni.

35 Archiválás az Outlookkal

Az Office *Outlook* nevű eleme az Outlook Express nagytestvére, amelyet – mint egy „Gyorstippet” már megírtunk – határidőnaplóként is használhatunk.

Fontos tudni, hogy ez a program e-mail funkciók területén néhány további lementési funkciót és formátumot is kínál.

1 Az *Exportálás* menüvel közvetlenül más Microsoft vagy Office alkalmazásokhoz továbbíthatjuk az e-mail adatainkat, és biztonsági másolatokat készíthetünk *pst* kiterjesztéssel. A mentési folyamat

azonban elvileg ugyanúgy zajlik, mint az Outlook Express-nél.

2 Óvatosan bánjunk az *Archiválás* funkcióval, amit *AutoArchiválás* címen automatikusan is végrehajthatunk. Az Outlook, az exportálással ellentétben, nem készít másolatokat az üzenetekről vagy a címekekről. A program ennél az eljárásnál archivál fájlokba helyezi át az objektumokat, így ezek eltűnnek az Outlook mappájából. Az archiválással inkább tehát kitakarítunk, mintsem lementünk.

36 Offline munkavégzés

Különösen az előfizetett Workgroup-ok olvasásánál célszerű a *Fájl/Kapcsolat nélküli munka* menüvel a hozzáférések szinkronizálása után leválni a hálózatról, hogy így is takarékoskodjunk a kapcsolati díjjal.

Ezzel a paranccsal azonban azt is elérhetjük, hogy az Outlook Express a program indítását követően, az új üzenetek le-

kérdezéséhez nem veszi fel azonnal a kapcsolatot a szolgáltató szerverével. Ez nagyon kellemes lehet olyankor, ha először a saját levelezésünket szeretnénk elintézni, még azelőtt, mielőtt az üzenetek áradata ránk ömlene. Ilyenkor a menübejegyzés előtt egy kis kijelölő pipa áll, és a státusz sorban a *Kapcsolat nélküli munka* szöveg olvasható.

Magyarország felfedezése

A 2002. év nagy nyereményjátéka

Minden hónapban három kérdést teszünk fel olvasóinknak. Ezek közül kettő a Computer Panorámában megjelent cikkekhez kapcsolódik, egy pedig a CD-melléklet új multimédiás sorozatához, a Magyarország felfedezéséhez.

Játékunk fődíja egy kétszemélyes hétvége a Zemplénben.

Az év végén játékunk résztvevői közül sorsoljuk ki a nyertest, aki a festői Lapis-patak völgyében található Telkibányán gyönyörködhet a természet szépségeiben.

Melyik cég terméke a SYSmark 2001 programcsomag?

1. Microsoft
2. SiSoft
3. Babco

Mekkora feszültségre tervezik a számítógépek tápegységét?

1. 230 V
2. 9 V
3. 110 V

Mi volt Sopron római kori neve?

1. Scarabeus
2. Scarbantia
3. Scrupulus

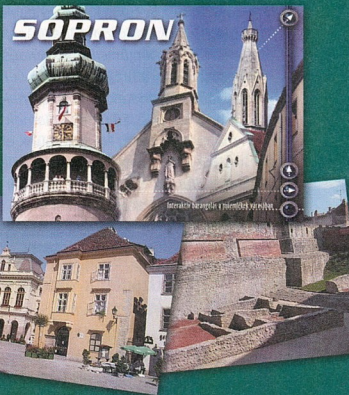
Az oldal alján található három négyzetbe írja be a helyes válaszoknak megfelelő számokat, és küldje be szerkesztőségünkbe, illetve - feltüntetve elérhetőségét - e-mailen keresztül üzenje meg a három számot a következő címre:

c.panorama@cpanorama.hu

Júliusi nyerteseink:

Gócza László, Hatvan
Holecskó Erzsébet, Eger
Oszláncai Ferenc, Gyöngyös

Nyerteseinket postán értesítjük.

Játékunk támogatója a filmszemle.hu, ahol Magyarország legnagyobb mozifilmes adatbázisa található.

Név: .....

Cím: .....

Telefon: .....

E-mail: .....

**Magyarország
felfedezése**

I.

II.

III.

SZEPTEMBER

A helyes választ beküldők között minden hónapban 3 db Computer Panoráma ajándécsomagot is kisorsolunk.

**Beküldési határidő:
2002. szeptember 23.**

GVORSTIPP

Az elküldött elemek tárolása

43

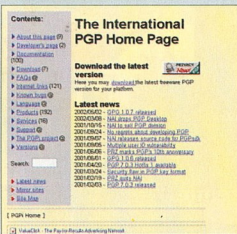
Elsősorban az üzleti ügyek esetében célszerű tárolni az elküldött üzeneteket. Az Outlook Express egy egyszerű beállításával gondoskodhatunk arról, hogy valamennyi kimenő üzenet egy mappába kerüljön. Ehhez a funkcióhoz nyissuk meg az *Eszközök/Beállítások* menüt, és lépünk be a *Küldés* regisztrérlapra. Itt jelöljük ki az *elküldött üzenetek másolatának mentése* az „Elküldött elemek” mappába opciót. Ne felejtünk el időről időre rendet rakni az *Elküldött elemek* mappában, hogy tårhelyet szabadítsunk fel.

INFO

Üzenetek kódolása PGP-vel

44

Ha szeretnénk az üzeneteink érzékeny tartalmát megvédeni, akkor külső kódolási technikát kell használnunk. Biztonsággal és egyszerűen kezelhe-

tő például a *Pretty Good Privacy* (PGP) nevű freeware program. Ez a program mára szabvánnyá vált az e-mail-tartalmak kódolásánál és eredetük hitelesítésénél. A PGP úgynevezett digitális kulcspárokat használ. Ezeket a programmal lehet létrehozni és karbantartani. Aki egy üzenetet szeretne küldeni egy nyilvános kulcsot kap. Ezeket az üzeneteket csak a partnere tudja dekódolni a saját kulcsával.

40 IMAP létrehozása

Az e-mail-es kommunikációhoz szokványos esetben a HTTP (Hypertext Transfer Protocol) Internet protokollt használják. Egyes szerverek azonban IMAP-es (Internet Message Access Protocol) elérést is kínálnak. Ezzel a HTTP-hez hasonlóan, bárhónnan hozzáférhetünk az üzeneteinkhez, de nem kell valamennyi bejött üzenetünket letölteni. Ez a funkció mindenekelőtt a mobil készülékek számára érdekes. Az úgynevezett szerver alapú IMAP postafiókoknál az új üzeneteknek először csak a fejlécét nézhetjük meg, és ennek alapján dönthetünk arról, hogy le

karjuk-e tölteni a szerverről. Amennyiben a szolgáltató IMAP-et is kínál, úgy a postafiókot a szokott módon kell elkészíteni.

1 Indítsuk el az *Eszközök/Fiókok* menüben a *Hozzáadás/Levelezés* kapcsolót az *Internet csatlakozás Varázslót*.

2 A *Beérkező levelek (POP3, IMAP vagy HTTP) kiszolgálója*: sorban a legördülő menüből válasszuk az IMAP-ot, és az alatti lévő beviteli sorban adjuk meg a szolgáltatónk megfelelő szervercímét.

41 Saját levélpapír használata

A „régimódi” levélposta mintájára az Outlook Express színes és grafikaiilag is igényes kialakítású levélpapír tartalmaz, amelyen az üzeneteinket továbbíthatjuk. Ehhez vagy kész sablonokat, vagy saját fénykép- vagy grafikus motívumokat használhatunk.

1 Válasszuk az *Üzenet/Új üzenet sablon* menüben közvetlenül a nyolc leggyakoribb levélpapír egyikét, vagy – ahhoz, hogy valamennyi mintát elérhessük – a *Levélpapír választása* opciót. Ha a HTML fájlkat valamelyikére kattintunk, akkor a jobb oldali ablakban egy kis előzetes jelenik meg. Ha a választásunkat OK-val nyugtázzuk, közvetlenül egy új ablakot kapunk az üzenetünkhöz.

2 Ha saját levélpapírt szeretnénk készíteni, akkor ugyanebben a menüben, a *Létrehoz* ablakra kell kattintani az előnézeti ablakban. Ekkor egy varázsló indul el, amellyel a második ablakban GIF fájlkat használhatunk a meglévő motívumokat, és újrendezhetjük őket. A *Kép* be-

Egy varázsló segít, ha egyedi levélpapírt szeretnénk létrehozni

jegyzés mögött, amelynek természetesen aktívna kell lennie, a *Tallózás* kapcsolóval saját *TIF* vagy *JPG* formátumú grafikákat és fényképeket is kikereshetünk.

3 A következő ablakban definiálhatjuk a betűtípus formátumát, majd ehhez a szövegeketeket. Itt is egy előzetesben nézhetjük meg a szöveges mező elhelyezkedését a háttérmotívum előtt. Adjunk nevet a tervünknek, majd az *Elkészít-tel* zárjuk be. Ezután a saját levélpapírunk is felbukkan az ismert listában.

42 Az e-mail-címekkel kapcsolatos diszkréció

Képzljük el, hogy ismerőseink tovább adnák a telefonszámunkat anélkül, hogy erről informálnának minket. Ugye nem örülnénk túlzottan? Ezért magunk se adjuk tovább mások e-mail-címeit! Ezt tesszük azonban, amikor egyszerre több feladónak adunk fel e-maileket, és ilyenkor a címzet-

tek sorába felvesszük a címeket. Lehet, hogy a saját beérkezett üzeneteink mappában már mi is találkoztunk ilyenle: számos ismerősnk, konkurenstünk e-mail-címe szabadon látható. Az ilyen esetekben használjuk a *BBC (Blind Carbon Copy = láthatatlan másolati példány)* sort.

45 Problémák megszüntetése naplófájllal

Ha az e-mail-ekkel ismétlődő problémáink támadnak, adott esetben a szolgáltatónkhoz is fordulhatunk. Úgy segíthetünk neki, ha lehetőleg minél részletesebben leírjuk a hibát. Az Outlook Express egy hasznos funkcióval rendelkezik, amelyet ilyen esetekben célszerű használni.

1 Lépjünk be az *Eszközök/Beállítások* menüben a *Karbantartás* regiszterlapra, és az alsó szélén a *Hibaelhárítás* rovat alatt jelöljük ki a *Levelezés és HTTP* opciókat.

46 HTML üzenetek küldése

A levélpapír használatának előfeltételként engedélyezni kell a HTML üzenetek küldését.

1 Ezt az opciót az *Eszközök/Beállítások* menüben a *Küldés* regiszterlapon állítjuk be.

2 Jelöljük ki a HTML opciót a *Levélküldés formátuma* rovatban. Abban is biztosnak kell lennünk, hogy a címzett szintén képes HTML üzeneteket fogadni és a

2 Ha adott esetben hírcsoportokat olvasunk vagy IMAP szervert használunk, akkor aktiváljuk a megfelelő opciót is. Ettől kezdve az Outlook Express a kapcsolat létrehozásakor naplófájlokat hoz létre, amelyekben az összes fontos eseményt rögzíti.

3 Ezeket a fájlokat *Windows/Alkalmazási adatok/Identities/.../Outlook Express* könyvtárban tárolja el. A kiterjesztésük *.LOG*, a nevük lehet *POP3* vagy *Celanup* és ehhez hasonló.

levelezőjével megjeleníteni, különben alig olvasható betűformátumokat és képeket tartalmazó mellékletekkel fogunk találkozni.

3 A levélpapír sablonokon kívül az egyes üzenetek szövegét a Wordből ismert eszközökkel is formázhatjuk. A *Formátum* menüben ehhez is ki kell jelölni a *Rich Text (HTML)* opciót. Persze nem árt mérlegelni a „design”-os üzenetek előnyeit és veszélyeit.

47 Névtelen üzenetek küldése

Tegyük fel, hogy szereztünk egy e-mail-címet valamelyik internetes vagy freemail szolgáltatótól, amely vagy teljesen, vagy részben tartalmazza a nevünket. Sok szolgáltató automatikusan a teljes nevünket használja fel a címünk kialakításához. Viszont kerülnünk olyan helyzetbe is, amikor jobb lenne névtelen maradni.

Az online fórumok vitahozzászólásainál vagy a hírcsoportok postájánál ez a

névtelenség kifejezetten tanácsos lehet. Névtelen üzeneteket a legkényelmesebben úgynevezett *Remailer*-ekkel lehet feladni. Ezek olyan online szolgáltatók, amelyek rendszerint ingyen továbbítják az üzenetünket és eközben a feladót eltávolítják.

A témával kapcsolatban figyelmeztetést ajánlunk még múlt havi számunk „Nyomtanalun” című cikkét.

48 Top Level a hírcsoportoknál

A hírcsoportok témacsoportok szerint hierarchikus felépítésűk. A *Top Level* azt a témacsoportot jelöli, amelyben egészen a speciális témáig számtalan alcsoport található. A megfelelő hírcsoport megtalálásához ismerni kell a Top Level-t:

alt = alternatív, vitatott témák
biz = termékek, szolgáltatások

comp = komputer
misc = vegyes
news = hírcsoportokkal kapcsolatos újdonságok
rec = egészség, sport, játékok
sci = természet- és társadalomtudományok
soc = szociális témák, kultúra.

GVORSTIPP

Vigyázat, kártevők!

49 Az üzenetkezelő program potenciális kapuként nyílik meg a vírusok, férgek és egyéb digitális kártevők előtt. Az internetes alkalmazásainkat egy tűzfalal védhetjük, és letiltathatjuk a külső behatolásokat. De ahhoz, hogy az üzenetekkel együtt a számítógépre érkező kártevőkkel szemben megvédjük magunkat elég, ha csak betartunk egy egyszerű szabályt. Sose nyissunk meg olyan üzenetekhez tartozó mellékletet, amelynek a feladóját nem ismerjük. Legyünk bizalmatlanok az úgynevezett *Attachment*-ekkel szemben, amelyek *.exe*, *.vbs* vagy *.com* kiterjesztésűek. Legyünk óvatosak az ismerősök üzenet-mellékleteinél is, mert számos féreg és trójai önállóan terjed az Outlook vagy az Outlook Express címjegyzékében.

INFO

E-mail-címek keresése

50 Az E-mail-account-ok azért előnyösebbek, mert tetszőleges számú elektronikus postafiókot létesíthetünk az általunk kiválasztott szolgáltatótól. Ezzel a módszerrel komoly címet készíthetünk a levelezésünk számára, vagy például Freemail Account-okat, amelyekkel mondjuk szerencsejáték-sorsolásokon vehetünk részt anélkül, hogy az ezt követő reklám-üzenet-hadjáratról tartanunk kellene. Az e-mail-címeknek ebből az áttekinthetetlen halmozából, amelyet a világ minden részén, naponta ezerszámra hoznak létre és szüntetnek meg, természetesen képtelenség központi címjegyzéket készíteni. Egy adott személy e-mail-címének a megkeresése tehát tiszta szerencsejáték, ami számos esetben eredménytelenül zárul.

NŐK ÉS A NET

Behálózza

A számítógépek elterjedésével egy időben sok szakember újult erővel kezdte siratni a Gutenberg-galaxist, a könyvnyomtatást, az olvasás kultúráját. Való igaz, hogy a televíziós adások és a számítógép-használat sok időt elvesznek az olvasástól, de az internet megjelenése ezt a tendenciát is romba döntötte.

A könyvek, az irodalom, a tudomány, vagy akár az újságok és mindenféle más olvasnivaló újból felbukkant, ezúttal a világhálón, minden eddiginél szélesebb közönség számára, könnyen elérhető formában.

A „Behálózza – Nők és a net” címmel most először jelent meg könyv ebben a témában Magyarországon. A *MINŐK Kiskönyvtár első kötete a Magyar Internetező Nők Egyesülete (www.minok.hu) kiadásában jelent meg az Ünnepi Könyvhétre.*

Az Egyesület még 2001 őszén két témában írt ki pályázatot. Internetező nőknek kértek meg arra, hogy írják le, hogyan halózták be: hogyan lettek számítógép- és internethasználók, illetve mi a legemlékezetesebb internetes történetük. Már a pályázat meghirdetésének gondolták arra, hogy a pályaművekből könyvet készítsenek, elsősorban azoknak a nőknek, akik még nem vagy csak ritkán használják a világháló.

A kiadvány sok érdekességet tartalmaz azok számára is, aki havonta, kéthetente, hetente – használják csak az internetet, mert nem látják még az értékeit, nem érzékeltek még saját bőrükön az előnyeit.

A könyv alig fél év alatt, *Kanada budapesti nagykövetsége* támogatásával készült el.

A „Behálózza – Nők és a net” című könyv egyes fejezetei a novellazerű, hangulatos, olykor kifejezetten megkapó pályázatokra épültek. A majdnem húsz, közülük pályázat egy-egy témakör köré csoportosították – például: *internetes kapcsolatok, számítógép és az ember, munka, tanulás, család, internetszerelés, idősök* az a neten.

A fejezetek az adott témához kapcsoló-

dó interjúkat tartalmaznak, amelyeket a szerkesztők további internetes információkkal fűszereztek. Ezzel azt szeretnék elérni, hogy a leendő felhasználók megismerjék, mi mindenre használható az internet, milyen gazdag tartalom található rajta, és hogyan szöveghetnek a segítségével mély emberi kapcsolatokat, igazi barátságokat.

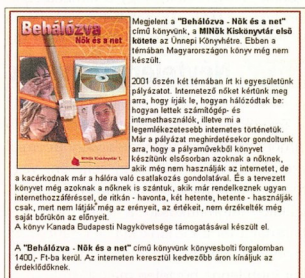
A könyv szerkesztői ügyeltek arra, hogy saját hitbeli meggyőződésünlől függetlenül éppúgy közöljenek információkat római katolikus webhelyről vagy ezoterikus lapról, mint nonprofit szervezetekről vagy menetredekről, nyelvtanulási lehetőségekről szóló internetes oldalakról.

A könyvben *Lelőhelyek* alcím alatt linkgyűjtemények csokra található, a *Hálószem* alcímén pedig egy-egy webhelyet ismertetnek a pályázatokhoz kapcsolódóan. A *Netsuli* egyszerű alapfogalmakat magyaráz meg, másrészt mélyebb ismertetőket tartalmaz az internethasználathoz. Az *Ajánló* olyan weblapokat sorol fel, amelyek valami miatt fontosnak tartottak a könyv készítői. A *Kitekintés* alcím alatt az érdeklődő olyan internetről számozó írásokat találhat, amelyek a világ különböző

helyen élő nők internet-használatáról, az informatikában betöltött szerepéről szól. Az *Erdekesség* különleges információkat ad közre a való világból, illetve az internetről.

A kötet ezen felül egy hazánkban egyedülálló tudományos kutatás alapuló nyelvi-kommunikációs elemzés is tartalmaz, amely a pályázatokot vette górcső alá, és a nők számítógéphez, illetve internethez való viszonyát, hozzáállását vizsgálta.

A vizsgálat eredménye dióhéjban: *a nők leginkább kommunikációs célra, illetve információszerezésre használják a netet, a világháló segítségével harmonikus emberi kapcsolatokat építenek, illetve a technológia felhasználásával meglévő kapcsolataikban tudnak jobban elmélyedni, a netezéssel szerzett szabadidő segítségével. Többen arról írtak, hogy az internet segítségével régi, gyerekkori álmaik valósultak meg. Mások örömmel érzékelték, hogy a műszaki-technikai dolgokhoz való viszony „barátságos” lett, és*

ez remélhetőleg mérhető lesz a nőkel szembeni előítéletek megváltozásán is.

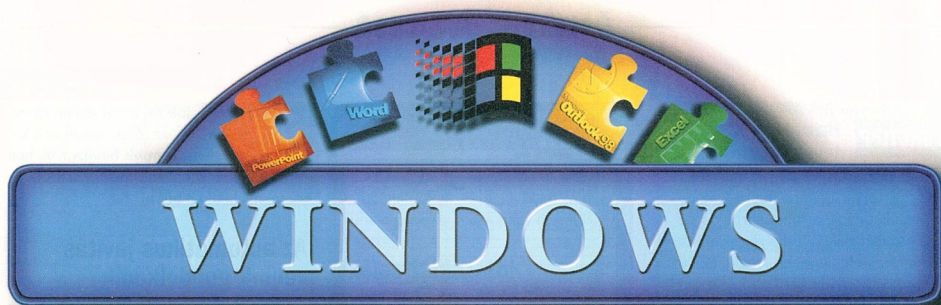
A kutatás azt is megállapítja, hogy a női viselkedés és a női használati módok – a szebbik nem arányának növekedésével – domináns szerepet is játszat az internetes tartalomszolgáltatók terén.

F. FÜLÖP HAJNALKA

Az internet rovát elkészítésékor a széleskörű szolgáltatásról a *chello* gondoskodott. A mobil internethálórészhez a *Westel* hálózatát és egy *Ericsson 768GPRS* telefon használtunk. Az összeállítást készítette:

GYARMATI LÁSZLÓ

WINDOWS

EXCEL TIPPEK

Számmánia

A Windows programok kincseshányái a rejtett tippeknek, trükköknek, fortélyoknak. Ezúttal az Excel „kincsei” közül tártunk fel néhányat.

Eszköztárak balra és jobbra helyezése

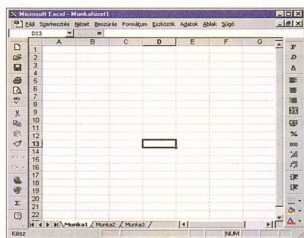
Az Excel eszköztárai fontos parancsokat tartalmaznak. Aszerint, hogy milyen funkciókkal dolgozunk az aktuális munkafüzetben, az Excel megjeleníti a megfelelő eszköztárakat. Ezek azonban a munkaterületünkől veszik el a helyet. Érdemes úgy elhelyezni az eszköztárakat, hogy zavartalanul tudjuk szerkeszteni az adatainkat.

1 A felső rögzített eszköztárak valamelyikét szabadon mozgatható ablakká változtathatjuk, ha duplán kattintunk a megfelelő eszközsorra (még egyszerűbb a mozgatófühlénél – domború dupla függőleges vonalka az eszközsor elején – fogva lehúzni). Most a kiválasztott eszköztár szabadon elhelyezhető ablakként van a munkaterületünkön.

2 Húzzuk az egérmutatót az eszköztár kék területére, nyomjuk le a bal egérgombot, és húzzuk az eszköztart a képernyő bal szélé felé egészen addig, amíg ki nem köt ott.

Az Excel eszköztárát önálló ablakként, szabadon mozgathatjuk

Ha az eszköztárakat az ablak szélén rögzítjük, több helyünk marad az érdemi munkára

3 Ismételjük meg a fenti eljárást egy további eszköztárral, és ezt rögzítsük a képernyő jobb szélén. Most több helyünk van az adatok szerkesztéséhez.

Fájlok célzott keresése

Gyakran előfordul, hogy korábban készült Excel fájlokra van szükségünk. De hol találjuk meg ezeket? Egy válogatás nélküli keresésnél – domború dupla függőleges vonalka az eszközsor elején – fogva lehúzni). Most a kiválasztott eszköztár szabadon elhelyezhető ablakként van a munkaterületünkön.

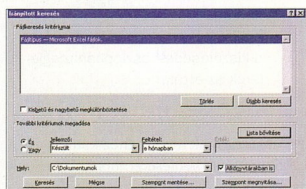
1 Válasszuk ki a *Fájl* menüt és a *Megnyitás* menüpontot. Megjelenik a *Megnyitás* párbeszédablak.

2 Kattintsunk ebben az ablakban az *Írányított...* gombra. Megjelenik az *Írányított keresés* párbeszédablak.

INFO

Mekkora egy munkalap?

Egy Excel munkafüzet (=fájl) több munkalapból (=táblázat) áll. Munkafüzetenként 256 munkalapot állíthatunk elő, persze egy ilyen munkafüzet már nagyon nagy: 65536 sorból áll. Ha egy ilyen munkafüzetet teljes egészében kitöltenénk és kinyomtattuk, akkor, ha nyomtatott oldalanként 70 sort számolunk, 973 A4-es papírt írnanék tele. Persze, csak ha minden oszlop ráfér egy oldalra, mert munkalapenként 256 oszlopot tölthetünk fel adatokkal.

Az irányított kereséskor különféle keresési kritériumokat adhatunk meg

3 A *További* kritériumok megadásánál adjuk meg a keresési feltételeket. Szűkítsük le úgy a keresést, hogy a *Jellemző* listáról válasszuk például a *Dátumot*, *Feltételként* pedig adjuk meg, hogy *e hónapban*.

4 A *Hely* mezőben állítsuk be a keresési útvonalat. Ha ez a keresési útvonal alkönyvtárt tartalmaz, akkor feltétlenül helyezzünk egy egérmutatót a pipát az *Alkönyvtárakban is kiválasztó*-dobozba.

GVORSTIPP

Használjuk ki a teljes képernyőt!

Értékek begépeléséhez nincs szükségünk a menüsorra és az eszköztárrakra, amelyek ilyenkor csak feleslegesen foglalják a helyet a munkaterületől. Hogy a munkalapot eszköztárák nélkül is lássuk, kattintsunk a *Nézet* menüre, a legördülő menüből pedig válasszuk a *Teljes képernyő* parancsot. Most tisztán csak a munkafüzet áll a rendelkezésünkre az adatbevitelhez. Az Excel „normál” nézetébe úgy juthatunk vissza, ha az *Esc* billentyűre vagy a *Teljes képernyő bezárása* gombra kattintunk.

GVORSTIPP

Rombuszok értékek helyett?

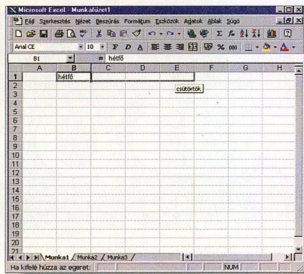
Ha Excel táblánkban egy érték helyett hirtelen rombuszok tűnnek fel, nem követtünk el hibát, és vírus sem fogtunk: csupán az oszlop túl keskeny az érték megjelenítéséhez. Ha az oszlopot a következőtől elválasztó vonalra kattintunk az oszlop fejénél, optimalizáljuk az oszlopszélességet, a kiszélesedett oszlopban megjelenik az érték.

5 Választásunk mentéséhez kattintsunk a *Szemint mentése* gombra, és adjunk nevet a keresésnek. Így ezt a keresést később is bármikor megismételhetjük.

6 A *Keresés* gombra kattintva indítsuk el a keresést. Az eredmény nem várat sokáig magára.

Heti terv készítése

Talán mindannyian tudjuk, hogy egy hét előre tervezése milyen sok előnnyel jár: fontos időpontokat rögzíthetünk és tarthatunk szem előtt, nem felejtjük el megbeszéléseinket, nem maradunk le a fizetési határidőkről. Heti tervünk elkészítésében segítenek az Excel automatikus feltöltési műveletei.

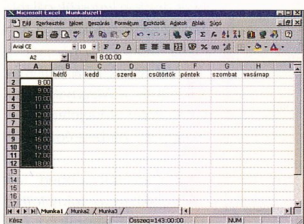
Sok gépeléstől szabadít meg bennünket az automatikus feltöltés

1 A táblázat első sorába a hét napjainak kell kerülniük. Az első cella maradjon üresen, tehát a *hétfő-t* a *B1-es* cellába írjuk. Jelöljük ki kattintással a *B1-es* cellát, majd húzzuk az egérmutatót a cella jobb alsó sarka fölé, a kurzor itt kereszt formájúra változik. Ekkor nyomjuk le a bal egérgombot, és húzzuk a kurzort lassan a következő cellára. Közben figyeljük a képernyőt: minden cella alatt, amelyen áthaladunk az egérmutatóval, sárga információs táblácska megjelenik a hét soron következő napja.

2 Addig húzzuk a kurzort, amíg megjelenik a *vasárnap* felirat, és most engedjük fel a bal egérgombot. A hét napjai automatikusan bekerültek a cellákba.

3 Most már csak az órák hiányoznak. Ezeknek az A oszlopba kell kerülniük. Írjuk be az *A2-es* cellába a *8:00* értéket.

4 Mint az előbb, vigyünk a kijelölt *A2-es* cella jobb alsó sarkára a kurzort. Mikor szálkeresztte változik, húzzuk lenyomott bal egérgombbal az A oszlopban lefelé, és közben figyeljük a képernyőt: minden új cellában egy-egy órával későbbi időpont jelenik meg.

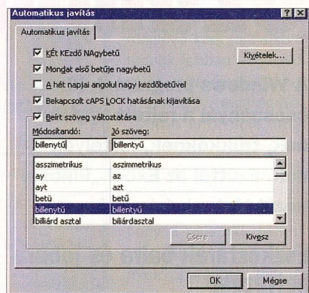

Az automatikus feltöltés segítségével néhány egyszerű művelettel elkészíthetjük heti tervünket

5 Akkor engedjük fel a bal egérgombot, ha elértük azt az órát, amelynél későbbre már nem akarunk tervezni. A heti terv váza már fel is állt, most már csak az eseményeket kell beírni.

Az automatikus javítás velünk gondolkodik

Gépelés közben gyorsan megtörténik az elütés. A gépelési hibák gyakori oka a betűk felcserélése, így lesz a „billentyű” helyett „billenyű” vagy más hasonló értelmetlenség. Az Excel a gyakori gépelési hibák közül sokat automatikusan ki tud javítani, ha bekapcsoljuk az automatikus javítást.

Az Excel automatikusan kijavítja gépelési hibáinkat

1 Aktiváljuk az *Eszközközök* menüt. A legördülő menüben kattintsunk az *Automatikus javítás* menüponton. Megjelenik az azonos nevű párbeszédablak.

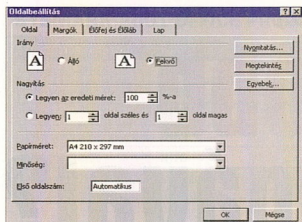
2 Tegyük pipát a *Kétféleképpen nagybetű* előtti dobozba, így ettől a hibától már véde vagyunk, mert az autorrektúra a második betűt automatikusan kisbetűre váltja.

3 A *Mondat első betűje nagybetű* bejelölése gondoskodik arról, hogy alapvetően nagybetű következzen a mondatvég írásnál, például a pont után.

4 Ha pipát teszünk a *A hét napjai angolul nagy kezdőbetűvel* kiválasztódobozba, esélyünk sincs arra, hogy a hét napjait véletlenül kis betűvel írjuk le angolul.

5 Gyakori hiba: véletlenül leütjük a *Caps Lock* billentyűt, és mindent nagybetűvel írunk. A *Véletlenül bekapcsolt caps*

Ötletek, fogások

A táblázatot akár fekvé is kinyomtathatjuk

LOCK hatásának kijavítása menüpont megvédéttől a hibától.

6 Különösen fontos pipát tennünk a *Beírt szöveg változtatása* kontroll-dobozába. Ezáltal a program minden hibás bejegyzést, ami az alsó listán szerepel, már beírásakor kijavít. A listát saját elemekkel is kiegészíthetjük. Ha tehát tudjuk, hogy egy szót gyakran hibásan írunk, akkor a hibás változatot írjuk be a *Módosítandó* mezőbe, a helyesét pedig a *Jó szöveg* mezőbe.

Egy kattintással a *Felvez* gombra, új bejegyzésünk felkerül a listára.

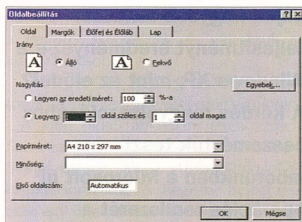
7 Az OK gombra kattintással mentjük a beállításokat, és a jövőben védve leszünk a gépelési hibák nagy részétől.

Széles táblázatok nyomtatása

A táblázatok hamar kiterelbeszedsnek. Ha a táblázatunk már nem fér el egy oldalra, fektetve is kinyomtathatjuk.

1 A *Fájl / Oldalbeállítás* parancsokkal az *Oldalbeállítás* párbeszédablakba jutunk. Itt kattintunk a *Fekvő* irányra, és nyugtázzuk a beállítást OK-val.

2 De mi van, ha az oldal még így sem fér ki? Erre az Excel zseniális megoldást kínál: Válasszuk a *Nyomatási kép* menüpontot a *Fájl* menüből. A nyomtatási képnélzetben válasszuk a *Beállít...* parancsot. Megjelenik az *Oldalbeállítás* ablak.

Az Excel akkorára kicsinyíti a táblázatot, hogy elférjen egy oldalra

3 Kattintsunk a *Legyen 1 oldal széles és 1 oldal magas* opcióra. Az Excel máris akkorára kicsinyíti táblázatunkat, hogy az ráférjen egy oldalra. A normál módon másfél oldalnyi helyet igénylő táblázatok ezzel a kicsinyítési faktorról még olvashatók maradnak.

4 Egy kattintás az OK gombra, s a képernyőn látható oldalunk papírlapnyi méretre zsugorodik. ■

Write

Spreadsheet

Database

Draw

Photopaint

- **Szövegszerkesztő**
(* .doc formátum támogatás)
- **Táblázatkezelő**
(* .xls formátum támogatás)
- **Adatbázis kezelő**
(* .mdb formátum támogatás)
- **Képszerkesztő**
(* .psd formátum támogatás)

Legális szoftver
reális áron!
38 000,- Ft.

ability
office 2002

Ability Office Kft.
1054 Budapest
Zoltán u. 11.
Tel.: 472-0485

Email: info@ability.hu
http://www.ability.hu

Teljeskörű irodai programcsomag

Vajon nagyobb rendszer-
teljesítményt eredményez-e a
Windows XP, mint az elődei?
A kérdés megválaszolásához
összemértük teszt-
laborunkban a Microsoft új
operációs rendszerét a
Windows 98 SE-vel, a
Windows ME-vel és a Win-
dows 2000-rel.

A Windows XP egyesíti a Windows 9x-
és a Windows NT-kernel irányvonalait,
így a FAT-ot (File Allocation Table) és
az NTFS-t (NT File System) is egyaránt képes
kezelni. A két fájlrendszerhez eleve két fájl-
hozzáférési táblát kínál, ezért a Win-
dows XP-t mindkét rendszerrel vizsgáltuk: A
Windows 98 SE és a Windows ME ezzel
szemben csak a FAT32-vel képesek indulni,
a Windows 2000 csak az NTFS-sel.

Valamennyi operációs rendszernek az
alábbi két teljesítménysztesztet kellett át-
mennie:

■ **Applikációs benchmark SYSmark
2001-en,** 128, 256, 512 és 1012 Mbájt
RAM alkalmazásával. Ennél a benchmark-
nál a szokványos PC-s munkavégzés szimulá-
ciójához szabványos alkalmazások futnak,
például Word vagy Outlook. Az operációs
rendszer sebességének hétköz-
nap körülmények közötti megítélésében
ez a teszt döntő szerepet játszik.

■ **3DMark 2000 grafikus Benchmark**
128, 256, 512 és 1012 Mbájt RAM alkal-
mazásával. A kezdő memóriaméretet 128
Mbájtunk választottuk. Korábbi, a régebbi
operációs rendszerekben végzett mérések
ugyanis kimutatták, hogy az operatív tár
128 Mbájtira történő megnövelése azonnal
érezhető sebességnövekedést eredmé-
nyez. Kíváncsiak voltunk rá, hogy a Win-
dows XP még több memóriával vagy na-
gyobb teljesítményre képes-e.

Tesztelő platformunk **Pentium III/600e-**
ből, VIA IC-készletes **Tyan Trinity 4000**
alaplapból, **IBM DTLA-307015 Ultra-ATA**
merevlmezéből, **nVidia GeForce 256**
chipes **Hercules 3d Prophet** grafikus kártyá-
ból és 32 Mbájt DDR-RAM-ból épült fel.

RAM-ként felváltva 128, 256, 512 Mbájt
és 1 Gbájt PC-133 memóriát használtunk.

WINDOWS XP AKADÉMIA (5.)

Lehet több pár megával?

Átvertük a 9x-et

A Windows 98 SE és a Windows ME
nem hajlandók 512 Mbájtól nagyobb
RAM-ot elfogadni. Ezért egy bejegyzéssel
kell bővíteni a *system.ini*-t.

```

SYSTEM.INI - Notepad
File Edit Search Help
-----
nldi-nmsystem.dll
[ccvidio.drv]
[nciseq.drv]
[nci]
cdaudio=ncidcd.drv
sequencer=nciseq.drv
waveaudio=ncisauv.drv
midi=ncimidi.drv
video=ncivide.drv
videodisc=ncidpion.drv
vcr=ncivcr.drv
mpegvideo=nciqtz.drv
mpegvideo2=nciqtz.drv
[vcache]
MaxFileCache=524288
MiniFileCache=524288
[HSNP32]
  
```

A *system.ini* módosításával becsapathatjuk a Win-
dows 9x platformot

A *system.ini*-t vagy a Windows mappá-
ban kettős kattintással lehet megnyitni,
vagy a *Start/Futtatás (Start/Run)* alatt begé-
peljük a *sysedit* parancsot, és a *system.ini*
fájl választjuk. A *[vcache]* bejegyzés után
szúrjuk be a következő sort:

MaxFileCache=524288

Az érték bitben értendő. Beállításunkat a
Fájl/Mentés (File/Save) parancssal kell el-
menteni. A Windows 98 SE és a Windows
ME alatt ekkor már 1 Gbájtnyi RAM-ot is
lehet használni.

Amint ez a táblázatunkból is látható,
egyéb tuningolási trükkök a benchmar-
kknál semmilyen különbséget sem ermé-
nyeznek.

A bejegyzés részletezése:

MiniFileCache=xxxx

MaxFileCache=yyyy

ChunkSize=512

A *MiniFileCache* értékek célszerű a

Tuning-mérés

Beállítás	Eredmény
MaxFileCache=524288	72
MaxFileCache=262144	72
MaxFileCache=131072	71
MaxFileCache=262144, ConservativeSwapfileUsage=1	72
MaxFileCache=262144, MapCache	72
MaxFileCache=262144, alwaysunloaddll	69
MaxFileCache=524288, MiniFileCache=262144, chunksize=512	72
MaxFileCache=524288, MiniFileCache=262144, chunksize=512, MaxFilePage=524288	72

A tuning-beállítások a Sysmark2001 eredményei Windows 98SE és 1 Gbájt RAM esetén. Minél nagyobb a pontszám, annál jobb az eredmény.

SYSMARK 2001

Operációs rendszer	Formátum	128 MB RAM	256 MB RAM	512 MB RAM	1 GB RAM
Windows 98 SE	FAT32	70	72	72	72*
Windows ME	FAT32	70	71	71	72*
Windows 2000	NTFS	73	74	75	74
Windows XP	FAT32	n.m.**	71	71	71
Windows XP	NTFS	n.m.**	71	73	71

n.m.= nincs mérés, *: A maxFileCache=524288-ra állítottuk. **: A Sysmark 2001 ennél a RAM méretnél a Sysmark 2001 Internet Content Creation mérésén lefaglott. A nagyobb pontszám jobb értéket jelent.

Operációs rendszer

SYSMARK 2001 OFFICE PRODUCTIVITY

Operációs rendszer	Formátum	128 MB RAM	256 MB RAM	512 MB RAM	1 GB RAM
Windows 98 SE	FAT32	75	71	77	77*
Windows ME	FAT32	70	71	71	72*
Windows 2000	NTFS	73	74	75	74
Windows XP	FAT32	73	74	74	74
Windows XP	NTFS	73	74	74	74

*:A MaxFileCache-t 524288-ra állítottuk. A nagyobb pontszám jobb értéket jelent.

SYSMARK 2001 INTERNET CONTENT CREATION

Operációs rendszer	Formátum	128 MB RAM	256 MB RAM	512 MB RAM	1 GB RAM
Windows 98 SE	FAT32	66	67	68	68*
Windows ME	FAT32	67	67	67	68*
Windows 2000	NTFS	70	71	72	72
Windows XP	FAT32	n.m.**	68	68	69
Windows XP	NTFS	n.m.**	69	72	69

*: A MaxFileCache-t 524288-ra állítottuk. **:A Sysmark 2001 ennél a RAM méretnél az Internet Content Creation mérésnél lefagyott. A nagyobb pontszám jobb értéket jelent.

3DMARK 2000

Operációs rendszer	Formátum	128 MB RAM	256 MB RAM	512 MB RAM	1 GB RAM
Windows 98 SE	FAT32	3665	3658	3664	3667*
Windows ME	FAT32	3701	3704	3700	3691*
Windows 2000	NTFS	2211	2209	2210	2203
Windows XP	FAT32	3588	3624	3632	3615
Windows XP	NTFS	3592	3616	3631	3622

*: a MaxFileCache-t 524288-ra állítottuk. A nagyobb pontszám jobb értéket jelent.

rendelkezésre álló RAM méretének a nyolcadát, *MaxFileCache*-ként a negyedét választani. A *ChunkSize* azt a csomagméretet adja meg, amellyel a *Vcache* olvas és ír. Az értéket 512-re célszerű választani.

■ A háttérfájlt az alábbi bejegyzéssel határozzuk meg a *system.ini*-ben a *[386Enh]* alatt:

```
MaxPagingFileSize=xxxx
```

```
MinPagingFileSize=yyyy
```

Az értéket itt is bitben kell megadni. A háttérfájl optimális méretéről megoszlik a szakértők véleménye. A javaslatok az operatív tár méretének 1,5-2,5-szerese között változnak, de vannak, akik 512 Mb-ot javasolnak az operatív tárhoz és a háttérfájloz.

■ Ahhoz, hogy a Windows 98, a Windows 95-höz hasonlóan, előbb mindig a gyors RAM-memóriát használja, mielőtt a háttértárhoz fordulna, egy értékkel kell bővíteni a *system.ini*-t. A *[386Enh]* rubrikában adjuk meg a következő sort:

```
ConservativeSwapfileUsage=1
```

Egy másik parancs kiszórja a már használaton kívüli *dll* fájlokat az operatív memóriából. A Windows ugyanis normál esetben még egy ideig őrizgeti ezeket a

fájlokat, mivel nagy a valószínűsége, hogy hamarosan ismét szüksége lesz rájuk. Akinek azonban csak kevés RAM-ja van, az ne ajándékozzon belőle fölöslegesen, még a *dll* fájloknak se. Az alábbi bejegyzés a program befejezőszo-
k

nal kürti a memóriát. Ehhez nyissuk meg a *Registry* szerkesztőt, és válasszuk az alábbi kulcsot:

```
HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Mic  
rosoft\Windows\CurrentVersion\Explorer.
```

A jobb oldali ablakban létrehozunk a *Szerkesztés/Uj\Karakterozat (Edit/New/String)* paranccsal az *AlwaysUnloadDLL* karakterozatot. A *Registry* bejegyzése csak egy újraindítást követően válik aktívá-
vá.

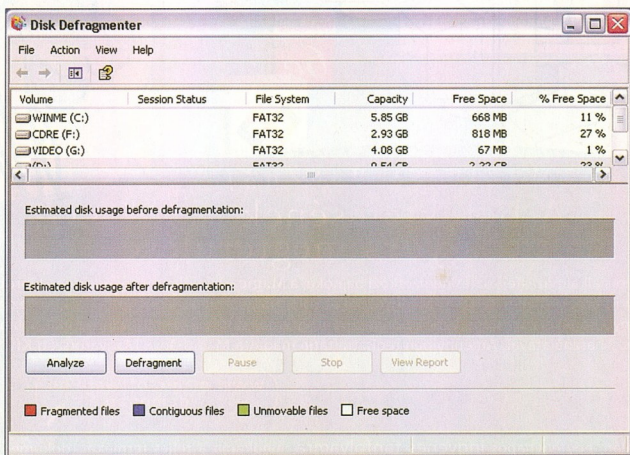
SYSmark 2001

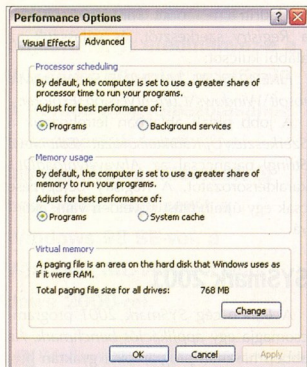
A *Babco* cég *Sysmark 2001* programcsomagja egy *applikációs benchmark*. Az ebben használt programokat gyakran hívják segítségül a felhasználók.

A benchmark a következő 14 programból áll: Microsoft Office (Word, Excel, Access, Outlook, Powerpoint), Dragon Naturally Speaking, Netscape Communicator, WinZip, McAfee VirusScan, Adobe Photoshop, Adobe Premiere, Microsoft Windows Media Encoder, Macromedia Flash, Macromedia Dreamweaver. Mi a 3-as patch-et használtuk.

A Babco cég megváltoztatta a *Sysmark2001* tesztelési módszerét a korábbi verziókkal szemben. Az alkalmazásokat már nem lehet külön indítani, hanem – a multitaszkos képességek vizsgálatához –

A Windows XP töredezettsgmentesítője. A gyors rendszer a karbantartott fájlrendszeren is működik

Magunk szabályozhatjuk a memóriakihasználtságot az XP alatt

csak más alkalmazásokkal együtt. Két teszt érteke adódik még hozzá a végeredményhez: az *Internet Content Creation* és az *Office Productivity*. A számítógép minden teszt előtt újra bootolt, így az egyedi érté-

kek már nem szórnak olyan erősen, mint a korábbi verzióknál.

A Windows XP alatt a tesztgép az Internet Content Creation futása során 128 Mb-ot RAM esetén reprodukálhatóan lefagyott.

A leggyorsabb operációs rendszer a *Windows 2000*. A Windows XP a legjobb eredményre *NTFS* és *512 Mb-ot RAM* esetén képes. A FAT-es üzemben kissé elmarad a Windows 98 SE mögött.

3Dmark 2000

A 3Dmark 2000 grafikus benchmarknál a Windows ME vezet, szorosan mögötte a Windows 98 SE. A Windows XP mögöttük következik, függetlenül attól, hogy a me-relevémez FAT-tel vagy NTFS-sel lett-e partícionálva. A Windows XP NTFS kezelé- sen javítottak, mert a Windows 2000 a 3Dmark 2000-nél még egyharmaddal elmarad a többi Windows verzió mögött.

ÖSSZEZÉS

Az operatív tár és a háttérfájl tuning- eljárásai alig eredményeznek valamit, ha a számítógépnek 256 Mb-otnyi RAM-ja van. Ha a RAM felszereltség ennél kevesebb, akkor a legjobb tuning- eljárás a *RAM-bővítés*. De túl sokra sincs szükség, mert 256 Mb-otnál több már nem éri meg. A több memória különösen a 9x kernelű gépeknél nem okoz sebességnövekedést. A PC-nek semmi

esetre se adjunk 512 Mb-otnál több RAM-ot, mert ezzel csak túlterheljük.

A Windows 98 SE egy gyors operációs rendszer. A Windows 2000 a játékok esetében nem igazán képes szórakoztatni. A Windows XP a FAT és az NTFS esetén is egyaránt otthonos, a sebessége azonban enyhén elmarad a régebbi Windows operációs rendszerek mögött.

Ha Magic-et használ, még erre is jut ideje...
A befektetésének gyors megtérülése

A gyors alkalmazásfejlesztés nemzetközi bajnoka, a Magic eDeveloper teljeskörűen kipróbálható, akár többretegű alkalmazás készítésére, akár internetes fejlesztésre is. Meggyőződhet róla, hogy a megszokott grafikus környezetben alkalmazható technológia sebességével és könnyedségével fog tudni webes, böngészős programokat is fejleszteni. Mindez már a mintában is skálázható, robusztus adatbáziskezelők - SQL - használatával. Amennyiben regisztráltatta magát a Magic Onyx Magyarország Kft.

www.magicsoftware.hu/demonap

oldalán, egy egynapos ingyenes tanfolyamra, megkapja a teljes terméket, dokumentációval, több adatbázisgateway-vel, Windows, Unix, Linux platformokra. Kap egy magyar nyelvű tankönyvet, számtalan mintapéldával. Mindez 3 hónapig működő licenccel (utána teljes funkcionalitású, de terjedelmében korlátozott demó) is magában foglal.

Minden 20 tanfolyami résztvevő között kisorsolunk egy kétszemélyes visegrádi hétvégét a Hotel Silvanusban.

MAGIC
www.magicsoftware.hu

PAINT SHOP PRO – DE HOGYAN? (3.)

Ház a tengerparton

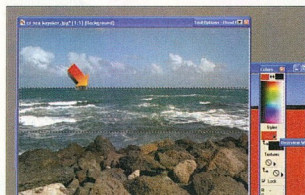
Sorozatunk harmadik részében „tengert készítettünk”. Így azután nem kell kétségbe esni attól, hogy a házuk nem a tengerparton áll, hiszen egyszerűen át tudjuk hidalni ezt az apró problémát, no persze csak akkor, ha a kezünk ügyében van a Paint

Tegyük fel, hogy vettünk egy tengerparti villyit, de túl messze van a tengerparttól. Rettenetesen néz ki a fényképen - így mégsem lehet büszkélkedni az ismerősöknek.

Első lépésben töltsük be a ház fényképét – ha esetleg nem 16 millió színű, akkor konvertáljuk át: *Colors – Increase Color Depth – 16 Million Colors*. Második lépésben szükségünk lesz egy tengerre. Mi sem egyszerűbb ennél: a *Google Images* opcióját használva kereshetünk képeket. Írjuk be hogy *sea*, és máris jön a „tengernyi” tengeres kép...

Keressünk egy olyan képet, ahol szinte csak a vízfelület látszik. Ha megvan, mentjük el, majd töltsük be ezt is a Paint Shop Próbá. A házat ábrázoló képen hozzunk létre egy új felületet (*Layer Palette – Create Layer*), és nevezzük el tenger-nek. Válasszuk ki az eszköztárból a *Freehand*

első pontját, egy újabb bal klikk-vel a végéig, aztán mindent kezdjük elölről – így szakaszonként haladhatunk. Minél rövidebb szakaszokat jelölünk ki, annál jobb az eredmény. Ha valahol hibázunk, a

Válasszunk egy „tengeres” képet!

Delete gombbal haladhatunk visszafelé. Ha készen vagyunk, a jobb egérgombbal befejezhetjük – az első pont és az utolsó értelemszerűen ugyanaz kell, hogy legyen. Valamilyen harsány színnel (például pirossal) fessük ki az újonnan kijelölt területet, hogy jobban lássuk. Most már megvan a tenger helye, csak be kell illeszteni.

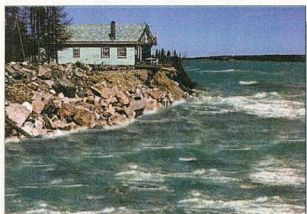
A tenger beillesztése

Fogjuk az internetről le vadászott tengert ábrázoló képet (ízlés szerint lehet háborgó vagy nyugodt), és jelöljük ki nagyjából a vízfelületet. Ha ez megvan nyomjunk *Ctrl+C*-t, majd a *Ctrl+V*-t: így van egy új képnünk csak a vízről. Az *Eszköz* palettán felülről a tizenegyedik a *Clone Brush* (két kis ecsetet ábrázol), válasszuk ki, majd kattintsunk a jobb egérgombbal a tenger jobb felső sarkában. Ez azt jelenti, hogy amit mostantól az ecsettel festünk, az tenger lesz... Visza a házikó képére, és kezdjük bátran festegetni a kijelölt felületen. Ha esetleg a piros munkafelületől eltűnt a kijelölés, akkor kattintsunk bele a *Magic*

Wand-del (felülről a nyolcadik az eszközközből), és máris visszajön a kijelölés. Ha a tengerfelület kifestése közben „elfogy” a tenger az ecset alól, semmi gond: újabb jobb kattintás a tenger képnél, és máris folytathatjuk a festést. Ha mindenféle rendszer nélkül (tehát nem szabályosan, pl. jobbról-balra) festegetünk, előbb utóbb megfelelően „véletlenszerű” végeredményt kapunk.

Egy kis utómunka

Sajnos a tenger és a sziklapart találkozásánál nagyon éles a határvonal – ezen bizony segíteni kell. Hozzunk létre még egy új réteget (nevezzük mondjuk *habok*-nak) és az *Airbrush* (festékszóró) eszközzel fújogassuk körbe a sziklapartot, természetesen fehér színnel. Azonban ne a partvonal mentén végig (nagyon „manipulált” lesz a kép), hanem csak úgy véletlenszerűen. Ha megvagyunk, akkor az *Effects – Blur – Blur more* opcióval mossuk el kicsit a „habokat”, a *habok* nevű réteg átlátszóságát (*Opacity*) állítsuk 70%-ra a *Layer palettán*. Ha maximalisták vagyunk, akkor a tenger réteg átlátszóságát is állíthatjuk (mondjuk 90%-ra) így „átlátszó” lesz a víz (ha tiszta vizű tengert szeretnénk.). Készen

Végre „valóban” a tenger partjára került a házuk

is vagyunk, és mennyivel olcsóbban, mint-ha vetnünk volna egy igazi tengerparti házat! Ha pedig látogatok jönnek és rákérdeznének, hogy hol a tenger, majd azt mondjuk, hogy éppen apály van...

HEN-

Ez a villyilló bizony egy kissé messze van a tenger-től

Selection Tool-t, ami felülről a hetedik, és egy kis lasszó jelképezí. A *Tool Options* ablakban (ha nem lenne aktív, a *View – Toolbars – Tool Options Palette* menüben aktiválhatjuk) állítsuk be a *selection type* opciót *point-to-point*-ra, a *feather*-t nullára, az *antialias*-hoz pedig tegyünk egy pipát. Most jön a neheze! Jelöljük ki a területet, ahol tengert szeretnénk látni a jövőben – bal kattintással letesszük a kijelölés

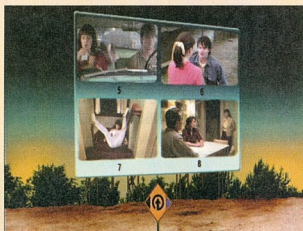
A hónap lemeze

Fiúk az életéből – Riding In Cars With Boys (Warner Home Video)

Szereplők: Drew Barrymore, Steve Zahn, Brittany Murphy, Adam Garcia, Lorraine Bracco, James Woods

1965, Beverly Donoírio még csak 15 éves, és mint minden tinédzser, ő is mérész álmokat szövöget a jövőről. Eltervezte, hogy írónő lesz, és New Yorkba költözik, bár úgy tűnik, a connecticuti munkásvárosban nem viheti sokra, és a legtöbb, amit az irodalom terén remélhet, Shakespeare és a romantikus regények olvasása. Tanárai azonban dicsérik íráskészségét, és biztatják, hogy jelentkezzen főiskolára. Bev éppolyan kamaszlány, mint a többiek – imasz, lázadó, szeszélyes... és a fiúkat lesi.

Egy bulin belebotlik egy nem túl eszes, ám vagány srácba, és mivel éppen családott egy másik fiúban, vele igyekszik vigasztalódni. Ray Hasek rögtön kap az alkalmon, ám nem sokkal később kénytelenek szembenézni az együtt töltött éjszaka nem várt következményével: Bev állapotos. Bev megtartja a gyereket. Otthagyjaa a középiskolát, és hozzá megy Rayhez. A kinos esküvői cere-

mónia után nekiállnak otthon teremteni. Hamarosan megszületik a fiúk, de Bev továbbra sem tesz le régi terveiről. Csak-hogy hat év házasság után rájön: férje drogfüggő lett, és felesége nehezen összeszoprolt pénzét, amelyet a főiskolai ta-

nulmányokra szánt, mind kábítószerre költötte. Házasságuk felbomlik, Ray eltűnik az életéből, és a magára maradt anya felteszi magának az ijesztő kérdést: hogyan tovább?

DVD extrák

Drew kommentárja
Werkfilm
Mozielőzetes
Filmográfia

VELEMÉNY

A film az egyik pillanatban nagyszerű vigjáték, a következőben pedig igazi dráma. Valószínű, hogy éppen emiatt a hullámzás miatt olyan jó. Végre az apát alakító színész, Steve Zahn is igazi feladatot kapott, amiben bizonyíthatta tehetségét. Drew Barrymore-t vélemény nézni, elsőprő alakítást nyújt. A történet a felnőtté válás nehézségeiről szól, a szülői ház és szigor elleni lázadásról, amit persze mindenki visszakap, amikor maga is szülő lesz.

További jelölt

Kikötői hírek – The Shipping News (UIP-Dunaflim)

Szereplők: Kevin Spacey, Julianne Moore, Judi Dench, Cate Blanchett

Quoyle, a boldogtalan, magányos New York-i betűszedő, felesége halála után nagynénjével ősei otthonába, Új-Fundlandra költözik. Itt rögtön felelősségteljes állást kap. Újságíró lesz. Bár eleinte

fél, hogy nem tud megfelelni a kihívásnak, őszinte írásaival és természetével lassan a sziget elismert polgára lesz. Wavery is figyeljen rá, aki egyedül neveli kislányát. Lassan kiderül, mindenkinek megvan saját féltve őrzött titka, amiről mindenki tud, de az egymás iránt érzett tisztelet miatt senki sem beszél. A férfi új éle-

te kezd kibontakozni, Quoyle kezd átalakulni.

DVD extrák

Mozielőzetes
Dokumentumfilm a forgatásról

VELEMÉNY

Érzékeny, izgalmas film az emberi kapcsolatokról. A főszerep az emberi lélek és annak sérthetőségéé, az élni akarásé. Ehhez persze olyan szereplők kellenek, akik megfelelően tudják érzékeltetni ezeket a finomságokat. A választás nagyszerű volt, és nemcsak a főszereplőké. A helyszín varázslatos, bár meglehetősen rideg. Ezért van olyan nagy szükség ott az emberi kapcsolatokra, az egymásra figyelésre.

További jelölt

Folytassa doktori – Carry on Doctor (Ariel International)

Főszerepben: Frankie Howerd, Sid James, Charles Hawtrey, Kenneth Williams, Joan Sims, Peter Gilmore

Ebben a kórházban mindenki meghal a röhögéstől. A *Folytassa-sorozat* legjobban sikerült kórházi komédiájában eszméletlenül szexi nővér, megvadult betegek, idióta orvosok és persze a kibíratatlan matróna főnővér dolgoztatják meg a rekeszizmainkat. A *Borough Megyei Kórházban* a vasfényelemhez kézzel-lábbal

ragaszkodó, kérlelhetetlen szigoráról ismert *Dr. Tinkle* veszi át az irányítást. Tekintélyét alaposan megtépázza, hogy a betegek fellázadnak az újonnan bevezetett rend ellen, és csak olaj a tűzre a hihetetlenül szexi nővér érkezése, aki az egekig tornássza a kórház teljes férfipopulációjának vérnyomását.

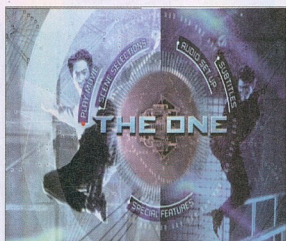
DVD extrák
Magyar szinkron

VÉLEMÉNY

Aki szereti az angol humort, az alapműnek tekintheti ezt a vígjátékot. A már 34 éve készült filmen nem látszik meg az idő múlása, és ez nem csak a kiváló minőségű kép miatt mondható el. A poénokon ismét jókat nevethetünk, ráadásul az igazi nyencek a magyar mellett az eredeti hanggal is végignézhetik a filmet.

További jelölt

Az egyetlen – The One (Warner Home Video)

Szereplők: Jet Li, Delroy Lindo, Carla Gugino, Jason Statham, James Morrison

A párhuzamos univerzumokban hasonmásaink élnek. Tudja és elfogadja ezt az intergalaktikus rendőrség minden alkalmazottja, kivéve az egykori ügynököt, *Gabriel Yulaw*-t. Yulaw 123 univerzumot jár körbe, hogy utóljérje és elpusztítsa alteregóit, hogy ő lehessen az Egyetlen. Egy-egy hasonmás likvidálásával, összegyűjtve azok energiáit, megsokszorozza az erejét.

DVD extrák

Dolby Digital 5.1 magyar szinkron
Előzetes

Kisfilmek: *Jet Li az egyetlen*, *A Multiverzum kreálta az egyetlen*, *Arcművészet*, *Gabe Law alteregói*
Animáció

Audiokommentár a rendező és a stáb közreműködésével

DVD-ROM-os extrák:

A film honlapja, Filmográfia

VÉLEMÉNY

Értelmetlen erőszak, véget nem érő verekedések, fantasztikus történetbe ágyazott unalom. A Hegylakó történetének felturbózott és unalmas változata. A film technikai megoldásai is sokszor hasonlítanak más alkotásokra, ez a legszembevetőbb a mátrixos kimerevítéseknel és kameramozgásoknál.

A DVD-ajánlók elkészítését a *Filmszemle* (www.filmszemle.hu) segítette.

További jelölt

Angyali szemek – Angel Eyes (Best Hollywood)

Szereplők: Jennifer Lopez, James Caviezel, Jeremy Sisto, Terrence Dashon Howard

Sharon Pogue, chicagói rendőrtiszt miközben egy éjszaka egy gyanúsítottat követ, majdnem áldozatul esik egy végzetes támadásnak. Felbukkan egy rejtélyes idegen, *Catch*, és megmenti Sharon életét. Szerencse? A sors keze? Valaki, aki véletlenül arra jár, és nem tart attól, hogy belekeveredik a dologba? Talán csak erről van szó. De Sharon és *Catch* korábban már találkoztak egyszer. Amikor egymásba szeretnek, rájönnek az igazságra, és foglalkozniuk kell múltjuk titkaival.

DVD extrák

Mozi előzetesek

Interjú a szereplőkkel és a rendezővel
Dokumentumfilm a forgatásról
Képgaléria

VÉLEMÉNY

Romantika és izgalom, amit a film a nézők számára nyújthat. Sajnos, néha vontatottan. A történet egy része már ismerős lehet más filmekből. Már láthatuk, mi történik, ha emlékeztünk egy kicsit kihagy, ha csak később jut eszünkbe, mi miért történhetett. A kezdetek alapján jobbra számíthatunk.

Jön: A gyűrűk ura

Magazinunk megjelenésével egy időben kerül a boltokba *A gyűrűk ura* trilógia első részének DVD-változata. Legközelebbi számunkban részletesen is bemutatjuk a kétfelvezes kiadást, most előzetesként csak néhány extrát sorolunk fel.

Dolby Digital 5.1 magyar szinkron
Magyar nyelvű menürendszer

Dokumentumfilmek: A kulisszák mögött, Középfölde könyvkiadójá, Küldetés a Gyűrűért, Utazás Középföldére

Kisfilmek: Hobbitalva felfedezése, Hobbitalva életre kel, Gyűrűlíderek: a bukkott királyok, Középfölde nyelvei

Morrowind

A helyszín egy hajó gyomra, s vízi járművünk a *Morrowind* nevű sziget felét tart. Sajnos nem egy luxusutazásról van szó, mivel a játékos tulajdonképpen fogoly, akit a császár utastársára visznek a szigetre. Ám ott – kicsoda meglepetés! – szabadon engedik, csak épp egy kis feladatot kell elvégeznie. Nos, így kezdődik a *Morrowind* nevű szerepjáték, amelynek a grafikája egészen különleges. Legelőször meg kell teremtenünk a hőseinket. Ehhez különböző fajokból, különféle kintézeti egyedekből válogathatunk. Miután „megszületett” a hősünk, el kell döntenünk, hogy milyen foglalkozást űzzön. Huszonegy szakmából választhatunk, de még jobb, ha válaszolunk tíz kérdésre a karakterünkkel kapcsolatban, s ennek alapján döntjük el hősünk szakmáját.

A játék során választott bőrre bújunk, akit egérrel és billentyűzettel vezetünk egy

fantáziavilágban. Ahogyan a szerepjátékoknál már megszokhattuk, itt is érdekes feladatokkal és rejtelmekkel találkozhatunk, és természetesen harcra is sor kerülhet.

A feladatok megoldása során különböző lehetőségek közül választhatunk. Elődönthetjük, hogy becsületes hősök leszünk-e, vagy inkább csellel és árulással oldjuk meg a feladatot. Az utóbbi esetben a sziget lakossága nem fog túlzottan ked-

velni bennünket, ám gyakran éppen ez a viselkedésforma a legcélravezetőbb. És ebben rejlik a *Morrowind* ereje: nagyon szabadok vagyunk, és nem kell mindig az előnyösebbnek tűnő utat követni, pontosabban fogalmazva, úgy alakíthatjuk a szerepünket ebben a játékban, ahogyan csak akarjuk, s ehhez a hangulatos zene kellemes ráadás.

INFO www.ubisoft.de

The Italian Job

Gondolkodott-e már azon kedves olvasó, hogy bűnöző karrierbe kezdjen? Nos, a *The Italian Job* című játékkal most megvan erre a lehetősége, ráadásul aggodnia sem kell amiatt, hogy esetleg rács mögé kerül.

A játékos ezúttal egy menekülő bűnöző bőrre bújik, s egy gyorsan száguldó autót kormányoz Európa különböző városaiban. Olyan gyorsan kell átküzdenie magát az utcai forgalmon, amilyen gyorsan csak tudja. Ráadásul nemcsak a járóklókra és a többi autóra kell figyelnie, hanem még azzal is tisztában kell lennie, hogy a rendőrség állandóan a nyomában van. Amikor felfedezik a rend bűzögő őrét, gázt kell adni, és menekülésre kell fogni a dolgot.

A száguldózás *Londonban* kezdődik, s a feladatok nem túl egyszerűek: egy ellopott autót kell elvinni az orgazdnának,

vagy egy cimborát kell kimenekíteni egy forróvá vált helyzetből. Ha egy feladat

teljesült, máris kezdődhet a következő, amely természetesen mindig nehezebb, mint amilyen az előző volt.

Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a *The Italian Job* nem igazi versenyszimuláció, az utazási körülmények ugyanis nem túl reálisak. Ám arra, hogy pusztán szórakozásból maximális sebességgel száguldjunk végig Európa nagyvárosaiban, a játék igazán megfelel.

INFO www.gamesdomain.com

Heroes of Might and Magic IV

Ha PC-s szerepjátékok nagy számára gondolunk, egyértelmű a következő: a fantázia korát éljük. Mindezt alátámasztja egy új fantázia-szerepjáték, a *Heroes of Might and Magic IV*.

Ez a játék azonban nem olyan, mint e típus megszokott képviselői: ezúttal a fantázia és a stratégia különös keverékéről van szó. A játékos feladata, hogy egy hadsereget szervezzon a városában, s e sereg célja, hogy győzedelmeskedjék a gonosz felett. A csapatokat hősök vezetik, akik lovagok, varázslók vagy papok. De vigyázat: ha a főhős meghal, a játék is véget ér. A különböző feladatok izgalmasak, és nehézségi fokuk a kezdőknek és a haladóknak egyaránt megfelelőnek.

INFO

www.3do.com

Hotel Gigant

Bosszantotta fel magát valaha a minősíthetetlen szobaszerviz, a silány étel vagy a barátságatlan recepcióskok miatt? Ha igen, akkor itt az alkalom, hogy Ön jobban csinálja! A *Hotel Gigant*nál egy szálloda irányítása lesz a játékos feladata. Be kell rendezni a szobákat, ki kell választani a megfelelő személyzetet, és persze a gazdasági mutatókért is felelni kell. Minden vendéget meg lehet kérdezni arról, hogy kinek mi tetszik és mi nem, elégedett-e a hotellel, avagy sem, hol van szükség esetleges javításokra. A „vendég-

fogadó” izometrikus 3D-s ábrázolása lehetővé teszi, hogy a játékos egy vendég szemszögéből menjen keresztül a szobákban.

A játék során különböző feladatokat kell végrehajtani, s ha az egyik kész, jöhet a következő szint, ahol persze már nehezebb feladat vár a „szállodaigazgatókra”.

Annak ellenére, hogy a *Hotel Gigant* a gazdasági szimulációs játékok sorát gazdagítja, igazán kellemesnek és szórakoztatónak mondható.

INFO www.hotel-gigant.de

Puzzle, amelyik nem kopik, és nem hagyod el a darabjait.

régi képeslapok

A „Régi képeslapok Puzzle” CD-n
120 gyönyörű képeslapot
mutatunk be,
10 küldetésbe szervezve.

Küldetések:

- Madame Baron • Bábfigurák
- Régi idők • Cicaország • Muzsika
- Hatvanas Évek • Legendák
- Kerekfejű Figurák • Újév • Húsvét

manó

PUZZLE

Egy küldetés 12 képeslap kirakásából áll, ahol a képek különböző méretűre vannak vágva, és a nehézségi szintek is változóak.

Egy küldetésen belül a képek egymás után, sorba rakhatók ki, de ha egyszer összeraktál egyet, bármikor szabadon választhatod. Ekkor a képhez tartozó paraméterek is változtathatók: eldöntheted, hogy hány darabra vágod, nehézségi szintet és időtartamot választhatsz hozzá.

A program elmenti a toplistát és a játék állását. A program kiváló szórakozás az egész család számára: apuka, anyuka vagy a nagytesó segíthet kirakni a képeket.

Profi-Média Kft.

A MINŐSÉGI PROGRAMOK KÉSZÍTŐJE

6500 Baja, Zombor u. 1. • Tel.: 79/523-340 Fax: 79/523-343

pmed@profi-media.com • www.profi-media.com

képes huzavona

A „Képes Huzavona Puzzle” CD-n
175 gyönyörű képet
mutatunk be,
10 küldetésbe szervezve.

Küldetések:

- tájak • viágok • jöppa képek
- híres helyek • autók • állatok

Szünetmentes közintézmények

Az APC Magyarországi Kereskedelmi Képviselet bár nem vesz részt közvetlenül a központosított közbeszerzésben, azaz nem rendelkezik saját keretszerződéssel, éves forgalmának hozzávetőleg 10 százaléka mégis innen származik. Az APC termékei és szolgáltatásai valamennyi keretszerződésben (Intel, RISC alapú és Rugalmasan konfigurálható PC) szerepelnek opcionális kiegészítőként, ezek az APC hagyományos használt csatornáin és a minősített szállítókön keresztül jutnak el az intézményekhez. Az államigazgatásban használt informatikai rendszerek köre meglehetősen heterogén, így a szünetmentes tápegységnek szinte teljes választékára szükség van. Az Intel alapú rendszerekhez a 0-16 kVA, a RISC alapú rendszerekhez a 700 VA-120 kVA, míg a rugalmasan konfigurált PC rendszerekhez 0-5000 VA teljesítményű UPS-eket kínálja a gyártó a megfelelő szolgáltatásokkal.

Bíró Viktor képviselvetevő szerint megfigyelhető tendencia, hogy a közintézményeknél is egyre fontosabb szempont a maximális rendelkezésre állás, a legminimálisabb leállás igénye a hardver- és adatvédelem mellett. Az APC a legkisebb, úgynevezett Back UPS-eket is szoftveres felügyelettel kínálja, soros és USB-n keresztül kommunikáció lehetőségével. A szerverek védelméénél ugyanakkor a teljesítménysűrűség az egyik legfontosabb szempont, ami a lehető legkisebb térfogatra eső lehető legnagyobb kapacitást ill. teljesítménytényezőt jelent. Emiatt ahogy a szervereknél, az UPS-eknél is a rack-be szerelhető megoldás a legnépszerűbb, ezeken belül is a 2-3 U magas, és akkumulátorokkal bővíthető tartásidejű modellek. A nagyobb intézmények számára a felügyelhetőség szintén fontos szempont, így például a http-n, SNMP-n és Telneten keresztül való menedzselhetőség ma már alapvető elvárás, s egyre többen integrálják APC UPS-eik menedzsmenetjét az iparág vezető felügyeleti szoftvereivel (HP OpenView, CA Unicenter TNG, Compaq Insight Manager, CiscoWorks2000, SunNet Manager, Tivoli stb.).

KÖZPONTOSÍTOTT KÖZBESZERZÉS

Ki, hogy került

A központosított közbeszerzéssel a költségvetési intézmények összehangolhatják beszerzéseiket, illetve jobb árakat alkudhatnak ki annál, mintha külön-külön vásárolnák meg a szükséges termékeket és szolgáltatásokat. A Központosított Közbeszerzés hatálya alá jelenleg több mint ezer intézmény tartozik, ami hatalmas piacot jelent, így a szerencsés szállítók éves forgalmának jelentős része származik a központi közbeszerzésből.

Ez az arány természetesen cégenként különböző, hiszen egy kisebb hazai vállalkozás ily módon akár meg is duplázhathatja a forgalmát, de a nagyobb nemzetközi cégeknél sem ritka, hogy a bevételük 20-30 százalékát a közintézményeknek való eladások adják. A nagy értékesítési volumen miatt a közbeszerzési árak természetesen erősen nyomottak, hiszen a minősített szállítók között éppen olyan a verseny, mint más piacokon. Az intézmények természetesen saját költségvetésükből intézik beszerzéseiket, így érdekük, hogy minél alacsonyabb árakat harcoljanak ki. A törvény hatálya alá tartoznak a kormány által irányított szervezetek – kivéve a Nemzetbiztonsági Szolgálatokat és a Külügyminisztérium irányítása alá tartozó külképviseleteket – valamint minden, az egészségügyről szóló 1997. évi XLIV. törvény hatálya alá tartozó és Egészségbiztosítási Alapból finanszírozott költségvetési szervezet.

A közbeszerzések szabályairól és eljárásrendjéről az 1995. évi XL. számú, a közbeszerzésekről szóló törvény rendelkezik. A törvényalkotó ugyanakkor felhatalmazta a kormányt a közbeszerzések központosításának részletes szabályozására, ami a 125/1996. (VII. 24.) kormányrendeletben meg is történt. A rendeletben meghatározták a központi költségvetési szervek központosított közbeszerzéseinek részletes szabályait. A 2215/1999. (VIII. 25) kormányhatározat alapján a korábban kijelölt három központi beszerző szervezet – BM OKF, OEP, MKGI – helyett a

központosított közbeszerzéseket 2000. január 1-jével a *Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatósága*, azaz az *MKGI* végzi. Az előbbi időpont után elindított beszerzési eljárások lefolytatása, a keretszerződések megkötése, illetve az ezzel kapcsolatos feladatok tehát már az MKGI-hez tartoztak. Azok a keretszerződések, amelyek még a korábban kijelölt központi beszerző szervezetek valamelyike kötött meg, az eredetileg meghatározott időpontig érvényesek, ám ezek kezelésével már az MKGI foglalkozott. A központosított közbeszerzés rendszeréhez való csatlakozás feltételeit a Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatósága Főigazgatójának 1./2000. számú utasítása tartalmazza.

A közbeszerzésekről szóló 1999. évi LX. törvénnyel módosított, a már említett 1995. évi XL. törvény szerint a *Közbeszerzések Tanácsa* évente, annak hivatalos lapjában, a *Közbeszerzési Értesítőben* közzé teszi a 65. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti meghívásos eljárásban való részvételre felkérhető gazdálkodó szervezetek, azaz a minősített ajánlattevők jegyzékét. Jelenkezni a *Közbeszerzések Tanácsának* pályázati lapjának kitöltésével lehet, amelyet minden évben a *Közbeszerzési Értesítőben* jelentetnek meg. A megadott határidőn belül 62 pályázat érkezett, ezek közül 56 cég került fel a minősített ajánlattevők listájára. A 2001. évi jegyzékben 190 cég szerepelt, tehát a 2002. évre összeállított kibővített jegyzéknek már összesen 246 gazdálkodó szervezet szere-

et be?

pel. Meg kell említeni, hogy a konkrét eladások után a szállítónak 2 százalékos úgynevezett közbeszerzési díjat kell fizetnie, ami az MKGI kasszájába folyik be.

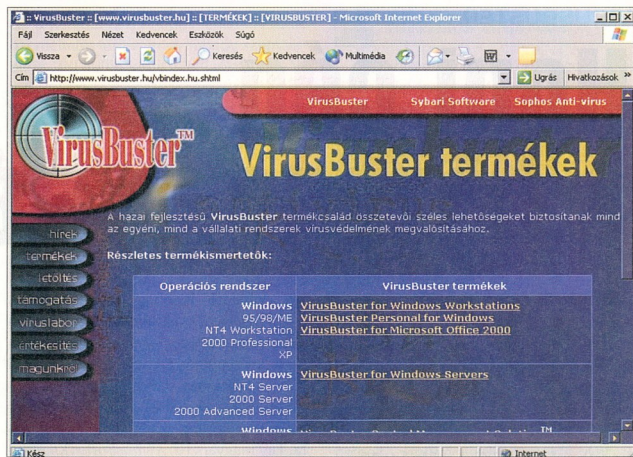
A csaknem két és félszáz minősített ajánlattevő kizárólag a meghívásos eljárás egyik változatánál számíthat előnyre, azaz a jegyzékben nem szereplő ajánlattevők a közbeszerzési eljárások más típusaiban – nyílt eljárás, meghívásos eljárás Központi közbeszerzési törvény 65. § (1) bekezdés a) pontja szerinti változata, tárgyalásos eljárás – továbbra is korlátozás nélkül vehetnek részt. Fontos, hogy attól, hogy egy cég minősített ajánlattevő, konkrét közbeszerzési eljárás esetén nem mentesül a közbeszerzési törvény előírásai alól, így például a hatósági igazolásokat, a nyilatkozatokat nekik is be kell mutatniuk.

Azzal, hogy az előző évihez képest több ajánlattevő szerepel a jegyzékben, lehetővé vált, hogy a közbeszerzési törvényben előírtaknak megfelelően területenként legalább öt-öt ajánlattevő legyen. A cégek jelenleg egy évig, azaz 2002-ben szerepelnek a minősített ajánlattevők jegyzékében, míg a következő, immár két évre szóló pályázatokat a Közbeszerzések Tanácsa idén írja ki.

A minősített ajánlattevők a szerződési időszakra keretszerződést írnak alá, amelyben meghatározzák a közbeszerzésben való értékesítés maximális összegét is. Amennyiben a keretszerződésben meghatározott limitet a cég eléri, a következő szerződésnél nagyobb keretet igényelhet.

A központosított közbeszerzés a jegyzékben szereplő cégeknek nagyobb vállalatközi kört érint, hiszen a minősített szállítók többsége más gyártók termékeit is kínálja. Ezen gyártók természetesen szintén jelentős eladásokat érnek el a közszférában, így ők maguk is gyakran szerveznek közbeszerzési napokat, de részt vesznek a szállítók közintézmények számára szervezett rendezvényein is.

Az informatikai-telekommunikációs eszközök és szolgáltatások terén a köz-

A magyar tulajdonú VirusBuster sikeresen szerepelt a közintézmények vírusvédelmi rendszereinek beszerzésére kiírt pályázaton

szféra jelentős megrendelőnek számít, ráadásul itt nagyobb volumenű vásárlásokra számíthatnak. A kisebb, magyar tulajdonú cégek számára ez az életben maradási jelentő, de több vállalkozás, például a számítógépgyártással foglalkozó cégek is ilyen megrendeléseken nőtték ki magukat. Ez főként a számítógép-összeszerelő vállalkozások sikertörténete volt, amelyek közül talán a magyar *Albacomp Számítástechnikai Rt.* neve cseng a legismerősebben. A központosított közbeszerzés azonban maguknak az intézményeknek is számos előnyt jelent, hiszen így a kisebb intézmények is élvezhetik a központi szerződések előnyeit. Ilyen például a kormányzati maximált ár, a projekt ár, az akció ár, a pontosan lefektetett minőségi követelmény, a teljes élettartama számított költség (TCO), amely biztosítja a befektetések értékállóságát. A lefektetett keretszerződéses ráadásul a saját hatáskörű közbeszerzési eljárásokhoz képest gyorsak és kiszámíthatók is. A koordinált termék-választék szintén megkönnyíti a beszerzők életét, bár sokan ezt, azaz az előre meghatározott választékokat inkább kényszernek tartják. Ha a listát böngésszük, feltűnik, hogy vannak cégek, amelyek több termékben is szerepelnek, azaz több keretszerződéssel is rendelkeznek. A már említett *Albacomp Számítástechnikai Rt.* például a számítógépgyártáson túl az irodagép-berendezés nagykereskedeleme, vala-

mint a szoftverkészítés-tanácsadás témakörben is jelen van. A *Minor Rendszerház Kft.* ugyancsak több vasat tart a tűzben, hiszen szintén szerepel a számítógépgyártás, az irodagép-berendezés nagykereskedeleme és a szoftverkészítés-tanácsadás témakörökben, s további példákat is hozhatnánk még. Mindez azért nem meglepő, mert a jegyzékben szereplő cégek igyekeznek minél szélesebb körű megoldást kínálni, ezért szerepelnek több témakörben is. Ezért a vállalkozások számos más gyártó eszközeit is felveszik a palettájukra, akik így bár keretszerződéssel nem rendelkeznek, közvetve mégis jelen vannak a központosított közbeszerzésben.

Ilyen például a szünetmentes tápegységek egyik legnagyobb gyártója, az *APC* is, amelynek a termékei többek között a *Hewlett-Packard Magyarország Kft.*, a *Bull Magyarország Kft.*, a *Unisys Magyarország Kft.* és a *Feo Kft.* kínálatában is szerepelnek, mint opciós eszközök. Az *APC* magyarországi forgalmának körülbelül 10-15 százalékát adják a központosított közbeszerzésen keresztül megrendelések.

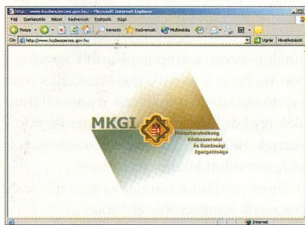
A minősített szállítók palettája természetesen igazodik a megrendelő igényeihez, így a többség igyekszik teljes körű szolgáltatást nyújtani. Így nem meglepő, hogy komoly rendszerintegrátor cégek is próbálnak minél nagyobb részt kiharítani maguknak ebből a jelentős piacból.

FÜLÖP NORBERT

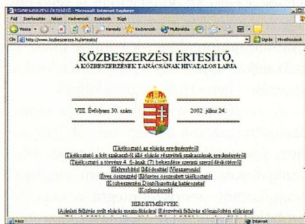
VIRUSBUSTER

Honi cég a közbeszerzésben

**A Miniszterelnökség
Közbeszerzési és Gazdasági
Igazgatósága (MKGI)
a köztisztviselők
vírusvédelmi eszközeinek
beszerzésére kiírt pályázatán
idén hat vírusirtó platform
gyártójával és
forgalmazójával, köztük egy
magyar céggel kötött
keretszerződést.**

A központosított közbeszerzések ma már egyöntetűen a Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatóságához tartoznak

A Közbeszerzési Értesítő a Közbeszerzések Tanácsának hivatalos lapja

A dolgnak különös jelentőséget ad, hogy nem csak nemzetközi cégek, a Network Associates (a McAfee gyártója), a Computer Associates International (CA), a Symantec, a Trend Micro és a Panda Antivirus került fel a központosított közbeszerzés minősített szállítóinak a palettájára. Egy magyar cég, a VirusBuster Kft. szintén kiemelt besorolást kapott a pályázaton. A következő fél évben a költségvetési intézmények így nem csak külföldi szállítóktól, de egy, a hazai szellemi potenciálra építő, az itteni viszonyokat ismerő vállalatnál is komoly kedvezménnyel vásárolhatják meg vírusirtó rendszereiket.

A fél évre szóló keretszerződés tető alá kerülése a VirusBuster Kft. számára jelentős fegyelvényt, főként akkor, ha ennek keretösszegét sikerül konkrét megrendelésekkel feltölteni. Bozsó Julianna, a cég ügyvezető igazgatója mindenesetre derűlátó, hiszen számos költségvetési intézmény már hosszú évek óta a partnerük. A vállalat a közigazgatási és oktatási intézmények igényeivel több éves együttműködés során ismerkedett meg, megoldásait ezekhez szabva alakítja ki. A köztisztviselők számára a VirusBuster most kedvezménnyel kínálhatja több szolgáltatását is. A korábbi szerződéseik java része ugyanis termékértékesítésre vonatkozott, ám a korszerű vírusvédelem ma már elképzelhetetlen megfelelő háttérrelműködés nélkül. Ilyen a naponta – sőt szükség esetén naponta többször is – megjelenő új vírusadatbázis, a vírusirtó szoftver rendszeres frissítése, a folyamatos technikai támogatás, a rendszerfelmérés és a rendszerfelügyelet. Mivel azonban a VirusBuster eddig kívül maradt a központosított közbeszerzésben, partnerei kevésbé kedvező áron juthattak hozzá szolgáltatásaihoz. Emiatt előfordult, hogy az antivírus szoftvert inkább a központosított közbeszerzés valamelyik minősített szállítójától vásárolták

meg, még akkor is, ha az nem kínál olyan kiterjedt támogatási rendszert, mint a magyar cég. A kedvezmény valóban komoly árelőnyt jelent, hiszen mind az állami intézmények, mind az oktatási és egészségügyi intézmények 40-50 százalékkal olcsóbban juthatnak hozzá a VirusBuster termékeihez, attól függően, hogy VirusBuster, Sophos, Sybari vagy MIMESweeper termékeket akarnak vásárolni.

Jelentős eredményként könyvelhető el, hogy a VirusBuster Kft. magyar cégként bekerült a vírusvédelmi iparág élvonalába. A VirusBuster annak érdekében, hogy minden területet lefedhessen és ügyfeleinek bármely rendszerre megoldást nyújthasson, más cégek termékeit is felvette termékpalettájára. Így a Sybari Software Incorporated Antigen for Microsoft Exchange és Antigen for Lotus Notes megoldásait, melyek hatékonyan biztosítják az Exchange és Notes levelezőrendszerek védelmét és már a VirusBuster víruskereső motort is tartalmazzák. Ezenkívül a Sophos Anti-Virus termékeit kínálja, melyek nagy előnye, hogy gyakorlatilag minden létező platformra megoldást nyújtanak, így egyedi rendszerek esetén tökéletesen beilleszthetők a VirusBuster termékpalettába kiegészítő elemként. Emellett fontos még megemlíteni a ClearSwift MIMESweeper tartalomszűrő megoldását, melyet ugyancsak a VirusBuster Kft. forgalmaz. E termékek alkalmazásával megvalósítható az úgynevezett többszintű védelem is, mely lehetőséget biztosít a védelem hatékonyságának jelentős fokozására.

Bozsó Julianna szerint a hazai és külföldi fejlesztések esetében egyaránt fontos, hogy értékesítésükre teljes körű szolgáltatásba ágyazva kerüljön sor, hiszen a köztisztviselők komplett megoldásokat keresnek, így nem csupán egy szoftvert, hanem a hozzá kapcsolódó rendszerintegrációs és egyéb szolgáltatásokat is.

F. N.

Nyertes Unisys

A Unisys nyerte el a Microsoft 2002. évi „Global Services Partner of the Year” díját. A Microsoft a Unisys több globális szövetséges partnere – így például az EDS, a KPMG Consulting és más versenytársak – közül emelte ki. Az elismerést a Microsoft éves partnerkonferenciáján, a Fusion 2002-n jelentették be, július 12-én.

3Com győzelme

Kettős győzelmet aratott a 3Com Angliában, a hálózati megoldások díjkiosztó rendezvényén: a 3Com NBX-es termékcsalád az év Voice terméke kitüntetést nyerte el, a 3Com SuperStack 3 Webcache pedig az év legjobb Web terméke díjat kapta meg. A nagyszabású rendezvény a CMP Europe és a Network News támogatásával jött létre. Az idei Networking Industry Awards díjaira egyébként több mint 300 vállalat pályázott.

SAP a BTI-nek

A Synergon Informatika Rt. az SAP R/3 integrált vállalatirányítási rendszer bevezetéséről kötött szerződést a Budapesti Temetkezési Intézet Rt.-vel. A bevezetési projekt értéke eléri a 150 millió forintot, amely magában foglalja a rendszer bevezetéséhez szükséges szoftverek, hardverelemek és szolgáltatások értékét.

Gyorsít a Sabedu

Bár még csak most alakult, máris piacvezető szerepre tör, és jelentős tőkebevonást tervez a Graphisoft Parkban működő Sabedu Elektronikus Oktatási Technológiákat Fejlesztő, Szolgáltató és Értékesítő Korlátolt Felelősségű Társaság. A cég az elektronikus oktatás területén kínál szolgáltatásokat: az e-learning tanácsadási, a tartalomfejlesztési, a tartalom-disztribúci-

ós, a keretrendszer-implementációs és az üzemeltetés területén. A Sabedu szeptemberig 100 millió forint feletti tőkebevonást tervez, amely forrásul szolgál a folyamatosan létszám bővítésnek, valamint a szolgáltatási és termékportfólió kialakításának.

A cég elsősorban a nagyvállalatokat és a kormányzatot célozza meg, és idén már 100 millió forint feletti árbevételre törekszik, de megjelennek alacsonyabb árfekvésű termékekkel is a szakképzésben, a felsőoktatásban és a közoktatásban. A cég integráló szerepet kíván betölteni a magyarországi e-learning szabvány kialakításában, és ehhez szoros együttműködést alakít ki az ágazatban tevékenykedő piaci szereplőkkel, szervezetekkel és az érintett állami intézményekkel.

Gyógyító Nokia

A Nokia hatodik alkalommal adományozott orvosi műszereket a Heim Pál Gyermekkórháznak, hogy elősegítse a beteg gyermekek gyógyítását. Az idei 4,1 millió forinttal együtt a Nokia eddigi adományainak összege meghaladja a 31 millió forintot. Az idei adománnyal a kórház egy hőlég-sterilizálóval és egy mini fűrészkészlettel gyarapodott.

A Nokia értékes orvosi berendezésekkel járul hozzá a beteg gyerekek gyógyulásához

Hivatalos vírusvédő

A Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatósága (MKGI) több fordulós pályázat lezárásaképpen 200 millió forintos keretszerződést kötött a VirusBuster Kft.-vel. Az MKGI a közintézmények vírusvédelmi eszközeinek beszerzésére, valamint kapcsolódó szolgáltatások teljesítésére hirdetett pályázatot.

A magyar cég nemcsak a nemzetközileg elismert VirusBuster termékek, de a Sybari, Sophos és ClearSwift antivírus megoldások forgalmazásával is foglalkozik. Összetett, többszintű védelmet nyújt a levelezőszerverek, a fájlserverek és a munkaállomások számára, mindezt tizenöt különféle platformon. A keretszerződés eredményeképpen a közigazgatási intézmények jelentős költségmennyvel rendelhetnek vírusvédelmi megoldásokat a VirusBuster Kft.-től, az új termékverziók megjelenésekor sem kell felárát fizetniük, és részesülnek a cég saját fejlesztő szakemberei szakmai támogatásában.

E-Group konzorcium

A vonatkozó törvényi szabályozás értelmében 2003. január 1-től kerül sor a magyarországi villamosenergia-piac részleges liberalizációjára. Az E-Group Magyarország Rt. az energiapiaci szereplői számára egy tudásközpont létrehozását határozta el, amely különféle szoftverekkel és szolgáltatásokkal segítené az említett szervezeteket. Az E-Group kezdeményezésére egy szakértői konzorcium alakult, amely a villamosipari, közgazdasági, elemzési és informatikai rendszerfejlesztői tudást egyesíti magában.

Az E-Group a fejlesztési munkák befejezését 2002. októberre tervezi. Ezt követően áll majd rendelkezésre az a magyar viszonylatban egyedülálló szimulációs rendszer, amelynek alkalmazása elengedhetetlen lesz az üzleti sikerek eléréséhez a magyarországi energiapiaci szereplői számára.

ebolt****
www.ebolt.hu

Minden vásárlása pénznyt hoz!

Ne kérjen kölcsön,
eTallért költsön!
www.ebolt.hu

Műszaki Áruház

Rendelje meg a Computer Panoráma e havi DVD-mellékletét plusz 1495 Ft-ért! (Előfizetőknek csak 1195 Ft!)

Computer
PANORÁMA

a földi lányok csábítók Erre buknak a marslakók

Amerikai vígjáték (a film hossza kb. 99 perc).

Szereplők: ..... GEENA DAVIS
..... JEFF GOLDBLUM
..... JIM CARREY
..... DAMON WAYANS
Rendezte: ..... JULIEN TEMPLE
Zene: ..... NILE RODGERS
Fényképezte: ..... OLIVER STAPLETON

Valery (Geena Davis) a filmgyártás fellegrárában, Hollywoodban él és dolgozik, egy műköröm stúdióban. Egy gyönyörű napfényes délután, miközben a lány boldogan pihen a pázsiton, egy óriás hajszárróra emlékeztető UFO landol az üszömedencőjében. Az űrhajóból három színes szörnyök E. T. mászik elő, akik rendkívül barátságosnak tűnnek. A rémült lány összebarkózik az idegenekkel és megpróbálja elrejtetni őket a világ és főleg véglegénye szeme elől. A szépségszalonban barátinője Kezelsébe veszi az idegeneket és mestermunkijának köszönhetően három elképesztően jóképű árca kerül ki a kezét közül, akik egyből belevetik magukat Los Angeles éjszakai életébe, ahol a galaktikus méreteket űtő csajozás során mindenféle típusú találkozásra sor kerül.

EXTRÁK

- A film eredeti előzetese
- Szereplők és a stáb bemutatása
- Interaktív menük
- Közvetlen jelenetválasztás

2002/9

DVD
VIDEO

GEENA DAVIS • JEFF GOLDBLUM • JIM CARREY • DAMON WAYANS

a földi lányok csábítók avagy ERRE BUKNAK A MARSLAKÓK

A DVD-mellékleten

Vicman's Photo Editor 6.991

Fotóretusáló és -szerkesztő

(béta verzió)

123 Free Solitaire 2002

Kártyajátékok

(teljes verzió)

AbiWord 1.0

Magyar nyelvű

szövegszerkesztő

(teljes verzió)

WebDwarf

Webszerkesztő

(teljes verzió)

Az újság tartalmából:

- Ingyen SMS
- 50 e-mail trükk
- MP3: a legjobb tippek

Computer
PANORÁMA

Várjuk rendelését!

Computer Panoráma Kiadói Kft.
1091 Budapest, Üllői út 25.

Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Ha Ön kedves Olvasó, a szeptemberi CP CD-s változatát vette meg, de igényt tartana a DVD-mellékletre is, akkor ez az ajánlat Önnek szól. Használja ki ezt az alkalmat és rendelje meg 1495 Ft-ért a CP szeptemberi DVD-mellékletét.

Az ár a postaköltséget is tartalmazza!
Ajánlatunk a készlet erejéig érvényes!

Internet:
www.computerpanorama.hu/akciok

A Pilot-Comp állandó akcióról híres – minden héten más-más akciós termékkel lepik meg a vásárlót. Elkerülhetetlen hát a kóstolató-akciócsapat megjelenése (a nevem: Kóstoló. Bolt Kóstoló...) a belvárosi üzletben. Próbavásárlásunk ezúttal optikai egér formájában teljesedik ki – lássuk a tapasztalatokat.

PILOT-COMP

Barátságos pilóták az emeleten

A számítástechnikai üzleteknek végzősoron két fő típusa létezik. Az egyik a „hivatalos” – zsargonizálva profi, vagy profkó üzlet. Ennek ismertetőjegyei: a lépteket halkán elnyelő padlószőnyeg, szigorúan szőke (inkább mellesben, mint végzettségben erős) eladólányok, professzionális dekoráció és csillogó-villogó króm kiegészítők. Csend, rend, fegyelem (és légkondi) mindennütt. A másik besorolás a „hobbibolt”, rövid nevén „hobbolt”. Ismertetőjegyei: a pulton heverő (mennyezetről lógó, padlón fekvő) szétszedett számítógépek, rövidnadrágos (barátságos) fiatal eladósráckok, valamint fontos, hogy az üzlet belső dekorációi egy ukrainai állatkitűző-nagyker hangulatát idézzék. És persze mindenki tegeződik mindenkivel. A Pilot-Comp az utóbbi, a „hobbolt” kategóriába tartozik – de persze ez egyáltalán nem negatívum. Cikkünk születésének pillanatában egy porcelánbolt (vagy valami ilyesmi) felett helyezkednek el a fiúk, de nyár végére leköltöznek, sőt internet-kávézóval is bővülnek. Egyelőre azonban bátran fel kell haladnunk a lépcsőn, a mindezt látszólag nyugalmalomból tűrő porcelánbolt mellett. (Persze lehet hogy nem is porcelánbolt, hanem ajándékbolt – annyira nem figyeltük...) Felérve realizáljuk a névadás evidenciáját: repülőgépek, úrhajók lógnak a falról, sőt artudító (magyarosan R2D2) is itt lóg a Star Wars-ból (nem, Yodát nem látuk). A boltberendezés feletti megörökösödés után kiderül: az árak elég jók (alacsony-középi), bár néha elég magasba szöknek (pl. merevlemezek). Viszont elég sok minden

van raktáron. Érdekeség, hogy még szórakoztatóelektronikai berendezéseket is kínálnak: video, DVD, tévé, kamera. No és persze konfigurációk, alkatrészek és az elmaradhatatlan akciós termékek. Gyorsan kiderítjük, hogy a Pilot-Comp csapata véréprofi a hardverterületen – vásárlásunk alatt egy csöndesen mormogó szakember könyékiég elmerül egy szétszedett konfigurációba – ha nem értene hozzá, akkor biztos nem csinálná... (nagyon jó következtetés kedves Watsonom!) Szólnunk kell a weboldalról is: a pilóták honlapja nem piskóta (vagy inkább, nem pilóta-keksz): hírlevél, akciós ajánlatok, rendszeresen frissített árlista, szemnyugtató külső. Érdemes megnézni. Igaz, kicsit olyan, mintha a TopGun Online-t néznénk, de hát *nomen est omen* – Pilot-Comp névvel mégsem rakhathatnak kis piros KGST traktorokat a földre... Hogy kinek ajánljuk e havi első boltkóstoló-verseyőzőnket? Nos, aki nem szereti a rideg,

Pilot-Comp

Sok minden jó áron – a merevlemezek kicsit drágák. Ha szeretjük, ha foglalkoznak velünk, akkor mindenképpen tegyük itt egy próbát.

INFO 1074 Budapest, Alsóerdősor u. 3

Telefon: 321-0408

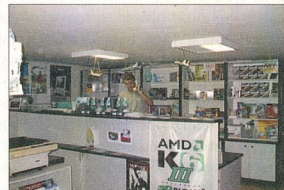
Tel/Fax: 351-2338

Nyitvatartás: H - P: 10 - 17-ig

<http://www.pilotcomp.hu>

Nem a ruha teszi az embert, nem a design teszi a jó boltot...

Ha valamit nem látunk a polcon, kérjük nyugodtan – sokkal nagyobb az árukészlet, mint elsőre gondolnánk

személytelen „profi” üzleteket, viszont szereti ha személyre szabottan foglalkoznak vele, ha elvárja, hogy minden kérdésére választ kapjon, illetve ha hajlamos olyanokat kérdezni, hogy „érdemes-e lecserélni a VIA chipsetes alaplapra tett ASUS GF2-vel az alaplap gyári AGP meghajtóit?”, az mindenképpen tegyen próbát ebben az üzletben. Segítőképz szakemberek, meglepően nagy árukészlet, kellemes árak. Szervíz, garancia és még R2D2-vel is találkozhatunk.

A Boltkóstoló rovat képei HP PhotoSmart 315 digitális fényképezőgéppel készültek.

SIGMA LINE COMPUTER

Józsai bácsi első bevetése...

Hírünk (nem dicsekvésképp jelezzük) futótűzként terjed. Ez még nem lenne gond (sőt, tulajdonképpen hízelgő) – de hogy dolgozzon így a csapat inkognitóban? A Kedves Olvasó pedig bizonyára elvárja, hogy objektív módon, a „vevő” szemszögéből vizsgáljuk a boltokat, és ne úgy, mint „azok a computer-panorámások, akik járják a boltokat, tudod...” Terjed tehát a hírünk, és ez bizony járatlan utakra kényszerít minket...

Kicsi a világ, kicsi a város. Szükség van új boltkóstoló ügynökre! Az optimális jelölt olyan, akiről ordít, hogy nem igazán ért a számítástechnikához, nem túl fiatal és bele tud olvadni a tömegbe. Az optimális jelölt Józsai bácsi! Róla tudni kell, hogy véletlenül ismertük meg (hogy hogyan, azt most hosszú lenne itt kifejtetni), és saját elmondása szerint két számítógépet látott eddig – de mint utóbb kiderült az egyik ebből írógép volt. Józsai bácsi tehát tökéletes arra, hogy eljuttassa az unokájának számítógépet vásároló nagypapi naív szerepét – tökéletes ügynök! Ennél jobban nem lehet tesztelni a megfelelő kiszolgálást – különös tekintettel a türelemre és a segítőkészségre. (Hja, amikor Józsai bá' be-kérdezi, hogy a monitor fekete-fehér vagy színes, szem nem marad szárazon...) Szóval a terv: Józsai úr kérdezget (csak úgy magától, nem kell őt féltetni), mi pedig a sarokból figyelünk, jegyzetelünk. Első bevetés: Budapest, Belváros. 13.42 pm. Célpont: Sigma Line Computer nevű bolt. A célpont közepesen jól túri a kb. 15 perces kérdezgetést, azonban elismerésre méltó módon nem használja ki hogy a „vevő” nem ért a szakmához. Nem sóznak rá tajvani cuccost kétszeres áron, nem rúgják fel, mint a döggombát, nem dobják ki – egyszerűen tízes listán nyolcas. Sajnálatos módon azonban, jelen boltkóstoló-ver-senyzőnk (leszámítva szép magyar elneve-

zését) egy „se hús-se hal” üzlet... Az árak olyan közepesek, az üzlet maga csak egy picivel csúnyább, mint az átlag, az áru-készlet is olyan közepes mennyiségű. Kicsiny érdeklődésre tarthat számot, hogy a Sigma Line egyben nagykereskedés is – nagy tételben vásárló viszonteladónak tehát érdemes kérniük egy árlistát. Ezen felül viszont sajnálkozva kell beleyugodnunk: olyan boltba csöppentünk, amelyről nem igazán tudunk mit írni. Hogy meleg szívvel ajánljuk, azt nem mondhatnánk, de azt sem jelenthetjük ki, hogy egyáltalán nem ajánljuk. Leginkább a videokártyafronton érdemes próbálkozni, nagy a választék (Diamond, Riva, ASUS), illetve a 15" Belinea 102010 monitor 26 000 forintért elvihető – akciósan. Természetesen 3 év garanciával. Összefoglalva: ha esetleg na-

Sigma Line Computer

Ha közel van: nézzünk be.

Ha messze van: nézzünk be, ha van időnk. Ha nem tudjuk hol van, akkor ne nézzünk be, hagyjuk.

INFO 1077 Budapest, Dohány u. 54.

Telefon: 462-0311

Fax: 462-0310

Nyitvatartás: nincs rajta az árlistán...

<http://www.signaline.hu>

Hát igen, kívülről nem túl szép, de majd meglátjuk...

Meglátuk. Belülről sem szép

gyobb lenne az áru-készlet (szoftverek, többféle monitor és HDD), illetve a bolt berendezése el tudna szakadni a „...nézd anyu csináltam egy PC-s boltot a sufniból a csalisot mögött!” jellegtől, akkor jó kis üzlet lenne (esetleg plusz még egy normális weboldal?). Így viszont csak közepes – ha arra járunk nézzük meg, de azért ne törjük ki bokánkat, hogy odaérjünk a regeli nyitásra...

A Compassban szereplő árak tájékoztató jellegűek, és nem minősülnek ajánlatnak. Az árak a 2002. 07. 23-i állapotot tükrözik, és az áfát nem tartalmazzák. Az árváltoztatás jogát a forgalmazók fenntartják!

AQUA COMPUTER

Vizipók, csodapók...

Már nagyon régóta szeretnénk elmenni az Aqua-hoz. Sokfelől hallottuk, hogy „ilyen jó meg olyan jó – milyen rendesek! – milyen jó árak!” ... ésatöbbi, ésatöbbi... Naná, hogy nem hit-tük el. Majd ha a saját szemünkkel látjuk! Majd ha a saját pénztárcánkon érezzük! Sokáig halasztgatni azonban csak az esküvőt érdemes, így e havi utolsó írásunk alanya az oly sokat emlegetett Aqua Computer lett...

Megfigyelte már a Kedves Olvasó, hogy mennyi minden kiderül egy árlistánál? Most persze nem az árakra és a termékekre gondolunk, hanem arra, hogy kiderülhet például, milyen anyagi helyzetben van az üzlet (milyen minőségű nyomtatóval készül a lista, esetleg még színes is, netalán nyomdában készül... avagy olvashatatlan fénymásolat). Kiderül, hogy mennyire hozzáértő, mennyire maximalista vezetőséggel, szakemberekkel lesz dolgunk (hogyan tördelték a listát, mennyire áttekinthető, milyen minőségű a céglogó, van-e néhány elgépelés, félreírás?). És persze kiderül még ezerféle dolog, de erről majd máskor. Az Aqua árlistája olyan erős közepes. Éppen ezért lepődünk meg a helyszínen: maga az üzlet ugyanis nem közepes, hanem *csúcs-csúcs kategória*. Szóval a fenti árlista-elmélet megdőlni látszik, vagy legalábbis kivétel erősti a szabályt. Profi weboldal, online üzlet, percenként frissülő online árlista, diákoknak 2% kedvezmény, részlet-fizetés, szervíz, garancia, süti, ropi, minden. Az üzletben monitor-bemutató-fal (tévékártyák üzemelnek), igényes berendezés, tiszta, kellemes környezet, rend és izlés, barátságos kiszolgálás. Huh, ez vissza-olvasva olyan mintha le lennénk fizetve... Szóval az esztétikum és a szolgáltatás szuper, de nézzük az árakat és a hozzáértést! A konfigurációk az Adria, Niagara, Ocean és hasonló nevre hallgatnak (a csúcs-

konfig kaphatná mondjuk a „csőtörés” nevet...), és valóban jól összeállították őket. Bruttó 120 ezertől egészen 300 ezerig válogathatunk, pénztárcától és elhivatottságtól függően. Nagyon rokonszenves eljárás, hogy már az árlistán látjuk, hogy ha részletre óhajunk gépet venni, akkor mekkora kezdő- és havi részletre számíthatunk (lásd táblázatunkat). Szintén dicsérendő (és sajnos manapság egyre inkább ritkaságnak számít), hogy használt berendezéseinket beszámítják, sőt használtcikk adás-vétel is van az üzletben. Még akció is van: legutóbb az LG775FT (47 900.-) és az IBM80GB 7200rpm merevlemez (21 600.-) volt a porondon. Nettónak nettó, de még akkor is jó. Figyelemre méltó, hogy az Innovision videokártya szinte valamennyi típusából tartanak (25 félélt számlolunk össze hirtelen), és ATI videokártyákból is van bőségesen. Teszik mindezt néha ala-

Aqua Computer

Videokártyát, konfigurációt mindenképpen érdemes itt vásárolni. 2% diákdedvezmény!

INFO 1072 Budapest, Dohány u. 36.

Telefon: 322-4658

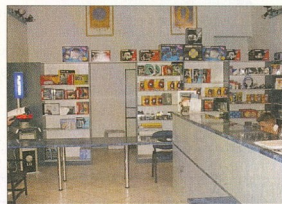
Fax: 343-4544

Nyitvatartás: H-P:9-20, SZ:10-03

<http://www.aqua.hu>

Mindent a vevőért, mindent a vevőnek – és egyáltalán nem drága...

Innovision termékeket csak innen!

csony, néha közepes árfékvésben – egy Innovision GF2MX 32MB+TV-ért például 14 750 forintot kell leszurkolnunk, áfával együtt. Kötelességünk negatív dolgokat is írni, essünk túl rajta: hát... a kirakat igenis randa! Ezen túlélve viszont, odabenn minden példaértékű, a kiszolgálás pedig az egyik legjobb, amivel eddig találkoztunk. Komoly vásárlásra (konfiguráció, drágább kiegészítők) tehát mindenképpen megéri az Aqua-t választani. Abszolút nyertes ebben a hónapban!

Computer ONLINE

— PANORAMA —

ComPass a CD-mellékleteken és az interneten

Ezúton hívjuk fel figyelmüket, hogy a számítástechnikai eszközök árait átfogó ComPass táblázatunk megtalálhatják CD-/DVD-mellékletünkön és honlapunkon, a www.computerpanorama.hu címen.

ADRIA

AMD Duron 1000 processzor • MercuryKLE133 VGA alaplap+hang • 20GB Maxtor, 128MB 133MHzSDRAM • Integrált videókártya, 15" LiteON monitor • 52x2CD, 1.44 floppy, ház, egér, bill. Hangszóró

Nettó: 96.000 Bruttó: 120.000

Részletre:

Kezdő: 27.750 - 24 x 5472

ATLANTIS

Intel Pentium IV 1.6 GHz processzor • ECS P4VXASD2 socket 478 VIA SD+DDR • 80 GB Maxtor HDD, 512 MB 133 MHz DDRRAM • GeForce4MX440 64 MB+TV, 16xDVD-ROM • Genius SoundMaker Live 5.1 hangkártya • 1.44 floppy,ATX MIDI ház, egér, bill. • 19" LG 900b monitor, hangszórók

Nettó: 233.000 Bruttó: 291.250

Részletre:

Kezdő: 62.000 - 24 x 13.281

Boltkóstoló kedvenc: Freecom Beatman II MP3 lejátszó

Plays 8 CM MP3 CD's, CD-R and CR-RW.
Digital sound equalizer
Small size
Excellent sound quality
Compatible with standard car and home hifi

31.500.- Aqua

NIAGARA

Intel Celeron 1300 MHz processzor • Abit VH5-T FCPGA ATX hangkártyas alaplap • 40GB Maxtor HDD, 128 MB 133MHzS DDRAM • Geforce2MX400-64 MB, 52x2CD-ROM • 1.44 floppy, ATX midi ház, bill, egér • 15" LG563N monitor, hangszóró

Nettó: 114.000 Bruttó: 142.500

Részletre:

Kezdő: 32.250 - 24 x 6498

Innovision termékek (Aqua)

	Nettó
(nem teljes lista...)	
Geforce2 MX200 32MB	8.000
Geforce2 MX200 64MB	8.600
Geforce2 MX200 64MB+TV	9.800
Geforce2 MX 32MB+TV	10.100
Geforce2 MX400 32MB +TV	11.800
Geforce2 MX400 64MB	9.600
Geforce2 MX400 64MB +TV	11.100
Geforce2 MX200 32MB PCI	14.600
Geforce2 MX200 32MB PCI+TV	16.200
Geforce2 MX400 64MB PCI	16.800
Geforce2 TIVX 64MB DDR	16.700
Geforce2 TIVX 64MB DDR+Tv out	18.200
Geforce3 Ti200 64MB DDR	22.800
Geforce3 Ti200 64MB DDR +TV out	24.900
Geforce4 MX420 64MB+TV	15.400
Geforce4 Ti4200 64MB+tv DVI	35.800
Geforce4 Ti4600 128MB+TV DVI	79.000

Merevlemezek (nettó)

	Aqua	SigmaLine	Pilot-Comp
40GB IBM 7200rpm ATA100	16.500	16.680	
40GB IBM 7200rpm ATA133			25.900
60GB IBM 7200rpm	18.880	19.520	
80GB IBM 7200rpm	21.600	21.960	
20GB Maxtor 5400rpm ATA100	13.900		18.800
20GB Maxtor 7200rpm ATA100	15.580	16.240	
40GB Maxtor 5400rpm ATA100	15.580		
40GB Maxtor 7200rpm ATA100		16.880	
40GB Maxtor 7200rpm ATA133	16.300		24.800
60GB Maxtor 5400rpm	17.800		
60GB Maxtor 7200rpm	20.600	21.440	
81.9GB Maxtor 5400rpm	22.800		
80GB Maxtor 7200rpm	24.200	24.600	
120GB IBM 7200rpm	34.900		
120GB IBM 7200rpm ATA133			69.900
20.4GB Quantum LCT20 ATA100	13.900		
40GB Seagate UDMA		15.080	
60GB Seagate UDMA		18.240	
80GB Seagate 7200rpm UDMA		23.760	
Seagate Cheetah 36GB 15000rpm			129.000

Boltkóstoló kedvenc: Logitech MouseMan Dual Optical

Optikai egér.

9.600.- Aqua Computer

Játékvezérlők (Pilot Comp)

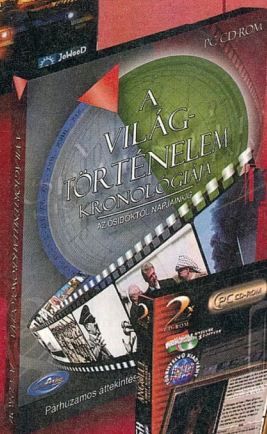
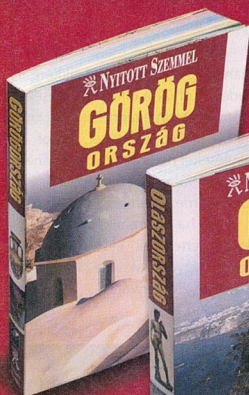
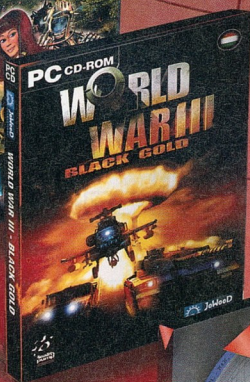
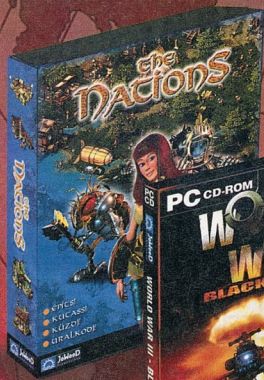
	Nettó
Botkormányok	
Gravis Xtreme Joystick	5.900
Gravis ELIMINATOR Gamepad Pro	7.400
Gravis DESTROYER Gamepad	2.800
Gravis DESTROYER TiltPad	8.700
Logitech Wingman Attack2	5.900
Logitech Wingman Extreme Digital 3D	11.800
Logitech Wingman Force3D	15.800
Autós kormánykerekek:	
Logitech Wingman Formula GP	16.900
Logitech Wingman Formula Force GP	21.900

CSÁBÍTÓ AJÁNLAT!

Előfizetés
+ ajándék

= 10 990 Ft

Fizessen elő a
CD-melléklettel
megjelenő
Computer
Panorámára
1 évre
10 990 Ft-ért,
és válasszon egyet
ajándékaink közül.

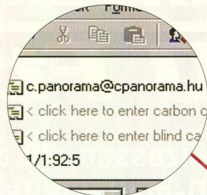
Az akció a készlet erejéig érvényes!

Részletes leírás az ajándékokról: www.computerpanorama.hu/akciok

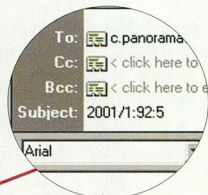
Megrendelhető a 456-6964-es telefonszámon, vagy a terjesztes@cpanorama.hu e-mail címen,
illetve weboldalunkon (www.computerpanorama.hu/akciok).

Osztályozzon bennünket!

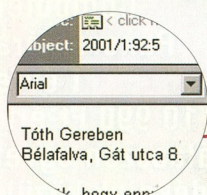
Elyerte a tetszését valamelyik cikkünk? Esetleg bosszankodott valamelyik miatt? Szeretnénk ismerni a véleményét, ezért elkészítjük a **Computer Panoráma olvasói bizonyítványát**, amelyet önök állítanak ki, ha e-mailt küldenek nekünk.

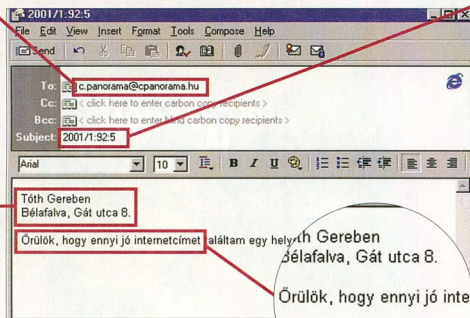
A CP olvasói osztályzat e-mail címe

Értékelés a Tárgy mezőben: az első az évszám, majd az újság száma. Ezt egy kettőspont után az értékelni kívánt cikk első oldalának a száma, majd egy újabb kettőspont után az osztályzat követi

Kérjük, ne feleddzenek meg a postai címről sem

Dicséret vagy kritika, legyen bármilyen, ide kerüljön, amit az értékeltek cíkkkel kapcsolatban közölni szeretne

Így nyerhet!

A sorsoláson minden hónapban minden feladó automatikusan részt vesz (az azonos feladóval többszörösen elküldött e-mailek nem növelik a nyerési esélyt). A szerencsés nyertesek a következő hónapban a *Kémkedés és hírszerzés* története című *multimédiás CD-t* kapják.

Így küldhetnek osztályozó e-mailt a Computer Panorámának:

1. Nyissák meg a levelezőprogramjukat, és készítsenek egy új üzenetet.
2. Címnek a következőt adják meg: **c.panorama@cp panorama.hu**
3. A „Tárgy” (Subject) mezőbe három adatot írnak, kettősponttal elválasztva:
  - Annak a Computer Panorámának a számát, amely az érintett cikket tartalmazza. Például: 2002/8 (kérjük a példában megadottak szerint írni, vagyis először az évszám, majd a perjel és a lapszám.
  - Az osztályozni kívánt cikk oldalszáma, például: 75.
  - A cikknek adott osztályzat (vagyis egy

1 és 5 közötti szám). Kérjük a számjegyek használatát, a + vagy – jel elhőzését. Példánkban a tárgy sor: 2002/2:75:5, és a jelentése: a Computer Panoráma 2002. februári szá-

mának 75. oldalán lévő cikkére 5-öst adok. Kérjük a cikk értékelésénél mindhárom adatot megadni.
 4. Ha több cikket is értékel, akkor az egyes értékeléseket ne szóközökkel, hanem pontos vesszővel válassza el egymástól.
 5. Az *Üzenet* mezőben adja meg a postai címét, mert ha nyert, akkor csak így tudjuk postán értesíteni és elküldeni a nyereeményét. Ugyancsak ide írhatja le szavakba öntött véleményét.

Kémkedés és hírszerzés története

Amióta emberek élnek a Földön, azóta szükség van a kémkedés mesterségére. Az idő múlásával egyre profibb módszerek és egyre profibb eszközöket használtak fel az információ megszerzéséhez. A lexikon jellegű kiadvány közel 3000 oldalon keresztül ismerteti a legérdekesebb kémeseteket, bemutatja a leghírhedtebb kémeket. Számos titkos aktába olvashatunk bele, és a nagy viharokat kavaró esetek hátterét is megismerhetjük. A Windows 95/98/NT/2000 alatt futó kiadvány nemcsak szórakoztató, hanem izgalmas és főként érdekes is.

Júliusi „bizonyítványosztóink” közül alábbi olvasóinknak kedvezett a szerencse:
 Gyenes Gábor (Tura)
 Molnár Béla (Budapest)
 Román Jenő (Irlányi)
 A *Franciáország* című útikönyvet postán küldjük meg számukra.

Amennyiben személyesen is megosztaná velünk a véleményét, küldje el telefonszámát is, további egyeztetésre.

E számunk hirdetői

Ability Office	1054 Bp., Zoltán u. 11.	105
Automex	1077 Bp., Wesselényi u. 21.	75
Acomp	1141 Bp., Álmos vezér park 20.	Billi
Axico	1074 Bp., Dohány u. 67.	43
Alphasonic	1134 Bp., Csángó u. 13.	38
Borland	1143 Bp., Hungária krt. 79-81.	25
BlumSoftware	8200 Veszprém Pf. 508.	17
Case Hungary	1135 Bp., Tahi út 69.	39
Carbon	9700 Szombathely, Lovas u. 23.	79
Crito	1137 Bp., Szent István krt. 18.	9
Digitáltechnika/DIT	1149 Bp., Egressy út 5.	53
DigitCam	1072 Bp., Klauzál tér 3.	53
ebolt	1119 Bp., Fehérvári út 83.	117
GTS Magyarország	1134 Bp., Váci út 37/A	95
Hungexpo	1101 Bp., Albertirsaí út 10.	29, 31
Kim-Soft	1112 Bp., Hegyalja u. 70	70
LG	1097 Bp., Könyves Kálmán krt.3/A	Billi, 10-11, 15
Mediker	1013 Bp., Attila u. 47.	14
Mercury Magyarország	1141 Bp., Miskolci út 51.	55
Magic Onyx. Magyarország	1094 Bp., Balázs Béla u.18.	77
OK Nyelviskola	1067 Bp., Teréz krt.13.	89
OKI	1051 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 12.	67
Narba Hungaria	1034 Bp., Áldomás u. 18.	45
Napfény	1119 Bp., Pirelle Kornélia u. 4.	65
Notebook World	1092 Bp., Rádai u.49.	84
Pointer	1026 Bp., Bimbó u.160-162.	70
Profi Média	6500 Baja, Zombor u.1.	CD; 113
PSINet	1138 Bp., Váci út. 141.	53
Pulsar Hungary	1095 Bp., Soroksári út 42.	63
Qwerty	1111 Bp., Bartók Béla út 14.	42
SCH-Computing	1088 Bp., Bródy S. u. 38.	CD
Scriptum	6771 Szeged, Mályva u. 34.	25
Samsung	1139 Bp., Lehel út 15-17.	BIV
User's Számítástechnikai Szaküzlet	1092 Bp., Ferenc krt. 36.	33
VirusBuster	1031 Bp., Vegyész u.17-25.	CD, 39

Itt keresel!

Alaplap	71
APEH	30
Áthidalási időszak	48
Automatikus javítás	103
Benchmark	106
CA	88
CD-nyomtató	71
Címjegyzék	90
Codec	72
Cooler	56
Digitális fényképezőgép	71
Displacement Mapping	69
DVD-újríró	68
e-kormányzat	28
elosztási lista	90
e-mail postafiók	90
e-mail	90
Eudora	90
Excel	103
fájlcserélés	26, 72
Fragment AntiAliasing	69
GigaColor technika	69
Hálózati biztonság	80, 88
Hálózati tintasugár	55
High Fidelity Graphics	69
Hőellenállási érték	56
Hővezető paszta	56
Hűtőborda	56
ingyen SMS	82
internet	82
kormányzati portál	28
lézernyomtató	40
mailing-lista	90
mail-kliens	90
MP	26, 72
móprocesszor	56
online adóbevallás	30
Outlook Express	90
Outlook	90
Paint Shop Pro	109
Pegazus	90
PKI	88
Printerszerver	55
Processzorhűtő	56
Projekt-explorer	76
RSA	88
Shareware	6, 8
SMS	82
Soniq	72
Spam-mail	90
Szkenner	68
Szűnetmentes tápegység	48
tűzfal	80,
UPS	48
varisztor	48
ventilátor	56
vertex-shader	69
Visual Basic	76
Winamp	72
Windows XP	106

DVD

DVD-melléklettel is!

Holtsáv

Októberi számunk vásárlói is dönthetnek, hogy 3 CD-vel vagy inkább egy DVD-vel veszik meg a lapot. Ez utóbbi korongon – a CD-n is szereplő programok mellett – a *Stephen King* regényéből készült *Holtsáv* című, magyarul beszélő amerikai film is helyet kap.

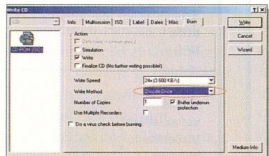
„Johnny Smith 5 évig feküdt kómában, miután csodával határos módon túlélt egy szörnyű autóbalesetet. A szürke kisvárosi tanár egészen más emberként tér vissza: furcsa természetfeletti erő birtokába került, és látnoki megérzései támadnak, amint megérint valamit vagy valakit.

Johnnyból akarata ellenére hamarosan igazi amerikai szenzáció lesz, ám mégis használnia kell különleges képességeit. Szadista fogjogató tartja rettegésben a várost, de még ennél is nagyobb veszély bukkan fel egy törtető vidéki politikus személyében, akinek a lelkében a Sátán lakozik, és az Egyesült Államok elnöki székére tör. Mindezt csak Johnny tudja, és felmerül benne a kérdés, ha látja a jövőt, vajon meg is tudja változtatni azt?”

gyakorlat

90 perces CD-írása

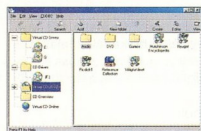
Bár a CD-k szabvány szerint 74 és 80 perc kapacitásúak, sok gyártó 90 perces korongokkal is megjelent a piacon. Mivel a lemezek nem szabványosak, semmiféle garancia sincs arra, hogy akár a már meglévő, akár a jövőbeli CD-író egységek képesek legyenek írni az ilyesfajta médiumokat. Írásunkban erre a gyakorlati problémára keressük a megoldást.

szoftver

VirtualCD

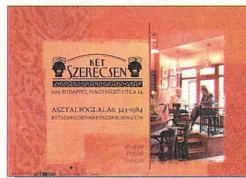
Hol vannak már azok az idők, amikor egy 650 Mbájtos CD-ROM tartalma beláthatatlanul soknak tűnt? Manapság már a Computer Panoráma is 3 CD-ROM, vagy egy DVD-melléklettel jelenik meg, s lenne még mit tennünk a korongokra. Ha CD-ROM alapú adatbázisokban szeretnénk megkeresni valamit, egy idő után nagyon kényelmetlenné válhat a CD-k cseréltetése. Ezen a gondon segít egy remek program, a *VirtualCD*.

internet

Virtuális eszem-izsom

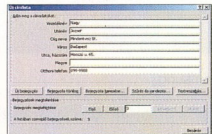
Étteremvadászó net-tesztünk elsősorban azokhoz szól, akik az interneten szeretnének tájékozódni az éttermek világában s persze azokhoz is, akik a hálón választják ki, hogy hova menjenek akár aznap este vacsorázni. Megismerkedhetünk remek honlapokkal, s olyan oldalakkal is, amelyek már régen elavultak.

gyakorlat

Körlevélkészítés Worddel

Megtörténhet, hogy ugyanazt a levelet több címre is el kell küldenünk. Ilyenkor jó szolgálatot tehet a Word körlevél funkciója. Mint látni fogják, viszonylag könnyen és gyorsan érhetünk el tökéletes eredményt, ezúttal egy képzeletbeli autópályáig megnyitójára invitáló körlevél elkészítésével.

Segíthetünk?

GOND VAN A SZÁMÍTÓGÉPÉVEL?

Bizonyára Önnek is előfordult már, hogy nem úgy működött a gépe, ahogy szeretne volna. Ha a hardverével kapcsolatban lennének kérdései, forduljon tesztlaboratóriumunk munkatársaihoz, akik készséggel segítenek.

Köhler Zsolt

A következő témákban tud segíteni: alaplap, processzor, memória, hang- és videokártya, merevlemez, CD-olvasó és -író, valamint DVD-olvasó, hálózatok

 zsolt.kohler@cpanorama.hu

Gyarmati László

A következő témákban tud segíteni: projektor, DVD-film, mobiltelefon

 laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

Nákovics László

A következő témában tud segíteni: programok telepítése.

 laszlo.nakovics@cpanorama.hu

KÉRDÉSEI VOLNÁNAK

AZ AKTUÁLIS SZÁMMAL KAPCSOLATBAN?

Ha a megjelent cikkekkel kapcsolatban érdeklik további információk, esetleg kíváncsi az újságunkba szereplő cégekre, keresse meg szerkesztőinket!

 Gyarmati László: 456-6960

 Bányai Ferenc: 456-6962

 laszlo.gyarmati@cpanorama.hu
ferenc.banyai@cpanorama.hu

A CP CD- ÉS DVD-LEMEZEIVEL KAPCSOLATBAN ÉRDEKLÖDNE?

Ne habozzon megkeresni szerkesztőinket, ha lemezmelletteink tartalmáról, a programok telepítéséről, futtatásukról szeretne informálódni.

laszlo.nakovics@cpanorama.hu

RÉGEBBI KIADVÁNYAINKAT, KÜLÖNSZÁMAINKAT, KÖNYVEINKET SZERETNE MEGRENDELNI, ELŐFIZETNE A CP-RE?

Ha Önnek hiányzik valamelyik régebbi Computer Panoráma, szeretne különszámokból, könyveinkből rendelni, akkor forduljon terjesztési osztályunkhoz. Ugyancsak itt rendelheti meg a Computer Panorámát, akár két évre előre.

Jancsó Emöke 456-6964

emoke.jancso@cpanorama.hu

CP AZ INTERNETEN IS!

Ha Ön felkeresi weblapunkat a www.computerpanorama.hu címen, akkor tájékozódhat kiadványainkról, belelapozhat aktuális számunkba, érdekesebbé olvashatja a számítástechnikai világ legfrissebb híreit, s megrendelheti ingyenes hírlevelünket.

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ESZKÖZT SZERETNE VÁSÁROLNI?

Ha új számítástechnikai eszközt szeretne venni, nézze meg ComPass rovatunkat a CD-mellékleten, illetve honlapunkon. Itt nemcsak árak és termékek szerint csoportosítva találhatja meg a legaktuálisabb piaci kínálatot, hanem a mindenkorí akciós termékekről is értesülhet.

Computer
PANORAMA

Számítástechnikai havi szaklap

XIII. évfolyam 9. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária

Főszerkesztő-helyettes: Bányai Ferenc

Művészeti vezető: Iszkra Ildikó

Főmunkatárs: Gyarmati László

Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin

Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt

Szerkesztők: Fülöp Norbert, Nákovics László,

Rosta Gábor, Szincsis László

Titkárságvezető: Szőke Érika

CP Online felelős szerkesztő: Kazári Csaba

Szerkesztőség:

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

Telefon: 456-6888, fax: 456-6970

E-mail: c.panorama@cpanorama.hu

Internet: <http://www.computerpanorama.hu>

Címlap: STÉG Stúdió

Kiadó: A HVG Kiadó és a WEKA
Computerzeitschriften-Verlag GmbH
közös vállalata,
a Computer Panoráma Kiadó Kft.

Felelős kiadó: Dely Tamás ügyvezető igazgató
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
Telefon: 456-6888

Terjesztés:

Mosolygó Kitti marketing- és terjesztési vezető
1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

Telefon: 456-6964, fax: 456-6970, e-mail:

terjesztes@cpanorama.hu

Ügyfogszolgálat hétfő-péntek: 9–17 óráig

Terjeszti: a Hírker Rt., az NH Rt. és alternatív

terjesztők

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

Hirdetésfelvétel:

hirdetési vezető: Tasnádi Rózsa

hirdetésszervező: Kuba Ilona, Háder Judit

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.,

Telefon/fax: 456-6974, fax: 456-6970

E-mail: c.panorama@cpanorama.hu

Hirdetésfelvétel Németországban:

Telefon: 0049-8121-95-1182

Telefon: 0049-8121-95-1627

E-mail: ARieger@wekanet.de

Előfizetés: a kiadónál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy a postahivatalokban, a hirdalpkézesítőknél és a Hírnap-Előfizetési és Elektronikus Posta Igazgatóság (HELP)
1900 Bp. XIII., Lehel út 10/A, a Postabank Rt.
219-98636/021-12799 pénzforgalmi jelzőszám.

Előfizethető OTP bankkártyával a 266-0000 telefonszámon (H-Szo, 9–20 óráig).

A régebbi számokat keresse a kiadóban, telefon:

456-6964, 1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

A Computer Panorámát készítette:

Levilágítás: HVG Press

Nyomatás: Révai Nyomda Kft.

1037 Budapest, Kunigunda útja 68.

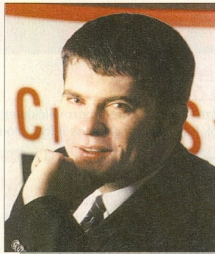
Felelős vezető: Lázár László ügyvezető igazgató

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Másolásuk bármilyen formájában – fotókópia, mikrofilm készítése, adatrendszerekben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

A Hírek és a ComPass rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akciókon, játékokon résztvevő által megadott adatok nyilvánlartásukba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulunk ahhoz, hogy a kiadónk akcióira, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hírdetéseket a lehető legnagyobb alaposággal gonozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

HÍR

A Cisco élre tört

A Cisco Systems 2002 első negyedében a Siemens-t, az Alcatelt, a Nortelt és az Ericssont megelőzve megszerezte az első helyet a kommunikációs berendezések összesített piacán. Az eredmények a Synergy Research Group legfrissebb piaci jelentésében (Q1 2002 Total Communications Equipment Market Report) olvashatók. A jelentés a kommunikációs berendezések 25 fő kategóriájában több mint 40 nemzetközi gyártó eredményeit vizsgálja.

– Minek köszönhető a Cisco látványos sikere a kommunikációs eszközök piacán?

– A korábbiakban a Cisco az internetes hálózati eszközök piacán volt ismert, míg ma már berendezéseink közvetlenül a felhasználó előtt is megjelennek. Cégünk folyamatosan megújítja portfólióját, rugalmasan követve a piaci igényeket. Kiemelt stratégiai területeink a hálózati biztonság: a virtuális privát hálózatok, az internetes betörés-detektálók és -gátlók, az IP-telefonia – amelyet komoly növekedési területnek tartunk, és amely jelentős költségmegtakarítást hozhat a felhasználóknak –, a vezeték nélküli lokális hálózatok, valamint a tartalomszolgáltató hálózatok.

– Hogyan indult Cisco-béli pályafutása?

– 1995. július elsején egy rendszermérnök kollégámmal kettesben kezdtük el a magyarországi leányállalat megszervezését. A Cisco Systems Magyarország az alapítás óta eltelt hét évben több mint harminczorosára növelte a forgalmát, és a magyar hálózati piac meghatározó sze-

Beszélgetés Budafoki Róberttel, a Cisco Systems Magyarország Kft. ügyvezető igazgatójával

A kártya el van vetve

replőjévé vált. Jelenleg 40 munkatársat foglalkoztatunk.

– Milyen emlékezetes momentumok voltak az eltelt hét év alatt?

– Hetente legalább kettő..., de komolyra fordítva a szót, a legbüszkébb a Cisco Hálózati Akadémia bevezetésére vagyok. Négy éve kezdtük el a négyzemeszteres e-learning alapú, közép- és felsőfokú képzésbe integrált tananyag hazai oktatását. A Cisco több mint 180 millió forintot fordított a laborok létrehozására és a tananyag magyarítására, illetve a tanárok képzésére. A más nagy cégekkel együttműködve létrehozott laborokban a diákok elsajátíthatják berendezéseink teljes konfigurálását is. A világon most körülbelül 9900 iskolában, ebből Magyarországon 50 iskolában (10 egyetemen és 40 középiskolában) tanítják ezt a tananyagot, amely az eredeti angol és az azt követő kanadai francia után harmadikként magyar nyelven vált elérhetővé.

– Milyen a visszhangja ennek a kezdeményezésnek, illetve hol térül meg ez a befektetés?

– A 4x70 órás hálózati rendszertelítő tananyagot elsajátító tanulók alkalmasak lesznek egy kis- vagy közepes vállalkozás hálózatának megtervezésére, megvalósítására és üzemeltetésére. Nagyon sokan érdeklődnek végzős diákok iránt, de a diplomázó osztályok általában már mind „elkelttek”. Véleményem szerint szükség van olyan szakemberekre, akik megértik, hogy az informatika segítségével hogyan lehet munkafolyamatokat hatékonyabban elvégezni, akik a kis- és közepes vállalkozások üzleti modelljét képesek összehangolni ezzel a technológiával. Jelen pillanatban vannak olyan cégek, amelyek mindent az interneten szeretnének elvégezni, mások nem is akarnak számítógé-

pet. A Cisco Hálózati Akadémia programot elvégző diákok elég nyitottak ahhoz, hogy elsajátítsanak üzleti modelleket, s az összekötő szerepet is el tudják látni. Ily módon létrehozunk egy potenciális felvevőpiacot, amelynek a szereplői majd eldönthetik, hogy a Cisco termékeit találják-e megfelelőnek, versenyképesnek. Olyan ez, mintha az 1900-as évek elején a Ford megantította volna az embereket vezetni, tudva, hogy nem mindenki fogja a későbbiekben az ő autóját vásárolni.

– Mi készítette arra, hogy belevágjon az e-learningbe?

– Középkorban volt két kitűnő tanárom, akik komolyan befolyásoltak a továbbtanulás irányába. Az esztergomi Bathány János gimnáziumba jártam. Nagyon hálás vagyok az itteni a tanárimnak. Szerintem az embereknek kellenek az ilyen mentorok, akik segítenek kiválasztani a helyes irányt. Egy-két szerencsés lókes meghatározza az ember életét. Úgy érzem, hogy az e-learning is egy ilyen lehetőség a mai fiataloknak.

VAJDA R. PÉTER

NÉVJEGY

Budafoki Róbert a Budapesti Műszaki Egyetemen folytatott tanulmányait követően a KFKI-nál kezdte szakmai pályafutását. 1992-től az Olivetti Magyarország munkatársaként dolgozott rendszermérnökként, majd a banki ágazatért felelős értékesítési vezetőként. 1995-ben másodmagával indította útjára a Cisco Systems Magyarország Kft.-t. Itt kiemelt feladatának tekinti a magán- és közszféra együttműködésének támogatását, mindenekelőtt az oktatás területén.

GERICOM

mobile world

- Intel 845 chipset
- **ATI Radeon 7500 Mobility 64MB DDR + TV-OUT**
- Fax Modem 56K V90 beépítve
- EtherNet 10/100MHz beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve, Infra Port, 4 USB port
- 0,4 Funkció (fűtvevitell) vezérelhető CD lejtászás)
- Digitalis 3D hangkártya, sztereó hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows angol billentyűzet
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- Párhuzamos, VGA, Mikrofon, hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 332mm x 274mm x 38mm, 3.9kg, metál szízen

• 15.1" TFT kijelző (1400x1050)
 • Intel Pentium4 2000MHz / 512KB cache
 • 8x CD ír / 8x DVD Combo Drive
 • 256MB SDRAM
 • 30GB merevlemez **489.900 Ft**

• 15.1" TFT kijelző (1400x1050)
 • Intel Pentium4 2200MHz / 512KB cache
 • 8x CD ír / 8x DVD Combo Drive
 • 512MB SDRAM
 • 40GB merevlemez **539.900 Ft**

MASTERPIECE Per4mance

MASTERPIECE Per4mance a vezető notebook!
 A gép teljesítménye maga mögé utasít minden konkurenciát. Kimagasló felbontású kijelző, az asztali gépeket is felülmúló teljesítményű legújabb generációs ATI 7500 Radeon grafikus kártya, CD-író és DVD meghajtó, 16GB-ig bővíthető memória. Ezzel a tippissal egy minden létező extrém felszerelt Notebook-ot ajánlunk figyelmeibe!

WEBGINE Per4mance

- 15.1" TFT kijelző (1400x1050)
- 51850 chipset
- 1.44MB floppy meghajtó
- 8x CD ír / 8x DVD Combo meghajtó
- 51850 VEGA max. 64MB shared memória
- TV-OUT
- Fax Modem 56K V90
- EtherNet 10/100MHz
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port
- 3 USB port
- Digitalis 3D hangkártya, SPDIF digitális hangkimenet
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- VGA, Mikrofon, hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 325mm x 275mm x 41mm, 3.2kg, metál szízen

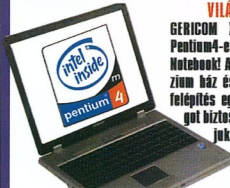

• Intel Pentium4 1800MHz / 512KB cache
 • 128MB DDR RAM
 • 15GB merevlemez **399.900 Ft**

• Intel Pentium4 2000MHz / 512KB cache
 • 256MB DDR RAM
 • 30GB merevlemez **449.900 Ft**

X5

VILÁGDOJONSÁGI
 GERICOM X5 az első MOBIL Pentium4-es létes és csappáló Notebook! A megteremtett megoldás ház és újra modern beépít felépítés egyedülálló létesállás-got biztosít. Kifejezetten ajánljuk hosszabb kültéri munkához és erős igénybevitelhez.

- 14.1" TFT kijelző (1024x768)
- Intel Mobil Pentium4 1600MHz
- 384MB DDR RAM
- 30GB merevlemez
- 8x CD ír / 8x DVD Combo
- GeForce4 Go 32MB DDR RAM
- TV-OUT
- Fax Modem 56K V90
- EtherNet 10/100MHz beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- SMART kártya olvasó
- Infra Port
- 3 USB v2.0 port
- AC'97 hangkártya
- Sztereó hangszórók
- Touch Pad
- Windows billentyűzet
- 1x PCMCIA csatlakozó
- Mikrofon csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 312mm x 256mm x 30mm
- 2.2kg

489.900 Ft

Silver Seraph Per4mance

Fantaszlikus grafikus sebesség és mobilitás!
 A Silver Seraph a GERICOM felső kategóriás MOBIL processzoros notebookja. Ezzel a processzorral lényegesen nagyobb munkadőt áll lehet elérni akkumulátoros működés alatt. A gép GeForce4 grafikus kártya, a Combo meghajtó és DDR memória mindenki számára a maximális kiépítést biztosítja!

- 14.1" TFT kijelző (1024x768)
- Intel 845 chipset
- Intel Mobil Pentium4 1600MHz
- 256MB DDR RAM
- 30GB merevlemez
- 8x CD ír / 8x DVD Combo
- GeForce4 Go 32MB DDR RAM
- TV-OUT
- Fax Modem 56K V90
- EtherNet 10/100MHz beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- SMART kártya olvasó
- Infra Port
- 3 USB port
- AC'97 hangkártya
- Sztereó hangszórók
- Touch Pad
- Windows billentyűzet
- 2x PCMCIA csatlakozó
- Párhuzamos, PS2, VGA
- Mikrofon csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 325mm x 275mm x 41mm
- 3.2kg, metál szízen

449.900 Ft

WEBSHOX Per4mance

GERICOM WEBSHOX Per4mance a legkedvezőbb vételű Pentium4 Notebook! Niváló minőséget kapott a CHIP Magazin és a Computer Panoráma teszteléstől. Az új WEBSHOX egy teljes kiépítésű Pentium4 "ALL-IN-ONE" modell, DDR memóriával, floppy meghajtóval, DVD-vel és minden más szükséges felszereltséggel.

- 14.1" TFT kijelző (1024x768)
- 51850 chipset
- 51850 grafikus chip
- TV-OUT (SVIDEO)
- 8x DVD meghajtó
- 1.44MB floppy meghajtó
- Fax Modem 56K V90
- EtherNet 10/100MHz beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port
- 2 USB port
- AC'97 hangkártya
- Sztereó hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- Mini PCI csatlakozó
- Párhuzamos, PS2, VGA
- Mikrofon csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 318mm x 258mm x 38mm
- 3kg, metál szízen

• Intel Pentium4 1600MHz / 512KB cache
 • 128MB DDR RAM
 • 15GB merevlemez **309.900 Ft**

• Intel Pentium4 2000MHz / 512KB cache
 • 256MB DDR RAM
 • 20GB merevlemez **349.900 Ft**

MINOTE 8170 NOTEBOOK

MITAC 8170 a CHIP magazin 2002/06 tesztgyőztes!
 Bevezető áron forgalmazzuk a világon legelsőként megjelent Pentium4 gépet! Nagy teljesítményű Pentium4 Notebook ATI Radeon grafikus kártyával CD-író vagy CD-író és DVD combo meghajtóval. A konfigurációkat egyéni igényeknek megfelelően módosíthatjuk!

- 14.1" TFT kijelző (1024x768)
- Intel 845 chipset
- ATI Radeon Mobility 16MB
- TV-OUT
- Fax Modem 56K V90
- EtherNet 10/100MHz beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port
- 2 USB port
- AC'97 hangkártya
- Sztereó hangszórók
- Touch Pad
- Windows billentyűzet
- Párhuzamos, VGA
- Mikrofon csatlakozó
- 1x PCMCIA csatlakozó
- Mikrofon csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 313mm x 263mm x 36mm
- 2.95kg

• Intel Pentium4 Celeron 1700MHz / 128KB cache
 • 4x CD ír
 • 128MB SDRAM
 • 15GB merevlemez **294.900 Ft**

• Intel Pentium4 2000MHz / 512KB cache
 • 8x CD ír / 8x DVD Combo Drive
 • 256MB SDRAM
 • 20GB merevlemez **369.900 Ft**

MINOTE 8175 NOTEBOOK

MITAC 8175 szenzációs kijelzővel!
 Bevezető áron forgalmazzuk a világon legelsőként megjelent Pentium4 gépet! 15.1" nagy felbontású kijelzővel, ATI Radeon grafikus kártyával, CD-író vagy CD-író és DVD combo meghajtóval a lehető legkedvezőbb áron! A konfigurációkat egyéni igényeknek megfelelően módosíthatjuk!

- 15.1" TFT kijelző (1400x1050)
- Intel 845 chipset
- ATI Radeon Mobility 16MB
- TV-OUT
- Fax Modem 56K V90
- EtherNet 10/100MHz beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port
- 2 USB port
- AC'97 hangkártya
- Sztereó hangszórók
- Touch Pad
- Windows billentyűzet
- Párhuzamos, VGA
- Mikrofon csatlakozó
- 1x PCMCIA csatlakozó
- Mikrofon csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 313mm x 263mm x 36mm
- 2.95kg

• Intel Pentium4 2000MHz / 512KB cache
 • 4x CD ír
 • 256MB SDRAM
 • 20GB merevlemez **419.900 Ft**

• Intel Pentium4 2200MHz / 512KB cache
 • 8x CD ír / 8x DVD Combo Drive
 • 256MB SDRAM
 • 20GB merevlemez **489.900 Ft**

GERICOM CO. KFT
 Tel.: 06-74-510-092 Fax: 06-74-510-093, gericom@t-online.net
 GARDEX
 Tel.: 06-99-624-250, gardex@axelera.hu
 CEDRUS COMPUTER KFT.
 Tel.: 433-4147, Fax: 284-8548, cedrus@elinytel.hu

7100 Szekszárd, Rakóczi u. 34.
 8400 Sopron, Újteleki u. 1-5.
 1103 Budapest, Dömsödi utca 1/b.
 2000 Pécs, Dózsa György út 10/b.

B & T Irodatechnika Kft.
 Tel.: 06-66/442-614, Fax: 06-66/520-960, bcsaba@bt-irodatechnika.hu
 ACOMP PEST
 ACOMP PÓLUS CENTER
 Tel.: 06-338-5847, Fax: 338-5848, acomp@comp.hu
 Tel.: 419-4091, Fax: 419-4092, acomp@comp.hu

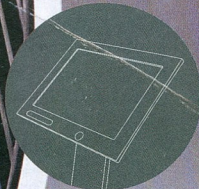
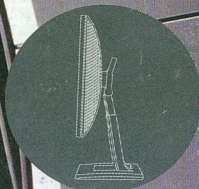
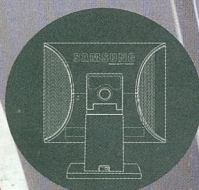
5600 Békéscsaba, Szarvasi út 57.
 1134 Budapest, Róbert Károly kft. 68.
 1152 Budapest, Szentmihályi út 131.
 1134 Budapest, Róbert Károly kft. 68.
 1152 Budapest, Szentmihályi út 131.

Szerkesztő: Magyarországi Mobilis és Irodai Gépek Kereskedelmi és Szolgáltató Rt. (MIGESZ) 1134 Budapest, Róbert Károly kft. 68.

SAMSUNG

SAMSUNG

Design by F.A. Porsche

DigitAll *presztízs*

Állítható magasság
Dönthető, forgatható képernyő

Nagy fényerő és kontraszt,
kis energiafelhasználás mellett

Industrie
Forum
Design
Hannover

Design by F.A. Porsche

Szimbólum vagy komoly munkaeszköz? Csupán esztétikum vagy célra törő funkcionalitás? Mindkettő. A SyncMaster 171P monitora – amelyet az Industrie Forum Design Hannover design-díjjal tüntetett ki – formatervezőjéhez méltóan ötvözi az eleganciát a csúcstechnológiával. Amikor a megfoghatatlan a valósággal találkozik: SyncMaster 171P TFT-LCD monitor a Samsungtól.

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited.

www.samsung.hu